

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1977

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
167

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 614

Περί τροφίσεως τοῦ Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἐψηφίσαντο ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσταμεν:
"Ἀρθρον πρῶτον.

Κυροῦται ὁ ὑπὸ τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεως Νέου Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας, τῆς συσταθείσης δυνάμει τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ Ν. 62/1975 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. Η—24787/275/7.10.1975 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Μεταφορῶν καὶ Ἐπικοινωνιῶν, συνταχθεὶς «Κώδιξ Ὁδικῆς Κυκλοφορίας», ἔχων ὡς ἀκολουθῶς:

ΚΩΔΙΞ ΟΔΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΟΔΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ
ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΔΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικά—Ὁρισμοί.

"Ἀρθρον 1.

Πεδίον ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος.

Ὁ παρὼν Κώδιξ ρυθμίζει τὰ τῆς κυκλοφορίας ἐν γένει ἐπὶ πάσης ὁδοῦ τῆς Χώρας.

"Ἀρθρον 2.

Ὁρισμοί.

1. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κώδικος νοοῦνται ὡς:

Κατοικημένη περιοχή: Ἡ σηματοθεῖται ὡς τοιαύτη, διὰ πινακίδων, εἰς τὰς εἰσόδους καὶ ἐξόδους αὐτῆς.

Ὁδός: Ὁλόκληρος ἡ ἐπιφάνεια ἐδάφους ἡ προοριζομένη διὰ δημοσίαν κυκλοφορίαν.

Ὁδοστρώμα: Τὸ τμήμα τῆς ὁδοῦ τὸ προοριζόμενον διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὀχημάτων.

Πεζοδρόμιον: Τὸ ὑπερυψωμένον ἢ ἄλλως διαχωριζόμενον τμήμα τῆς ὁδοῦ τὸ προοριζόμενον διὰ πεζούς.

Πεζόδρομος: Ὁδὸς ἡ ὁποία χρησιμοποιεῖται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν πεζῶν.

Ὁδὸς ἐξυπηρέτησεως παροδίων: Ὁδὸς ἡ ὁποία χρησιμεύεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν παροδίων.

Ἐρείσμα: Ἡ πέραν τοῦ οδοστρώματος ἀκράϊα λωρὶς τῆς ὁδοῦ.

Λωρὶς κυκλοφορίας: Μία τῶν κατὰ μῆκος ζωνῶν εἰς τὰς ὁποίας χωρίζεται τὸ ὁδοστρώμα μὲ διαγγραμμίσεις ἢ χωρὶς

διαγγραμμίσεις, πλάτους ἐπαρκεῖς διὰ τὴν κυκλοφορίαν μίξας σειρᾶς (στοίχου) αὐτοκινήτων ὀχημάτων.

Ὁριογραμμὴ ὁδοστρώματος: Ἡ γραμμὴ ἡ ὀρίζουσα τὸ πέραν τοῦ οδοστρώματος. Ἐπὶ οδοστρωμάτων εἰς τὰ ὁποία ὑπάρχουν μία ἢ περισσότεραι ἀκράϊαι λωρίδες κυκλοφορίας ἢ ζῶναι πρὸς χρῆσιν ὀριζμένων κατηγοριῶν ὀχημάτων, πεζῶν ἢ ζῶων, ὀριογραμμὴ ὁδοστρώματος εἶναι, ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν, τὸ πέραν τοῦ ἀπομένοντος οδοστρώματος.

Διαχωριστικὴ νησίς: Τὸ ὑπερυψωμένον τμήμα τῆς ὁδοῦ ἢ ἄλλως ὀριζόμενον τμήμα αὐτῆς τὸ ὁποῖον χωρίζει τὰς λωρίδας κυκλοφορίας ὀχημάτων ἢ τὰ ὁδοστρώματα τῆς αὐτῆς ἢ ἀντιθέτου κατευθύνσεως καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία, ἐξαιρέσει τῆς καθέτου διελεύσεως πεζῶν, ὅπου αὐτὴ ἐπιτρέπεται.

Νησίς ασφαλείας: Τὸ ὑπερυψωμένον τμήμα οδοστρώματος τὸ προοριζόμενον εἴτε ὡς καταφύγιον τῶν πεζῶν, εἴτε διὰ τὴν ἀποδίδοσιν καὶ ἐπιδίδοσιν αὐτῶν εἰς συγκοινωνιακὰ μέσα.

Διάβασις πεζῶν: Τὸ τμήμα τοῦ οδοστρώματος τὸ ὀριζόμενον δι' εἰδικῆς σημάσεως πρὸς διέλευσιν τῶν πεζῶν καθέτως τῆς ὁδοῦ.

Ἰσοπέδος ὁδικὸς κόμβος: Πᾶσα ἰσόπεδος συμβολή, διακλάδωσις ἢ διασταύρωσις ὁδῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐλευθέρων χώρων τῶν σχηματιζομένων ὑπ' αὐτῶν.

Ἰσόπεδος σιδηροδρομικὴ διάβασις: Πᾶσα ἰσόπεδος διασταύρωσις, μεταξὺ ὁδοῦ καὶ σιδηροδρομικῆς ἢ τροχιοδρομικῆς γραμμῆς, ἔχουσα ἰδίαν διαμόρφωσιν.

Αὐτοκινήτοδρομος: Ὁδὸς εἰδικῆς μελέτης καὶ κατασκευῆς διὰ τὴν κυκλοφορίαν αὐτοκινήτων ὀχημάτων, ἡ ὁποία δὲν ἐξυπηρετεῖ τὰς συνορευούσας μετ' αὐτῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἡ ὁποία:

α) διαδέτει, ἐξαιρέσει εἰδικῶν σημείων ἢ προσωρινῶς, χωριστὰ ὁδοστρώματα διὰ τὰς δύο κατευθύνσεις τῆς κυκλοφορίας, διακρινόμενα ἀπ' ἀλλήλων εἴτε διὰ διαχωριστικῶν νησίδων μὴ προοριζομένων διὰ τὴν κυκλοφορίαν εἴτε, κατ' ἐξαιρέσιν, δι' ἄλλων μέσων,

β) δὲν διασταυροῦται ἰσοπέδως μὲ ἄλλην ὁδόν, ἀτραπὸν, σιδηροδρομικὴν ἢ τροχιοδρομικὴν γραμμὴν καὶ

γ) ἔχει εἰδικὴν σήμανσιν διὰ πινακίδων, ὡς αὐτοκινήτοδρομος.

Ὁδὸς ταχείας κυκλοφορίας: Ὁδὸς εἰδικῆς μελέτης καὶ κατασκευῆς διὰ τὴν ταχείαν κυκλοφορίαν αὐτοκινήτων ὀχημάτων, ἡ ὁποία δὲν ἐξυπηρετεῖ τὰς συνορευούσας μετ' αὐτῆς ἰδιοκτησίας παρὰ μόνον διὰ παραπλεύρων βοηθητικῶν ὁδῶν καὶ κόμβων καὶ ἡ ὁποία:

α) συνδέεται μόνον μέσω εἰδικῆς διατάξεως ἰσοπέδων ἢ ἀνισοπέδων κόμβων μὲ τὸ ὑπολοίπον κύριον ὁδικὸν δίκτυον,

β) δὲν διασταυροῦται ἰσοπέδως μὲ τὰς ὑπολοίπους ὁδοὺς ἀτραπούς, σιδηροδρομικὰς ἢ τροχιοδρομικὰς γραμμὰς καὶ

γ) **Έχει ειδική** σημασιν διὰ πινακίδων, ὡς ὁδὸς ταχείας κυκλοφορίας.

Θδικὸν ὄχημα: Τὸ κινούμενον ἐπὶ ὁδῶν καὶ ὀδηγούμενον ὑπὸ προσώπου, ἐξαρτάται τῶν ἀνευ κινήσεως μηχανῆς χρησιμοποιοῦμένων διὰ τὴν μεταφορὰν ὁρεῶν καὶ ἀναπήρων. Δὲν θεωροῦνται ὡς ὁδικὰ ὀχήματα τὰ ἐπὶ σιδηροδρογίων κινούμενα διὰ τὰ ὅποια ὁμοῦ ἐφαρμόζονται οἱ εἰς τὸν παρόντα Κώδικα κινούμενες κυκλοφορίας.

Μηχανοκίνητον ὄχημα: Τὸ αὐτοπροωθούμενον ὁδικὸν ὄχημα πλὴν τῶν μεταποδηλάτων.

Αὐτοκίνητον ὄχημα: τὸ μηχανοκίνητον ὄχημα, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται κυρίως διὰ τὴν μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων ἢ διὰ τὴν ρυμουλκῆσιν ἐπὶ ὁδῶν ὀχημάτων χρησιμοποιοῦμένων πρὸς μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων. Ὁ ὅρος αὐτὸς δὲν περιλαμβάνει τὰ ὀχήματα, ὡς οἱ γεωργικοὶ ἐλκυστήρες, τὰ χρησιμοποιοῦμενα παρεμπιπτόντως μόνον διὰ τὴν ὁδικὴν μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων ἢ πρὸς ρυμουλκῆσιν ἐπὶ ὁδῶν ὀχημάτων χρησιμοποιοῦμένων διὰ τὴν μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων.

Αὐτοκίνητον δημοσίας χρήσεως: Τὸ αὐτοκίνητον ὄχημα διὰ τοῦ ὁποῖου ἐκτελοῦνται μεταφοραὶ προσώπων ἢ πραγμάτων ἢ μεταξὺ ἐπὶ ὁδικῇ ἢ μερικῇ μετῴσει ἢ ἐπὶ κομίστρῳ κατ' ἐπιβάτην.

Αὐτοκίνητον ἰδιωτικῆς χρήσεως: Τὸ αὐτοκίνητον ὄχημα διὰ τοῦ ὁποῖου ἐκτελοῦνται μεταφοραὶ προσώπων μὲν ἀνευ καταβολῆς κομίστρου, πραγμάτων δὲ ἀνηκόντων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ κάτοχον αὐτοῦ.

Επιβατηγὸν αὐτοκίνητον: Τὸ προοριζόμενον διὰ τὴν μεταφορὰν κυρίως προσώπων αὐτοκίνητον ὄχημα, 9 κατ' ἀνώτατον ὅριον θέσεων μετὰ τῆς τοῦ ὀδηγοῦ.

Λεωφορεῖον αὐτοκίνητον: Τὸ προοριζόμενον κυρίως διὰ τὴν μεταφορὰν προσώπων αὐτοκίνητον ὄχημα 10 καὶ ἄνω θέσεων μετὰ τῆς τοῦ ὀδηγοῦ.

Φορητὸν αὐτοκίνητον: Τὸ προοριζόμενον κυρίως διὰ τὴν μεταφορὰν πραγμάτων αὐτοκίνητον ὄχημα.

Ἡλεκτροκίνητον λεωφορεῖον: Τὸ δι' ἡλεκτροκινήσεως, ἀλλὰ ὄχι ἐπὶ τροχῶν, κινούμενον αὐτοκίνητον ὄχημα τὸ συνδεδεμένον μὲ ἡλεκτρικὸν ἀγωγόν.

Ρυμουλκόν: Τὸ μηχανοκίνητον ὄχημα τὸ χρησιμοποιούμενον μόνον διὰ τὴν ἑλξιν ἄλλων ὀχημάτων.

Ρυμουλκούμενον: Τὸ ὄχημα τὸ στερούμενον ἰδίας κινήσεως καὶ κατασκευασμένον κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἑλκεται ὑπὸ ἄλλου μηχανοκινήτου ὀχήματος. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὀχημάτων τούτων περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἡμιρυμουλκούμενα.

Ἡμιρυμουλκούμενον (ἐπικαθήμενον): Τὸ ρυμουλκούμενον τὸ κατασκευασμένον πρὸς σύνδεσιν μετὰ ρυμουλκοῦ ὀχήματος κατὰ τρόπον ὥστε τμήμα αὐτοῦ νὰ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ρυμουλκοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐπιπίπτει μεγάλο μέρος τοῦ βάρους καὶ τοῦ φορτίου του.

Ελαφρὸν ρυμουλκούμενον: Τὸ ρυμουλκούμενον ἐπιτρεπομένου βάρους μέχρι καὶ 750 χιλιόγραμμων.

Συνδυασμὸς ὀχημάτων (συρμός): Τὰ συνδεδεμένα ὄχήματα τὰ κινούμενα ὡς μία μονάς.

Ἀρθρωτὸν ὄχημα: Ὁ συνδυασμὸς ὀχημάτων ὁ περιλαμβανὼν ἓνα ρυμουλκὸν ὄχημα καὶ ἓνα ἡμιρυμουλκούμενον συνδεδεμένον μετ' αὐτοῦ.

Μοτοσυκλέττα: Τὸ δίτροχον ὄχημα μὲ ἢ χωρὶς κλινιστρὸν ἐφωδισμένον διὰ πρωτογενικοῦ κινήσεως ὡς καὶ τὸ τρίτροχον ὄχημα, ἀποδίδου μὴ υπερβαίνοντος τὰ 400 χιλιόγραμμα.

Εἰς τὴν ἐννοιαν τοῦ ὅρου τούτου δὲν περιλαμβάνονται τὰ μοτοποδήλατα.

Μοτοποδήλατον: Τὸ δίτροχον ἢ τρίτροχον ὄχημα ἐφωδισμένον διὰ κινήσεως ἐσωτερικῆς καύσεως, ὁ ὁποῖος ἔχει ἱκανότητα κυλινδρισμοῦ μὴ υπερβαίνουσαν τὰ 50 κυβικά ἑκατοστά ἢ διὰ ἡλεκτροκινήσεως ἰσχύος μέχρι 2,5 KW καὶ μεγίστην ταχύτητα μελέτης μὴ υπερβαίνουσαν τὰ 50 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

Ποδηλάτον: Τὸ ὄχημα δύο τοῦλάχιστον τροχῶν καὶ προωθούμενον μόνον διὰ τῆς μυϊκῆς ἐνεργείας τῶν ἐπιβαίνοντων αὐτοῦ, ἰδίως δὲ διὰ ποδοστροφῶν ἢ χειροστροφῶν.

Χειροκίνητον ὄχημα: Τὸ ὠθούμενον ἢ συρόμενον διὰ χειρῶν ὄχημα.

Ζωήλατον ὄχημα: Τὸ μετὰ τροχῶν συρόμενον ὑπὸ ζώων ὄχημα.

Ἀγροτικὸν μηχανήμα: Τὸ μηχανοκίνητον ὄχημα, τὸ προοριζόμενον κυρίως δι' ἐκτέλεσιν γεωργικῶν ἐργασιῶν ἢ διὰ τὴν ρυμουλκῆσιν μηχανημάτων χρησιμοποιοῦμένων πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἢ ἐτέρων ρυμουλκούμενων προοριζομένων διὰ γεωργικὰς μεταφορὰς.

Ὁ ὅρος αὐτὸς περιλαμβάνει:

α) τοὺς γεωργικοὺς ἐλκυστήρας πάσης φύσεως,

β) τὰς αὐτοπροωθούμενας μηχανὰς ἐκτελέσεως γεωργικῶν ἐργασιῶν.

Μηχάνημα ἔργων: Τὸ μηχανοκίνητον ὄχημα, τὸ προοριζόμενον διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν ὁδικῶν ἢ ἄλλων τεχνικῶν ἔργων. Ὁ ὅρος αὐτὸς περιλαμβάνει καὶ τὰ ὄχήματα τὰ προοριζόμενα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς κυκλοφορίας, τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν στήλυσιν τῶν ὁδῶν. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μηχανημάτων ἔργων, θεωρούμενα ὡς αὐτοκίνητα, τὰ μηχανοκίνητα ὄχήματα, ἐφ' ὅσον αὐτὰ ἐκτελοῦν καὶ μεταφορικὸν ἔργον ἐπὶ τῶν ὁδῶν τῆς Χώρας.

Τροχιόδρομος: Ὁχημα κινούμενον ἐπὶ σιδηροδρογίων κατὰ μήκος τῶν ὁδῶν δι' ἡλεκτροκινήσεως, τροφοδοτουμένου ἐξ ἡλεκτροφόρου γραμμῆς καὶ προοριζόμενον διὰ τὴν μεταφορὰν προσώπων ἢ καὶ πραγμάτων.

Μέγιστον ἐπιτρεπόμενον βάρος: Τὸ μέγιστον βάρος φορτωμένου ὀχήματος, τὸ ὁποῖον ἀνηγράφεται ὡς ἐπιτρεπόμενον εἰς τὴν ἀδείαν κυκλοφορίας του.

Ἀπόβαρον: Τὸ βάρος ὀχήματος ἀνευ πληρώματος, ἐπιβατῶν ἢ φορτίου ἀλλὰ μετὰ τῆς ἀποθήκης αὐτοῦ πλήρους καυσίμων, τῶν συνήθως φερόμενων ἐργαλείων καὶ τοῦ ἐφεδρικοῦ τροχοῦ.

Μικτὸν βάρος: Τὸ ἐκάστοτε πραγματικὸν βάρος τοῦ ὀχήματος μετὰ τοῦ φορτίου, τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν.

Στάσις: Ἡ ἀκίνησις τοῦ ὀχήματος ἐπὶ χρόνον ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐπιβίβασιν ἢ ἀποβίβασιν ἐπιβατῶν ἢ φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν πραγμάτων.

Διακοπὴ πορείας: Ἡ σύντομος ἀκίνησις τοῦ ὀχήματος πρὸς ἀποφυγὴν ἐμπλοκῆς μετ' ἄλλου χρησιμοποιούντος τὴν ὁδὸν ἢ συγκρούσεως μὲ ἐμπόδιον ἢ πρὸς συμβῆρσιν μὲ τοὺς κανονισμοὺς τῆς κυκλοφορίας.

Στάθμευσις: Ἡ ἀκίνησις τοῦ ὀχήματος δι' ὅποιονδήποτε ἄλλον λόγον πλὴν ἐκείνων τῆς διακοπῆς πορείας ἢ στάσεως.

Ὁδηγός: Πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ὀδηγεῖ παντὸς εἶδους ὄχημα ἢ ζῶα μεμονωμένα ἢ εἰς ἀγέλας καὶ ποιμνία ἢ ζῶα ὅταν χρησιμοποιούνται πρὸς ἑλξιν, φόρτωσιν ἢ ἵππευσιν.

Κατεύθυνσις τῆς κυκλοφορίας: Ἡ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τῆς ὁδοῦ κινήσις.

Παραγωγῆσις προτεραιότητος: Ἡ υποχρέωσις τοῦ ὀδηγοῦντος ὀχήματος ὥστε μὴ συνεχίσῃ ἢ ἐπαναλάβῃ τὴν κίνησιν ἢ τοὺς ἐλιγμούς, ἐὰν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ υπερέβαινε τοὺς ὁδηγικοὺς ἄλλων ὀχημάτων, νὰ μεταβάλλουν ἀποτόμως τὴν κατεύθυνσιν ἢ τὴν ταχύτητα τῶν ὀχημάτων τῶν.

Νύκτα: Ἡ χρονικὴ περίοδος ἢ ὁποία ἀρχίζει ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὴν ὕσιν τοῦ ἡλίου καὶ λήγει ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τῆς ἀνατολῆς. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλουν εἰδικὰς υποχρεώσεις κατὰ τὴν νύκτα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ὁρατότης εἶναι ἀνεπαρκὴς λόγῳ εἰδικῶν συνθηκῶν βροχῆς, χιονοπτώσεως, χαλδαίας βροχῆς κλπ. ἢ διελεύσεως διὰ σφράγγων).

Φῶτα πορείας (μεγάλα): Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα πρὸς φωτισμὸν τῆς ὁδοῦ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

Φῶτα διασταυρώσεως (μεσάζα): Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὸν φωτισμὸν τῆς ὁδοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὀχήματος καὶ τὰ ὁποία δὲν προκαλοῦν θάμβωσιν ἢ δυσχέρειαν εἰς τοὺς ἀντιθέτως ἐρχομένους ὀδηγικοὺς καὶ λοιποὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδόν.

Φῶτα θέσεως ἐμπρόσθια (μικρά): Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ νὰ διακρίνεται τούτο ὡς καὶ τὸ πλάτος τοῦ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν.

Φῶτα θέσεως ὀπίσθια (μικρά): Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ νὰ διακρίνεται τοῦτο ὡς καὶ τὸ πλάτος τοῦ ἐκ τῶν ὀπισθεν.

Φῶτα πεδήσεως (φρένων): Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ νὰ εἰδοποιῶν τοὺς ὀπισθεν αὐτοῦ χρησιμοποιούντας τὴν ὁδὸν δι' ἣν ὁδηγὸς τροχοπεδεῖ («φρενάρει»).

Φῶτα ἐμύλλης: Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ φωτισμοῦ τῆς ὁδοῦ εἰς περιπτώσεις ἐμύλλης, χιονοπτώσεως, ραχδαίων βροχῶν ἢ νεφῶν καπνοῦ ἢ κινουμένων.

Φῶτα ὀπισθοπορείας: Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα πρὸς φωτισμὸν τῆς ὁδοῦ ὀπισθεν τοῦ ὀχήματος καὶ τὰ ὁποῖα προειδοποιῶν ὅτι τὸ ὄχημα θὰ κινηθῇ ἢ κινεῖται πρὸς τὰ πίσω.

Φῶτα δείκτου κατευθύνσεως («φλάς»): Τὰ φῶτα τοῦ ὀχήματος τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ νὰ προειδοποιῶν τοὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδὸν ὅτι ὁ ὀδηγὸς πρόκειται ν' ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ πρὸς τ' ἀριστερά.

Ἀνακλαστικὸν στοιχεῖον: Ἀντικείμενον χρησιμοποιούμενον διὰ νὰ δεικνύῃ τὴν παρουσίαν ὀχήματος δι' ἀντανάκλασιν φωτὸς μὴ παρερχομένου ἐκ τοῦ ὀχήματος τούτου.

Φωτιστικὴ ἐπιφάνεια: Προκειμένου περὶ φῶτων, ἡ ὁρατὴ ἐπιφάνεια ἐκ τῆς ὁποίας προέρχεται τὸ φῶς, προκειμένου δὲ περὶ ἀνακλαστικῶν στοιχείων ἡ ὁρατὴ ἐπιφάνεια ἐκ τῆς ὁποίας ἀντανάκλαται φῶς.

2. Θεωροῦνται ὡς πεζοὶ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ὠθοῦν ἢ σύρουν βρεφικὰ ὀχήματα, καθίσματα ἀσθενῶν ἢ ἀναπήρων ἢ ὀποιοδήποτε μικρὸν ὄχημα χωρὶς κινητήρα ἢ ποδήλατον, ὡς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ κινούμενα ἐπὶ ἀναπηρικῶν καθισμάτων με ταχύτητα πεζοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Σήμανσις—διαγράμμισις—σηματοδότησις.

Ἄρθρον 3.

Υποδείξεις καὶ σήματα διδόμενα ὑπὸ τροχονόμων.

1. Οἱ χρησιμοποιούντες τὰς ὁδοὺς ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφοῦνται ἀμέσως πρὸς τὰς κατωτέρω διδομένας, ὑπὸ ρυθμιζόντων τὴν κυκλοφορίαν τροχονόμων, υποδείξεις καὶ σήματα:

α) Βραχίων ὑψωμένος κατακορύφως σημαίνει, «Προσοχή, διακοπὴ πορείας» δι' ὅλους τοὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδὸν, ἐξ ὧν τῶν κατευθύνσεων, πλὴν τῶν ὀδηγῶν οἱ ὁποῖοι δὲν δύνανται νὰ διακόψουν τὴν πορείαν τοῦ ὀχήματός των ἀμέσως καὶ ἀσφαλῶς. Ἐάν τὸ σῆμα τοῦτο δίδεται εἰς ὀδικὸν κόμβον, δὲν ἀπαιτεῖται τὰ ἤδη ἐπὶ τοῦ κόμβου εὐρισκόμενα ὀχήματα νὰ διακόψουν τὴν πορείαν των.

β) Βραχίων ἢ βραχίονας τεταμένος ὀριζοντίως σημαίνει, «διακοπὴ πορείας» δι' ὅλους τοὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδὸν καὶ πλησιάζοντας ἀπὸ οἰανδήποτε κατεύθυνσιν, ἡ ὁποία θὰ ἐξήρχετο καθέτως πρὸς τὴν ὀριζομένην διὰ τοῦ τεταμένου βραχίονος ἢ βραχίωνων κατεύθυνσιν. Ὁ ρυθμιζὼν τὴν κυκλοφορίαν τροχονόμος δύναται, ἀφοῦ δώσῃ τὸ σῆμα τοῦτο, νὰ κατεβάσῃ τὸν βραχίονα ἢ τοὺς βραχίονάς του. Ἡ στάσις αὕτη σημαίνει ὁμοίως «διακοπὴ πορείας» διὰ τοὺς κατὰ μέτωπον καὶ πρὸς τὰ νῶτα τοῦ τροχονόμου κινουμένους.

γ) Κίνησις χειρὸς πρὸς κατεύθυνσιν τινα σημαίνει κίνησιν τῶν ὀχημάτων πρὸς τὴν ὑποδεικνυμένην κατεύθυνσιν.

δ) Κινούμενον ἐρυθρὸν φῶς σημαίνει, «διακοπὴ πορείας» διὰ τοὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδὸν πρὸς τοὺς ὁποίους κατεύθνεται τὸ φῶς.

2. Οἱ τροχονόμοι, ὅταν αἱ ἀνάγκαι τῆς κυκλοφορίας ἀπαιτοῦν τοῦτο, δύνανται νὰ ἐπιβάλλουν ἐπιτάχυνσιν ἢ ἐπιβράδυνσιν τῆς κυκλοφορίας ὡς καὶ διακοπὴν ἢ ἀλλαγὴν πορείας ὀχημάτων ἢ πεζῶν.

3. Αἱ διδόμεναι ὑπὸ τῶν ρυθμιζόντων τὴν κυκλοφορίαν τροχονόμων υποδείξεις καὶ σήματα ὑπερισχύουν τῶν πινακίδων σηματοδότησεως ἐπὶ τῶν ὁδῶν, τῶν φωτεινῶν σηματοδοτῶν ρυθμίσεως

τῆς κυκλοφορίας ἢ τῶν διαγραμμίσεων ἢ συμβόλων ἐπὶ τῶν ὁδῶν ὡς καὶ τῶν κανόνων κυκλοφορίας ἐν γένει.

4. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 4.

Σήμανσις ὁδῶν διὰ πινακίδων.

1. Αἱ διὰ τὴν σήμανσιν τῶν ὁδῶν τοποθετούμεναι πινακίδες εἶναι κατὰ κατηγορίας αἱ ἑξῆς:

- α) Ἀναγγελίας κινδύνου (Κ), δηλωτικαί:
  - αα) Ἐπικινδύνων θέσεων.
  - ββ) Προσβάσεων ὀδικῶν κόμβων.
  - γγ) Προσβάσεων ἰσοπέδων σιδηροδρομικῶν διαβάσεων.
- β) Ρυθμιστικαί τῆς κυκλοφορίας (Ρ), δηλωτικαί:
  - αα) Προτεραιότητος.
  - ββ) Ἀπαγορεύσεων ἢ περιορισμῶν.
  - γγ) Ὑποχρεώσεων.
- γ) Πληροφορικαί (Π), δηλωτικαί:
  - αα) Προειδοποιήσεως κατευθύνσεων.
  - ββ) Κατευθύνσεων.
  - γγ) Ἀριθμήσεως ὁδῶν καὶ χιλιομετρήσεων.
  - δδ) Τοπωνυμιῶν.
  - εε) Ἐπιβεβαιώσεων.
  - στ.στ) Χρησίων πληροφοριῶν διὰ τοὺς ὀδηγοὺς ὀχημάτων καὶ
  - ζζ) Ἐνδείξεως ἐγκαταστάσεων.
- δ) Πρόσδετοι (Πρ).
- ε) Προσωρινῶς διατηρούμεναι (Πδ) ἐν χρήσει πινακίδες συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 109 τοῦ παρόντος.

2. Αἱ πινακίδες ἀναγγελίας κινδύνου (Κ—1 μέχρι Κ—37) τοποθετοῦνται διὰ νὰ ἐφιστοῦν τὴν προσοχὴν τῶν χρησιμοποιούντων τὰς ὁδοὺς ἐπὶ ὑπαρχόντων κινδύνων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς κινήσεώς των, ὥστε αὐτοὶ νὰ λαμβάνουν ἐγκαίρως τὰ κατάλληλα μέτρα καὶ, ἐν ἀνάγκῃ διὰ μειώσεως τῆς ταχύτητος πορείας των, νὰ ἀποφεύγουν τοὺς κινδύνους. Ἡ σημασία τῶν ἀνωτέρω πινακίδων εἶναι:

- Κ—1α Ἐπικίνδυνος ἀριστερὰ στροφή.
- Κ—1β Ἐπικίνδυνος δεξιὰ στροφή.
- Κ—2α Ἐπικίνδυνος δύο ἀντίρροποι ἢ διαδοχικαί (συνεχεῖς) στροφαι—ἡ πρώτη ἀριστερά.
- Κ—2β Ἐπικίνδυνος δύο ἀντίρροποι ἢ διαδοχικαί (συνεχεῖς) στροφαι—ἡ πρώτη δεξιὰ.
- Κ—3 Ἐπικίνδυνος κατωφέρεια, (μὲ κλίσιν ὡς ἡ ἀναγραφομένη ἐπὶ τῆς Πινακίδος).
- Κ—4 Ἀπότομος ἀνωφέρεια, (μὲ κλίσιν ὡς ἡ ἀναγραφομένη ἐπὶ τῆς Πινακίδος).
- Κ—5 Ἐπικίνδυνος στένωσις ὁδοστρώματος εἰς τὰς δύο πλευράς.
- Κ—6 Ἐπικίνδυνος στένωσις ὁδοστρώματος εἰς τὴν σημειουμένην πλευράν.
- Κ—7 Κινητὴ γέφυρα.
- Κ—8 Ἡ ὁδὸς ὀδηγεῖ πρὸς ἀποβάθραν ἢ ὄχθρην ποταμοῦ.
- Κ—9 Ἐπικινδύνος ἀνώμαλον ὁδοστρώμα, εἰς κακὴν κατάστασιν, μετὰ λάκκων κλπ.
- Κ—10 Ἐπικινδύνος ὑπερυψωμένον ὁδοστρώμα ἢ ἀπότομος κυρτὴ ἀλλαγὴ τῆς κατὰ μῆκος κλίσεως τῆς ὁδοῦ.
- Κ—11 Ἐπικίνδυνος κἀθετον ρεῖθρον (αὐλάκι) ἢ ἀπότομος καὶ/ἢ ἀλλαγὴ τῆς κατὰ μῆκος κλίσεως τῆς ὁδοῦ.
- Κ—12 Ὀλισθηρὸν ὁδοστρώμα.
- Κ—13 Ἐπικίνδυνος ἐκτίναξις χαλίκων (ἀσύνδετον ἀμμοχαλίκων).
- Κ—14 Κίνδυνος ἐκ πτώσεως βράχων καὶ κατὰ συνέπειαν κίνδυνος ἐκ τῆς παρουσίας των ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος.
- Κ—15 Κίνδυνος λόγφ διαβάσεως πεζῶν.
- Κ—16 Κίνδυνος λόγφ συχνῆς κινήσεως παιδιῶν (Σχολεῖα Γῆπεδα κλπ.).
- Κ—17 Κίνδυνος λόγφ συχνῆς εἰσόδου ἢ διαβάσεως ποδηλατιστῶν.

Κ—18 Κίνδυνος ἐκ διελεύσεως οἰκοσίων ζώων.

Κ—19 Κίνδυνος ἐκ διελεύσεως ἀγρίων ζώων.

Κ—20 Κίνδυνος λόγω ἐκτελουμένων ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ.

Κ—21 Προσοχή, κόμβος ἢ θέσις ὅπου ἡ κυκλοφορία ρυθμίζεται διὰ τριχρώμου φωτεινῆς σηματοδότησεως.

Κ—22 Κίνδυνος λόγω χαμηλῆς πτήσεως προσγειουμένων ἢ ἀπογειουμένων ἀεροσκαφῶν.

Κ—23 Κίνδυνος λόγω συγχοῦ ἰσχυροῦ ἀνέμου (ὡς ἡ εἰς τὴν πινακίδα κατεῦθυνσις τοῦ ἀνεμουρίου).

Κ—24 Προαναγγεῖα διπλῆς κυκλοφορίας.

Ἡ πινακὶς αὕτῃ σημαίνει ἐπικειμένην εἰσόδον ἐκ μονοδρόμου ἢ ἐκ τμήματος ὁδοῦ περιλαμβανόντος δύο καταστρώματα χωρισμένα ἀνὰ κατεύθυνσιν διὰ μεσαίας διαχωριστικῆς νησίδος, εἰς τμήμα ὁδοῦ μὲ κυκλοφορίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὁδοστρώματος πρὸς τὰς δύο κατευθύνσεις προσωρινῶς ἢ μονίμως.

Κ—25 Προσοχή ἄλλοι κίνδυνοι (μὴ δηλούμενοι εἰς τὰς πινακίδας Κ—1 ἕως Κ—24).

Κ—26 Προσοχή, διασταύρωσις ὅπου ἰσχύει ἡ ἐκ δεξιῶν προτεραιότης.

Κ—27 Διασταύρωσις μετὰ ὁδοῦ, οἱ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινούμενοι ὀφείλουν νὰ παραχωρήσουν προτεραιότητα.

Κ—28α Διακλάδωσις μετὰ καθέτου ὁδοῦ ἀριστερά, οἱ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινούμενοι ὀφείλουν νὰ παραχωρήσουν προτεραιότητα.

Κ—28β Διακλάδωσις μετὰ καθέτου ὁδοῦ δεξιά, οἱ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινούμενοι ὀφείλουν νὰ παραχωρήσουν προτεραιότητα.

Κ—29 Διακλάδωσις μετὰ λοξῆς ὁδοῦ ἀριστερά, οἱ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινούμενοι ὀφείλουν νὰ παραχωρήσουν προτεραιότητα.

Κ—29β Διακλάδωσις μετὰ λοξῆς ὁδοῦ δεξιά, οἱ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινούμενοι ὀφείλουν νὰ παραχωρήσουν προτεραιότητα.

Κ—30 Κυκλικὸς κόμβος ἢ πλατεῖα μὲ ὑποχρεωτικὴν κυκλικὴν πορείαν.

Κ—31 Κίνδυνος λόγω ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως μὲ δρύφακτα ἢ ἡμιδρύφακτα (κινητὰ φράγματα).

Κ—32 Κίνδυνος λόγω ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως χωρὶς δρύφακτα ἢ ἡμιδρύφακτα (κινητὰ φράγματα).

Κ—33 | Πρόσθετοι ἐπαναλαμβανόμενοι Πινακίδες ἐπὶ
Κ—34 | τῶν προσβάσεων ἰσοπέδων σιδηροδρομικῶν δια-
Κ—35 | βάσεων ἢ κινητῶν γεφυρῶν, αἱ ὁποῖαι δηλοῦν
τὴν προσέγγισιν εἰς αὐτάς.

Κ—36 Κίνδυνος λόγω ἀμέσου γειτονίας ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως, χωρὶς δρύφακτα (κινητὰ φράγματα) διὰ μόνην σιδηροδρομικὴν γραμμὴν.

Κ—37 Κίνδυνος λόγω ἀμέσου γειτονίας ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως χωρὶς δρύφακτα (κινητὰ φράγματα) διὰ διπλὴν ἢ πολλαπλὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν.

3. Αἱ ρυθμιστικαὶ πινακίδες (Ρ—1 μέχρι Ρ—59) τῆς κυκλοφορίας τοποθετοῦνται διὰ νὰ πληροφοροῦν τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὰς ὁδοὺς περὶ εἰδικῶν ὑποχρεώσεων, περιορισμῶν ἢ ἀπαγορεύσεων πρὸς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ συμμορφοῦνται αὐτοί. Ἡ σημασία τῶν ἀνωτέρω πινακίδων εἶναι:

Ρ—1 Ὑποχρεωτικὴ παραχώρησις προτεραιότητος. Ἡ πινακὶς αὕτῃ σημαίνει ὅτι, εἰς τὸν κόμβον πρὸ τοῦ ὁποίου τοποθετεῖται, οἱ ὁδηγοὶ πρέπει νὰ παραχωροῦν τὴν προτεραιότητα εἰς τὰ ὁχήματα, τὰ ὁποῖα κινοῦνται ἐπὶ τῆς ἄλλης ὁδοῦ.

Ρ—2 Ὑποχρεωτικὴ διακοπὴ πορείας (STOP).

(1). Ἡ Πινακὶς αὕτῃ τοποθετούμενη πρὸ κόμβου σημαίνει ὑποχρεωτικὴν διακοπὴν πορείας τοῦ ὁχήματος πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς αὐτὸν καὶ παραχώρησιν προτεραιότητος εἰς τὰ ὁχήματα τὰ ὁποῖα κινοῦνται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, πρὸς τὴν ὁποίαν πλησιάζει.

(2). Ἡ αὕτῃ Πινακὶς τοποθετούμενη εἰς ἄλλα σημεία, πλὴν κόμβων, σημαίνει ὑποχρεωτικὴν διακοπὴν πορείας τοῦ ὁχήματος εἰς τὴν θέσιν τῆς πινακίδος καὶ μὴ ἐκκίνησιν πάλιν μέχρις ὅτου βεβαιωθῇ ὁ ὁδηγὸς τοῦ ὅτι δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο χωρὶς κίνδυνον.

Ρ—3 Ὅδος προτεραιότητος καὶ ἀπαγόρευσις σταθμεύσεως.

Ρ—4 Τέλος ὁδοῦ προτεραιότητος καὶ ἀπαγορεύσεως σταθμεύσεως.

Ρ—5 Προτεραιότης τῆς ἀντιθέτως ἐρχομένης κυκλοφορίας λόγω στενότητος ὁδοστρώματος.

Ρ—6 Προτεραιότης ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀντιθέτως ἐρχομένην κυκλοφορίαν λόγω στενότητος ὁδοστρώματος.

Ρ—7 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος δι' ὅλα τὰ ὁχήματα.

Ρ—8 Κλειστὴ ὁδὸς δι' ὅλα τὰ ὁχήματα πρὸς ἀμφοτέρως τὰς κατευθύνσεις.

Ρ—9 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς μηχανοκίνητα ὁχήματα ἐκτὸς τῶν διτρόχων μοτοσυκλετῶν.

Ρ—10 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς τὰς μοτοσυκλέττας.

Ρ—11 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς τὰ ποδήλατα.

Ρ—12 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς τὰ μοτοποδήλατα.

Ρ—13 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς φορτηγὰ αὐτοκίνητα.

Ἡ ἀναγραφή ἀριθμοῦ τόννων, εἴτε διὰ λευκοῦ χρώματος ἐπὶ τοῦ περιγράμματος τοῦ ὁχήματος εἴτε ἐπὶ προσδέτου πινακίδος, τοποθετούμενης κάτωθεν τῆς πινακίδος Ρ—13, σημαίνει ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις ἰσχύει μόνον ἐάν τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον βάρος τοῦ ὁχήματος ἢ τοῦ συνδυασμοῦ ὁχημάτων ὑπερβαῖν τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν.

Ρ—14 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς μηχανοκίνητον ὄχημα τὸ ὁποῖον σύρει ρυμουλκούμενον, πλὴν ἡμιρυμουλκούμενου ἢ ρυμουλκούμενου ἐνὸς ἄξονος. Ἡ ἀναγραφή ἀριθμοῦ τόννων, εἴτε διὰ λευκοῦ χρώματος ἐπὶ τοῦ περιγράμματος τοῦ ρυμουλκούμενου, εἴτε ἐπὶ προσδέτου πινακίδος, τοποθετούμενης κάτωθεν τῆς πινακίδος Ρ—14, σημαίνει ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις ἰσχύει μόνον ἐάν τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον βάρος τοῦ ρυμουλκούμενου ὑπερβαῖν τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν.

Ρ—15 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς πεζοὺς.

Ρ—16 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ζωήλατα ὁχήματα.

Ρ—17 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς χειραμάξια.

Ρ—18 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ἀγροτικά μηχανήματα.

Ρ—19 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς μηχανοκίνητα ὁχήματα.

Ρ—20 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ὁχήματα ὠρισμένων κατηγοριῶν (π.χ. εἰς μηχανοκίνητα καὶ ζωήλατα ὁχήματα).

Ρ—21 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ὁχήματα συνολικοῦ πλάτους ὑπερβαίνοντος τὰς... (π.χ. 2) μέτρα.

Ρ—22 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ὁχήματα συνολικοῦ ὕψους ὑπερβαίνοντος τὰς... (π.χ. 3,5) μέτρα.

Ρ—23 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ὁχήματα συνολικοῦ βάρους ὑπερβαίνοντος τοῦς... (π.χ. 5) τόννους.

Ρ—24 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ὁχήματα βάρους ἀνὰ ἄξονα ὑπερβαίνοντος τοῦς... (π.χ. 2) τόννους.

Ρ—25 Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσόδος εἰς ὁχήματα ἢ συνδυασμοὺς ὁχημάτων μήκους ὑπερβαίνοντος... (π.χ. 10) μέτρα.

Ρ—26 Ἀπαγορεύεται ἡ ὁδήγησις ὁχήματος εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν... (π.χ. 70) μέτρων ἀπὸ τοῦ προηγουμένου τοῦτου.

Ρ—27 Ἀπαγορεύεται ἡ ἀριστερὰ στροφῇ.

Ρ—28 Ἀπαγορεύεται ἡ δεξιὰ στροφῇ.

Ρ—29 Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναστροφῇ, (στροφῇ κατὰ 180°).

Ρ—30 Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδὸν νὰ προσπερνῶν μηχανοκίνητα ὁχήματα πλὴν τῶν διτρόχων μοτοποδηλάτων καὶ διτρόχων μοτοσυκλετῶν χωρὶς κἀνιστρον.

Ρ—31 Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὁδηγοὺς φορτηγῶν αὐτ/ων, μεγίστου ἐπιτρεπόμενου βάρους ὑπερβαίνοντος τοῦς 3,5 τόννους, νὰ προσπερνῶν ἄλλα ὁχήματα. Ἀναγραφή ἀριθμοῦ τόννων ἐπὶ προσδέτου πινακίδος τοποθετούμενης κάτωθεν τῆς πινακίδος Ρ—31 δύναται νὰ μεταβάλλῃ τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον ἔλαττος, ἀνω τοῦ ὁποίου ἰσχύει ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη.

Ρ—32 Ἡ μεγίστη ταχύτης περιορίζεται εἰς τὸν ἀναγραφόμενον ἀριθμὸν (π.χ. 50) χλμ. τὴν ὥραν.

Ἀναγραφή ἀριθμοῦ τόννων ἐπὶ προσδέτου πινακίδος τοποθετούμενης κάτωθεν τῆς πινακίδος Ρ—32, σημαίνει ὅτι ὁ περιορισμὸς τῆς ταχύτητος ἀφορᾷ μόνον ὁχήματα συνολικοῦ βάρους ὑπερβαίνοντος τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν.

P—33 Απαγορεύεται ἡ χρῆσις ἡχητικῶν ὀργάνων προειδοποιήσεως (ἐκτὸς πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχήματος).

P—34 Απαγορεύεται ἡ διέλευσις ἀνευ στάσεως πρὸ Τελωνείου.

Ἡ ἀντικατάστασις τῆς ἐνδείξεως Τελωνείου, δι' ἄλλης, σημαίνει τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς διελύσεως ἀνευ στάσεως πρὸ τῆς δηλουμένης θέσεως.

P—35 Απαγορεύεται ἡ διέλευσις ἀνευ στάσεως πρὸ σταθμοῦ Διοδίων.

P—36 Τέλος ὅλων τῶν τοπικῶν ἀπαγορεύσεων αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐπιβληθῇ δι' ἀπαγορευτικῶν πινακίδων εἰς τὰ κινούμενα ὀχήματα.

P—37 Τέλος ὁρίου ταχύτητος τὸ ὅποιον ἔχει ἐπιβληθῇ δι' ἀπαγορευτικῆς πινακίδας (π.χ. 40 χλμ. τὴν ὥραν).

P—38 Τέλος ἀπαγορεύσεως προσπεράσματος τὸ ὅποιον ἔχει ἐπιβληθῇ δι' ἀπαγορευτικῆς πινακίδας.

P—39 Απαγορεύεται ἡ στάθμευσις.

P—40 Απαγορεύεται ἡ στάσις καὶ ἡ στάθμευσις.

Ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ προσθέτου πινακίδας κλπ. αἱ ἀπαγορεύσεις τῶν πινακίδων P—39 καὶ P—40 ἰσχύουν ἀπὸ τῆς θέσεως τῶν πινακίδων μέχρι τοῦ ἐπομένου σημείου συναντήσεως μετὰ ὁδοῦ καὶ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὁδοσπρώματος ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶναι τοποθετημέναι αὗται.

P—41 Απαγορεύεται ἡ στάθμευσις ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς πινακίδας κατὰ τοὺς μὲνους μῆνας.

P—42 Απαγορεύεται ἡ στάθμευσις ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς πινακίδας κατὰ τοὺς ζυγούς μῆνας.

Αἱ ἀπαγορεύσεις καὶ οἱ περιορισμοὶ τῶν σταθμεύσεων ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὁδοσπρώματος ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶναι τοποθετημέναι οἱ πινακίδες P—41 καὶ P—42.

P—43 Περιοχὴ ἐλεγχόμενης σταθμεύσεως (στάθμευσις περιορισμένης χρονικῆς διαρκείας).

P—44 Ἐξόδος ἐκ περιοχῆς ἐλεγχόμενης σταθμεύσεως.

P—45 Απαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς ὀχήματα μεταφέροντα, ἀνω ὠρισμένης ποσότητος, ἐκρηκτικὰς ἢ εὐφλέκτους ὕλας.

P—46 Απαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς ὀχήματα μεταφέροντα, ἀνω ὠρισμένης ποσότητος, ὕλας αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ προκαλέσουν μάλυνσιν ὑδάτων.

P—47 Ὑποχρεωτικὴ κατεύθυνσις πορείας πρὸς τὰ ἀριστερά.

P—48 Ὑποχρεωτικὴ κατεύθυνσις πορείας πρὸς τὰ δεξιὰ.

P—49 Ὑποχρεωτικὴ κατεύθυνσις πορείας πρὸς τὰ ἔμπροσθεν.

P—50 Ὑποχρεωτικὴ κατεύθυνσις πορείας διὰ στροφῆς δεξιᾶ.

P—51 Ὑποχρεωτικὴ κατεύθυνσις πορείας πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἢ δεξιᾶ.

P—52 Διέλευσις ὑποχρεωτικῶς μόνον διὰ τῆς ὑποδεικνυμένης πλευρᾶς τῆς νηίδος ἢ τοῦ ἐμποδίου.

P—53 Ὑποχρεωτικὴ κυκλικὴ διαδρομὴ ἐπὶ κάβου.

P—54 Ὁδὸς ὑποχρεωτικῆς διελύσεως ποδηλάτων (ἀπαγορευμένης τῆς διελύσεως ἄλλων ὀχημάτων).

P—55 Ὁδὸς ὑποχρεωτικῆς διελύσεως πεζῶν (πεζόδρομος, ἀπαγορευμένης τῆς διελύσεως ἄλλων, ἐκτὸς πεζῶν, χρησιμοποιοῦντων τὴν ὁδόν).

P—56 Ὁδὸς ὑποχρεωτικῆς διελύσεως ἐρίπων (ἀπαγορευμένης τῆς διελύσεως ἄλλων, ἐκτὸς ἐρίπων, χρησιμοποιοῦντων τὴν ὁδόν).

P—57 Ὑποχρεωτικὴ ἐλαχίστη ταχύτης ἡ ἀναγραφόμενη διὰ λευκῶν ἀριθμῶν εἰς... (π.χ. 30) χλμ. τὴν ὥραν. Ἡ πινακὶς αὕτη σημαίνει ὅτι τὰ ὀχήματα τὰ χρησιμοποιοῦντα τὴν ὁδόν, εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς ὁποίας εἶναι τοποθετημένη, πρέπει νὰ κινούνται μὲ ὅχι μικρότερον τῆς ὁριζουμένης ταχύτητος (π.χ. τῶν 30) χλμ. τὴν ὥραν.

P—58 Τέλος ὑποχρεωτικῆς ἐλαχίστης ταχύτητος, ἐπιβληθείσης διὰ τῆς πινακίδας P—57.

P—59 Ὑποχρεωτικὴ ἀντιστοιχία τῶν κινητηρίων τροχῶν τοῦ αὐτοκινήτου. εἰς δύο τοῦλάχιστον ἐκ τῶν κινητηρίων τροχῶν τοῦ αὐτοκινήτου.

4. Αἱ πληροφοριακαὶ πινακίδες (Π—1 μέχρι Π—45) τοποθετοῦνται διὰ τὴν παροχὴν εἰς τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὰς ὁδοὺς πληροφοριῶν αἱ ὁποῖαι σχετίζονται μὲ τὴν ὁδόν (κατεύθυνσεις, ἀρίθμηση, χιλιόμετρον, τοπωνυμία, ἐγκαταστάσεις κλπ.). Ἡ σημασία τῶν ἀνωτέρω πινακίδων εἶναι:

Π—1 Προειδοποιητικὴ κατεύθυνσεων τοποθετουμένη ἐπὶ ὁδῶν ταχείας κυκλοφορίας πρὸ διασταυρώσεων μὲ ἀναγραφὰς κατεύθυνσεων καὶ χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων.

Π—2 Προειδοποιητικὴ κατεύθυνσεων τοποθετουμένη ἐπὶ ὁδῶν ταχείας κυκλοφορίας πρὸ διακλαδώσεων μὲ ἀναγραφὰς κατεύθυνσεων καὶ χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων.

Π—3 Προειδοποιητικὴ κατεύθυνσεων διὰ συνήθεις ὁδοὺς μὲ ἀναγραφὰς κατεύθυνσεων καὶ χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων.

Π—4 Προειδοποιητικὴ δι' ἀδιέξοδον

Π—5 » »

Π—6 Προειδοποιητικὴ ὑποχρεωτικῆς διαδρομῆς διὰ στροφὴν ἀριστερὰ εἰς τὴν ἐπομένην διασταύρωσιν ὅπου ἀπαγορεύεται αὕτη.

Π—7 Προειδοποιητικὴ πινακὶς διὰ προεπιλογὴν λωρίδος εἰς διασταύρωσιν ἐπὶ ὁδῶν μὲ πολλὰς λωρίδας κυκλοφορίας.

Π—8α) Κατεύθυνσεως, μορφῆς βέλους, μιᾶς τοπωνυμίας.

Π—8β)

Π—8γ) Κατεύθυνσεως, μορφῆς βέλους, διὰ περισσοτέρας τῆς μιᾶς τοπωνυμιῶν.

Π—9 Κατεύθυνσεως, μορφῆς ὀρθογωνίου, μιᾶς τοπωνυμίας.

Π—10 Κατεύθυνσεως πρὸς ἀεροδρόμιον.

Π—11 Κατεύθυνσεως πρὸς κατασκήνωσιν.

Π—12 Κατεύθυνσεως πρὸς Ξενῶνα Νεότητος.

Π—13 Ἀριθμῆσεως ἐθνικῶν ὁδῶν.

Π—14 Ἀριθμῆσεως διεθνῶν ἀρτηριῶν.

Π—15 Χιλιομετρῆσεως ὁδῶν.

Π—16)

Π—17 Ἀρχὴ κατοικημένης περιοχῆς.

Π—18 Τέλος κατοικημένης περιοχῆς.

Αἱ πινακίδες Π—17 καὶ Π—18, ἐκτὸς τῆς πληροφοριακῆς τῶν σημασίας, εἰδοποιοῦν τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὰς ὁδοὺς ὅτι οἱ ἐφαρμοζόμενοι εἰς κατοικημένας περιοχὰς κανονισμοὶ κυκλοφορίας, ὡς ὁ περιορισμὸς τῆς ταχύτητος, ἡ ἀπαγόρευσις χρήσεως ἡχητικῶν ὀργάνων, προειδοποιήσεων κλπ., ἰσχύουν ἀπὸ τῆς πινακίδας Π—17 μέχρι τῆς πινακίδας Π—18 ἐκτὸς τῶν τμημάτων ἐκείνων ὁδοῦ, ἐντὸς κατοικημένης περιοχῆς, εἰς τὰ ὁποῖα δι' ἄλλων πινακίδων παρέχεται εἰδοποίησις περὶ διαφόρων τυχόν κανονισμῶν.

Ρυθμιστικαὶ πινακίδες αἱ ὁποῖαι τοποθετοῦνται εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν μὲ τὴν πινακίδα Π—17 ἰσχύουν καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ, ἐντὸς τῆς κατοικημένης περιοχῆς, ἐκτὸς ἐὰν ὁρίζεται διάφοροι κανόνες δι' ἄλλων πινακίδων, ἐπὶ ὠρισμένων τμημάτων τῆς ὁδοῦ ταύτης.

Π—19 Τοπωνυμία.

Π—20 Ἐπιθεδαιωτικὴ πινακὶς (Παράδειγμα).

Π—21 Διάθεσις πεζῶν.

Π—22 Νοτοκαμεῖον (πρὸς ἀποφυγὴν ἢ μείωσιν οἰοῦντες μὴ ἀναγκαίου θορύβου).

Π—23) Μονόδρομος.

Π—24)

Π—25) Ἀδιέξοδος

Π—26) Ὁδὸς ταχείας κυκλοφορίας.

Π—26α) Τέλος ὁδοῦ ταχείας κυκλοφορίας.

Π—27) Αὐτοκινητόδρομος.

Π—27α) Τέλος Αὐτοκινητόδρομου.

Π—28) Στάσις Λεωφορείου ἢ (Τρόλεϊ).

Π—29) Ὁρεινὴ ὁδὸς ἀνοικτὴ ἢ κλειστὴ ἀναλόγως πρὸς τὰς, ἐντὸς τῶν πλαισίων 1, 2, 3 τῆς πινακίδας, ἐνδείξεις.

Π—30) Συνιστῶνται ἀλυσίδες ἢ ἐλαστικὰ χιόνων. (διὰ τὸ πλάισιον 2 τῆς Π—29).

Π—31) Χώρος ἐπιτρεπομένης σταθμεύσεως.

Π—32) Στάσις Πρώτων Βαγρέων.

Π—38 Συνεργείον επίσκευδων δλαδών.

Π—34 Τηλέφωνον.

Π—35 Πρατήριον καυσίμων.

Π—36 Ξενοδοχείον ή Motel.

Π—37 Έστιατόριον.

Π—38 Αναψυκτήριον ή Καφερείον.

Π—39 Θέσις διά παρκαμὸν ή έξδρὸμείων.

Π—40 Σημείον ένάρξεως περιπάτου.

Π—41 Θέσις διά κατασκηνώσεις.

Π—42 Θέσις διά τροχόσπιτα.

Π—43 Θέσις διά κατασκηνώσεις και τροχόσπιτα.

Π—44 Ξενών Νεότητος.

Π—45 Τουριστικά Πληροφορία.

5. Αί πρόσθετοι πινακίδες (Πρ—1 μέχρι Πρ—4γ) τοποθετούνται έν συνδυασμῷ πάντοτε με άλλας πινακίδας σημάσεως πρὸς δήλωσιν άποστάσεων ισχύος τῶν πινακίδων. Η σημασία τῶν άνωτέρω πινακίδων είναι:

Πρ—1 Άπόστασις από τῆς θέσεως τῆς πινακίδος μέχρι τῆς άρχῆς τῆς επικινδύνου θέσεως ή τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ὁποίαν εφαρμόζεται ὁ καθοριζόμενος δι' αὐτῆς κανὼν ή περιορισμὸς (π.χ. 200 μ.).

Πρ—2 Μήκος τοῦ επικινδύνου τμήματος ή τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ὁποίαν εφαρμόζεται ὁ διὰ τῆς πινακίδος καθοριζόμενος κανὼν ή περιορισμὸς (π.χ. 1 χλμ.).

Πρ—3α Αρχή ισχύος πινακίδος Ρ—39 ή Ρ—40. τοποθετούμενης παραλλήλως πρὸς τὸν άξονα τῆς ὁδοῦ. Η ισχύς τῆς πινακίδος εκτείνεται ἐπὶ... (π.χ. 10 μ.) από τῆς θέσεως τῆς πινακίδος και κατὰ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ βέλους.

Πρ—3β Ὑπόμνημα ισχύος πινακίδος Ρ—39 ή Ρ—40, τοποθετούμενης παραλλήλως πρὸς τὸν άξονα τῆς ὁδοῦ. Η ισχύς τῆς πινακίδος εκτείνεται ἐπὶ (π.χ. 5 μ.) εκατέρωθεν τῆς θέσεως τῆς πινακίδος.

Πρ—3γ Πέρας ισχύος πινακίδος Ρ—39 ή Ρ—40, τοποθετούμενης παραλλήλως πρὸς τὸν άξονα τῆς ὁδοῦ. Η ισχύς τῆς πινακίδος εκτείνεται ἐπὶ (π.χ. 10 μ.) από τῆς θέσεως τῆς πινακίδος και κατὰ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ βέλους.

Πρ—4α Αρχή ισχύος πινακίδος Ρ—39 ή Ρ—40, τοποθετούμενης καθέτως πρὸς τὸν άξονα τῆς ὁδοῦ.

Πρ—4β Ἐπανάληψις ισχύος πινακίδος Ρ—39 ή Ρ—40 τοποθετούμενης καθέτως πρὸς τὸν άξονα τῆς ὁδοῦ.

Πρ—4γ Πέρας ισχύος πινακίδος Ρ—39 ή Ρ—40, τοποθετούμενης καθέτως πρὸς τὸν άξονα τῆς ὁδοῦ.

6. Τὸ σχῆμα, ή μορφή, τὰ χρώματα και αἱ ἐπ' αὐτῶν ἀναγραφαὶ ἐκάστης τῶν κατὰ τὸ παρὸν άρθρον πινακίδων σημασεως ὁδῶν εμφαίνονται εἰς τὸν συνοδούντα τὸν παρόντα Κώδικα πίνακα σχεδίων πινακίδων σημασεως ὁδῶν.

7. Αἱ τοποθετούμεναι πινακίδες σημασεως ὁδῶν πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμέναι και τοποθετημέναι συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς προδιαγραφὰς τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

8. Πρὸς ευχερεστέραν ἐρμηνείαν τῶν πινακίδων σημασεως ή περιορισμὸν τῆς εφαρμογῆς τῶν ρυθμιστικῶν τοιούτων ἐπὶ ὀρισμένων κατηγοριῶν ὀχημάτων ή εἰς ὀρισμένας χρονικὰς περιόδους. εἶναι δυνατὴ ή προσηγή ή επεξηγηματικῶν ἐγγραφῶν ή συμβόλων ἐντὸς ὁριζουμένου παραλληλογράμμου κάτωθεν τῆς πινακίδος. Αἱ ἐγγραφαὶ αὐταὶ ή τὰ σύμβολα δύνανται ἐπίσης νὰ περιλαμβάνονται εἰς τὴν πινακίδα, ἐφ' ὅσον δὲν καθίστανται αὐτὴν δυσνόητον.

9. Αἱ πινακίδες σημασεως ἀφορροῦν τοὺς ὁδηγοὺς οἱ ὁποῖοι κυκλοφοροῦν ἐπὶ ὁλοκληρῷ τοῦ πλάτους τοῦ ὁδοῦ εἰς τὴν κυκλοφορίαν ὁδοστρώματος. ἐκτὸς αὐτῶν, διὰ τῆς καταλλήλου τοποθετήσεως των, ἀπευθύνονται ἀποκλειστικῶς πρὸς τοὺς ὁδηγοὺς ἐπὶ μιᾷ ή περισσοτέρων λωρίδων κυκλοφορίας, χωριζομένων με κατὰ μήκος διαγραμμίσεις.

10. Ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰς διὰ τῶν ρυθμιστικῶν πινακίδων ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις ὁδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 5.

Σημαντικὸς ὁδοστρώματος διὰ διαγραμμίσεων.

1. Αἱ σημαντικὲς τῶν ὁδοστρώματος με διαγραμμίσεις χρησιμοποιούνται διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς κυκλοφορίας ή διὰ τὴν προειδοποίησιν ή καθοδήγησιν τῶν χρησιμοποιούντων τὰς ὁδοὺς, εἴτε μόναι εἴτε έν συνδυασμῷ με πινακίδας σημασεως ή σηματοδότης, διὰ νὰ τονισθῇ ή διευκρινισθῇ ή σημασία αὐτῶν.

2. Τὰ κύρια εἶδη τῶν σημαντικῶν ἐπὶ τῶν ὁδοστρώματος με διαγραμμίσεις εἶναι:

α) Αἱ κατὰ μήκος διαγραμμίσεις.

β) Αἱ κατὰ πλάτος (ἐγκάρσιαι) διαγραμμίσεις και

γ) αἱ εἰδικαὶ διαγραμμίσεις.

3. Αἱ κατὰ μήκος διαγραμμίσεις εἶναι:

α) Η ἀποτελούμενη ἐκ μιᾶς ή δύο συνεχῶν γραμμῶν, ή ὁποία σημαίνει διαχωρισμὸν τῶν λωρίδων ἀντιθέτων κατευθύνσεων.

β) Η ἀποτελούμενη ἐκ μιᾶς διακεκομμένης γραμμῆς ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, ή ὁποία καθορίζει τὰ ὅρια τῶν λωρίδων διὰ τὴν καθοδήγησιν τῆς κυκλοφορίας. Η ἀποτελούμενη ἐκ μιᾶς διακεκομμένης γραμμῆς διπλασίου πλάτους τῆς προηγουμένης καθορίζει τὰ ὅρια μεταξὺ τῆς λωρίδος ἐπιταχύνσεως ή ἐπιβραδύνσεως και τῆς παραπλεύρως λωρίδος κυκλοφορίας.

γ) Η ἀποτελούμενη ἐκ μιᾶς διακεκομμένης γραμμῆς ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος με μήκη τμημάτων και τῶν μεταξὺ των κενῶν πολὺ μικρότερα τῆς προηγουμένης ὑπὸ στοιχείον 3β διακεκομμένης γραμμῆς, ή ὁποία σημαίνει προειδοποίησιν περὶ τῆς προσεγγίσεως εἰς διπλὴν ή συνεχῇ γραμμὴν ή περὶ τῆς προσεγγίσεως εἰς ἄλλο τμήμα ὁδοῦ. τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἰδιαίτερον κίνδυνον.

Η προειδοποιητικὴ αὐτὴ γραμμὴ δύναται νὰ συμπληρωθῇ ή νὰ ἀντικατασταθῇ με βέλη ἐκτροπῆς.

δ) Η ἀποτελούμενη ἐκ μιᾶς συνεχῆς γραμμῆς και ἄλλης παραπλεύρως διακεκομμένης, ή ὁποία σημαίνει διαχωρισμὸν τῶν λωρίδων ἀντιθέτων κατευθύνσεων.

ε) Η ἀποτελούμενη ἐκ διπλῶν διακεκομμένων γραμμῶν, ή ὁποία καθορίζει λωρίδα ή λωρίδας κυκλοφορίας εἰς τὰς ὁποίας ή κατευθύνσεις τῆς κυκλοφορίας δύναται νὰ ἀντιστραφῇ.

4. Αἱ κατὰ πλάτος (ἐγκάρσιαι) διαγραμμίσεις εἶναι:

α) Η ἀποτελούμενη ἐκ μιᾶς συνεχῆς γραμμῆς ἐπὶ τοῦ πλάτους μιᾶς ή περισσοτέρων λωρίδων κυκλοφορίας, ή ὁποία καθορίζει τὴν θέσιν πρὸ τῆς ὁποίας οἱ ὁδηγοὶ ὀφείλουν νὰ διακόψουν τὴν πορείαν των, λόγῳ τῆς πινακίδος «ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΠΟΡΕΙΑΣ (STOP)» (Ρ—2), λόγῳ ἐνδείξεως φωτεινοῦ σηματοδότη, σήματος τροχονόμου ή πρὸ σιδηροδρομικῆς διαβάσεως (γραμμὴ διακοπῆς πορείας). Η λέξις «STOP» δύναται νὰ ἀναγράφεται ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος πρὸ τῶν ὡς άνω διαγραμμίσεων.

β) Η ἀποτελούμενη ἐκ μιᾶς διακεκομμένης γραμμῆς ἐπὶ τοῦ πλάτους μιᾶς ή περισσοτέρων λωρίδων κυκλοφορίας, ή ὁποία καθορίζει τὴν θέσιν πρὸ τῆς ὁποίας οἱ ὁδηγοὶ ὀχημάτων ὀφείλουν νὰ παρχωροῦν προτεραιότητα, συμμορφούμενοι πρὸς τὴν πινακίδα Ρ—1 «ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΟΣ». Πρὸ τοιαύτης διαγραμμίσεως, δύναται νὰ σημειωθῇ ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, διὰ νὰ συμβολίστῃ τὴν πινακίδα Ρ—1, μεγάλο τρίγωνον με τὴν μίαν πλευρὰν παραλλήλῳ πρὸς τὴν διαγραμμίσιν και τὴν ἀπέναντι ταύτης κορυφὴν πρὸς τὸν ὑποχρεούμενον νὰ παραχωρήσῃ κατὰ τὰ άνωτέρω προτεραιότητα. Η διακεκομμένη αὐτὴ γραμμὴ δύναται νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τριγώνων σημειούμενων τοῦ ἐνὸς πλησίον τοῦ ἄλλου ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, με τὰς κορυφὰς των πρὸς τὸν ὁδηγόν, ὁ ὁποῖος ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ προτεραιότητα.

γ) Η ἀποτελούμενη ἀπὸ ραβδόσεις μεγάλου πλάτους παραλλήλους πρὸς τὸν άξονα τοῦ ὁδοστρώματος, ή ὁποία καθορίζει διάβασιν πεζῶν (ZEBRA).

δ) Η ἀποτελούμενη ἀπὸ τετράγωνα ή παραλληλόγραμμα σχήματα, ή ὁποία καθορίζει τὰς διαβάσεις τῶν ποδηλατιστῶν.

5. Αί ειδικαί διαγραμμίσεις είναι:

α) Ἡ ἀποτελούμενη ἀπὸ παραλλήλους λοξὰς λωρίδας αἱ ὁποῖαι πλακισθῶσι ἀπὸ μίαν συνεχή ἢ διακεκομμένην γραμμὴν ἐπὶ τμήματος ἢ ἐπὶ ἐλαφρῶς ἀνυψωμένης περιοχῆς τοῦ ὁδοστρώματος καὶ ἡ ὁποία σημαίνει ἀπαγορεύσιν ἢ περιορισμὸν εἰσόδου ὀχημάτων εἰς τὰς ἐν λόγῳ περιοχάς.

β) Ἡ τεθλασμένη κίτρινη γραμμὴ («ζίγκ—ζάγκ») εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ ὁδοστρώματος, ἡ ὁποία σημαίνει ὅτι καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς γραμμῆς ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ταύτης ἀπαγορεύεται ἡ στάθμευσις.

γ) Συνεχῆς κίτρινη γραμμὴ ἐπὶ τοῦ κρασπέδου ἢ τοῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώματος, ἡ ὁποία σημαίνει ὅτι καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς γραμμῆς καὶ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ταύτης τοῦ ὁδοστρώματος ἀπαγορεύεται ἡ ὑπόκεινται εἰς περιορισμοὺς δεικνυμένους δι' ἄλλων μέσων, ἢ στάσεις ἢ ἡ στάθμευσις.

δ) Διακεκομμένη κίτρινη γραμμὴ ἐπὶ τοῦ κρασπέδου ἢ τοῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώματος, ἡ ὁποία σημαίνει ὅτι καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς γραμμῆς καὶ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ταύτης τοῦ ὁδοστρώματος ἀπαγορεύεται ἡ ὑπόκειται εἰς περιορισμοὺς δεικνυμένους δι' ἄλλων μέσων ἢ στάθμευσις.

ε) Πλέγμα κιτρίνων γραμμῶν, αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν παραλληλόγραμμα, ἐπὶ ἰσοπέδων ὁδικῶν κόμβων, τὸ ὁποῖον σημαίνει περιοχὴν ἐντὸς τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ ὄχημα καὶ ἐὰν ἀκόμη οἱ φωτεινοὶ σηματοδότες ἐπιτρέπουν τοῦτο ὡσάκτις ἡ πυκνότης τῆς κυκλοφορίας εἶναι τοιαύτη ὥστε, ἐὰν εἰσέλθῃ, νὰ ὑποχρεωθῇ πιθανῶς νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως. Αἱ διατάξεις τοῦ άρθρου 26 παρ. 2 ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν ὑπάρχῃ ἡ ἀνωτέρω διαγράμμισις.

στ) Συνεχῆς ἢ διακεκομμένη γραμμὴ ὀρίζουσα λωρίδα κυκλοφορίας συνοδευομένη ὑπὸ πινακίδων σημάσεως ἢ ἀναγραφῆς λέξεων ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος ὡς π.χ. λεωφορεῖα, ταξί, κλπ., ἡ ὁποία σημαίνει ὅτι ἡ χρῆσις τῆς λωρίδος κυκλοφορίας ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰ ἀναγραφόμενα ὀχήματα.

ζ) Βέλη ἐκτροπῆς, βέλη ἐπιλογῆς, παράλληλοι ἢ λοξοὶ λωρίδες ἢ ἀναγραφαὶ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῶσι πρὸς ἐπανάληψιν τῶν διδομένων ὑπὸ πινακίδων ὁδηγῶν ἢ διὰ νὰ δίδουν εἰς τοὺς χρησιμοποιούντας τὰς ὁδοὺς πληροφορίας, αἱ ὁποῖαι δὲν δύναται νὰ δοθῶσι ἐπαρκῶς διὰ πινακίδων. Τοιαῦται διαγραμμίσεις χρησιμοποιοῦνται ἰδίως διὰ νὰ δεικνύουν τὰς ὁριογραμμὰς ζωνῶν ἢ λωρίδων σταθμεύσεως, διὰ νὰ σημειώσων ἡ στασεις λεωφορείων, ὡς καὶ διὰ τὴν προεπιλογὴν λωρίδος κυκλοφορίας πρὸ διασταυρώσεως. Ἐὰν ὑπάρχῃ βέλος ἐπιλογῆς ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, ὅπου τοῦτο εἶναι χωρισμένον εἰς λωρίδας κυκλοφορίας μὲ κατὰ μήκος διαγραμμίσεις, οἱ ὁδηγοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιλέγουν ἐγκαίρως τὴν λωρίδα, τὴν φέρουσιν τὸ βέλος τῆς κατευθύνσεως τὴν ὁποίαν θ' ἀκολουθήσων μὴ θυνάμενοι πλέον νὰ λάβουν ἄλλην κατεύθυνσιν.

η) Περιγράμματα ρόμβων κατ' ἀποστάσεις εἰς τὸ μέσον λωρίδος κυκλοφορίας, τὰ ὁποῖα σημαίνουν ὅτι ἡ λωρίς αὕτη ἔχει καθορισθῇ ὡς ἀμέσου ἀνάγκης ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ άρθρου 44 παράγραφος 3.

θ) Δὲν θεωροῦνται ὡς κατὰ μήκος διαγραμμίσεις, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ παρόντος άρθρου, κατὰ μήκος γραμμαὶ χρησιμοποιούμεναι ὡς ὁριογραμμαὶ τῶν ἄκρων τοῦ ὁδοστρώματος, (διὰ νὰ καταστῶσι αὐτὰ εὐκολώτερον ὁρατά), κατὰ μήκος γραμμαὶ συνδεόμεναι πρὸς καθέτους τοιαύτας, χρησιμοποιούμενας πρὸς ὁριοθέτησιν χώρων σταθμεύσεως ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος ὡς καὶ κατὰ μήκος γραμμαὶ δεικνύουσαι ἀπαγορεύσεις ἢ περιορισμοὺς εἰς τὰς στάσεις ἢ τὰς σταθμεύσεις.

7. Αἱ διαγραμμίσεις τῶν ὁδῶν εἶναι λευκαί, πλὴν τῶν ἀκολουθῶν περιπτώσεων:

α) Διαγραμμίσεων χώρων εἰς τοὺς ὁποίους ἐπιτρέπεται ἢ περιορίζεται ἡ στάθμευσις, αἱ ὁποῖαι δύναται νὰ εἶναι κυαναί.

β) Τεθλασμένων γραμμῶν (ζίγκ—ζάγκ) ἐπὶ χώρων ὅπου ἀπαγορεύεται ἡ στάθμευσις, αἱ ὁποῖαι εἶναι κίτριναι.

γ) Τῆς συνεχῆς ἢ διακεκομμένης γραμμῆς ἐπὶ τοῦ κρασπέδου ἢ τοῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώματος, τῆς ἀπαγορευτικῆς ἢ περιοριστικῆς στάσεως ἢ σταθμεύσεως, ἡ ὁποία εἶναι κίτρινη.

δ) Τῶν γραμμῶν πλέγματος τῶν διασταυρώσεων τῆς παραγράφου 5ε τοῦ παρόντος άρθρου αἱ ὁποῖαι εἶναι κίτριναι.

Ὡς λευκὸν χρῶμα νοοῦνται καὶ αἱ ἀποχρώσεις τοῦ ἀργυροχρόου ἢ τοῦ ἀνοικτοῦ φαιοῦ (γκρίζου) χρώματος.

Εἰς περίπτωσιν ἀνάγκης προσωρινῆς ἀκυρώσεως τῶν μονίμων διαγραμμίσεων δι' ἀντικαταστάσεως δι' ἄλλων, αἱ προσωριναὶ αὐταὶ διαγραμμίσεις πρέπει νὰ εἶναι χρώματος ἄλλου τοῦ συνήθως χρησιμοποιουμένου καὶ ἐξ ὑλικοῦ εὐχερῶς ἐξαλειφομένου.

Διὰ τὰς προσωρινὰς διαγραμμίσεις ὁδῶν δύναται νὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ ἡλοι (καρρίτ) ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος.

8. Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ὁδικῶν ὀχημάτων ἀπαγορεύεται:

α) Νὰ διαβαίνουν τὴν ἐκ μιᾶς ἢ δύο συνεχῶν γραμμῶν κατὰ μήκος διαγράμμιση, ὡς καὶ νὰ κινούνται ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς αὐτῆς.

β) Νὰ διαβαίνουν τὴν ἐκ διπλῶν διακεκομμένων γραμμῶν κατὰ μήκος διαγράμμιση, ὡς καὶ νὰ κινούνται ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς αὐτῆς, ὅταν ἡ διαγράμμις αὕτη διαχωρίζῃ τὰς δύο κατευθύνσεις.

γ) Ἐπὶ μιᾶς συνεχῆς γραμμῆς καὶ ἄλλης παραπλεύρως διακεκομμένης, νὰ διαβαίνουν τὴν συνεχή γραμμὴν, ὅταν κινούνται ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ταύτης, ἐπιτρεπομένης τῆς κινήσεως καὶ τοῦ προπεράσματος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς διακεκομμένης. Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ἡ συνεχῆς γραμμὴ δὲν ἐμποδίζει τὸν ὁδηγόν, ὁ ὁποῖος προσπέρασε κατὰ τὸν ἐπιτρεπόμενον τρόπον νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν κανονικὴν θέσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος.

δ) Νὰ κινούνται ἐπὶ πάσης κατὰ μήκος διαγραμμίσεως (ἱπαστί).

ε) Νὰ ὑπερβαίνουν τὴν ἐκ μιᾶς συνεχῆς γραμμῆς κατὰ πλάτος διαγράμμιση εἰς περίπτωσιν ὑποχρεωτικῆς διακοπῆς πορείας.

στ) Νὰ ὑπερβαίνουν τὴν ἐκ μιᾶς διακεκομμένης γραμμῆς κατὰ πλάτος διαγράμμιση, εἰς περίπτωσιν ὑποχρεωτικῆς παραχωρήσεως προτεραιότητος.

ζ) Νὰ εἰσέρχονται εἰς περιοχὴν τοῦ ὁδοστρώματος ἡ ὁποία προσδιορίζεται διὰ παραλλήλων λοξῶν λωρίδων καὶ πλακισθῶσι ὑπὸ συνεχῆς γραμμῆς. Ἐὰν ἡ περιοχὴ αὕτη πλακισθῶσι ἀπὸ διακεκομμένην γραμμὴν, οἱ ὁδηγοὶ ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχονται εἰς αὐτὴν μόνον ὅταν βεβαιωθῶσι ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ κάμουν τοῦτο ἀσφαλῶς ἢ διὰ νὰ στρέψων εἰς ὁδὸν ἡ ὁποία συμβάλλει εἰς τὴν πλευρὰν τῆς ἀντιθέτου κατευθύνσεως τῆς κυκλοφορίας.

η) Νὰ σταθμεύουν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία ἔχει διαγραμμισθῇ μὲ κίτρινη τεθλασμένη γραμμὴν (ζίγκ—ζάγκ).

θ) Νὰ σταματοῦν ἢ νὰ σταθμεύουν ἢ νὰ μὴ συμμορφῶνται πρὸς περιορισμοὺς, οἱ ὁποῖοι ὑποδεικνύονται μὲ ἄλλα μέσα κατὰ περίπτωσιν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὁδοστρώματος, ἡ ὁποία ἔχει τὴν συνεχή ἢ διακεκομμένην κίτρινη γραμμὴν ἐπὶ τοῦ κρασπέδου ἢ τοῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώματος, καὶ καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς γραμμῆς αὐτῆς.

ι) Νὰ κινούνται ἐντὸς λωρίδος κυκλοφορίας, ἡ ὁποία ἔχει πινακίδας σημάσεως ἢ λέξεις ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, ὡς π.χ. λεωφορεῖα, ταξί κλπ., ἐὰν δὲν ὁδηγῶν ὀχήματα τῆς κατηγορίας αὐτῆς.

ια) Νὰ ἀκολουθοῦν εἰς διασταυρώσεις ἄλλην κατεύθυνσιν ἀπὸ ἐκεῖνην τὴν ὁποίαν δεικνύουν τὰ βέλη ἐπιλογῆς, ἂν κινούνται ἐπὶ λωρίδος κυκλοφορίας προδιαλογῆς, ἡ ὁποία ἔχει τὰ βέλη ταῦτα.

ιβ) Νὰ εἰσέρχονται εἰς περιοχὴν ὁδοστρώματος σημασμένην διὰ πλέγματος κιτρίνων γραμμῶν αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν παραλληλόγραμμα, ὅταν ἡ πυκνότης τῆς κυκλοφορίας εἶναι τοιαύτη ὥστε ἐὰν εἰσέλθουν νὰ ὑποχρεωθῶσι πιθανῶς νὰ παραμείνουν ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως.

γ) Να διαβαίνουν εις όδους ταχείας κυκλοφορίας, τὰς διακεκομμένας κατὰ μήκος γραμμάς, εξαιρέσει τῆς περιπτώσεως ἀλλαγῆς λωρίδος κυκλοφορίας.

9. Εἰς τοὺς ὁδηγούς τῶν ὁδικῶν ὀχημάτων ἐπιβάλλεται νὰ παραχωροῦν προτεραιότητα ἐπὶ διαβάσεων πεζῶν ἢ ποδηλατιστῶν ὅταν κινούνται ἐπ' αὐτῶν πεζοὶ ἢ ποδηλατισταὶ ἀντιστοίχως.

10. Ἡ χάραξις καὶ ἡ σχεδίασις τῶν διαγραμμίσεων τῶν ὁδῶν ἐκτελεῖται βάσει τῶν προδιαγραφῶν διαγραμμίσεων ὁδῶν τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

11. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 6.

Φωτεινὴ σηματοδότησις διὰ τὴν κυκλοφορίαν ὀχημάτων.

1. Οἱ ὁδηγοὶ τῶν ὁδικῶν ὀχημάτων ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφώνωνται πρὸς τὰς κατωτέρω ἐνδείξεις τῶν φωτεινῶν σηματοδοτῶν ρυθμίσεως τῆς κυκλοφορίας, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ρύθμισις αὐτῆς γίνεται ὑπὸ τροχονόμου κατὰ διάφορον τρόπον.

α) Πράσινον σταθερὸν φῶς κυκλικῆς μορφῆς:

Ὁ ὁδηγὸς προχωρεῖ κατ' εὐθείαν ἔμπρὸς ἢ στρέφει πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλο σήμα ἢ πινακίς ἀπαγορεύῃ τὴν κατ' εὐθείαν κίνησιν ἢ στροφὴν. Εἰς τὰς κατωτέρω περιπτώσεις καὶ ἐὰν ἀκόμη ὁ φωτεινὸς σηματοδοτὴς ἐπιδεικνύῃ πράσινον φῶς, ὁ ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται:

αα) Κινούμενος κατ' εὐθείαν ἔμπρὸς, νὰ παραχωρῇ προτεραιότητα εἰς ἄλλον ὀχηματὴν ἢ πεζὸν κινούμενον ἀκόμη ἐκ προηγουμένης σηματοδοτήσεως, στρέφων δὲ νὰ παραχωρῇ προτεραιότητα εἰς τοὺς πεζοὺς οἱ ὁποῖοι κινοῦνται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, εἰς τὴν ὁποῖαν πρόκειται νὰ εἰσέλθῃ.

ββ) Νὰ μὴ εἰσέρχεται εἰς τὸν ὁδικὸν κόμβον, ἐὰν αἱ συνθῆκαι κυκλοφορίας εἶναι τοιαῦται ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ μέχρι τῆς ἐπομένης ἀλλαγῆς φάσεως τῆς σηματοδοτήσεως.

β) Ἐρυθρὸν σταθερὸν φῶς κυκλικῆς μορφῆς:

Ὁ ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ διακόπῃ τὴν πορείαν, πρὸ τῆς εἰδικῆς γραμμῆς διακοπῆς ταύτης ἢ, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη, εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν, πρὸ τοῦ σηματοδοτοῦ, ὥστε ἡ σηματοδότησις νὰ εἶναι εἰς αὐτὸν εὐχερῶς ὁρατὴ. Νὰ παραμένῃ δὲ ἐν στάσει μέχρις ὅτου ἀνάψῃ τὸ πράσινον φῶς. Ὁμοίως ὑποχρεοῦται νὰ μὴ εἰσέρχεται εἰς τὸν ὁδικὸν κόμβον ἢ νὰ προχωρῇ ἐπὶ διαβάσεως πεζῶν ἐπὶ τοῦ ὁδικοῦ κόμβου, ἐὰν ὁ σηματοδοτὴς εἶναι τοποθετημένος εἰς τὸ μέσον ἢ εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν τοῦ κόμβου.

γ) Κίτρινον σταθερὸν φῶς κυκλικῆς μορφῆς:

Ὁ ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ διακόπῃ τὴν πορείαν, ὅπως καὶ πρὸ ἐρυθροῦ φωτός, ἐκτὸς ἐὰν εὐρίσκεται τότε πλησίον πρὸς τὸν σηματοδοτὴν, ὥστε δὲν δύναται νὰ κάμῃ τοῦτο ἀσφαλῶς.

δ) Ἀπλὸ ἢ διπλὸ κίτρινον φῶς κυκλικῆς μορφῆς τὸ ὁποῖον ἀναβοσθίνει (ἀναλάμπον):

Ὁ ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ ἀνακόπῃ ταχύτητα, νὰ προχωρῇ μὲ ἱδιαίτεραν προσοχὴν καὶ νὰ παραχωρῇ προτεραιότητα εἰς τοὺς πεζοὺς.

ε) Ἀπλὸ ἐρυθρὸν φῶς τὸ ὁποῖον ἀναβοσθίνει (ἀναλάμπον) κυκλικῆς μορφῆς ἢ διπλὸ ἀναλλαστόμενον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἰστού, εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος καὶ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν:

Σημαίνει μεγάλον κίνδυνον καὶ ὑποχρεώνει εἰς ἀκίνητοποίησιν τοῦ ὀχήματος, ὅπως καὶ πρὸ ἐρυθροῦ σταθεροῦ φωτός. Ἡ σηματοδότησις αὕτη χρησιμοποιοῦται μόνον εἰς ἰσοπέδους σιδηροδρομικὰς διαβάσεις, εἰς προσβάσεις πρὸς κινήτας γεφύρας ἢ ἀποβάθρας ὀχηματοκινήτων, ὅταν πυροσβεστικὰ ὀχήματα εἰσέρχωνται εἰς τὴν ὁδὸν ἢ πλησιάζουν ἀεροπλάνα, τὰ ὁποῖα θὰ διέλθουν εἰς χαμηλὸν ὕψος ἄνω τῆς ὁδοῦ.

στ) Πράσινον φῶς ὑπὸ μορφὴν ἐνὸς ἢ περισσοτέρων βελῶν:

Ὁ ὁδηγὸς δύναται νὰ προχωρήσῃ μόνον κατὰ τὴν κατεύθυνσιν ἢ ὁποία δεικνύεται ὑπὸ τοῦ βέλους ἢ τῶν βελῶν. Βέλος πρὸς τὰ ἄνω σημαίνει ὑποχρεωτικὴν κίνησιν κατ' εὐθείαν ἔμπρὸς.

ζ) Σηματοδοτὴς τριχρώμου συστήματος ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει ἓνα ἢ περισσύτερα πρόσθετα πράσινα βέλη:

Ὁ ὁδηγὸς δύναται νὰ προχωρῇ πρὸς τὴν δεικνυομένην ὑπὸ τοῦ βέλους ἢ τῶν βελῶν κατεύθυνσιν ἀνεξαρτήτως τῆς φάσεως τὴν ὁποῖαν ἔχει ὁ σηματοδοτὴς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀφοῦ προηγουμένως εἰσέλθῃ εἰς τὴν λωρίδα κυκλοφορίας ἢ ὁποία προορίζεται διὰ τὰ ὀχήματα τὰ κινούμενα πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ βέλους ἢ τῶν βελῶν δεικνυομένην κατεύθυνσιν.

Ὁδηγὸς ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς λωρίδος κυκλοφορίας ἢ ὁποία προορίζεται διὰ τὰ ὀχήματα τὰ κινούμενα πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ βέλους δεικνυομένην κατεύθυνσιν, ὑποχρεοῦται νὰ κινήθῃ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, ἐκτὸς ἐὰν, διακόπτων τὴν πορείαν του, δὲν θὰ παρημποδίσῃ τὴν κίνησιν τῶν ὀπισθεν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἰδίας λωρίδος κινουμένων ὀχημάτων. Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὁ ὁδηγὸς ἐπιτρέπεται νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ βέλους δεικνυομένην κατεύθυνσιν μόνον ἐὰν αἱ συνθῆκαι κυκλοφορίας εἰς τὴν ὁδὸν εἰς τὴν ὁποῖαν πρόκειται νὰ εἰσέλθῃ ἐπιτρέπουν τοῦτο καὶ δὲν ἐκτίθενται εἰς κίνδυνον οἱ πεζοί.

η) Ἐρυθρὸν φῶς ὑπὸ μορφὴν βέλους: Ὁ ὁδηγὸς ἀπαγορεύεται νὰ κινήθῃ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ βέλους δεικνυομένην κατεύθυνσιν καὶ ὑποχρεοῦται νὰ διακόπῃ τὴν πορείαν τοῦ ὀχήματός του ὅπως καὶ πρὸ ἐρυθροῦ σταθεροῦ φωτός κυκλικῆς μορφῆς.

θ) Κίτρινον φῶς ὑπὸ μορφὴν βέλους τὸ ὁποῖον εἶναι σταθερὸν ἢ ἀναβοσθίνει:

Ὁ ὁδηγὸς ἔχει τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις ὅπως καὶ πρὸ κίτρινου φωτός κυκλικῆς μορφῆς.

ι) Ἐρυθρὸν φῶς, ὑπὸ μορφὴν δύο ράβδων τεμνομένων εἰς σχῆμα Χ, τὸ ὁποῖον εἶναι τοποθετημένον ἐπάνω ἀπὸ λωρίδα κυκλοφορίας, εἰς ὁδόστρωμα μὲ περισσοτέρας τῶν δύο λωρίδων αἱ ὁποῖαι χωρίζονται μὲ κατὰ μήκος διαγραμμίσεις, ἀπαγορεύει τὴν χρησιμοποίησιν τῆς λωρίδος αὐτῆς, πράσινον δὲ φῶς, ὑπὸ μορφὴν βέλους πρὸς τὰ κάτω, παρέχει δικαίωμα κινήσεως ἐπ' αὐτῆς.

2. Φωτεινοὶ σηματοδοταὶ, οἱ ὁποῖοι ἔχουν σύμβολον ποδηλάτου ἐπὶ τῶν φωτῶν ἢ σηματοδοταὶ μικροτέρου μεγέθους τοῦ κανονικοῦ, μὲ ὀρθογώνιον, παραλληλόγραμμον πινακίδα τῆς αὐτῆς ἐνδείξεως ἐπὶ τοῦ ἰστού των ἰσχύουν μόνον διὰ τοὺς ποδηλάτας.

3. Ἡ ρύθμισις τῆς κυκλοφορίας ὑπὸ τροχονόμου, κατὰ τρόπον ἀντίθετον πρὸς τὰς ἐνδείξεις τῶν φωτεινῶν σηματοδοτῶν, γίνεται εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον περιπτώσεις λήψεως εἰδικῶν καὶ ἐκτάκτων μέτρων. Ἐὰν δὲν εἶναι δυνατόν μετὰ προηγουμένην εἰδοποίησιν τοῦ τροχονόμου, νὰ σθῇσιν οἱ φωτεινοὶ σηματοδοταὶ ἢ ὡς ἄνω ρύθμισις γίνεται διὰ σημάτων πρὸς τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδὸν καὶ ἀφοῦ βεβαιωθῇ ὁ τροχονόμος ὅτι ἐκ τῆς ἐνεργείας του αὐτῆς δὲν δημιουργεῖται κίνδυνος ἀτυχημάτων.

4. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ἐδάφια β', ε' καὶ η' τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁδηγὸς τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἀπὸ ἐνὸς μέχρι δώδεκα μηνῶν καὶ δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἐνὸς μηνός, ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ὁ παραβαίνων τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων πεντακισίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 7.

Φωτεινὴ σηματοδότησις διὰ τοὺς πεζοὺς.

1. Οἱ πεζοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς ἐνδείξεις τῶν εἰδικῶν δι' αὐτοὺς φωτεινῶν σηματοδοτῶν ὡς ἀπολούθως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ρύθμισις τῆς κυκλοφορίας γίνεται ὑπὸ τροχονόμου κατὰ διάφορον τρόπον.

α) Πράσινον σταθερὸν φῶς μὲ σύμβολον βαδίζοντος ἀτόμου: Οἱ πεζοὶ δύνανται νὰ διέλθουν.

β) Έρυθρόν σταθερόν φῶς με σύμβολον μη κινουμένου ατόμου: Οἱ πεζοὶ δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ ὁδοστρώμα.

γ) Πράσινον φῶς τὸ ὁποῖον ἀναβοσθῇ με σύμβολον βαδίζοντος ατόμου: Οἱ πεζοὶ δύνανται νὰ διέλθουν με ἰδιαιτέρην προσοχὴν παραχωροῦντες προτεραιότητα εἰς τὰ ὀχήματα.

2. Ἄν ὁ πεζὸς καταληφθῇ ἐπὶ τῆς διαβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐρυθροῦ φωτός με τὸ σύμβολον μη κινουμένου ατόμου, δικαιούται νὰ συνεχίσῃ τὴν πορείαν του πρὸς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν τῆς ὁδοῦ.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 8.

Σήμανσις ἰσοπέδων σιδηροδρομικῶν διαβάσεων.

1. Πρὸ πάσης σιδηροδρομικῆς διαβάσεως τοποθετοῦνται κατὰ περίπτωσιν αἱ πινακίδες ἀναγγελίας κινδύνου Κ—31 ἢ Κ—32, ὡς ὀρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 4 παρ. 2 τοῦ παρόντος Κώδικος.

2. Πρὸ ἰσοπέδων σιδηροδρομικῶν διαβάσεων, χωρὶς δρυφάκτα ἢ ἡμιδρυφάκτα (κινητὰ φράγματα) ἢ φωτεινὴν σηματοδότησιν, τοποθετεῖται πλησίον, πρὸ τῆς διαβάσεως, καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἰστού ἡ πινακὶς υποχρεωτικῆς διακοπῆς πορείας (Ρ—2) ἐν συνδυασμῷ με τὰς πινακίδας Κ—36 ἢ Κ—37.

Ἄρθρον 9.

Σήμανσις ἐργασιῶν ἐκτελουμένων ἐπὶ ὁδῶν.

1. Ὅσῳκις ἐκτελοῦνται ἐργασίαι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, τοποθετοῦνται εἰς καταλλήλους θέσεις ὅλαι αἱ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτούμεναι πινακίδες σημάτων (κινδύνου, ρυθμιστικαί, πληροφορικαί), κατὰ τὰ ὀριζόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 10 τοῦ παρόντος Κώδικος.

2. Ἐπὶ πλέον τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον σημάσεως τὰ ὅρια τῶν ἐπὶ ὁδοστρώματος ἐκτελουμένων ἐργασιῶν ἢ οἱ χώροι ἐναποθέσεως ὑλικῶν πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται διὰ τῆς τοποθέτησεως συνεχῶν ἢ διακεκομμένων ἐμποδίων, τὰ ὅποια νὰ ἔχουν ἐναλλασσόμενας λωρίδας ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ χρώματος. Ἐπὶ πλέον, κατὰ τὴν νύκτα, ἐὰν τὰ ἐμποδία δὲν εἶναι ἀνεκλιπτικά, διὰ φωτῶν καὶ ἀνεκλιπτικῶν στοιχείων. Τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χρησιμοποιούμενα ἀνεκλιπτικά στοιχεία καὶ σταθερὰ φῶτα πρέπει νὰ εἶναι χρώματος ἐρυθροῦ, ἐὰν δὲ χρησιμοποιηθοῦν φῶτα τὰ ὅποια ἀναβοσθῇν πρέπει νὰ ἔχουν χρῶμα βαθύ κίτρινον.

Κατ' ἐξαιρέσιν τῶν ὡς ἄνω ὀριζομένων:

α) Φῶτα καὶ ἀνεκλιπτικά στοιχεία ὁρατὰ μόνον ἀπὸ τὴν μίαν κατεύθυνσιν τῆς κυκλοφορίας τὰ ὅποια ἐπισημαίνουν τὰ ὅρια ὁδικῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾷ τῆς ὁδοῦ πρέπει νὰ εἶναι λευκά.

β) Φῶτα καὶ ἀνεκλιπτικά στοιχεία ἐπισημαίνοντα τὰ ὅρια ὁδικῶν ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι διαχωρίζουν τὰς δύο κατευθύνσεις τῆς κυκλοφορίας, πρέπει νὰ εἶναι λευκά ἢ κίτρινα ἀνοικτοῦ χρώματος.

3. Τὰ μέσα σημάσεως τῶν προηγουμένων παραγράφων τοποθετοῦνται μερίμνη καὶ εὐθύνη τῶν ἐργοληπτῶν ἢ τῶν ἐκτελούντων τὰς ἐργασίας ἐν γένει, ἐν περιπτώσει δὲ ἐκτέλεσεως τῶν ἐργασιῶν ἀπολογιστικῶς, ὑπὸ τοῦ ἐπιβλέποντος τὸ ἔργον.

4. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι καὶ αἱ προδιαγραφαὶ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ πληροῦν αἱ πάσης φύσεως σημάσεις τῶν ἐκτελουμένων εἰς τὰς ὁδοὺς ἐργασιῶν.

5. Ὁ παραλείπων τὴν τοποθέτησιν καὶ συντήρησιν τῶν ὡς ἄνω μέσων σημάσεως ἢ πλημμελῶς τοποθετῶν αὐτὰ τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑξ μηνῶν ἢ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄρθρον 10.

Ἐγκατάστασις μέσων σημάσεως καὶ σηματοδοτήσεως.

1. Ἀρμόδιαι Ὑπηρεσίαι διὰ τὴν μελέτην, ἐγκατάστασιν καὶ συντήρησιν τῶν πινακίδων σημάσεως τῶν ὁδῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν χάραξιν διαγραμμίσεων ἐπὶ τῶν ὁδοστρωμάτων εἶναι αἱ κατὰ περίπτωσιν συντηροῦσαι αὐτὰς δημόσιαι, δημοτικαὶ ἢ κοινοτικαὶ Ὑπηρεσίαι. Διὰ τὰς σημάσεις τῶν ὁδῶν ἀρμοδιότητος Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὡς ἄνω ἀπαιτεῖται καὶ ἡ γνώμη τῶν κατὰ τόπους ἀρμοδίων Ἀστυνομικῶν Διευθύνσεων, Ὑποδιευθύνσεων Τροχαίας Κινήσεως καὶ Διοικήσεων Χωροφυλακίης.

2. Διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ λειτουργίαν τῶν σηματοδοτῶν, οἱ ὅποιοι ρυθμίζουν τὴν κυκλοφορίαν ὀχημάτων καὶ πεζῶν, ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἐγκρίσις τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων ἔργων.

3. Διὰ τὴν μελέτην, ἐγκατάστασιν καὶ συντήρησιν τῶν πάσης φύσεως σηματοδοτῶν, ἡχητικῶν συσκευῶν καὶ δρυφάκτων ἢ ἡμιδρυφάκτων (κινητῶν φραγμάτων) εἰς τὰς ἰσοπέδους σιδηροδρομικὰς διαβάσεις ἀρμόδιαι εἶναι αἱ Ὑπηρεσίαι τοῦ φορέως ἐκμεταλλεύσεως τοῦ σιδηροδρόμου.

4. Με ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων καθορίζονται αἱ τεχνικαὶ προδιαγραφαί, οἱ ὅροι καὶ ὁ τρόπος τοποθέτησεως τῶν πινακίδων σημάσεως τῶν ὁδῶν καὶ σηματοδοτήσεως αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν ἐπὶ τούτων ἐκτελουμένων ἐργῶν, τὰ τῶν διαγραμμίσεων ἐπὶ τῶν ὁδοστρωμάτων καὶ κάθε ἄλλο συναφὲς θέμα.

5. Διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, μετὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων, δύναται νὰ τροποποιήται ἡ συμπληρώνεται τό, διὰ τοῦ παρόντος Κώδικος προβλεπόμενον σύστημα σημάσεως, διαγραμμίσεως καὶ σηματοδοτήσεως τῶν ὁδῶν.

6. Ἀπαγορεύεται ἡ τοποθέτησις πινακίδων σημάσεως, ἡ χάραξις διαγραμμίσεων ὡς καὶ ἡ ἐγκατάστασις σηματοδοτῶν, διαφῶν τῶν καθοριζομένων διὰ τοῦ παρόντος Κώδικος, ὑπὸ ἄλλων πλην τῶν πρὸς τοῦτο ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν. Ὁμοίως ἀπαγορεύεται ἡ παραποίησης, μετάθεσις, ἀλλοίωσις ἢ καθ' οἴονδήποτε τρόπον καὶ δι' οἰουδήποτε μέσου πραγματοποιημένη (δι' ἐπικολλήσεως, ἀναγραφῆς ἢ ἄλλως πως) ἐπενέργεια εἰς τὰς πινακίδας σημάσεως, τοὺς σηματοδοτὰς καὶ τὰ σηρίγματα αὐτῶν, εἰς τὴν χάραξιν τῶν ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος διαγραμμίσεων ὡς καὶ εἰς τὰς συσκευὰς ρυθμίσεως τῆς κυκλοφορίας. Αἱ διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ παρόντος Κώδικος, περὶ καταλογισμοῦ τῆς σχετικῆς δαπάνης, δύναται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀναλόγως εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις.

7. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐγκατάστασις οἰαδήποτε πινακίδος, ὁδηγίας, διαγραμμίσεως ἢ συσκευῆς ἡ ὁποία δύναται νὰ δημιουργήσῃ σύγχυσιν μετὰ πινακίδος σημάσεως ἢ ἄλλης συσκευῆς ρυθμίσεως τῆς κυκλοφορίας, νὰ καταστήσῃ αὐτὰς ὀλιγώτερον ὁρατὰς ἢ ἀποτελεσματικὰς, νὰ προκαλέσῃ θάμβωσιν εἰς τοὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδὸν καὶ γενικῶς νὰ ἀποσπάσῃ τὴν προσοχὴν των κατὰ τρόπον δυνάμενον νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς κυκλοφορίας.

8. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους.

Ἄρθρον 11.

Ἐπιγραφαὶ—Διαφημίσεις.

1. Ἀπαγορεύεται πᾶσα διαφήμισις καθ' οἴονδήποτε τρόπον καὶ μέσον πραγματοποιημένη εἰς ζώνην μέχρι 150 μέτρων ἐκατέρωθεν τοῦ ἄξονος τῶν ὁδικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν.

Πέραν τῶν 150 μέτρων ἐπιτρέπεται ἡ διαφήμισις ὡς ἀνωτέρω κατόπιν ἀδείας τῶν κατὰ τόπους ἀρμοδίων Ὑπηρεσιῶν Συντηρήσεως Ὁδῶν τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων ἔργων, χορηγουμένης μετὰ γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ παρόντος Κώδικος ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς κυκλοφορίας

έν γένει καὶ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας προστασίας τοῦ περιβάλλοντος ὡς πρὸς τὴν προστασίαν τῆς αἰσθητικῆς τοῦ τοπίου.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν διὰ τὰ τμήματα ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν τὰ ὁποῖα διέρχονται διὰ πόλεων, χωριῶν ἢ οἰκισμῶν, ὅπου ὑπάρχει ἐγκυκλιζόμενος σκέδιος πόλεως καὶ ἐφ' ὅσον εἰς αὐτὰ τὸ ἐπιτρεπόμενον ἀνώτατον ὅριον ταχύτητος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 50 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

2. Ἐπὶ ὁδῶν εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ἐγκατεστημένοι φωτεινοὶ σηματοδότες ρυθμίσεως τῆς κυκλοφορίας, ἀπαγορεύεται ἡ τοποθέτησις εἰς ὕψος μικρότερον τῶν 10 μέτρων ἀπὸ τῆς στάθμης τοῦ ἀνωτάτου φανοῦ σηματοδοτήσεως ἐγγράμων φωτεινῶν διαφημίσεων ἢ πινακίδων ἢ ἀναγραφῶν διὰ χρωμάτων χρησιμοποιομένων εἰς τοὺς φωτεινοὺς σηματοδοτοτάς.

3. Τηρουμένων τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐπιγραφαὶ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἐπωνυμίαν ἢ εἰς ἕτερον διακριτικὸν σημεῖον ἢ τίτλον ἐπιχειρήσεως λειτουργούσης παρὰ τὴν ὁδόν, ἐπιτρέπεται νὰ τοποθετοῦνται ἢ νὰ λειτουργοῦν ἐφ' ὅσον ἐκ τούτων δὲν προκαλεῖται σύγχυσις μετὰ πινακίδος σημανσεως ἢ ἄλλης συσκευῆς ρυθμίσεως τῆς κυκλοφορίας ἢ δὲν προκαλεῖται θάμβωσις εἰς τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν.

4. Διαφημίσεις καὶ ἐπιγραφαί, τοποθετούμεναι κατὰ παράστασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀφαιροῦνται ἢ ἐφ' ὅσον εἶναι φωτειναί. τίθενται ἐκτὸς λειτουργίας ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν συντηρήσεως τῶν ὁδῶν, τῆς δαπάνης καταλογιζομένης εἰς βάρος τῶν διαφημιζομένων, ἐὰν αὐτοὶ δὲν ἀφαιρέσουν ἢ δὲν θέσουν ἐκτὸς λειτουργίας κατὰ τὴν ὥς ἄνω διάταξιν. ταύτας. ἐντὸς πενθημέρου ἀπὸ τῆς ἐγγράφου προειδοποιήσεως τῶν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς.

5. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνός ἐτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Κανόνες συμπεριφορᾶς ἐπὶ τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρον 12.

Γενικαὶ Διατάξεις.

1. Οἱ χρησιμοποιοῦντες τὰς ὁδοὺς ὑποχρεοῦνται νὰ συμπεριφέρονται κατὰ τρόπον μὴ δυνάμενον νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον ζωᾶ ἢ νὰ προκαλέσῃ ὑλικὰς ζημίας, νὰ ἐπιφέρῃ ἀταξίαν, ἐνόχλησιν ἢ οἰανδήποτε κυκλοφοριακὴν ἀνωμαλίαν εἰς τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν. Οἱ ὁδηγοὶ ὑποχρεοῦνται ἰδίᾳ νὰ ὁδηγοῦν μὲ σύνεσιν καὶ μὲ διαρκῶς ἐντεταμένην τὴν προσοχήν, νὰ ἐπιδεικνύουν ἰδιαιτέραν προσοχήν πρὸς τὰ παιδιά, τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα χρεῖζονται βοήθειας. ὡς οἱ τυφλοὶ. οἱ φέροντες λευκὴν ράβδον καὶ οἱ ὑπερήλικες καὶ νὰ μὴ προκαλοῦν διὰ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν γενικῶς τρόμον ἢ ἀνησυχίαν εἰς τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὰς ὁδοὺς ἢ τοὺς κατοικοῦντας πλησίον αὐτῶν.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόθεσις, ἡ ἐγκατάλειψις ἢ ἡ ἀπόρριψις οἰουδήποτε ἀντικειμένου ἢ ὕλης ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐφ' ὅσον παρακωλύει, ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον, τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὁχημάτων καὶ τῶν πεζῶν. Ἀπαγορεύεται ἐπίσης νὰ χύνονται ἐπὶ τῶν ὁδῶν πάσης φύσεως οὐσαὶ αἱ ὁποῖαι δυνατὸν νὰ καταστῇσιν τὴν ὁδὸν ὀλισθηρὰν (ἐλαιον, γλεῦκος, ἄσβεστος κλπ.).

3. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ τοῦ κινουμένου ὁχήματος ἀπόρριψις οἰουδήποτε ἀντικειμένου, ἔστω καὶ ἂν ἐκ τούτου δὲν τίθεται εἰς κίνδυνον οὔτε παρακωλύεται ἡ κυκλοφορία. Ἀπαγορεύεται ἰδίᾳ ἡ ἀπόρριψις παντὸς ἀντικειμένου δυναμένου νὰ προκαλέσῃ πυρκαϊάν ἢ νὰ ρυπάνῃ τὸ περιβάλλον.

4. Ἐὰν οἱ χρησιμοποιοῦντες τὰς ὁδοὺς δὲν δύνανται νὰ ἀποφύγουν τὴν κατὰ τὰ ἄνω δημιουργίαν ἐμποδίου ἢ κινδύνου, ὑποχρεοῦνται νὰ λαμβάνουν ἀμέσως τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἢ ἀποτροπὴν τούτου, ἐν ἀδυναμίᾳ δέ, εἰδο-

ποιῶν τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν. περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐμποδίου ἢ τοῦ κινδύνου. Οἱ δι' εὐλογον αἰτίαν ἐπιθυμοῦντες νὰ καταλάβουν ἐπ' ὀλίγον μέρος τοῦ πεζοδρομίου ἢ τοῦ ὁδοστρώματος (μεταφοραί, ἐπιβίσεις κλπ.) ὀφείλουν νὰ λάβουν τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἀπόρροον καὶ ἀσφαλῆ κυκλοφορίαν πεζῶν καὶ ὁχημάτων.

5. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 13.

Ὁδηγοί.

1. Πᾶν κινούμενον ὄχημα ἢ συνδυασμὸς ὁχημάτων ἐπιβάλλεται νὰ ἔχῃ ὁδηγόν.

2. Ὁ ὁδηγὸς ἐπιβάλλεται νὰ ἔχῃ τὴν κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις ἀναγκαίαν σωματικὴν καὶ διανοητικὴν ἱκανότητα καὶ νὰ εὐρίσκειται εἰς κατάλληλον κατὰστασιν, διὰ νὰ ὁδηγῇ, ὀφείλει δὲ κατὰ τὸν χρόνον τούτον νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐλέγχῃ τὸ ὄχημα τοῦ ἢ τὰ ζῶα του. Ἰδιαιτέρως ὁ ὁδηγὸς παντὸς ὁχήματος ὑποχρεοῦται νὰ ἐξασφαλίσῃ πλήρη τὴν ἐλευθερίαν τῶν κινήσεών του, διὰ νὰ ἐνεργῇ ἐλευθέρως τοὺς ἀναγκαίους χειρισμοὺς.

3. Ὁ ὁδηγὸς μηχανοκινήτου ὁχήματος καὶ μοτοποδηλάτου ἐπιβάλλεται νὰ κατέχῃ τὰς, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις, ἀναγκαίας γνώσεις καὶ ἐπιδεξιότητα, διὰ νὰ ὁδηγῇ. Τῆς παρούσης διατάξεως ἐξαιροῦνται οἱ εἰς τὴν ὁδήγησιν ὁχημάτων ἐκπαιδευόμενοι, ἐὰν ὁδηγοῦν τὸ ἐκπαιδευτικὸν αὐτοκίνητον καὶ συνοδεύωνται ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτοῦ.

4. Οἱ ὁδηγοὶ λεωφορείων, ἐπιβατηγῶν δημοσίας χρήσεως καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἀπαγορεύεται νὰ ὁδηγοῦν πέραν τῶν χρονικῶν ὁρίων τὰ ὁποῖα καθορίζονται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων.

5. Ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν, οἱ Νομάρχαι κατὰ περίπτωσιν ἢ αἱ ὑπὸ τούτων ἐξουσιοδοτημένοι ἀρχαί, δύνανται νὰ ἐπιβάλλουν τὴν ἐπανεξέτασιν παντὸς κατόχου ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ, ἂν γεννῶνται ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἱκανότητός του πρὸς ὁδήγησιν ἢ τὴν ἱατρικὴν ἐπανεξέτασίν του, ἂν γεννῶνται ἀμφιβολίαι περὶ τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων αὐτῶν ἡ ἄδεια ἱκανότητος ὁδηγήσεως τοῦ παραπεπομένου πρὸς ἐπανεξέτασιν ὁδηγοῦ ἀφαιρεῖται μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως περὶ ἐπανεξετάσεως, ἀποδίδεται δὲ μόνον ἐφ' ὅσον οὗτος κριθῇ ἱκανός. Τὰ τοῦ τρόπου καὶ τῆς διαδικασίας ἐπανεξετάσεως τῶν ὁδηγῶν ὡς καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου, καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, προκειμένου δὲ περὶ μοτοποδηλάτων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίας Τάξεως.

6. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς μὲν παρ. 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ ποινῆς φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν τῶν δὲ λοιπῶν παραγραφῶν διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐξακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 14.

Ζῶα ποίμνια καὶ ἀγέλαια.

1. Ζῶα μεμονωμένα ἢ εἰς ἀγέλας, ζῶα ἑλξέως καὶ ἱππασίας ὡς καὶ ποίμνια, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν ὁδηγόν, ἐκτὸς ἐὰν ταῦτα κινούνται εἰς περιοχὰς μὲ εἰδικὴν πινακίδα (K—18) παρὰ τὴν εἴσοδον αὐτῶν.

2. Ἐὰν ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ζώων, ποίμνιου ἢ ἀγέλης δημιουργοῦνται κίνδυνοι ἢ ἐμπόδια εἰς τὴν κυκλοφορίαν, οἱ ὁδηγοὶ τούτων πρέπει νὰ χωρίζουν αὐτὰ εἰς μικρὰς ὁμάδας μὲ ἀρκετὴν μεταξὺ τῶν ἀπόστασιν.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

Άρθρον 15.

Καυσάρια — Θάρυβοι: κλπ.

1. Οἱ ὁδηγοὶ ἢ κάτοχοι παντὸς ὁδικοῦ ὀχήματος ὑποχρεοῦνται νά:

α) φροντίζουν ἰδίᾳ διὰ τῆς κανονικῆς συντηρήσεως τοῦ κινητήρος, τῆς ἀποφυγῆς ὑπερφορτίσεως τούτου καὶ τῆς ὁρθῆς ὁδηγήσεως, νὰ μὴν ἐκπέμπωνται ἐκ τῶν ὀχημάτων των βλαπτικαὶ διὰ τὴν υγείαν τοῦ ἀνθρώπου οὐσίαι καὶ προϊόντα ρυπαίνοντα τὸ περιβάλλον καὶ νὰ μὴ προκαλοῦνται ἐκ τῆς κινήσεως καὶ λειτουργίας των γενικῶς ἐνοχλητικοὶ θόρυβοι.

β) προλαμβάνουν τοὺς θαναμένους νὰ προκαλεθῶν ἐκ τοῦ φορτίου ἢ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν, συνδεσμένον πρὸς τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὀχημάτων των, θορύβους καὶ διατηροῦν εἰς κατάστασιν καλῆς λειτουργίας τὴν συσκευὴν ἀποσβεστικῆς θορύβων.

γ) ἀποφεύγουν κατὰ τὰς περιστάσεις, διὰ τῆς κατάλληλου ὁδηγήσεως, νὰ παρενοχλοῦν τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδὸν ἢ τοὺς παροδίους, διὰ τῆς προκλήσεως κονιορτοῦ ἢ ἀκτινιάξεως ὁδῶν.

2. Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Κοινωνικῶν Ὑποθέσεων καὶ Συγκοινωνικῶν καθορίζονται τὰ ἐκάστοτε ἐπιτρεπόμενα ὅρια περιεκτικότητος εἰς βλαπτικὰς διὰ τὴν υγείαν τοῦ ἀνθρώπου οὐσίας καὶ εἰς προϊόντα ρυπαίνοντα τὸ περιβάλλον, τῶν ἐκπεμπόμενων ὑπὸ τῶν ὀδικῶν ὀχημάτων ἀερίων ὡς καὶ τὰ ἐπιτρεπόμενα ὅρια τῶν προκαλουμένων ὑπὸ τούτων θορύβων.

Άρθρον 16.

Θέσις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ.

1. Ὁ ὁδηγὸς παντὸς ὀχήματος ὑποχρεοῦται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 12, παρ. 1 καὶ 17 παρ. 6 τοῦ παρόντος Κώδικος, νὰ ὁδηγῇ τὸ ὄχημά του πλησίον τοῦ δεξιοῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώματος καὶ ἂν ἀνάγκη, ὁλόκληρον τὸ ὁδοστρώμα εἶναι ἐλευθέρον.

2. Οἱ ὁδηγοὶ ζῶων ὑποχρεοῦνται νὰ ὁδηγοῦν πάντα κατὰ τὸ δυνατόν πλησίον τοῦ δεξιοῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώματος, ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἐρεσμία, ὑποχρεοῦνται νὰ ὁδηγοῦν ταῦτα ἐπ' αὐτοῦ.

3. Πᾶς ὁδηγός, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως ἀπολύτου ἀνάγκης, ὑποχρεοῦται νὰ κινῆται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν καθωρισμένων διὰ τὴν κατηγορίαν τοῦ ὀχήματός του εἰδικῶν ὁδῶν, ὁδοστρωμάτων καὶ λωρίδων κυκλοφορίας, ὅπου ὑφίστανται τοιαῦτα. Ἐὰν δὲν ἔχῃ ὁρισθῇ χωρὶς κυκλοφορίας ἡ εἰδικὴ ὁδὸς δι' αὐτοὺς, οἱ μὲν ὁδηγοὶ φορτηγῶν, λεωφορείων καὶ βραδυκίνητων ἐν γενεῇ ὁδικῶν ὀχημάτων ὑποχρεοῦνται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 17 παρ. 6, νὰ ὁδηγοῦν ταῦτα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς λωρίδας κυκλοφορίας ἐπὶ ὁδῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν δύο τοῦλάχιστον ποιάστας κατὰ κατεύθυνσιν, οἱ δὲ ὁδηγοὶ μοτοποδηλάτων, ποδηλάτων καὶ μὴ μηχανοκινήτων ὀχημάτων, ὑποχρεοῦνται νὰ κινῶνται κατὰ μῆκος οἰσθητικῶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς κυκλοφορίας ἐκτὸς ἐρεσμιᾶς τῆς ὁδοῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ τοιοῦτον καὶ δὲν προκαλοῦν δυσχερείαν εἰς τοὺς χρησιμοποιοῦντας αὐτὸ ἄλλως πλησίον τοῦ ἄκρου δεξιοῦ τοῦ ὁδοστρώματος.

4. Ἐπὶ ὁδοστρωμάτων χωρισμένων εἰς λωρίδας κυκλοφορίας, μετὰ κατὰ μῆκος διαγραμμίσεις, οἱ ὁδηγοὶ ὀχημάτων ὑποχρεοῦνται νὰ ὁδηγοῦν ταῦτα ἐντὸς τῶν ὁρίων μιᾶς λωρίδος καὶ κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τὸ μέσον αὐτῆς.

5. Οὐδεὶς ὁδηγὸς ἐπιτρέπεται νὰ καταλαμβάνῃ τὸ ὁδοστρώμα τὸ προαριζόμενον διὰ τὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ κυκλοφορίαν.

6. Ἐπὶ ὁδοστρωμάτων διπλῆς κατεύθυνσεως τὰ ὁποῖα ἔχουν τέσσαρας ἢ περισσότερας λωρίδας κυκλοφορίας, ὁ ὁδηγὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταλαμβάνῃ τὰς λωρίδας κυκλοφορίας, τὰς προαριζόμενας διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν κίνησιν.

7. Ἐπὶ ὁδοστρωμάτων διπλῆς κατεύθυνσεως, τὰ ὁποῖα ἔχουν τρεῖς λωρίδας κυκλοφορίας, ὁ ὁδηγὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταλαμβάνῃ τὴν ἀριστερὰ λωρίδα κυκλοφορίας τῆς ἀντιθέτου κατεύθυνσεως.

8. Ἐπὶ μονοδρόμων (ὁδῶν μοναδικῆς κατεύθυνσεως) οἱ ὁποῖοι ἔχουν εἰδικῶς σημειωθῇ ὡς τοιοῦτοι, ὁ ὁδηγὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὁδηγῇ ἀντιθέτως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ μονοδρόμου.

9. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῶν μὲν παραγράφων 1 ἕως 4 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν τῶν δὲ παραγράφων 5 ἕως καὶ 8 διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων πεντακοσίων δραχμῶν.

Άρθρον 17.

Προσπέρασμα — Κίνησις τῆς κυκλοφορίας εἰς στοίχους.

1. Ὁ ὁδηγὸς ἐπιτρέπεται νὰ προσπεράσῃ προπορευόμενον ὄχημα μόνον ἐφ' ὅσον δύναται νὰ πράξῃ τούτου ἄνευ κινδύνου ἢ παρακωλύσεως τῆς κυκλοφορίας καὶ ἐφ' ὅσον προειδοποιήτῃ ἐγκαιρῶς περὶ τούτου, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 21 παρ. 2 τοῦ παρόντος Κώδικος.

2. Τὸ προσπέρασμα ἐπιτρέπεται κατὰ κανόνα πρὸς τὰ ἀριστερά. Κατ' ἐξαιρέσιν, τὸ προσπέρασμα ἐπιτρέπεται πρὸς τὰ δεξιά:

α) ἐὰν ὁ προπορευόμενος ὁδηγὸς ἔχῃ θέσει: σῆμα ὅτι προτίθεται νὰ σταθῇ ἀριστερὰ καὶ ἔχῃ μειωκινήσει τὸ ὄχημα ἢ τὰ ζῶα του πρὸς τὴν πλευρὰν ταύτην, καὶ

β) ὅταν ἐπιτρέπεται ἡ κίνησις εἰς παραλλήλους σειρὰς (στοίχους), κατὰ τὴν παρ. 8 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ.

3. Τὸ προσπέρασμα ἀπαγορεύεται γενικῶς εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

α) Ὅταν κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀκολουθοῦντας τὸν προτιθέμενον νὰ προσπεράσῃ ὁδηγόν, ἤρῃσιν ἤδη προσπέρασμα.

β) Ὅταν ὁ προπορευόμενος ἐπὶ τῆς αὐτῆς λωρίδος κυκλοφορίας ὁδηγός, θέσῃ σῆμα ὅτι προτίθεται νὰ προσπεράσῃ ἄλλον.

γ) Ὅταν ἡ χωρὶς κυκλοφορίας τὴν ὁποῖαν θὰ χρησιμοποιοῦτῃ ὁ ὁδηγὸς κατὰ τὸ προσπέρασμα, θὲν εἶναι ἐλευθέρη εἰς ἀρκετὴν ἔμμετρον ἀπὸ τοῦ ἀπέναντι, εἰς τρόπον ὥστε, λαμβανομένης ὑπ' ὅψιν τῆς διαφορᾶς ταχύτητας τοῦ ὀχήματός του κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσπεράσματος καὶ ἐκείνης τῶν ὀχημάτων, τὰ ὅποια προτίθεται νὰ προσπεράσῃ, νὰ μὴ ἐκθίσθῃ εἰς κίνδυνον ἢ παρεμποδίσθῃ τοὺς ἀντιθέτως ἐρχομένους.

δ) Ἀμέσως πρὸ ἢ ἐπὶ μὴ κυκλικῶν ἰσοπέδων ὁδικῶν κόμβων, ἐντὸς ἐκείν:

αα) ἐπιτρέπεται τὸ προσπέρασμα πρὸς τὰ δεξιά, κατὰ τὰς εἰς τὴν παρ. 2 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ περιπτώσεις.

ββ) ἡ ὁδός, ἐπὶ τῆς ὁποίας γίνεται τὸ προσπέρασμα, ἔχει προτεραιότητα.

γγ) ἡ κυκλοφορία ρυθμίζεται ὑπὸ τροχονόμου ἢ διὰ φωτεινῶν σηματοδοτῶν καὶ

δδ) τὸ ὄχημα τὸ ὁποῖον προσπερνᾶται εἶναι δίτροχον ποδήλατον, ἢ μοτοποδήλατον ἢ μοτοσυκλέττα χωρὶς κίνιστρον.

ε) Ἀμέσως πρὸ ἢ ἐπὶ ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως χωρὶς δρύφακτα ἢ ἡμιδρύφακτα (κινητὰ φράγματα) ἐκτὸς ἐὰν ἡ ὁδικὴ κυκλοφορία ρυθμίζεται ὑπὸ φωτεινῶν σηματοδοτῶν, ὡς οἱ χρησιμοποιοῦμενοι εἰς τοὺς ἰσοπέδους ὁδικούς κόμβους.

στ) Ἀμέσως πρὸ ἢ ἐπὶ διαβάσεως πεζῶν, ἡ ὁποία ἔχει σημειωθῇ ὡς τοιαύτη ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος ἢ διὰ πινακίδας σημάνσεως.

4. Εἰδικώτερον, ἐπὶ ὁδοστρωμάτων διπλῆς κατεύθυνσεως, τὸ προσπέρασμα ἀπαγορεύεται ἐπὶ πλέον κατὰ τὴν προσέγγισιν εἰς κυρτὴν ἀλλαγὴν κλίσεως ἢ ἐπὶ στροφῶν μετ' ἀνεπαρκῆ ὁρατότητα, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ εἰς τὰ σημεῖα αὐτὰ διαχωριστικὴ νητὶς ἢ δύο τοῦλάχιστον λωρίδες κυκλοφορίας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ προσπερνόντος, ὁριζόμεναι μετὰ μήκος διαγραμμίσεις, τὸ δὲ προσπέρασμα γίνεται χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψῃ ὁ ὁδηγὸς τὰς λωρίδας κυκλοφορίας τὰς σημειωμένας ὡς κλειστάς διὰ τοὺς ἀντιθέτως ἐρχομένους.

5. Ὁ ὁδηγός, κατὰ τὸ προσπέρασμα, ὑποχρεοῦται νὰ ἀφήνῃ εἰς τὸ ὄχημα τὸ ὁποῖον προσπερνᾶ ἀρκετὸν χώρον παραπλεύρως.

6. Ὁ ὁδηγός, ὑποχρεούται μετὰ τὸ προσπέρασμα νὰ ἐπα-
ναφέρει τὸ ὄχημά του πλησίον τοῦ δεξιῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώ-
ματος, ἀκινδύνως δι' ἐκείνον τὸν ὁποῖον προσπερνᾷ. Ἐὰν
ὅμως κινητὰ ἐπὶ ὁδοστρώματος μὲ δύο τοῦλάχιστον λωρίδας
κυκλοφορίας κατὰ κατεύθυνσιν καὶ προτίθεται νὰ προσπε-
ράσῃ περισσότερα τοῦ ἐνὸς ὀχήματα, δύναται νὰ παραμείνῃ
εἰς τὴν χρησιμοποίηθαι ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὸ προσπέρασμα λω-
ρίδα, ἐὰν ἡ ἐνέργειά του αὕτη δὲν προκαλῇ δυσχέρειαν εἰς
τοὺς ἐκ τῶν ὀπισθεν πλησιάζοντας ὁδηγοὺς ταχυτέρων ὀχη-
μάτων.

7. Ὁδηγός, ἀντιλαμβανόμενος ὅτι ἄλλος ὁδηγός προτίθε-
ται νὰ τὸν προσπεράσῃ, ὑποχρεούται νὰ κινητὰ πλησίον τοῦ
δεξιῦ ἄκρου τοῦ ὁδοστρώματος καὶ νὰ μὴν ἐπιταχύνῃ τὴν
κίνησίν του. Ὁ ὁδηγός ἐραδῶς κινουμένου ἢ ὀγκώδους ὀχή-
ματος τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι εὐχερὲς καὶ ἀσφαλὲς τὸ προσπé-
ρασμα λόγω τῆς στενότητος ἢ τῆς καταστάσεως τοῦ ὁδοστρώ-
ματος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν πυκνότητα τῆς ἀντιθέτως ἐρ-
χομένης κυκλοφορίας, ὑποχρεούται, νὰ μειώνῃ τὴν ταχύτητά
του καὶ νὰ πλησιάζῃ κατὰ τὸ δυνατόν, εἰς τὸ δεξιὸν ἄκρον
τοῦ ὁδοστρώματος διὰ νὰ διευκολύνῃ τὸ προσπέρασμα ὑπὸ τῶν
ἀκολουθούντων ὀχημάτων.

8. Ἐπὶ μονοδρόμων καὶ ὁδῶν διπλῆς κατεύθυνσεως, ὅπου
ὑπάρχουν δύο τοῦλάχιστον λωρίδες κυκλοφορίας ἐντὸς κατοικη-
μένων περιοχῶν καὶ τρεῖς ἐκτὸς αὐτῶν, κατὰ κατεύθυνσιν, δια-
χωρίζονται μὲ κατὰ μήκος διαγραμμίσεις, ἐπιτρέπεται ἡ κυ-
κλοφορία εἰς παραλλήλους σειράς (στοίχους). Εἰς τὴν περί-
πτωσιν αὕτην, ἀλλαγὴ λωρίδος ἐπιτρέπεται μόνον, ἐφ' ὅσον
δὲν προκαλεῖται κίνδυνος ἢ παρακώλυσις εἰς τὴν κυκλοφο-
ρίαν καὶ δίδεται ἐγκρίσις προειδοποιήσις, συμφώνως πρὸς τὸ
ἄρθρον 21 παρ. 2 τοῦ παρόντος Κώδικος.

9. Ἐὰν ἡ πυκνότης τῆς κυκλοφορίας εἶναι τοιαύτη ὥστε
τὰ ὀχήματα νὰ καταλαμβάνουν ὁλόκληρον τὸ πλάτος τοῦ ὁδο-
στρώματος πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς κυκλοφορίας καὶ κινου-
νται μὲ τὴν ταχύτητα τοῦ προπορευομένου αὐτῶν ὀχήματος, ἄλ-
λαγὴ λωρίδος ἐπιτρέπεται μόνον, προκειμένου νὰ στρέψῃ δε-
ξιὰ ἢ ἀριστερὰ ἢ νὰ σταθμεύσῃ.

10. Εἰς τὰς περιπτώσεις κινήσεως τῶν ὀχημάτων εἰς πα-
ραλλήλους σειράς (στοίχους), οἱ ὁδηγοὶ τῶν βραδυπορούντων
ὀχημάτων ὑποχρεούνται νὰ κινῶν αὐτὰ εἰς τὴν δεξιὰν λωρίδα
τοῦ ὁδοστρώματος.

11. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου
τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 18.

Συνάντησις μὲ ἀντιθέτως ἐρχόμενα ὀχήματα.

1. Ὁ ὁδηγός, κατὰ τὴν συνάντησίν του μὲ ἀντιθέτως
ἐρχόμενα ὀχήματα, ὑποχρεούται νὰ παραχωρῇ ἐπαρκῆ παρα-
πλεύρως γῶρον κινούμενος εἰς τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ ὁδοστρώ-
ματος. Ἐὰν κατὰ τὴν συνάντησιν αὕτην παρουσιάζεσθαι ἡ
διέλευσις τοῦ ὀχήματος λόγω ἐμποδίου ἢ ἀπὸ ἄλλην αἰτίαν,
ὑποχρεούται ὁ ὁδηγός νὰ μειώνῃ τὴν ταχύτητα καὶ, ἐὰν εἶναι
ἀναγκαῖον, νὰ διακόπτῃ τὴν πορείαν του διὰ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν
διέλευσιν εἰς τὸν ἐρχόμενον ἢ τοὺς ἐρχομένους.

2. Ἐπὶ ὁδῶν μεγάλης κλίσεως, ὅπου ἡ διέλευσις τῶν
ἀντιθέτως ἐρχομένων ὀχημάτων εἶναι ἀδύνατος ἢ δυσχερής, ὁ
ὁδηγός τοῦ κατερχομένου ὀχήματος ὑποχρεούται νὰ παραχω-
ρήσῃ ἐπαρκῆ γῶρον διὰ τὴν διέλευσιν τοῦ ἀνερχομένου ὀχή-
ματος. Ἐὰν τὸ ἓνα ἐκ τῶν δύο ὀχημάτων ἀπαιτῇται νὰ ὀπι-
σθοδρομήσῃ, διὰ νὰ καταστήσῃ δυνατὴν τὴν διέλευσιν τοῦ
ἄλλου, ὁ συνδυασμὸς ὀχημάτων (συρμός) ἔχει προτεραιότητα
διελεύσεως ἐν σχέσει πρὸς τ' ἄλλα ὀχήματα, τὰ βαρέα πρὸς
τὰ ἐλαφρά καὶ τὰ λεωφορεῖα πρὸς τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα.
Ἐὰν καὶ τὰ δύο ὀχήματα εἶναι τῆς ἰδίας κατηγορίας, ὑπο-
χρεούται νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ὁ ὁδηγός τοῦ κατερχομένου ὀχή-
ματος, ἐκτὸς ἐάν, λόγω τῶν συνθηκῶν κυκλοφορίας καὶ τοῦ
μεταφερομένου φορτίου, δύναται εὐκολώτερον νὰ κάμῃ τοῦτο ὁ
ὁδηγός τοῦ ἀνερχομένου.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τι-
μωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐξακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 19.

Ταχύτης καὶ ἀποστάσεις μεταξὺ ὀχημάτων.

1. Ὁ ὁδηγός παντοῦ ἐδικῶν ὀχημάτων ἐπιβάλλεται νὰ
ἀσκή τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὀχήματός του ὥστε
νὰ δύναται εἰς πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς ἀπαιτουμέ-
νους χειρισμούς.

2. Ὁ ὁδηγός ἐπιβάλλεται νὰ ρυθμίζῃ τὴν ταχύτητα τοῦ
ὀχήματός του λαμβάνων συνεχῶς ὑπ' ὄψιν του τὰς ἐπικρα-
τούσας συνθήκας, ἰδιαιτέρως δὲ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐδά-
φους, τὴν κατάστασιν τῆς ὁδοῦ, τὴν κατάστασιν καὶ τὸ φορ-
τίον τοῦ ὀχήματός του, τὰς καιρικές συνθήκας καὶ τὴν πυκνό-
τητα τῆς κυκλοφορίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν
νὰ διακόψῃ τὴν πορείαν τοῦ ὀχήματός του ἐντὸς τοῦ ὁρατοῦ
ἐμπροσθεν αὐτοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ καὶ πρὸ οἰουδήποτε δυνα-
μένου νὰ προβλεφθῇ ἐμποδίου. Ὑποχρεούται ἐπίσης νὰ μειώνῃ
τὴν ταχύτητα τοῦ ὀχήματός του καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ διακόπτῃ
τὴν πορείαν του, ὅταν αἱ περιστάσεις τὸ ἀπαιτοῦν.

3. Ἰδιαιτέρως ὁ ὁδηγός ἐπιβάλλεται νὰ μειώνῃ τὴν ταχύ-
τητα τοῦ ὀχήματός του εἰς τμήματα ὁδοῦ μὲ περιορισμένον
πεδῖον ὁρατότητος, εἰς τὰς στροφάς, πλησίον τῶν σχολείων,
πλησίον τῶν ἰσοπέδων ὁδικῶν κόμβων, εἰς τὰς ἀποτόμους
κατωφερείας, πλησίον τῶν ἐν στάσει λεωφορείων, κατὰ τὰς
νοκτερινὰς ὥρας, εἰς περίπτωσιν ὁμίγλης, κονιορτοῦ, βρογῆς,
χιόνος, παγετοῦ καὶ γενικῶς ὅταν τὸ ὁδόστρωμα εἶναι ὀλι-
σθηρὸν. Τὴν αὕτην ἐπίσης ὑποχρέωσιν ἔχει κατὰ τὴν διέλευ-
σίν του ἐκ στενῶν διόδων καὶ ἐὰν ἡ διασταυρώσις του μὲ
ἄλλα ὀχήματα καθίσταται δυσχερής, ὅταν ὑπάρχουν ζῶα
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ παρουσιάζοντα σημεῖα ταραχῆς, κατὰ τὴν διέ-
λευσίν του ἐκ κατοικημένων περιοχῶν, ἐὰν πεζοί, εὐρισκόμε-
νοι ἐπὶ τῆς τροχιάς του, καθυστεροῦν νὰ ἀπομακρυνθῶν, ὡς
καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην εἰδικὴν περίπτωσιν ἐπιβάλλεται με-
τρισμὸν ταχύτητος.

4. Ὁ ὁδηγός ὀχήματος ὑποχρεούται νὰ μὴ προσεπιδίῃ
τὴν ὁμαλὴν πορείαν ἄλλων ὀχημάτων κινούμενος μὲ ἀσυνήθῃ
βραδύτητα, χωρὶς ἀποχρῶντα λόγον.

5. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὁδηγοὺς ὀχημάτων νὰ συναγω-
νίζωνται μεταξὺ τῶν εἰς ταχύτητα.

6. Εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὑποχρεοῦνται
καὶ οἱ ὁδηγοὶ ζῶων ἑλξεως, φορτίου ἢ ἵππασίας.

7. Ὁ ὁδηγός ὀχήματος, τὸ ὁποῖον κινεῖται ὀπισθεν ἄλλου,
ὑποχρεούται νὰ τηρῇ ἀρκετὴν ἀπόστασιν πρὸς ἀποφυγὴν συγ-
κρούσεως ἐάν, τὸ πρὸ αὐτοῦ κινούμενον ὄχημα, ἐμείωνεν αἰφνι-
δίως τὴν ταχύτητα ἢ διέκοπτε τὴν πορείαν του.

8. Ἐκτὸς κατοικημένων περιοχῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν διευκο-
λύσεως τοῦ προσπεράσματος, οἱ ὁδηγοὶ ὀχημάτων διὰ τὰ
ὁποῖα ἐπιβάλλεται εἰδικὸς περιορισμὸς ταχύτητος ἢ συνδυα-
σμοῦ ὀχημάτων συνολικοῦ μήκους ἀνω τῶν 7 μέτρων ὑποχρε-
οῦνται, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων κατὰ τὰς ὁποίας ἡ προσπερνού-
ν ἢ ἐτοιμάζονται νὰ προσπεράσουν, νὰ τηροῦν τόσῃν ἀπόστα-
σιν ἀπὸ τὰ πρὸ αὐτῶν κινούμενα μηχανοκίνητα ὀχήματα, ὥστε
τὰ ἄλλα προσπερνῶντα αὐτοὺς ὀχήματα νὰ δύνανται ἀκινδύ-
νως νὰ κινήθωσιν ἐντὸς τοῦ χώρου ἐμπροσθεν τοῦ ὀχήματός των.

9. Ἡ διάταξις τῆς προηγούμενης παραγράφου δὲν ἔχει
ἐφαρμογὴν:

α) Ὅταν ἡ κυκλοφορία εἶναι πυκνοτάτη.

β) Εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἀπαγορεύεται τὸ προσ-
πέρασμα, καὶ

γ) εἰς τὰς ἐκτὸς αἱ ὁποῖαι ἔχουν δύο ἢ περισσότερας λω-
ρίδας κυκλοφορίας, κατὰ τὴν κατεύθυνσίν του.

10. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῶν μὲν παραγρ. 3, 5
καὶ 8 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλά-
χιστον χιλίων δραχμῶν, τῶν δὲ λοιπῶν παραγράφων διὰ προ-
στίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Άρθρον 20.

*Όρια ταχύτητας.

1. Τὸ ἀνώτατον ἐπιτρεπόμενον ὄριον ταχύτητας τῶν αὐτοκινήτων ὁχημάτων, ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν, ὁρίζεται εἰς 50 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

2. Ἐκτὸς κατοικημένων περιοχῶν ὁρίζεται ἀνώτατον ἐπιτρεπόμενον ὄριον ταχύτητας διὰ:

α) τὰ ἐπιβατηγὰ αὐτοκίνητα, εἰς 120 χιλιόμετρα τὴν ὥραν εἰς αὐτοκινητοδρόμους, εἰς 100 χιλιόμετρα εἰς ὁδοὺς ταχείας κυκλοφορίας καὶ εἰς 80 χιλιόμετρα εἰς τὸ ἄλλο ὁδικὸν δίκτυον.

β) Τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα, ἐπιτρεπομένου μεγίστου βάρους ἄνω τῶν 5.000 χλγρ., εἰς 70 χιλιόμετρα τὴν ὥραν,

γ) τὰ ἄλλα φορτηγὰ, ὡς καὶ τὰ λεωφορεῖα αὐτοκίνητα, εἰς 80 χιλιόμετρα τὴν ὥραν εἰς αὐτοκινητοδρόμους καὶ ὁδοὺς ταχείας κυκλοφορίας καὶ εἰς 70 χιλιόμετρα τὴν ὥραν εἰς τὸ ἄλλο ὁδικὸν δίκτυον.

δ) τὰ λεωφορεῖα, τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν μεταφορὰν μαζικῶν εἰς 60 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

ε) τὰς δικύκλους μοτοσυκλέττας, εἰς 70 χιλιόμετρα καὶ τὰς τρικύκλους μοτοσυκλέττας εἰς 60 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

3. Διὰ τὰ ὁχήματα τὰ μεταφέροντα ἐπικινδύνους ὕλης, ἐκτὸς τῶν συνήθων ὑγρῶν καυσίμων, ὡς καὶ διὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα μεταφέροντα πρόσωπα τὸ ἀνώτατον ἐπιτρεπόμενον ὄριον ταχύτητας ὁρίζεται εἰς 40 χιλιόμετρα τὴν ὥραν, ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν καὶ εἰς 50 χιλιόμετρα τὴν ὥραν, ἐκτὸς κατοικημένων περιοχῶν.

4. Διὰ τὰ μοτοποδήλατα, τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα καὶ τὰ μηχανήματα ἔργων, τὸ ἀνώτατον ἐπιτρεπόμενον ὄριον ταχύτητας ὁρίζεται εἰς 40 χιλιόμετρα τὴν ὥραν. ἂν δὲ τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα, τὰ μηχανήματα ἔργων ἢ τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα στεροῦνται ἐλαστικῶν μὲ ἀεροθάλαμον, εἰς 15 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

5. Αἱ ἀρμόδιαι κατὰ τόπους Διευθύνσεις Ἀστυνομίας, Ὑποδιευθύνσεις Τροχαίας καὶ Διοικήσεις Χωροφυλακίας δύνανται, δι' ἀποφάσεων τῶν ἀποκεντρωμένων ἀρχικῶν καὶ ἐνδεδειγμένων μετὰ γνώμην τῆς οἰκίας Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς Κυκλοφορίας, νὰ καθορίζουν ὅρια ταχύτητας διάφορα τῶν ὡς ἄνω ὁριζομένων ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν, κατώτερα δὲ τούτων ἐκτὸς κατοικημένων περιοχῶν, ὡς καὶ ἐλάχιστον ἐπιτρεπόμενον ὄριον ταχύτητας τὴν ὥραν, διὰ τὰς εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὁδῶν ἢ τμήματα ὁδῶν.

6. Εἰδικῶς διὰ τὰς ἐθνικὰς ὁδοὺς τοῦ βασικοῦ (πρωτεύοντος) δικτύου, ὡς τοῦτο καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης καὶ Ἐννομῶς, τὰ ὅρια ταχύτητας καθορίζονται μόνον διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Δημόσιας Τάξεως, Δημοσίων Ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην καὶ τὴν παρούσαν παράγραφον ἀποφάσεις τίθενται ἐν ἑνὶ ἀπὸ τῆς ἀποκεντρωμένης τῶν ἐθνικῶν περιφέρειᾶν ἐπὶ τῶν ὁδῶν.

7. Διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν δύναται νὰ μεταβάλλωνται τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἀρθρου γενικῶς ὁριζόμενα ὅρια ταχύτητας, ἐπὶ πάσης ὁδοῦ.

8. Ἐπὶ τῶν σιδηροδρόμων αὐτοκινήτων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων πρέπει νὰ ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ὁρίζοντα μέρη τοῦ διαγράμματος αὐτῶν, διὰ στοιχείων ὕψους 0,15 μ. μαύρου χρώματος ἐπὶ λευκῆς κυκλικῆς ἐπιφανείας, ὁ ἀριθμὸς τῶν χιλιόμετρων τὴν ὥραν τοῦ ἐπιτρεπομένου ἀνωτάτου ὁρίου ταχύτητας αὐτῶν.

9. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δύναται νὰ ἐπιβάλλεται, διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν στοιχείων πορείας (διαγεγραμμένα χιλιόμετρα, διακοπαὶ πορείας καὶ χρόνος αὐτῶν, ταχύτης) τῶν φορτηγῶν, λεωφορείων καὶ ἄλλων κατηγοριῶν αὐτοκινήτων, ὁ ἐφοδιασμὸς αὐτῶν δι' αὐτομάτου συσκευῆς καταγραφῆς τῶν στοιχείων τούτων, ὡς καὶ ἡ ὑποχρέωσις λειτουργίας αὐτῆς.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθορίζεται ὁ τύπος καὶ ἡ τεχνικὴ προδιαγραφὰ τῆς συσκευῆς, ὡς καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως.

10. Εἰς τὸν ὑπερβαίνοντα τὸ ἀνώτατον ἐπιτρεπόμενον ὄριον ταχύτητας κατὰ ποσοστὸν μέχρι 20% ἐπιβάλλεται πρόστιμον τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν, ἄνω δὲ τοῦ 20% πρόστιμον τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων δραχμῶν. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, ἐὰν ὁ παραβάτης ὑπερβαίῃ τὰ 120 χιλιόμετρα τὴν ὥραν, ἐπιβάλλεται χρηματικὴ ποινὴ τοῦλάχιστον 3.000 δραχμῶν. Εἰς τὸν ὀδηγούντα μὲ ταχύτητα κατωτέραν τοῦ ἐλάχιστου ἐπιτρεπομένου ὁρίου ταχύτητας, ὡς καὶ εἰς τὸν παραβαίνοντα τὴν διάταξιν τῆς παραγρ. 8 τοῦ παρόντος ἀρθρου ἐπιβάλλεται πρόστιμον τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

11. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν αὐτοκίνητον ὄχημα χωρὶς τοῦτο νὰ εἶναι ἐπιδικασμένην πρὸς τὴν εἰς τὴν παραγρ. 9 τοῦ παρόντος προβλεπομένην συσκευὴν, ὡς καὶ ὁ ἐκ προθέσεως ἐπεμβαίνων ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ ταύτης πρὸς τὸν σκοπὸν ἀλλοιώσεως τῶν δι' αὐτῆς καταγραφομένων στοιχείων, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνός ἔτους. Ὁ παραβαίνων κατὰ τὰ λοιπὰ τὴν διάταξιν τῆς αὐτῆς παραγρ. 9 τοῦ παρόντος, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Άρθρον 21.

Κανόνες διέποντες τοὺς ἐλιγμούς τῶν ὁχημάτων.

1. Ὁδηγός, προτιθέμενος νὰ ἐκτελέσῃ ἐλιγμὸν, ἰδίᾳ δὲ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ σειρᾶς σταθμευόντων ὁχημάτων ἢ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τοιαύτην, νὰ μετακινήθῃ πρὸς τὸ δεξιὸν ἢ τὸ ἀριστερὸν τοῦ ὁδοστρώματος, κυρίως πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀλλάξῃ λεωρὶδα κυκλοφορίας, νὰ εἰσέλθῃ ἀριστερὰ ἢ δεξιὰ εἰς ἄλλην ὁδὸν ἢ παρόδιον χώρον, νὰ πραγματοποιήσῃ ἀναστροφὴν ἢ νὰ κινήθῃ ὀπισθεν, δεῖται ποσικαταμετρεῖν καὶ δεῖ καὶ εἰσελθεῖν νὰ πράξῃ τοῦτο ἄνευ κινδύνου ἢ παρακωλύσεως τῶν λοιπῶν χρησιμοποιούντων τὴν ὁδόν, οἱ ὅποιοι κινούνται ὀπισθεν ἢ ἐμπροσθέν του ἢ ἐτοιμάζονται νὰ τὸν προσπεράσουν, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν θέσιν, τὴν κατεύθυνσιν καὶ τὴν ταχύτητά των.

2. Πρὸ πάσης ἀλλαγῆς κατεύθυνσεως ἢ ἐλιγμοῦ διὰ στόλθμευσιν ὁ ὀδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ καταστήσῃ ἐγκρίτως γνωστὴν τὴν πρόθεσιν του αὐτῇ, χρησιμοποιῶν πρὸς τοῦτο τοὺς δείκτας κατεύθυνσεως. ἂν δὲ δὲν λειτουργοῦν ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ τὰ ἀκόλουθα διὰ τῆς χειρὸς σήματα:

α) Ἐκτασις τοῦ βραχίονος διὰ στροφὴν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τούτου.

β) Κάμψις τοῦ βραχίονος πρὸς τὰ ἄνω, διὰ στροφὴν πρὸς τὴν ἀντίθετον τούτου πλευράν.

γ) Τάσις τοῦ βραχίονος πρὸς τὰ κάτω, διὰ τὸν ἐλιγμὸν σταθμεύσεως.

3. Ἡ, διὰ τῶν δεικτῶν κατεύθυνσεως δεδομένη προειδοποίησις ἐπιβάλλεται νὰ συνεχίζεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἐλιγμοῦ, νὰ παύῃ δὲ ὅταν ολοκληρωθῇ ὁ ἐλιγμός.

4. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου ὀδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

Ὁμοίως διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς τιμωρεῖται ὁ ἐπιχειρῶν, χωρὶς προθέσεως, πρὸς ἄλλο ὄχημα ἢ δι' αὐτομάτου ὀργανοῦ μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ συνεχῆς ἢ διακεκομμένους ἐλιγμούς καὶ κινήσεις δημιουργησάντων κινδύνου διὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν χρησιμοποιουμένην ὁδόν.

*Άρθρον 22.

Κίνηση πρὸς τὰ ὀπισθεν.

1. Ἀπαγορεύεται ἡ πρὸς τὰ ὀπισθεν κίνησις παντὸς ὁχήματος, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν εἶναι ἀδύνατος ἢ γίνεται ἐλιγμὸς σταθμεύσεως. Ἡ ἐν τῇ περιπτώσει αὐτῇ ἐπιβάλλεται νὰ εἰσέλθῃ ὁ ἐλιγμὸς ἐπὶ ἰδίας ὁδοῦ καὶ εἰς μῆκος ὄχι μεγαλύτερον τοῦ διπλασίου μῆκους τοῦ ὁχήματος.

2. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Άρθρον 23.

Αλλαγή κατεύθυνσεως.

1. Ὁδηγός, προκειμένου νὰ ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ δεξιὰ, ὑποχρεοῦται νὰ κινήθῃ ἐγκαίρως πρὸς τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ ὁδοστρώματος καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν στροφήν κατὰ τὸ δυνατὸν κλειστήν.

2. Προκειμένου ὁ ὁδηγὸς νὰ ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ ἀριστερά, ὑποχρεοῦται νὰ πλησιάσῃ προδευτικῶς πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ ὁδοστρώματος, ἐὰν τοῦτο εἶναι διπλῆς κατεύθυνσεως, πρὸς τὸ ἀριστερὸν δὲ ἄκρον αὐτοῦ, ἐὰν εἶναι μονῆς κατεύθυνσεως (μονόδρομος). Διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς ὁδὸν διπλῆς κατεύθυνσεως, πρέπει νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν στροφήν περὶ τὸ κέντρον τῆς διασταυρώσεως ὥστε τὸ ὄχημα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ ὁδοστρώματος τῆς ὁδοῦ ταύτης. Κατὰ τὴν κίνησιν αὐτὴν ὁ ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν διέλευσιν τῶν ἀντιθέτως ἐρχομένων ὀχημάτων ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐγκαταλείψῃ.

3. Ἐὰν ὁ ὁδηγός, κατὰ τὴν ἀλλαγὴν κατεύθυνσεως, πρόκειται νὰ διασχίσῃ εἰδικὴν λωρίδα προοριζομένην διὰ τὴν κίνησιν ποδηλάτων καὶ μοτοποδηλάτων ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρῇ προτεραιότητα εἰς ταῦτα.

4. Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ἐφ' ὅσον ὁ προτιθέμενος νὰ ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν ὁδηγὸς καταστήσῃ γινώστην τὴν πρόθεσιν του αὐτῇ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παραγρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ παρόντος, οἱ ἀκολουθοῦντες ὁδηγοί, οἱ ὁποῖοι κινούνται εἰς τὰς παρακειμένας λωρίδας, ὑποχρεοῦνται νὰ τὸν διευκολύνουν διὰ μειώσεως τῆς ταχύτητος τοῦ ὀχήματός των, αὐτὸς δὲ νὰ μὴν ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν ἐὰν δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ἀσφαλῶς.

5. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

*Άρθρον 24.

Ἐπιβράδυνσις.

1. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπότομος τροχοπέδησις ἐκτὸς ἐὰν ἐπιβάλλουν αὐτὴν λόγοι ἀσφαλείας.

2. Ἐξαίρουμένης τῆς περιπτώσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μείωσις τῆς ταχύτητος γίνεται πρὸς ἀποτροπὴν ἐπικειμένου κινδύνου, ὁ ὁδηγὸς δύναται νὰ ἐπιβραδύνῃ εἰς σημαντικὸν βαθμὸν τὴν κίνησιν τοῦ ὀχήματός του μόνον ἐὰν τοῦτο δὲν δημιουργῇ κίνδυνον ἢ δὲν προκαλῇ δυσχέρειαν εἰς τοὺς ἄλλους ὁδηγοὺς καὶ μετὰ προηγουμένην πάντοτε σαφεῇ καὶ ἔγκαιρον προειδοποίησιν. Ἡ προειδοποίησις δίδεται διὰ τῶν φῶτων πεδήσεως τοῦ ὀχήματος ἢ διὰ τῆς χειρὸς (ἐκτασις τοῦ θραχίνου καὶ συνεχῆς κίνησις τοῦτου πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω).

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Άρθρον 25.

Εἰδικοί κανόνες, δι' ὀχήματα δημοσίων συγκοινωνιῶν.

1. Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς κινήσεως τῶν ὀχημάτων δημοσίων συγκοινωνιῶν (λεωφορείων), ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν, οἱ ὁδηγοὶ τῶν ἄλλων ὀχημάτων ὑποχρεοῦνται, ἐφ' ὅσον δὲν δημιουργεῖται κίνδυνος, νὰ μειώσουν τὴν ταχύτητα των καὶ νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν διέλευσιν τῶν ποδηλάτων καὶ μοτοποδηλάτων εἰς τὸ ὄχημα αὐτὸ τῆς ἐκτεταμένης τοῦ θραχίνου εἰς τὴν ἑνότητα ἐν τῇ καθύστερ μὴν πράξωσι.

2. Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, οἱ ὁδηγοὶ τῶν ὀχημάτων δημοσίων συγκοινωνιῶν δὲν ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρέσεως, ὡς πρὸς προειδοποίησιν διὰ τῶν δεικνύοντων τῶν ὀχημάτων των, περὶ τῆς προθέσεώς των νὰ ἐκκινήσων καὶ νὰ λάβωσι τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις διὰ τὴν ἀποφυγὴν παντὸς κινδύνου.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Άρθρον 26.

Ἰσόπεδοι ὁδικοὶ κόμβοι καὶ ὑποχρεώσεις παραχωρήσεως προτεραιότητος.

1. Ὁδηγὸς πλησιάζων εἰς ἰσόπεδον ὁδικὸν κόμβον ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ ὅλως ἰδιαιτέρην προσοχὴν διὰ νὰ μὴ προκαλέσῃ ἐπὶ τοῦ κόμβου κίνδυνον ἢ παρακώλυσιν τῆς κυκλοφορίας. Ἰδίᾳ ευθύμειον τὴν ταχύτητα τοῦ ὀχήματός του, ὥστε νὰ δύναται νὰ διακόψῃ τὴν πορείαν τοῦτου διὰ νὰ διέλθουν τὰ ἔχοντα προτεραιότητα ὀχήματα.

2. Ὁ ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ μὴ εἰσέρχεται εἰς τὸν κόμβον ἔστω καὶ ἐὰν οἱ φωτεινοὶ σηματοδότες ἐπιτρέπουν τοῦτο, ὅταν ἡ πυκνότης τῆς κυκλοφορίας εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ὑποχρεωθῇ ἐνδεχομένως νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως.

3. Ὁδηγός, ὁ ὁποῖος ἔχει εἰσέλθει εἰς κόμβον, ὅπου ἡ κυκλοφορία ρυθμίζεται με φωτεινοὺς σηματοδότες, δύναται νὰ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ καὶ πρὶν νὰ δοθῇ τὸ σῆμα ἐλευθέρως κυκλοφορίας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τὴν ὁποίαν θὰ ἀκολουθήσῃ, ἐὰν δὲν θὰ παρεμποδισθῇ ἐκ τούτου ἡ διέλευσις τῶν λοιπῶν χρησιμοποιούντων τὴν ὁδὸν καὶ κινουμένων κατὰ τὴν ἀνοικτὴν κατεύθυνσιν.

4. Εἰς τοὺς κόμβους ἡ προτεραιότης ὁρίζεται διὰ καταλλήλου σημάσεως.

5. Εἰς τοὺς ἀνευ τοιαύτης σημάσεως κόμβους ἡ προτεραιότης ἀνήκει εἰς τὸν ἐκ δεξιῶν ἐρχόμενον. Κατ' ἐξαιρέσιν:

α) Οἱ κυκλοφοροῦντες ἐπὶ τῶν αὐτοκινητοδρόμων καὶ ὁδῶν ταχείας κυκλοφορίας ἔχουν προτεραιότητα.

β) Οἱ εἰσερχόμενοι εἰς ὁδὸν ἐκ χωματοδρόμου, ἀτραποῦ, παροδίου ἰδιοκτησίας, χώρου σταθμεύσεως καὶ σταθμῶν ἀνεφοδιασμοῦ καὶ ἐξυπηρετήσεως ὀφείλουν νὰ παραχωροῦν προτεραιότητα εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ κινουμένους.

γ) Οἱ ἐκκινούντες ἢ οἱ πρὸς τὰ ὀπίσω κινούμενοι, ὅπου τοῦτο ἐπιτρέπεται, ὀφείλουν νὰ παραχωροῦν προτεραιότητα.

δ) Τὰ σιδηροδρομικὰ ἢ τροχιοδρομικὰ ὀχήματα ἔχουν τὴν προτεραιότητα.

6. Αἱ ἐνδείξεις τῶν φωτεινῶν σηματοδοτῶν κυκλοφορίας ὑπερισχύουν τῶν ἐνδείξεων τῶν πινακίδων σημάσεως αἱ ὁποῖαι καθορίζουν τὴν προτεραιότητα.

7. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

*Άρθρον 27.

Ἰσόπεδοι σιδηροδρομικαὶ διαβάσεις.

1. Οἱ χρησιμοποιούντες τὰς ὁδοὺς ὀφείλουν νὰ καταβάλλουν ὅλως ἰδιαιτέρην προσοχὴν, ὅταν πλησιάζουν ἢ διασχίζουν σιδηροδρομικὰς διαβάσεις, τηροῦντες τοὺς κατωτέρω κανόνες:

α) Ὁ ὁδηγὸς ὀχήματος ὑποχρεοῦται νὰ μειώσῃ τὴν ταχύτητα τοῦ ὀχήματός του ἐν ὅσῃ τῶν πινακίδων ἀναγγελίας κινδύνου K—31 καὶ K—32.

β) Πρὸ ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως, χωρὶς δρύφακα ἢ ἡμιδρύφακα (κινητὰ φράγματα) ἡ φωτεινὴν σηματοδότησιν, ἐπισημαιομένης διὰ τῶν πινακίδων ὑποχρεωτικῆς διακοπῆς πορείας P—2 καὶ ἀμέσως γειτνιάσεως σιδηροδρομικῆς διαβάσεως K—33 ἢ K—37, ὁ ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ διακόψῃ τὴν πορείαν του εἰς τὴν εἰδικὴν πρὸς τοῦτο γραμμὴν, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης εἰς τὴν ὁδὸν τῶν πινακίδων, καὶ νὰ μὴν ἐκκινήσῃ, ἀν δὲν βεβαιωθῇ ὅτι δὲν προσεγγίζει σιδηροδρομικὸς συρμός.

γ) Πρὸ ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως, ἐπισημαιομένης διὰ φωτεινῆς σηματοδοτήσεως ἢ φωτεινῆς σηματοδοτήσεως μετὰ δρυφάκων ἢ ἡμιδρυφάκων (κινητῶν φραγμάτων) αὐτομάτως λειτουργούντων, ὁ χρησιμοποιῶν τὴν ὁδὸν ὑποχρεοῦται, πρὸ ἐξυπηρέτησός του, πρὸ ἐπιβίβαστος ἢ πρὸ δύο τοιούτων φῶτων τὰ ὁποῖα ἀναβοσβήνουν διαδοχικῶς, νὰ διακόψῃ τὴν πορείαν πρὸ τῆς εἰδικῆς γραμμῆς ἢ πρὸ τοῦ σηματοδότη, ἀν δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη. Τὴν ἰδίαν ὑποχρέωσιν ἔχει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἡχητικοῦ σήματος διδομένου ὑπὸ συσκευῆς ἐνκατεστημένης ἐπὶ τῆς διαβάσεως.

δ) Οι χρησιμοποιοῦντες τὴν ὁδὸν ὑποχρεοῦνται νὰ μὴ εἰσέρχονται εἰς ἰσοπέδον σιδηροδρομικὴν διάβασιν. ὅταν τὰ θρύψακτα ἢ ἡμιθρύψακτα (κινητὰ φερόμενα) ἔχουν κλείσει τὴν ὁδὸν καὶ καθ' ὃν χρόνον ἀνεβαίνουν ἢ κατεβαίνουν ταῦτα.

ε) Ὁ διασχίζων ἰσοπέδον σιδηροδρομικὴν διάβασιν ὀφείλει νὰ πράττῃ τοῦτο χωρὶς καθυστέρησιν.

στ) Εἰς περίπτωσιν ἀναγκαστικῆς ἀκίνητοποιήσεως ἐπὶ τῶν σιδηροτροχιῶν τοῦ διερχομένου διὰ τῆς ἰσοπέδου σιδηροδρομικῆς διαβάσεως ὁχημάτων, ὁ ὁδηγὸς ὡς καὶ οἱ λοιποὶ χρησιμοποιοῦντες τὴν ὁδὸν, πλησίον τῆς διαβάσεως, ὑποχρεοῦνται νὰ τὸ μετακινήσουν καὶ ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ εἰδοποιήσουν ἀμέσως καὶ διὰ παντὸς τρόπου τοὺς ὁδηγοὺς τῶν σιδηροδρομικῶν ὁχημάτων περὶ τοῦ κινδύνου.

2. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 28.

Ὁχήματα κινούμενα ἐπὶ σιδηροτροχιῶν.

1. Ὅπου ἐπὶ ὁδοστρωμάτων κινοῦνται τροχίδρομοι, οἱ χρησιμοποιοῦντες τὴν ὁδὸν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐλευθερώνουν τὴν σιδηροτροχίαν, ὅταν πλησιάζουν οὗτοι διὰ νὰ ἐπιτρέπουν τὴν διέλευσίν των.

2. Τὸ προσπέρασμα τῶν ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος κινουμένων τροχοδρομικῶν ὁχημάτων ἢ τῶν εὐρισκομένων ἐν στάσει ἐπιβάλλεται νὰ γίνεταί ἀπὸ τὰ δεξιὰ. Ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον λόγῳ ἐλλείψεως χώρου, ἢ διέλευσις ἢ τὸ προσπέρασμα δύναται νὰ γίνεταί καὶ ἀπὸ τὰ ἀριστερά, ἐὰν ἐκ τούτου δὲν προκαλοῦνται κίνδυνοι ἢ δυσχέρειαι διὰ τοὺς ἀντιθέτως ἐρχομένους. Ἐπὶ μονοδρόμων τὸ προσπέρασμα τῶν τροχοδρομικῶν ὁχημάτων εἶναι δυνατόν καὶ πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐὰν αἱ συνθῆκαι τῆς κυκλοφορίας ἐπιτρέπουν τοῦτο.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 29.

Κίνησις ὁχημάτων ἐπὶ αὐτοκινητοδρόμων καὶ ὁδῶν ταχείας κυκλοφορίας.

1. Εἰς τοὺς αὐτοκινητοδρόμους καὶ τὰς ὁδοὺς ταχείας κυκλοφορίας, αἱ ὁποῖαι διακρίνονται ἐκ τῶν εἰδικῶν πινακίδων σημάσεως καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν εἰσόδου καὶ ἐξόδου ἐξ αὐτῶν, ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία πεζῶν, ζώων, ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων, ζωηλάτων ὁχημάτων καὶ γενικῶς ὁχημάτων τὰ ὁποῖα δὲν κινοῦνται διὰ κινήτηρος ὡς καὶ μηχανοκινήτων ὁχημάτων τὰ ὁποῖα ἐξ ὑπολογισμοῦ ἢ ἐκ κατασκευῆς ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας δὲν δύνανται νὰ ἀναπτύξουν ἐπὶ ὀριζοντίας ὁδοῦ ταχύτητα μεγαλύτεραν τῶν 40 χιλιομέτρων τὴν ὥραν.

2. Εἰς τὰς ἄνω ὁδοὺς ἀπαγορεύεται:

α) Ἡ στάσις καὶ ἡ στάθμευσις ἐκτὸς τῶν καθοριζομένων διὰ σημάσεως εἰδικῶν χώρων σταθμεύσεως,

β) ἡ πραγματοποιήσις ἀναστροφῶν (τροφῶν ἐπὶ τόπου καὶ ἐπὶ γωνίας 180 μοιρῶν),

γ) ἡ ὁπισθοπορεία ὁχημάτων καὶ

δ) ἡ ὁδήγησις ὁχημάτων ἐπὶ τῆς κεντρικῆς διαχωριστικῆς λωρίδος συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς σημείων συνδέσεως τῶν δύο ὁδοστρωμάτων.

3. Ἐὰν ὁχημα ἀκίνητοποιηθῇ ἀναγκαστικῶς ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος ἐκ βλάβης ἢ ἄλλης αἰτίας, ὁ ὁδηγὸς αὐτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ μετακινήσῃ τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ὁδοστρώματος. ἐν ἀδυναμίᾳ δέ, νὰ τοποθετήσῃ ἀμέσως τὴν κατ' ἄρθρον 81 τοῦ παρόντος Κώδικος τριγωνικὴν πινακίδα εἰς ἀπόστασιν 100 τοῦλάχιστον μέτρων ὀπισθεν τοῦ ὁχήματος ἢ τὴν εἰδικὴν συσκευὴν εἰς κατάλληλον θέσιν.

4. Εἰς αὐτοκινητοδρόμους ἢ ὁδοὺς ταχείας κυκλοφορίας τριῶν ἢ περισσοτέρων λωρίδων κυκλοφορίας πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους ἀνωτέρου τῶν 3,5 τόνων, τῶν λειοφορέων ἢ τῶν συνδυασμῶν ὁχημάτων

(συρμῶν), μήκους μεγαλύτερου τῶν 7 μέτρων, νὰ καταλαμβάνουν ἄλλην λωρίδα ἐκτὸς τῶν δύο πλησιεστέρων πρὸς τὸ δεξιὸν ἄκρον τοῦ ὁδοστρώματος.

5. Οἱ εἰσερχόμενοι εἰς αὐτοκινητοδρόμον ἢ ὁδὸν ταχείας κυκλοφορίας ὁδηγοὶ ὑποχρεοῦνται ὅπως:

α) Ἐὰν ἡ ὁδὸς εἰσόδου δὲν συνεχίζεται διὰ λωρίδος ἐπιταχύνσεως, παραχωροῦν προτεραιότητα εἰς τὰ κινούμενα ὁχήματα ἐπὶ τοῦ αὐτοκινητοδρόμου ἢ τῆς ὁδοῦ ταχείας κυκλοφορίας,

β) ἐὰν ὑπάρχῃ λωρίς ἐπιταχύνσεως, χρησιμοποιοῦν ταύτην καί, εἰσερχόμενοι εἰς τὸν αὐτοκινητοδρόμον ἢ τὴν ὁδὸν ταχείας κυκλοφορίας, συμμορφώνονται πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ παρόντος Κώδικος ὀριζόμενα.

6. Ὁ ἐξερχόμενος αὐτοκινητοδρόμου ἢ ὁδοῦ ταχείας κυκλοφορίας ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ καταλάβῃ ἐγκαίρως τὴν λωρίδα κυκλοφορίας τὴν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ αὐτοκινητοδρόμου ἢ τῆς ὁδοῦ ταχείας κυκλοφορίας καὶ νὰ εἰσέλθῃ, τὸ ταχύτερον, εἰς τὴν λωρίδα ἐπιβραδύνσεως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

7. Ἀπαγορεύεται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἡ δημιουργία προσβάσεων πρὸς ἢ ἀπὸ αὐτοκινητοδρόμους καὶ ὁδοὺς ταχείας κυκλοφορίας δι' ἐξυπηρέτησιν παροδίων ιδιοκτησιῶν.

8. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς παρ. 7 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρι δώδεκα μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς πέντε χιλιάδων δραχμῶν, ὁ δὲ παραβαίνων τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 30.

Ἀνοίγματα τῶν θυρῶν ὁχημάτων.

1. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα νὰ ἀνοίγῃ ἢ νὰ ἀφήνῃ τὰς θύρας τοῦ ὁχήματος ἀνοικτὰς ἢ νὰ ἐξέρχεται τούτου ἐὰν προηγουμένως δὲν εἰδοποιήσῃ ὅτι ἐκ τῶν ἐνεργειῶν του τούτων δὲν δύναται νὰ ἐκτεθῶν εἰς κίνδυνον οἱ χρησιμοποιοῦντες τὴν ὁδόν.

2. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 31.

Ἐμπόδια ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος.

1. Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ παρόντος, οἱ ὁδηγοὶ ἐπιτρέπεται νὰ διέρχονται ἀπὸ τὴν ἀριστερὰν ἢ δεξιὰν πλευρὰν πάσης κατασκευῆς, νηπίδος, στυλοῦ, πασσάλου, μνημείου, ἔργου ἢ συσκευῆς, εὐρισκομένων ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος καὶ ἀποτελούντων ἐμπόδιον εἰς τὴν κατ' εὐθείαν κίνησιν τῶν ὁχημάτων, ἐκτὸς ἐὰν διὰ πινακίδας σημάσεως ὀρίζεται ἡ πλευρά, διὰ τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦνται νὰ διέλθουν.

2. Ἐὰν ἐμπόδιον ἐκ τῶν ἀνωτέρω εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἄξονος ὁδοστρώματος διπλῆς κατεύθυνσεως, οἱ ὁδηγοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ διέρχονται ἀπὸ τὴν δεξιὰν πλευρὰν αὐτοῦ.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 32.

Φόρτωσις ὁχημάτων.

1. Το μικτὸν βάρος ὁχήματος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνει τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον βάρος αὐτοῦ.

2. Τὸ φορτίον τὸ τοποθετημένον ἐπὶ τοῦ ὁχήματος πρέπει νὰ τακτοποιηθῇ καὶ νὰ στοιβάξῃται κατὰ τρόπον ὥστε:

α) Νὰ μὴ ἐκτίθενται εἰς κίνδυνον πρόσωπα καὶ νὰ μὴ προκαλοῦνται ζημίαι, ἰδίᾳ ἐκ διαρροῆς ἢ πτώσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ.

β) Νὰ μὴ περιορίζεται ἡ παρεμποδίζεται ἡ ὁρατότης τοῦ ὁδηγοῦ, νὰ μὴ δυσχεραίνεται ἡ ὁδήγησις τοῦ ὁχήματος καὶ νὰ μὴ ἐλαττωταὶ ἡ σταθερότης αὐτοῦ.

γ) Νὰ μὴ προκαλοῦνται θόρυβοι ἢ ἀνυψώματα κινήσεως καὶ νὰ μὴ δημιουργοῦνται ἄλλαι ἐνοχλήσεις εἰς ὁποῖα εἶναι δυνατόν ν' ἀποφευχθοῦν.

δ) Νά μή καλύπτονται οί φανοί, περιλαμβανομένων και τών φανών σταθμεύσεως και πορείας, τὰ ἀναγκαστικά στοιχεῖα, αἱ πινακίδες ἀριθμοῦ κυκλοφορίας και τὸ διακριτικὸν σήμα τῆς Χώρας ἀπογραφῆς τοῦ ὀχήματος, ὡς και τὰ διὰ τῶν χειρῶν διδόμενα σήματα, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος.

8. Τὰ ἐξαρτήματα, ὡς καλὼδια, σχοινία, ἀλυσίδες, καλύμματα κλπ., τὰ χρησιμοποιούμενα πρὸς ἐξασφάλισιν ἢ προστασίαν τοῦ φορτίου πρέπει νὰ συσφίγγωνται και νὰ στερεωνῶνται καλῶς. Ἰδιαίτερος τὰ χρησιμοποιούμενα πρὸς προστασίαν τοῦ φορτίου ἐξαρτήματα πρέπει νὰ πληροῦν τὰς εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπαιτήσεις.

4. Τὸ φορτίον ἀπαγορεύεται νὰ προεξέχῃ τοῦ ὀπισθοῦ τμήματος τοῦ ὀχήματος περισσότερον τῶν 0,3 τοῦ μήκους τοῦ ἁμαξώματος. Εἰδικῶς ἐπὶ μοτοποδηλάτων και μοτοσυκλετῶν τὸ φορτίον ἀπαγορεύεται νὰ προεξέχῃ τῶν πλευρῶν των ἢ τοῦ ἐμπροσθίου ἢ ὀπισθοῦ ἀκροαίου σημείου αὐτῶν περισσότερον τῶν 0,50 μ. Προκειμένου περὶ εἰδικῆς μεταφορᾶς ἀντικειμένων προεξέχοντων τοῦ ὀπισθοῦ τμήματος αὐτοκινήτων ὀχημάτων πέραν τῶν 0,3 τοῦ μήκους τοῦ ἁμαξώματος, ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἄδεια τῆς κατὰ τόπον ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἰπουργίου Δημοσίων ἔργων.

5. Τὰ προεξέχοντα τοῦ ἐμπροσθίου ἢ τοῦ ὀπισθοῦ τμήματος ἢ τῶν πλευρῶν ὀχήματος φορτία, ἐὰν τοῦτο ἐπιτρέπεται, πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται διὰ σταθερῶς προσαρμοσμένης πινακίδας διαστάσεων τοῦλάχιστον 0,50X0,50 μ. λευκοῦ χρώματος με διαγωνίους ἐρυθρὰς λωρίδας, ὅταν τὴν προεξοχὴν δὲν δύναται ν' ἀντιληφθῇ οἱ ὀδηγοὶ τῶν ἄλλων ὀχημάτων. Κατὰ τὴν νύκτα, εἰς αὕτη ὁρίζεται εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Κώδικος, διὰ τὴν ἐπιτήμησιν αὕτην πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται λευκὸν φῶς και λευκὸν ἀνακλαστικὸν στοιχεῖον ἐμπροσθεν, ἐρυθρὸν δὲ φῶς και ἐρυθρὸν ἀνακλαστικὸν στοιχεῖον ὀπισθεν.

6. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ μηχανοκινήτων ὀχημάτων και ἐὰν τοῦτο ἐπιτρέπεται:

α) Τὰ προεξέχοντα φορτία πλεον τοῦ 1 μέτρου πέραν τοῦ ἐμπροσθίου ἢ ὀπισθοῦ τμήματος τοῦ ὀχήματος, πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται ὡςἀντικείμενα.

β) Τὰ φορτία τὰ ὁποῖα προεξέχουν κατὰ πλάτος περισσότερον τῶν 0,40 μ. ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἄκρου τοῦ ἐμπροσθίου φανοῦ ἢ τοῦ ὀπισθοῦ ἐρυθροῦ φανοῦ τοῦ ὀχήματος, πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται κατὰ τὴν νύκτα.

7. Ἡ μεταφορὰ ἀντικειμένων, συρομένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐπιτρέπεται μόνον, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν φθείρουν τὸ ὁδοστρώμα και κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας τῆς ἀρμοδίας κατὰ τόπον Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας.

8. Ὁ παραβαίνων τὴν διάταξιν τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κάτοχος ἢ ὀδηγὸς αὐτοκινήτου ὀχήματος δι' ὑπερέβασις τοῦ μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους τοῦ ὀχήματος κατὰ ποσοστὸν μέχρι 10%, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐξακοσίων δραχμῶν και κατὰ ποσοστὸν ἀνώτερον τοῦ 10%, διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν. Τὸ δικαστήριον εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν, δύναται νὰ ἐπιβάλῃ τὴν παρεπιμένῃ ποινὴν τῆς ἀραιρέσεως τῆς ἀδείας ἱκανότητος ὀδηγοῦ ἢ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας κυκλοφορίας και τῶν κρατικῶν πινακίδων τοῦ αὐτοκινήτου ἢ και ἁποτέρας ἀπὸ πέντε μέχρις ἑκατοσίων ἡμερῶν. Ὁ παραβαίνων τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

9. Εἰς περίπτωσιν ἐπικινδύνου φορτώσεως, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἢ ὑπερφορτώσεως δι' ὑπερέβασις τοῦ μεγίστου ἐπιτρεπομένου μικτοῦ βάρους ἄνω τοῦ 10%, ἐπιβάλλεται και ἡ ἀκίνητοποίησις τοῦ ὀχήματος, κατὰ τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 46 τοῦ παρόντος Κώδικος ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 33.

Μεταφορὰ ἐπιβατῶν δι' ὀχημάτων.

1. Ἀπαγορεύεται ἡ δι' ὀδικῶν ὀχημάτων μεταφορὰ ἐπιβατῶν εἰς ἀριθμὸν και κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ κίνδυνος.

2. Εἰδικῶς ἀπαγορεύεται:

α) Ἡ διὰ μηχανοκινήτων ὀχημάτων και μοτοποδηλάτων μεταφορὰ ἐπιβατῶν περισσοτέρων τῶν εἰς τὴν ἄδειαν κυκλοφορίας αὐτῶν ἀναγραφόμενων.

β) Ἡ κατὰληψις θέσεως, ἐπὶ τῶν παραπλεύρως τοῦ ὁδοῦ καδυσμάτων, ὑπὸ ἀτόμων ἡλικίας μικροτέρας τῶν δέκα ἐτῶν, ἐκτὸς ἐὰν προφυλάσσωνται ταῦτα δι' εἰδικῆς ζώνης ἀσφαλείας ὡς και ὑπὸ προσώπων περισσοτέρων τῶν ἀναλογούντων εἰς τὰ ἐν λόγῳ καθήκοντα.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 34.

Στάσις και Στάθμευσις.

1. Ἡ στάσις και ἡ στάθμευσις ἐπιτρέπονται ἐὰν δὲν δημιουργηθῇ ἐκ τούτων κίνδυνος ἢ παρακώλυσις τῆς κυκλοφορίας και ἐὰν δὲν ὑπάρχουν σχετικαὶ ἀπαγορευτικαὶ πινακίδες ἢ διακηρύξεις.

2. Ἡ στάσις ἢ στάθμευσις ὀχήματος ἀπαγορεύεται:

α) Εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 5 μέτρων πρὸ διαβάσεων πεζῶν ἢ ἐπ' αὐτῶν ὡς και ἐπὶ διαβάσεων ποδηλατιστῶν.

β) Εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 12 μέτρων ἀπὸ στάσεων αὐτῶν, ὑπεραστικῶν, ἡλεκτροκινήτων λεωφορείων και τροχιοδρομικῶν ὀχημάτων.

γ) Ἐπὶ εἰσόδων και ἐξόδων κούβων και εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 10 μέτρων ἀπὸ τῆς νοητῆς προεκτάσεως τῆς πλησιέστερας ὁριογραμμῆς τοῦ καδύτου ὁδοσπρώματος.

δ) Ἐπὶ τειροδρομικῶν ἢ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν ἢ τόσων πλησίον αὐτῶν, ὥστε νὰ παρεμποδίζεσθαι ἡ κίνησις τῶν σιδηροδρομῶν ἢ τροχιοδρομῶν.

ε) Ἐπὶ πεζοδρομῶν ἢ εἰδικῶν ἐρεσιμάτων προοριζομένων διὰ πεζούς, ὡς και ἐπὶ ποδηλατοδρομῶν, ἐκτὸς ἐὰν ταῦτο ἐπιτρέπεται δι' εἰδικῆς σηματοδότησεως.

στ) Ἐντὸς σιδηροδρόμων, κούβων και ἐπὶ γεφυρῶν, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχουν γῶραι πρὸς ἐπιδόμωσιν εἰδικῶς διαρρυθμισμένοι.

ζ) Ἐπὶ τῇ πλησίον κυρτῶν ἀλλαγῶν, κατὰ μήκος κλίσεων τῶν ὁδῶν (βάσεων) και ἐπὶ στροφῶν ἀνεπαρκεῖς διὰ προσέκτασιν ὁρατότητος.

η) Ἐπὶ ὁδοσπρωμάτων χωρισμένων εἰς δύο λωρίδας κυκλοφορίας και ἐὰν τὸ ἀνεπαρκὲς πλάτος τῆς λωρίδος μεταξὺ ὀχήματος και ἀπαγορευτικῆς γραμμῆς ὑπερέβασις εἴναι μικρότερον τῶν 3 μέτρων.

θ) Εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 30 μέτρων ἀπὸ φωτεινῶν σηματοδότησῶν και 12 μέτρων ἀπὸ πινακίδων ὑποχρεωτικῆς διακοπῆς πορείας (STOP), ὡς και εἰς θέσιν, ἐκ τῆς ὁποίας τὸ ὄχημα ἀπεκλύπτει τὴν θέαν πινακίδων σηματοδότησεως και σηματοδότησῶν ἀπὸ τοῦς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν.

ι) Εἰς ἀπόστασιν 5 μέτρων ἀπὸ τῆς τομῆς οἰκοδομικῶν γραμμῶν ἢ τῶν νοητῶν προεκτάσεων αὐτῶν.

3. Ἡ στάθμευσις ὀχήματος ἐπὶ τοῦ ὁδοσπρώματος ἀπαγορεύεται και:

α) Εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τῶν 15 μέτρων πρὸ και μετὰ τὰς ἐσοπέδους σιδηροδρομικὰς διαβάσεις.

β) Πρὸ τῆς εἰσόδου ὀχημάτων παροδίου ἰδιοκτησίας.

γ) Εἰς θέσιν ἀπὸ τὴν ὁποίαν παρεμποδίζεσθαι τόσον ἡ εἴσοδος εἰς ἄλλον κανονικῶς σταθμεῖον ὄχημα ὅσον και ἡ ἐξέοδος τοῦ ὀχήματος τούτου ἐκ τοῦ χώρου σταθμεύσεως.

δ) Ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ ὁδοσπρώματος ὁδῶν τριῶν ὁδοσπρωμάτων κυκλοφορίας και, ἐκτὸς κατοικημένων περιοχῶν, ἐπὶ τῶν ὁδοσπρωμάτων ὁριζομένων ὡς ὁδῶν προτεραιότητος.

ε) Ἐάν τὸ ἐναπομείνον ἐλεύθερον μέρος τῆς ὁδοῦ εἶναι ἀνεπαρκές διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὀχημάτων.

στ) Παραπληρώσει ἄλλου ὀχήματος, ἐν στάσει ἢ σταθμεύσει, ἐκτός ὅν ἄλλως ὀρίζεται διὰ σημάνσεως. Κατ' ἐξαιρέσιν τὰ θύκωλα ποδήλατα, μόνοποδήλατα καὶ μοτοσυκλέττα χωρὶς κάνιστρον, δύναται νὰ σταθμεύουν τὸ ἐναπομείνον τῶν ἄλλων εἰς ἐπιπλὴν σειράν.

ζ) Εἰς ἐπιδέσασιν μικροτέρων τῶν 5 μέτρων πρὸ καὶ μετὰ πυρασδεστικῶν γραμμῶν.

η) Πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς περιοριζομένης διὰ τὴν διακίνησιν ἀσθενῶν νοσοκομείων, κλινικῶν καὶ σταθμῶν πρῶτον βοηθῶν γυναικῶν.

4. Ἐκτός κατοικημένων περιοχῶν ἐπιτρέπεται ἡ στάσις ἢ ἡ σταθμεύσις μόνον ἐπὶ τῶν πρὸς τοῦτο διατιθεμένων χώρων ἢ ἐπὶ τῶν ἐρευμάτων τῆς ὁδοῦ, ἐάν δὲ ἐν ὑπάρξει τοιαῦτα ὦσιν τὸ δικαίον πλησιέστερον πρὸς τὸ θεξίον ἄκρον τοῦ ὁδοστρώματος καὶ παραλληλῶς πρὸς τὸν ἄξονά του, ἐκτός ἐάν τοῦτο ἀπαγορεύεται.

5. Ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ στάσις ἢ ἡ σταθμεύσις, οἱ ὀδηγοὶ ὀχημάτων ἢ ζώων ὑποχρεοῦνται νὰ θέσθωσι τοιαῦτα ὦσιν τὸ δικαίον πλησιέστερον πρὸς τὸ θεξίον ἄκρον τοῦ ὁδοστρώματος. Ἐπὶ μονοδρόμων δὲ ἐπιτρέπεται ἡ στάσις ἢ ἡ σταθμεύσις καὶ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς. Ἐάν δὲν ὑπάρχῃ πεζοδρόμιον οἱ ὀδηγοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἀφήνουν ἐλεύθερον χώρον πλάτους ἐνὸς μέτρου τοῦλάχιστον διὰ τὴν διέλευσιν τῶν πεζῶν.

6. Τὰ ἐν στάσει ἢ σταθμεύσει ὀχήματα ἐπιβάλλεται νὰ τοποθετηθῶσι παραλληλῶς πρὸς τὴν ὁριζογραμμὴν τοῦ ὁδοστρώματος, ἐκτός ἐάν ὀρίζεται ἄλλως διὰ σημάνσεως.

7. Οἱ ὀδηγοὶ σταθμεύοντων ὀχημάτων ἢ ζώων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπεμακρύνωνται αὐτῶν ἐάν δὲν λάβουν προηγουμένως τὰ κατάλληλα προφυλακτικὰ μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχήματος καὶ προκειμένου περὶ μηχανικῶν ὀχημάτων, διὰ νὰ ἐμπεισθῇ ἡ χρησιμοποίησις τούτων χωρὶς τὴν ἀδείαν τῶν ὀδηγῶν τῶν.

8. Τὰ ὀχήματα ἀσυνεμικά ὀργανα δύναται νὰ ἐναρμόσῃ τὴν μεταφορὰν ὀχήματος, τὸ ὅποσον σταθμεύει εἰς ἀνεγερμένην θέσιν ὅν ἐκ τῆς σταθμεύσεως παρεμποδίζεται ἡ κυκλοφορία. Ἡ μεταφορὰ διενεργεῖται διὰ κατάλληλων τεχνικῶν μέσων, ἀποσκευασμένης τῆς παραδικάσεως τῶν θυρῶν τοῦ ὀχήματος καὶ λαμβανόμενων μέτρων πρὸς ἀποτροπὴν ὑλικῶν ζημιῶν, εἰς σταθμὴν αὐτοκινήτων ἢ εἰς ἄλλαν κατάλληλον χώρον. Περὶ τῆς μεταφορᾶς εἰσπαιεῖται ὁ ἰδιοκτήτης ἢ κάτοχος ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας. Τὰ ἐξώθη μεταφορᾶς, καθοριζόμενα δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Τάξεως Ὑπουργοῦ καὶ τὰ φύλακτα θάρυνται τὸν ἰδιοκτήτην ἢ τὸν κάτοχον τοῦ ὀχήματος, ὁ ὅποτος θύναται νὰ παραλάβῃ τούτο ἀμέσως μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐξόδων τούτων.

9. Ὁ ὀδηγὸς παντὸς μηχανοκινήτου ὀχήματος, ἐκτός τῶν διτρώων, μοτοποδηλάτων καὶ διτρώων μοτοσυκλετῶν χωρὶς κάνιστρον, ἐάν ὑποχρεωθῇ εἰς σταθμεύσιν ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, ὅπου ἀπαγορεύεται αὕτη, ἐπιβάλλεται νὰ τοποθετήσῃ πινακίδα ἢ κατάλληλον συσκευήν, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 81 τοῦ παρόντος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἰδοποιεῖται ἐξ ἀποστάσεως οἱ πλησιέστεροι ὀδηγοὶ περὶ τοῦ ἐμπιόου. Ἡ πινακὶς τοποθετεῖται ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος καὶ εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν 20 μέτρων ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν, 50 δὲ μέτρων ἐκτός κατοικημένων περιοχῶν. Ἡ αὕτη ὑποχρέωσις ὑφίσταται, ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω περιστάσεις καὶ διὰ πᾶν ρυμουλκούμενον.

10. Ὁ παραβάων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου ὀδηγὸς τιμωρεῖται διὰ πρῶτον τοῦλάχιστον ἐξπασίαν δραχμῶν.

11. Ὡς παραβάτης τῶν περὶ σταθμεύσεως διατάξεων τοῦ παρόντος ἀρθρου λογίζεται ὁ ἐπ' αὐτοφῶς καταλαμβανόμενος ὀδηγὸς τοῦ ὀχήματος, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τούτου ὁ κάτοχος αὐτοῦ.

* Ἀρθρον 35.

Φωτισμός—Γενικαὶ διατάξεις.

1. Μηχανοκίνητα ὀχήματα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, πλην τῶν μοτοποδηλάτων καὶ τῶν διτρώων μοτοσυκλετῶν χωρὶς κάνιστρον, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν κατὰ τὴν νύκτα ἀναμμένα τοῦλάχιστον τὰ δύο λευκὰ ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινα φῶτα θέσεως εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος αὐτῶν καὶ ἴσον ἀριθμὸν ἐρυθρῶν φῶτων θέσεως εἰς τὸ ὀπίσθιον, συμφώνως πρὸς τὰ εἰς τὰ ἀρθρα 65 καὶ 66 τοῦ παρόντος Κώδικος ὀριζόμενα. Εἰς τὴν συνδυασμὴν μηχανοκινήτου ὀχήματος μὲ ἓνα ἢ περισσότερα ρυμουλκούμενα, ἐρυθρὰ φῶτα θέσεως πρέπει νὰ εἶναι προσαρμοσμένα καὶ εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ τελευταίου ρυμουλκούμενου. Τὰ ρυμουλκούμενα, τῶν ὁποίων τὸ πλάτος ὑπερβαίνει τὰ 1,60 μέτρα, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν ἀναμμένα εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος αὐτῶν τὰ δύο λευκὰ φῶτα θέσεως (πλευρικά) τοῦ ἀρθρου 65 τοῦ παρόντος Κώδικος.

2. Ὄχηματα ἢ συνδυασμὸς ὀχημάτων ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐπιβάλλεται κατὰ τὴν νύκτα νὰ ἔχουν ἀναμμένα τοῦλάχιστον ἓνα λευκὸν ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινον φῶς εἰς τὸ ἐμπρόσθιον καὶ τοῦλάχιστον ἓνα ἐρυθρὸν φῶς εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος αὐτῶν. Ἄν ὑπάρχῃ μόνον ἓνα φῶς ἐμπροσθεν καὶ ἓνα φῶς ὀπίσθεν, τοῦτα πρέπει νὰ τοποθετηθῇ ἐπὶ τῆς κεντρικῆς γραμμῆς τοῦ ὀχήματος ἢ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς αὐτοῦ.

3. Αἱ διατάξεις τῶν παρ. 1 καὶ 2, κατὰ περίπτωσιν, τοῦ παρόντος ἀρθρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν:

α) Ἐπὶ ὀχ., αὐτῶν εὐρισκομένων ἐν στάσει ἢ σταθμεύσει εἰς ὁδὸν ἀρκετὰ φωτισμένην.

β) Ἐπὶ μὴ ἐφοδισμένων μὲ τυτωρεὺς (μπαστάρ) διτρώων ποδηλάτων, διτρώων μοτοποδηλάτων ἢ διτρώων μοτοσυκλετῶν χωρὶς κάνιστρον, εὐρισκομένων ἐν στάσει ἢ σταθμεύσει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁδοστρώματος ἐντὸς κατοικημένης περιοχῆς.

γ) Ἐπὶ ὀχημάτων εὐρισκομένων ἐν στάσει ἢ σταθμεύσει εἰς εἰδικούς χώρους, ἐκτός τοῦ ὁδοστρώματος καὶ

δ) ἐπὶ ὀχημάτων εὐρισκομένων ἐν στάσει ἢ σταθμεύσει εἰς ὁδὸς κατοικημένων περιοχῶν μὲ ἐλάχιστην κυκλοφορίαν ὀχημάτων.

4. Τὰ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἀρθρου καθοριζόμενα φῶτα πρέπει νὰ εἶναι τοιαῦτα ὥστε νὰ γίνεται ἀντιληπτὴ ἡ παρουσία τοῦ ὀχήματος εἰς τοὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδόν. Τὰ ἐμπρόσθια καὶ τὰ ὀπίσθια φῶς ἀναρρῶνται νὰ ἐκπέμπωνται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ φανοῦ ἢ τῆς αὐτῆς συσκευῆς, ἐκτός ἐάν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὀχήματος, ἰδιαιτέρως δὲ τὸ μήκος αὐτοῦ, ἐπιτρέπουν τοῦτο.

5. Μηχανοκίνητα ὀχήματα, τὸ μήκος τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰ 6 μέτρα καὶ τὸ πλάτος τὰ 2 μέτρα καὶ εἰς τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι συνδεδεμένον ἄλλο ὄχημα, ἐπιτρέπεται, ὅταν εὐρίσκωνται ἐν στάσει ἢ σταθμεύσει εἰς ὁδὸν κατοικημένης περιοχῆς, νὰ ἔχουν ἀναμμένον ἓνα μόνον φῶς τοποθετημένον εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ ὀχήματος ἢ ὁποῖα εὐρίσκεται πρὸς τὸ μέρος ὅπου διεξάγεται ἡ κυκλοφορία. Τὸ φῶς τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι λευκὸν ἢ κίτρινον πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἐρυθρὸν ἢ κίτρινον πρὸς τὰ ὀπίσω.

6. Οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ὄχημα νὰ φέρῃ εἰς τὸ ἐμπροσθεν μέρος αὐτοῦ ἐρυθρὰ φῶτα, ἐξυπὸς ἀναγκαστικῆς συνστάσεως ἢ ἐρυθρὰ ἀναγκαστικὰ ὑλικά καὶ εἰς τὸ ὀπίσθεν λευκὰ ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινα φῶτα, λευκὰ ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινα ἀναγκαστικὰ ὑλικά. Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου δὲν ἐφαρμόζεται προκειμένου περὶ χρήσεως λευκοῦ ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινων φῶτων ὁπισθοδρομήσεως, οὔτε ἐπὶ ἀναγκάσεως τῶν ἀνοικτοῦ χρώματος ἀριθμῶν ἢ γραμμάτων τῶν ὀπισθίων πινακίδων ἀναγνωρίσεως ἢ ἄλλων χαρακτηριστικῶν ἢ διακριτικῶν σημάτων, προβλεπομένων καὶ περιγραφόμενων ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων. Ὁμοίως δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἀναγκάσεως τῶν ἀνοικτοῦ χρώματος τῶν ὡς ἄνω πινακίδων

ή σπινιάτων, ούτε επί έρυθρων φώτων όρισμένων οχημάτων ή έκτός ανάγκης, τα όποια περιτρέφονται ή αναβλύζουν.

7. Οι όδηγοί οδικών και τροχιοδρομικών οχημάτων υποχρεούνται όταν κινούν ταύτα κατά την νύκτα να μεριμνούν διά τον φωτισμόν της όπισθίας πινακίδος αριθμού κυκλοφορίας, ώστε ή ανάγνωσις των επ' αυτής στοιχείων να είναι εύκολος.

8. Επί ζωηλάτων οχημάτων και χειραμαξιών ή εκπέμποντα τον φωτισμόν συσκευή είναι δυνατόν να φέρεται υπό του όδηγου ή υπό συνοδού ο όποιος θαδίζει εις την άριστεράν πλευράν τούτων.

9. Όμάδες πεζών οι οποίαι οδηγούνται υπό ειδικώς επιφορτισμένου προσώπου ή σχηματίζουν πομπήν, όπως επίσης οι όδηγοί ζώων έλξεως, φόρτου ή ιππασίας ή κτηνών οι όποιοι κινούνται κατά μήκος του όδοστρώματος την νύκτα, υποχρεούνται να έχουν προς την πλευράν εις την όποιαν διεξάγεται ή κυκλοφορία ανακλαστικών στοιχείων ή ένα τουλάχιστον αναμμένον φώς λευκόν ή ειδικής έπιλογής κίτρινον έμπροσθεν και ένα έρυθρον φώς όπισθεν ή κίτρινον φώς και εις τα δύο άνωτέρω σημεία. Τα φώτα αυτά είναι δυνατόν να εκπέμπονται και εκ της αυτής συσκευής. Τα εις την παρούσαν παράγραφον όριζόμενα δέν εφαρμόζονται έντός κατοικημένης περιοχής άρκετά φωτισμένης.

10. Τών διατάξεων του παρόντος άρθρου εξαίρουνται τα άμαξίδια έρεφών και αναπήρων ως και άλλα μικρά όχηματα χωρίς μηχανήν, τα όποια σύρονται ή προωθούνται υπό πεζών.

11. Ουδέποτε επιτρέπεται όχημα να έχη φώτα διαφόρου χρώματος τών κατά περίπτωσιν όριζόμενων εις το παρόν άρθρον.

12. Ο παραβαίνων τας διατάξεις του παρόντος άρθρου τιμωρείται διά προστίμου τουλάχιστον έξακοσίων δραχμών.

*Άρθρον 36.

Κανόνες χρήσεως τών φώτων οχημάτων.

1. Όταν επιβάλλεται, συμφώνως προς το άρθρον 35 του παρόντος Κώδικος, ο όδηγός να έχη αναμμένα τα φώτα του οχηματος του, υποχρεούται να χρησιμοποιή αυτά ως ακολούθως:

α) Τα φώτα πορείας άπαγορεύεται να είναι αναμμένα, όταν το όδοστρώμα φωτίζεται άρκετά μέν έντός κατοικημένων περιοχών άρκετά δέ και συνεχώς έκτός κατοικημένων περιοχών, ώστε ο όδηγός να δύναται να διακρίνη εύκρινως έξ άποστάσεως τουλάχιστον 100 μέτρων, ως και όταν το όχημα εύρίσκεται έν στάσει ή έν σταθμεύσει.

β) Τα φώτα πορείας πρέπει, εις τας ακόλουθους περιπτώσεις να μὴν είναι αναμμένα ή, όταν είναι αναμμένα ή λειτουργία αυτών να ρυθμίζεται κατά τρόπον ώστε να άποτρέπεται ή θάμβωσις:

αα) Όταν ο όδηγός πρόκειται να συναντηθῇ με αντίθετως έρχόμενον όχημα. Τα τυχόν αναμμένα φώτα πορείας πρέπει να σβήνουνται ή ή λειτουργία αυτών να ρυθμίζεται κατά τρόπον ώστε να άποτρέπεται ή θάμβωσις επί άρκετόν διάστημα και άντ' αυτών να άνάπτωνται τα φώτα διαστρωσεως δια να δύναται ο όδηγός του έτέρου οχηματος να προχωρήσῃ εύκόλως και άκινδύνως.

ββ) Όταν ένα όχημα ακολουθῇ όπισθεν και πλησίον άλλου. Γά φώτα πορείας δύναται να χρησιμοποιούνται κατά τας διατάξεις της παρ. 4 του παρόντος άρθρου, δια να δοθῇ προειδοποίησις περί της προθέσεως προσπεράσματος κατὰ τὸ υπό του άρθρου 37 του παρόντος Κώδικος προβλεπόμενα.

γγ) Εις πᾶσαν άλλην περίπτωσιν, κατά την όποιαν είναι αναγκαίον να άποσυχθῇ ή θάμβωσις άλλων χρησιμοποιούντων την αὐτήν όδον ή τών χρησιμοποιούντων άλλην όδον ή διάκλινον τοιαύτην ή σιδηροδρομικήν γραμμήν, οι όποιοι βρίσκουν παρεμπόδιον τούτης.

γ) Τα φώτα διαστρωσεως επιβάλλεται να άνάπτωνται έντός και έκτός κατοικημένων περιοχών όπου άπαγορεύεται ή χρήσις τών φώτων πορείας.

δ) Τα φώτα θέσεως επιβάλλεται να χρησιμοποιούνται έκτός τών περιπτώσεων του άρθρου 35 του παρόντος Κώδικος

και με τα φώτα πορείας, τα φώτα διαστρωσεως και τα φώτα ομίχλης. Εις περίπτωσιν στάσεως ή σταθμεύσεως δύναται να άνάπτωνται μόνον τα φώτα θέσεως.

2. Εάν υπάρχουν φώτα ομίχλης, κατὰ τα εις το άρθρον 36 του παρόντος Κώδικος όριζόμενα, πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνη ή με τα φώτα διαστρωσεως, μόνον εις περίπτωσιν ομίχλης, χιονοπτώσεως ή καταρρακτώδους βροχής. Τα φώτα ταύτα επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται επί στενών έλικοειδών όδων και άν δέν συντρέχουν οι έως άνω προϋποθέσεις.

3. Εξαίρουμένων τών περιπτώσεων του άρθρου 37 παρ. 3 του παρόντος Κώδικος άπαγορεύεται κατὰ την συνάντησιν με αντίθετως έρχόμενον όχημα το άναμμα και το σβήσιμο τών φώτων ή ή έναλλαγή της χρήσεως τούτων κατὰ μικρά χρονικά διαστήματα.

4. Η κατὰ το άρθρον 37 παρ. 3 του παρόντος Κώδικος φωτεινή προειδοποίησις, είναι το άναμμα τών φώτων διαστρωσεως με διακοπή εις μικρά χρονικά διαστήματα ή άναμμα με διακοπή τών φώτων πορείας ή ή έναλλαγή τών φώτων διαστρωσεως και τών φώτων πορείας με διακοπή έπίσης εις μικρά χρονικά διαστήματα.

5. Ο παραβαίνων τας διατάξεις της περιπτώσεως β' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου τιμωρείται διά φυλακίσεως μέχρσι ένός έτους και δι' άφαιρέσεως της άδείας ικανότητος όδηγήσεως επί χρονικόν διάστημα ένός μηνός ταύτης έπιβαλλομένης υποχρεωτικώς υπό του δικαστηρίου, ο παραβαίνων δέ τας λοιπὰς διατάξεις του παρόντος άρθρου διά προστίμου τουλάχιστον έξακοσίων δραχμών.

*Άρθρον 37.

Ήχητικά και φωτεινά προειδοποιήσεις.

1. Η χρήση τών ήχητικών οργάνων προειδοποιήσεως επιτρέπεται μόνον:

α) Εις περίπτωσιν έκτάκτου ανάγκης δια την άποφυγήν δυστυχήματος.

β) Έκτός κατοικημένων περιοχών, κατὰ το προσέτασμα δια να ειδοποιηθῇ ο όδηγός του προσπερυσμένου οχηματος άν τοῦτο είναι άπαράιτητον.

γ) Όταν μεταφέρονται με όχηματα άτομα τα όποια κινδυνεύουν ή έχουν άμεσον ανάγκην ιατρικής βοήθειας.

2. Η χρήση τών ήχητικών οργάνων πρέπει να μὴ παρατείνεται πέραν του άπολύτως αναγκαίου χρόνου.

3. Οι όδηγοί αυτοκινήτων οχημάτων δύναται κατὰ την νύκτα, άντι ήχητικών προειδοποιήσεων, να δίδουν τας φωτεινάς προειδοποιήσεις, του άρθρου 36 παρ. 4 του παρόντος Κώδικος.

4. Ο παραβαίνων τας διατάξεις τών παραγράφων 1 ή 2 του παρόντος άρθρου τιμωρείται διά προστίμου τουλάχιστον τετρακοσίων δραχμών.

*Άρθρον 38.

Κανόνες κυκλοφορίας πεζών.

1. Οι πεζοί υποχρεούνται να χρησιμοποιούν τα πεζοδρομία ή τα κατάλληλα δια τους πεζούς έρείσματα, όπου υπάρχουν τοιαύτα. Κατ' έξαιρέσιν δύναται να χρησιμοποιούν το όδοστρώμα άφού λάβουν τας αναγκαίας προφυλάξεις:

α) Πεζοί, ώθιόντες, σύροντες ή μεταφέροντες ογκώδη αντικείμενα, οι όποιοι εάν έβάδιζον εις το πεζοδρομίου ή το έρείσμα, να προκάλυπταν σοβαράν δυσχέρειαν εις την κίνησιν τών άλλων πεζών.

β) Όμάδες πεζών, όταν οδηγούνται υπό ειδικώς επιφορτισμένου προς τοῦτο προσώπου ή σχηματίζουν πομπήν.

γ) Πρόσωπα άνάπηρα τα όποια κινούνται επί αναπηρικών καθισμάτων.

2. Εάν είναι άδύνατος ή χρησιμοποιήσις τών πεζοδρομίων ή τών δια τους πεζούς προοριζομένων έρεισμάτων ή δέν υπάρχουν τοιαύτα, οι πεζοί δύναται να θαδίζουν επί του όδοστρώματος, εις τρόπον ώστε να μὴ παρεμποδίζουν την κυκλοφορίαν. Δύναται έπίσης, εάν το όδοστρώμα διαθέτῃ λωρίδα δια ποδήλατα ή μοτοποδήλατα να θαδίζουν επ' αυτής άν επιτρέπη τοῦτο ή πυκνότης της κυκλοφορίας και δέν παρεμποδίζουν την κίνησιν τών μοτοποδηλάτων ή ποδηλάτων.

3. Οι χρησιμοποιούντες το οδόστρωμα πεζοί, κατὰ τὰς παρ. 1 και 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὑποχρεοῦνται νὰ θαδίζουν ἀντιθέτως πρὸς τὴν κατεῦθυνσιν τῆς κυκλοφορίας καὶ ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερον πρὸς τὸ ἄκρον τοῦ οδόστρώματος, ἐκτὸς ἐὰν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κινδυνεύουν ἢ εἰδικὰ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουν τοῦτο. Κατ' ἐξαιρέσειν, πρόσωπα ὠθοῦντα ἢ σύροντα χειράμαξα, ὠθοῦντα ποδήλατον ἢ μοτοποδήλατον ἢ μοτοσυκλέτταν, πρόσωπα ἀνάπηρα κινούμενα ἐπὶ ἀναπηρικῶν καθισμάτων καθὼς καὶ ὁμάδες πεζῶν ὅταν σχηματίζουν πομπήν ἢ ὁδηγοῦνται ὑπὸ εἰδικῶς ἐπιφορτισμένου προσώπου, ὑποχρεοῦνται νὰ θαδίζουν πλῆσιν τοῦ δεξιοῦ ἄκρου τοῦ οδόστρώματος. Οἱ θαδίζοντες ἐπὶ τοῦ οδόστρώματος πεζοί, ἐὰν δὲν σχηματίζουν πομπήν, ὑποχρεοῦνται νὰ θαδίζουν εἰς ἀπλοῦν στοῖχον, ὅταν ἀπαιτῇ τοῦτο ἡ ἀσφάλεια τῆς κυκλοφορίας, ὡς ἐκ τῶν συνθηκῶν ὁρατότητος, τῆς πυκνότητος ἢ ἄλλων λόγων.

4. Οἱ πεζοί, προκείμενοι νὰ διασχίσουν τὸ οδόστρωμα, ὑποχρεοῦνται:

α) Ἐὰν ὑπάρχουν εἰς τὸ οδόστρωμα διαβάσεις πεζῶν, νὰ χρησιμοποιοῦν ταύτας.

β) Ἐὰν εἰς τὴν διάβασιν πεζῶν, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσουν, ὑπάρχουν φωτεινοὶ σηματοδότες πεζῶν, νὰ συμμορφώνωνται πρὸς τὰ σήματα τούτων.

γ) Ἐὰν εἰς τὴν διάβασιν δὲν ὑπάρχουν φωτεινοὶ σηματοδότες πεζῶν, ἀλλὰ ἡ κυκλοφορία ρυθμίζεται μὲ φωτεινοὺς σηματοδότες ὀχημάτων ἢ ὑπὸ τροχονόμων καὶ δίδεται σήμα διὰ νὰ προχωρήσουν τὰ ὀχήματα, νὰ μὴ κατέρχωνται εἰς τὸ οδόστρωμα.

δ) Εἰς διαβάσεις ὅπου ἡ κυκλοφορία τῶν πεζῶν ὅσον καὶ τῶν ὀχημάτων δὲν ρυθμίζεται μὲ φωτεινοὺς σηματοδότες, νὰ μὴ κατέρχωνται εἰς τὸ οδόστρωμα πρὶν νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τῶν τῆν ἀποστασιν καὶ τὴν ταχύτητα τῶν ὀχημάτων τὰ ὁποῖα πλησιάζουν.

ε) Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸ οδόστρωμα διαβάσεις πεζῶν νὰ μὴ κατέρχωνται εἰς αὐτὸ ἐὰν δὲν ἐκβιασθῶν ὅτι δὲν θὰ παρεμποδίσουν τὴν κυκλοφορίαν τῶν ὀχημάτων, ἐν συνεχείᾳ δὲ νὰ διασχίσουν τὸ οδόστρωμα καθέτως πρὸς τὸν ἄξονά του.

στ) Εἰς ἰσοπέδους ὁδικοὺς κόμβους εἰς τοὺς ὁποίους ἡ κυκλοφορία ρυθμίζεται μὲ φωτεινοὺς σηματοδότες ὀχημάτων ἢ τροχονόμους νὰ διασχίσουν τὸ οδόστρωμα θαδίζοντες παράλληλως πρὸς τὰ κινούμενα ὀχήματα.

ζ) Νὰ διασχίσουν τὸ οδόστρωμα, χωρὶς νὰ βραδυποροῦν ἢ νὰ σταματοῦν εἰς αὐτὸ ἀδικαιολογητῶς.

5. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐκατὸν δραχμῶν.

Ἄρθρον 39.

Συμπεριφορά τῶν ὀδηγῶν πρὸς τοὺς πεζοὺς.

1. Τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 12 παρ. 1, 17 παρ. 3 περιπτ. στ' καὶ 19 παρ. 1 τοῦ παρόντος Κώδικος, ὅπου εἰς οδόστρώματα ὑπάρχουν διαβάσεις πεζῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν σηματοδότη μὲ πινακίδας ἢ διαγραμμίσεις καὶ ἡ κυκλοφορία τῶν ὀχημάτων ρυθμίζεται μὲ φωτεινὴν σηματοδότησιν ἢ τροχονόμους οἱ ὀδηγοὶ ὀχημάτων ὑποχρεοῦνται:

α) Νὰ σταματοῦν πρὸ τῆς διαβάσεως, ὅταν ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς διὰ σήματος νὰ προχωρήσουν. Ὅταν ἐπιτραπῇ νὰ προχωρήσουν, νὰ μὴ διακόπτουν ἢ παρεμποδίζουν τὴν διέλευσιν τῶν πεζῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἤδη εἰσέλθει καὶ προχωροῦν εἰς τὴν διάβασιν, κατὰ τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 38 τοῦ παρόντος Κώδικος ὁριζώμενα.

β) Οἱ προτιθέμενοι νὰ στρέψουν εἰς ἄλλην ὁδὸν παρὰ τὴν εἰσόδον τῆς ὁποίας ὑπάρχει διάβασιν πεζῶν, νὰ κἀνουν τοῦτο βραδέως καὶ νὰ παραχωροῦν προτεραιότητα, εἰς τοὺς ἤδη χρησιμοποιοῦντας ἢ εἰσερχομένους εἰς τὴν διάβασιν πεζοὺς, καὶ τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 38 τοῦ παρόντος Κώδικος ὁριζώμενα, καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ διακόπτουν τὴν πορείαν τοῦ ὀχήματός των.

2. Ἐὰν εἰς σηματομένην διάβασιν πεζῶν ἡ κυκλοφορία τῶν ὀχημάτων δὲν ρυθμίζεται μὲ φωτεινὴν σηματοδότησιν ἢ μὲ τροχονόμους, οἱ ὀδηγοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ πλησιάζουν εἰς τὴν διάβασιν μὲ ταχύτητα τῶν μικρῶν ὥστε νὰ μὴ ἐκθέτουν εἰς κίνδυνον τοὺς πεζοὺς, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν αὐτήν ἢ εἰσερχομένους πρὸς αὐτήν.

3. Οἱ ὀδηγοὶ, οἱ ὁποῖοι προκρίνεται νὰ στρέψουν πρὸς ἄλλην ὁδὸν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχουν διαβάσεις πεζῶν, σηματομεναι μὲ πινακίδας ἢ διαγραμμίσεις ἐπὶ τοῦ οδόστρώματος, ὑποχρεοῦνται νὰ παραχωροῦν προτεραιότητα εἰς τοὺς πεζοὺς, οἱ ὁποῖοι, ὑπὸ τὰς προβλεπόμενας εἰς τὸ ἄρθρον 38 περιστάσεις, ἔχουν κατέλθει εἰς τὸ οδόστρωμα τῆς ὁδοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ εἰσέλθουν οἱ ὀδηγοὶ καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ διακόπτουν τὴν πορείαν τοῦ ὀχήματός των.

4. Οἱ ὀδηγοὶ οἱ προτιθέμενοι νὰ προσπεράσουν, ὅταν τοῦτο ἐπιτρέπεται, ἐκ δεξιῶν ὀχημα δημοσίων συγκοινωνιῶν, εὐρισκόμενον ἐν στάσει εἰς καθωρισμένον πρὸς τοῦτο σημείον, ὑποχρεοῦνται νὰ σταματοῦν, διὰ νὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἀποβίβασιν καὶ ἐπιβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν.

5. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀδηγὸς τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐξακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 40.

Εἰδικοὶ κανόνες διὰ τοὺς ὀδηγοὺς ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων καὶ μοτοσυκλετῶν.

1. Οἱ ὀδηγοὶ ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων καὶ μοτοσυκλετῶν ἀπαγορεύεται:

α) Νὰ ρυμουλκῶνται ὑπὸ ἄλλου ὀχήματος.

β) Νὰ ρυμουλκοῦν ἢ ὠθοῦν διάφορα ἀντικείμενα.

γ) Νὰ μεταφέρουν ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν τὴν ὁδήγησιν τοῦ ὀχήματός των ἢ ἐκθέτουν εἰς κίνδυνον τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν.

δ) Νὰ κινεῖνται ἀνὰ δύο ἢ καὶ πλείονες παράλληλως.

2. Οἱ ὀδηγοὶ ποδηλάτων ὑποχρεοῦνται, ὅταν ὀδηγοῦν, νὰ κρατοῦν τὸ πηδάλιον (τιμόνι) διὰ τῆς μιᾶς τοῦλάχιστον χειρὸς. Οἱ ὀδηγοὶ μοτοποδηλάτων καὶ μοτοσυκλετῶν ὑποχρεοῦνται νὰ κρατοῦν τὸ πηδάλιον καὶ διὰ τῶν δύο χειρῶν. ἐκτὸς ἐὰν δίδουν σήμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος.

3. Οἱ ὀδηγοὶ ποδηλάτων ὑποχρεοῦνται νὰ κατέρχωνται τούτων καὶ νὰ τὰ ὀδηγοῦν διὰ τῶν χειρῶν, ὅταν δημιουργητὰ ἐμπόδιον ἢ κίνδυνος διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν πεζῶν.

4. Οἱ ὀδηγοὶ ποδηλάτων καὶ μοτοποδηλάτων ἀπαγορεύεται νὰ μεταφέρουν ἐπιβάτας ἐπὶ τοῦ ὀχήματός των. Κατ' ἐξαιρέσειν ἐπιτρέπεται ἡ μεταφορὰ ἐνὸς μόνον ἐπιβάτου ἐπὶ ποδηλάτου, τὸ ὁποῖον ἔχει δύο ζεύγη ποδοστροφάλων καὶ διαθέτει πρὸς τοῦτο ἐκ κατασκευῆς μόνιμον πρόσθιον καθίσμα, ὡς καὶ ἐπὶ μοτοποδηλάτου, τὸ ὁποῖον διαθέτει ἐκ κατασκευῆς σταθερῶς προσαρμοσμένον πρόσθιον καθίσμα. Οἱ ὀδηγοὶ μοτοσυκλετῶν ἐπιτρέπεται νὰ μεταφέρουν ἐπιβάτην μόνον ἐντὸς τοῦ κανίστρου, ἐὰν ὑπάρχῃ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν καὶ ἐπὶ πρόσθιου καθίσματος, τὸ ὁποῖον εἶναι σταθερῶς προσαρμοσμένον ἐκ κατασκευῆς ὀπισθεν τῆς θέσεως τοῦ ὀδηγοῦ.

5. Εἰς ὁδοὺς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν λωρίδα κυκλοφορίας διὰ τὴν κίνησιν ποδηλάτων ἢ μοτοποδηλάτων, ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὀδηγοὺς τούτων νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ οδόστρώματος.

6. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 41.

Εἰδικοὶ κανόνες διὰ συνοδείας, πομπὰς ἐν γένει ὡς καὶ διὰ τὴν κίνησιν ἀμαξιδίων ἀναπήρων ἢ ἐρεφῶν.

1. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὰς ὁδοὺς νὰ διακόπτουν στρατιωτικὰς φάλαγγας ὑπαίχους μαθητῶν οἱ ὁποῖοι συνοδεύονται ὑπὸ εἰδικῶς ἐπιφορτισμένου πρὸς τοῦτο προσώπου καὶ ἄλλας πομπὰς.

2. Διὰ τὴν κίνησιν ἀναπηρικῶν ἀμαξιδίων, τὰ ὁποῖα προωθοῦνται ὑπὸ τῶν ἐπ' αὐτῶν καθιζομένων ἢ τῶν συνοδῶν των καὶ ἀμαξιδίων ἐρεφῶν, ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ πεζοδρομια ἢ κατάλληλα ἐρείσματα.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τοιαυτοῦ δραχμῶν.

*Άρθρον 42.

Οδήγησις υπό την επίδρασιν οίονπνεύματος ή τοξικῶν ούσιῶν.

1. Ἀπαγορεύεται ή οδήγησις ὀδικῶν ὀχημάτων εἰς ὁδηγὸν ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν οίονπνεύματος ή τοξικῶν ούσιῶν.

2. Τὰ ἀρμόδια ἀστυνομικὰ ὄργανα δύνανται ν' ἀσχοῦν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐλεγχὸν πρὸς διαπίστωσιν τῆς χρήσεως οίονπνεύματος ή τοξικῶν ούσιῶν.

3. Ἐλεγχος πρὸς διαπίστωσιν τῆς μέθης ὁδηγοῦ γίνεται ὑποχρεωτικῶς εἰς περίπτωσιν θανατηφόρου ἀτυχήματος ή σωματικῆς βλάβης, ἐὰν ὑπάρχουν ἐνδείξεις χρήσεως οίονπνεύματος ή τοξικῶν ούσιῶν, χρησιμοποιοῦμένου πρὸς τοῦτο παντὸς καταλλήλου ἐπιστημονικοῦ μέσου. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διαπιστοῦται ή μέθη πεζοῦ εἰς τὰς ἰδίαις ὡς ἂν περιπτώσεις.

4. Ὅταν ὑπάρχουν ἐνδείξεις ὅτι ή οδήγησις τοῦ ὀχήματος γίνεται ὑπὸ ὁδηγοῦ εὐρισκόμενου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν οίονπνεύματος ή τοξικῶν ούσιῶν, αὐτὸς ὑποχρεοῦται νὰ δέχεται τὴν ἐξαιρέσειν τῆς κατατάξεως ταύτης. Ἐκ τῶν θαιόντων προσώπων λαμβάνεται πάντοτε αἷμα πρὸς ἐξέτασιν, ἐκ δὲ τῶν ζώντων ἐὰν δὲν ὑπάρχουν εἰδικοὶ παθολογικοὶ λόγοι οἱ ὁποῖοι νὰ ἐμποδίζουν τοῦτο. Περὶ τῆς ὑπάρξεως ή μὴ τῶν προβαλλομένων ὡς ἂν λόγων ἀποφαίνεται ἰατρός.

5. Διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίας Τάξεως καὶ Συγκοινωνιῶν, καθορίζονται οἱ ἐπιστημονικοὶ τρόποι διαπιστώσεως τῆς χρήσεως οίονπνεύματος ή τοξικῶν ούσιῶν, ὡς καὶ τὸ ἀπαιτούμενον ποσοστὸν οίονπνεύματος εἰς τὸν ὀργανισμόν, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἐλεγχόμενος ὁδηγὸς εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τούτου.

6. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρι δώδεκα μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ὀχήματος ή μοτοποδηλάτου καὶ δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἰκανότητος ὁδηγοῦ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τριῶν μέχρις ἑξ μηνῶν ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

*Άρθρον 43.

Συμπεριφορὰ εἰς περίπτωσιν ἀτυχήματος.

1. Ἐὰν συμβῇ ὁδικὸν τροχαῖον ἀτύχημα, ἐκ τοῦ οἰοῦ ἐπῆλθε βλάβη εἰς πρόσωπα ή πράγματα, κάθε ὁδηγὸς ή ἄλλος χρησιμοποιοῦν τὴν ὁδόν, ὁ ὁποῖος ἐνεπλάκη καὶ οἰονδήποτε τρόπον εἰς τὸ ἀτύχημα, ὑποχρεοῦται νὰ:

α) Σταθερῶς ἀμέσως εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀτυχήματος χωρὶς νὰ δημιουργήσῃ προσθέτους κινδύνους εἰς τὴν κυκλοφορίαν.

β) Λάβῃ μέτρα κυκλοφορικῆς ἀσφαλείας εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀτυχήματος, ἐν ἀδυναμίᾳ δὲ εἰδοποίησιν σχετικῶς τὴν πλησιεστέραν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν.

γ) Δώσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς ταυτότητος αὐτοῦ ὡς καὶ κάθε χρήσιν σχετικὴν μὲ τὸ ὄχημα του πληροφoρίαν, ἐὰν οἱ ἐμπλακέντες εἰς τὸ ἀτύχημα ζητήσουν αὐτά. Εἰς περίπτωσιν ὑλικῶν ζημιῶν, ἐὰν ὁ ζημιωθεὶς δὲν εἶναι παρὼν, τὰ ἐμπλακέντα εἰς τὸ ἀτύχημα πρόσωπα ὑποχρεοῦνται ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων νὰ διαβιβάζουν εἰς αὐτὸν τὰς ὡς ἂν πληροφoρίας κατὰ τὸν καταλλήλοτερον τρόπον ή διὰ τοῦ πλησιεστέρου Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, τὸ ὁποῖον φροντίζει διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ ζημιωθέντος.

2. Ἐὰν ἐκ τοῦ ἐπισυμβάντος ὀδικῶν τροχαίου ἀτυχήματος ἐπῆλθε θάνατος ή σωματικὴ βλάβη, κάθε ὁδηγὸς ή ἄλλος χρησιμοποιοῦν τὴν ὁδόν, ὁ ὁποῖος ἐνεπλάκη καὶ οἰονδήποτε τρόπον εἰς τὸ ἀτύχημα, ὑποχρεοῦται ἐπὶ πλέον νὰ:

α) Δώσῃ τὴν ἀναγκαίαν βοήθειαν καὶ συμπράξασιν εἰς τοὺς παθόντας.

β) Εἰδοποίησιν τὴν πλησιεστέραν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν καὶ παραμείνῃ εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀτυχήματος μέχρις ἀφίξεως τῆς, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἀναγκαῖα ή ἀπομάκρυνσις αὐτοῦ διὰ τὴν εἰδοποίησιν τῆς Ἀστυνομίας ή διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν τραυματισθέντων ή τοῦ ἰδιοῦ. Καὶ εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ὁ

ὁδηγὸς ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγγεῖλῃ τὸ ἀτύχημα εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, τὸ ταχύτερον δυνατόν.

γ) Ἀποτρέψῃ οἰονδήποτε μεταβολὴν εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀτυχήματος, ή ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ διαπεράσῃ τὸ ἔργον τῆς Ἀστυνομίας, ἐξαιρέσει τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἀποδίδουν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τυχόν διακοπῆς κυκλοφορίας.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 καὶ παρ. 2 περιπτ. γ', τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ ποινῆς φυλακίσεως τοῦλάχιστον ἐνὸς μηνός, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ὀχήματος ή μοτοποδηλάτου καὶ δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἰκανότητος ὁδηγοῦ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἐνὸς ἑως τριῶν μηνῶν, ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

4. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς παρ. 2 περιπτ. α καὶ β τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοῦλάχιστον τριῶν μηνῶν.

Ἐὰν ἐκ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς ὁ παθὼν περιῆλθεν εἰς κίνδυνον ζωῆς ή ἐπῆλθε θάνατος ή βαρεῖα σωματικὴ βλάβη αὐτοῦ, ὁ ὑπαίτιος τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοῦλάχιστον ἑξ μηνῶν, ἐφ' ὅσον ή πράξις δὲν τιμωρεῖται ἐαυτέρω κατ' ἄλλην διάταξιν καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἂν περιπτώσεις δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἰκανότητος ὁδηγοῦ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τριῶν ἑως ἑξ μηνῶν, ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

5. Ἐπὶ σωματικῆς βλάβης, ή ὁποία προκαλεῖται ἀπὸ ὄχημα ἐὰν ὁ ὁδηγὸς αὐτοῦ συνεμορφώθῃ πρὸς τὰς εἰς τὴν παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑποχρεώσεις, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 419 Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας περὶ κρατήσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν οἱ ἐπιλαμβανόμενοι ἀστυνομικοὶ προανακριτικοὶ ὑπάλληλοι, μετὰ τὴν συλλογὴν τῶν ἀπαραιτητῶν στοιχείων καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν σχετικῶν προανακριτικῶν πράξεων, παύουν τὴν πρὸς τοῦτο προσωρινὴν κράτησιν τοῦ ὁδηγοῦ. Ἐὰν πρόκειται περὶ ὁδηγῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι ὑποπτοὶ φυγῆς ή ἰδιαιτέρως ἐπικίνδυνοι, προκρίπτουν δὲ εἰς ὅσους τῶν στοιχεῖα ἐνοχῆς, οἱ ἀνωτέρω ὑπάλληλοι προσάγουν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀρμόδιον Εἰσαγγελεᾶ ὁ ὁποῖος δύνανται νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 419 Κώδικος Ποιν. Δικονομίας.

6. Δὲν ἔχουν ἐπίσης ἐφαρμογὴν ἐπὶ αὐτοκινήτων ὀχημάτων, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ παρόντος Κώδικος, αἱ περὶ κρατήσεως ὑπὸ τῆς Ἀστυν. Ἀρχῆς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου ΓΠΝ/1911, ἂν ὁ ὁδηγὸς συνεμορφώθῃ πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ καταθέσῃ ἀποδεικτικὴν ἀσφαλίσεως (βεβαίωσιν ἀνεγνωρισμένης ἐν Ἑλλάδι Ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρείας) τοῦ ὀχήματος ή ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι κάτοχος δελτίου διεθνούς ἀσφαλίσεως, ἀμφοτέρων τούτων ἀποτελούντων δὴλῶσιν ἀναδοχῆς χρέους διὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντα ἐλάχιστα ποσὰ ἀσφαλιστικῆς καλύψεως τὰ προβλεπόμενα ἐκαστῶς ὑπὸ τῶν νομίμως ἐγγεγραμμένων τιμολογίων ἀσφαλιστρῶν, ὁποκεμένου περὶ αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως, καταθέσῃ δὴλῶσιν ἀναδοχῆς χρέους τοῦ τυχόν ὑπάρχοντος καὶ νομίμως λειτουργούντος ἀλληλοασφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ ή ἀλληλοασφαλιστικοῦ ταμείου συνεταιρισμοῦ εἰς τὸ ὁποῖον τὸ αὐτοκίνητον εἶναι ἀσφαλισμένον.

*Άρθρον 44.

Ἐξαιρέσεις (Ὁχήματα ἀμέσου ἀνάγκης—Ἔργα ἐπὶ ὁδῶν).

1. Οἱ χρησιμοποιοῦντες τὴν ὁδόν, ὅταν εἰδοποιούνται διὰ τῶν συσκευῶν ἡχητικῆς καὶ φωτεινῆς προειδοποίησεως ὅτι πλησιάζει ὄχημα ἀμέσου ἀνάγκης, ὑποχρεοῦνται νὰ ἀφήνουν ὥρον, κινούμενοι πρὸς τὸ δεξιὸν τῆς ὁδοῦ, διὰ νὰ διέλθῃ τὸ ὄχημα τοῦτο καὶ, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ σταματοῦν.

2. Ἐν ή εἰδοποίησις διὰ τὴν κίνησιν τῶν ὀχημάτων ἀμέσου ἀνάγκης ή ἄλλης φύσεως ὀχημάτων, διὰ τῶν ὁποίων μεταφέρονται πρόσωπα ἔχοντα ἀνάγκην ἀμέσου βοηθείας, δίδεται διὰ τῶν εἰδικῶν συσκευῶν προειδοποίησεως καὶ δὲν δημιουργεῖται κίνδυνος διὰ τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν, οἱ ὁδηγοὶ τῶν ὀχημάτων αὐτῶν δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ

τηρήσουν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 12 ἕως καὶ 43 τοῦ παρόντος Κώδικος, μὴ δυνάμενοι ὅμως νὰ διέλθουν ἀντιθέτως μονοδρομοὺς ἢ νὰ μὴ συμμορφώνωνται πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν τροχονόμων διδόμενα σήματα.

3. Ἐὰν οἱ ἀνωτέρω κινούνται ἐπὶ ὁδοστρώματος μὲ περισσοτέρας τῶν δύο λωρίδων κυκλοφορίας, κατὰ κατεύθυνσιν, ὑποχρεοῦνται ὥπως ἔαν χρησιμοποιοῦν τὴν ἐριζυμένην διὰ κατὰλλήλου διαγραφμίσσεως ὡς λωρίδα ἀμέσου ἀνάγκης, ἐγκαταλείψουν ταύτην ταχέως κινούμενοι πρὸς τὰς παραπλευρῶς λωρίδας. Οἱ ἐπὶ τῶν παρακαλειμένων λωρίδων κινούμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν προτεραιότητα εἰς τοὺς εἰσερχομένους. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὁδηγοὺς ὁχημάτων ν' ἀκολουθοῦν ἐν τοῦ πλησίον τὰ ὁχήματα ἀμέσου ἀνάγκης, ὅταν κινούνται δι' ἐκτέλεσιν ἐπειγούσης ἀποστολῆς.

4. Οἱ ὁδηγοὶ τῶν ὁχημάτων ἀμέσου ἀνάγκης ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιοῦν τὰς εἰδικὰς συσκευὰς προειδοποιήσεως μόνον εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας δικαιολογεῖται τοῦτο ἐκ τοῦ κατεπείγοντος τῆς ἀποστολῆς τῶν.

5. Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν κατασκευὴν, ἐπισκευὴν ἢ συντήρησιν τμημάτων ὁδῶν ὡς καὶ οἱ χειριζόμενοι τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων, ἔαν τηροῦν τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 9 τοῦ παρόντος Κώδικος καὶ λαμβάνουν τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέτρα, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφωθῶν πρὸς τὰς διατάξεις τὰς ἀναφερομένας εἰς τοὺς κανόνας κυκλοφορίας τοῦ παρόντος Κώδικος.

6. Οἱ ὁδηγοὶ ὁχημάτων, διὰ νὰ προσπεράσουν ἢ νὰ παρακάμψουν τὸν εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναφερόμενον τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν, ὅταν αὐτὸς χρησιμοποιεῖται δι' ἐκτέλεσιν ἔργων εἰς τὴν ὁδόν, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ τηρήσουν τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρων 17 καὶ 18 τοῦ παρόντος Κώδικος, ἔαν λαμβάνουν τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέτρα.

7. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἁρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐξακοσίων δραχμῶν. Διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς τιμωρεῖται καὶ ὁ προσποιούμενος ὅτι ὁδηγεῖ ὁχημα ἀμέσου ἀνάγκης ἢ ὁχημα διὰ τοῦ ὁποίου μεταφέρονται πρόσωπα ἔχοντα ἀνάγκην ἀμέσου ἐπιθερίας, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν κατὰ προτεραιότητα κίνησιν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Διάφοροι Διατάξεις.

* Ἀρθρον 45.

Εἰδικαὶ ὑποχρεώσεις ὁδηγῶν καὶ πεζῶν
πρὸς τὰ ἀστυνομικὰ ὅργανα.

1. Οἱ ὁδηγοὶ ὁχημάτων καὶ οἱ πεζοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφώνωνται πρὸς τὸ σήμα στάσεως τὸ ὁποῖον δίδεται ὑπὸ τῶν ἐν στολῇ ἀστυνομικῶν ὁργάνων.

2. Οἱ ὁδηγοὶ ὁχημάτων, καλούμενοι ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὁργάνων, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιδεικνύουν κάθε στοιχεῖον σχετικὸν μὲ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ὁχήματός των.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἁρθρου ὡς καὶ ὁ ἀρνούμενος νὰ ἐπιδείξῃ κάθε στοιχεῖον σχετικὸν μὲ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ὁχήματός του τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους ὡς καὶ δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἰκανότητος ὁδηγοῦ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἐνὸς μηνός, ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ποινῶν τιμωρεῖται ὁ ὁδηγὸς ὁχήματος ὁ ὁποῖος συμπεριφέρεται ἔργῳ ἢ λόγῳ ὑβριστικῶς ἢ ἀπειλητικῶς πρὸς τὰ ἐκτελούμενα ὑπηρεσίαν ὅργανα τροχαίας κινήσεως ἢ παρεμβάλλει δυσχερείας εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν κατὰ τὴν ἐξουσίαν παραβάσεων τοῦ παρόντος Κώδικος ἢ δίδει ψευδῇ στοιχεῖα ταυτότητος ἢ στοιχεῖα σχετικὰ μὲ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ὁχήματός του.

* Ἀρθρον 46.

* Ἀκίνητοποιήσις ὁχήματος.

1. Ἐὰν διαπιστωθῇ ὅτι ἡ περαιτέρω κίνησις ὁδικοῦ ὁχήματος εἶναι ἐπικίνδυνος διὰ τοὺς ἐπιβαίνοντας ἢ τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν, συνεπείᾳ βλαβῶν, φθορῶν ἢ ὡς ἐκ τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς καταστάσεως τοῦ ὁδηγοῦ, τὰ ἀστυνομικὰ ὅργανα δύναται νὰ ἀκίνητοποιήσουν τὸ ὁχημα μέχρις ὅτου ἐξασφαλισθῶν αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις ἀσφαλτοῦς λειτουργίας τοῦ ὁχήματος.

Ἀκίνητοποιήσιν κατὰ τ' ἀνωτέρω δύναται νὰ ἐπιβάλλουν τὰ ἀστυνομικὰ ὅργανα, κατὰ τὰς ὥρας κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν, παντὸς ὁδικοῦ ὁχήματος ἂν ἐκ τῆς λειτουργίας του προκαλοῦνται ὑπερβολικὸι θόρυβοι. Αἱ λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἁρθρου ἰδίᾳ δὲ ἡ διαδικασία, ὁ τρόπος καὶ αἱ περιπτώσεις ἀκίνητοποιήσεως τοῦ ὁχήματος, καθορίζονται μὲ κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίας Τάξεως καὶ Συγκοινωνιῶν ἐκδιδομένην ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κώδικος.

2. Ὁδηγὸς, ἀρνούμενος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἀστυνομικοῦ ὁργάνου, διὰ τὴν ἀκίνητοποιήσιν τοῦ ὁχήματός του, ἢ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος κινεῖ ὁχημα τοῦ ὁποῖου διετάχθη ἡ ἀκίνητοποιήσις κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους καὶ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν ὡς καὶ δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἰκανότητος ὁδηγοῦ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἐνὸς ἕως τριῶν μηνῶν ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

* Ἀρθρον 47.

Ἔργασια καὶ ἐναπόθεσις ὑλικῶν ἐπὶ τῶν ὁδῶν.

1. Οἱ ἐκτελοῦντες ἔργα καὶ ἐναποθέτοντες ὑλικά καὶ ἐργαλεῖα εἰς τὰς ὁδοὺς ὑποχρεοῦνται νά:

α) Ἐκτελοῦν τὸ ἔργον καὶ νὰ ἐναποθέτουν τὰ ὑλικά καὶ τὰ ἐργαλεῖα κατὰ τρόπον, μὴ παρεμποδίζοντα τὴν κυκλοφορίαν. Ἄν ἡ παρεμπόδισις δὲν δύναται νὰ ἀποφευχθῇ, ἐπιβάλλεται νὰ ἐπισημαίνωνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 9 τοῦ παρόντος Κώδικος οἱ χώροι ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου καὶ τὰ ὑλικά.

β) Περιφράσσουν τὰ ὀρύγματα ἢ ἄλλους ἐπικινδύνους διὰ τὴν κυκλοφορίαν χώρους τῶν ἔργων καὶ ἐπισημαίνουν αὐτοὺς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 9 τοῦ παρόντος Κώδικος.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόρριψις χωμάτων ἢ ἀχρήστων ὑλικῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ (ὁδοστρώματος, ἐρείσματων, πεζοδρομίων, τάρρων, πρανῶν κλπ.). Διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀνωτέρω ὑλικῶν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῶν αἱ διατάξεις τῆς ἐπομένης παραγράφου.

3. Οἱ αἰδήποτε τομὴ ἢ ἐκσκαφὴ ὁδοστρώματος, ἐρείσματος ἢ πεζοδρομίου ἐθνικῆς, ἐπαρχιακῆς, δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς ὁδοῦ, ἀπαραίτητος διὰ τὴν κατασκευὴν ἔργου ἐκτελουμένου ὑπὸ ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας, ὁργανισμοῦ, νομικοῦ ἢ φυσικοῦ προσώπου, ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ μόνον κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρμοδίας διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὁδοῦ Ὑπηρεσίας, θεωρουμένης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς. Διὰ τῆς ἀδείας αὐτῆς ὀρίζεται ὁ χρόνος ἐντὸς τοῦ ὁποῖου θὰ ἐνσωληθῇ ἡ πλήρης ἀποκατάστασις τῆς φθορᾶς τοῦ ὁδοστρώματος ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ προσώπου διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποῖου ἐκτελεῖται τὸ ἔργον. Αἱ ἀρμοδίαι ὡς ἄνω Ὑπηρεσίαι συντηρήσεως τῶν ὁδῶν δύναται, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ἢ ὁποῖα ὀρίζεται εἰς τὴν ἀδειαν, νὰ ἀποκαθίστουν τὰς γενόμενας φθοράς, τῆς σχετικῆς δαπάνης καταλογιζομένης εἰς ἑάρος τοῦ ὑποχρέου ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐφαρμοζόμενων ἀνελόγων τῶν διατάξεων περὶ εἰσπράξεων δημοσίων ἐσόδων.

4. Οἱ ἐργαζόμενοι ἐπὶ τῶν ὁδῶν ὑποχρεοῦνται νὰ φέρουν εἰδικὸς ἐπενδύτας ἀσφαλείας ἀντανταλαστικῶς καὶ φθορίζοντας, ὥστε νὰ διακρίνονται εὐχερῶς ὑπὸ τῶν κινουμένων ἐπ' αὐτῶν. Αἱ προδιαγραφαὶ τῶν ἐπενδύτων καθορίζονται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων. Ὑπόχρεοι διὰ

τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ὁδοὺς διὰ τῶν ὡς ἄνω ἐπενδυτῶν, εἶναι οἱ ἐργοδοταί.

5. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν ὃ δὲ παραβαίνων τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὡς καὶ ὁ καθ' ὅσον οἰονδήποτε τρόπον ἐπιφέρων καὶ ἐξ ἀμελείας φθορὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἐφ' ὅσον κατ' ἄλλην διάταξιν δὲν τιμωρεῖται αὐστηρότερον, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους.

* Ἀρθρον 48.

Κατάληψις τμημάτων ὁδῶν.

1. Ἡ προσωρινὴ ἢ διαρκὴς κατάληψις τμήματος τῆς ὁδοῦ δι' ἐγκαταστάσεων ἢ ἐμποδίων ἀπαγορεύεται, ἰδιαιτέρως ἂν ἐξ αὐτῶν παρεμποδίζεται ἡ κυκλοφορία ἢ περιρρίσκεται ἡ ὁρατότης τῶν χρησιμοποιούντων τὰς ὁδοὺς.

2. Κατ' ἐξαιρέσειν τῆς διατάξεως τῆς προηγούμενης παραγράφου, δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ κατάληψις τμημάτων ὁδῶν διὰ προσωρινῶν ἐγκαταστάσεων ἢ ἐμποδίων, κατόπιν ἀδείας τῶν Δημοτικῶν ἢ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ἀρμοδίων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν, εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις ἢ εἰς ζῶνας μικρᾶς κυκλοφορίας, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀρκετὸς διὰ τοῦτο χώρος.

3. Οἱ ἀνεγείροντες οἰκοδομὰς ἐντὸς κατοικημένων περιοχῶν ἢ ἐκτελοῦντες ἄλλα ἔργα καὶ καταλαμβάνοντες ὁλόκληρον τὸ πρὸ τῆς οἰκοδομῆς ἢ ἔργου πεζοδρόμιον, ὑποχρεοῦνται νὰ κατασκευάσουν πρὸςθετον πεζοδρόμιον ἢ νὰ λάβουν ἄλλα κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἀσφαλὴ διέλευσιν τῶν πεζῶν. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης διατάξεως.

4. Ὅταν ἐπιτρέπεται, κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἡ κατάληψις τμήματος ὁδοῦ τοῦτο πρέπει νὰ ἐπισημαίνεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ καταλαμβάνοντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος Κώδικος.

5. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 49.

Ἀγῶνες ἐπὶ ὁδῶν.

1. Ἀγῶνες ζωηλάτων ὀχημάτων, ζῶων, ποδηλάτων, αὐτοκινήτων, μοτοσυκλετῶν καὶ μοτοποδηλάτων εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς δημοσίους ἐν γένει χώρους ἐπιτρέπεται νὰ γίνωνται μόνον κατόπιν ἀδείας.

2. Ἡ κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον ἀδεία δίδεται:

α) Διὰ τοὺς ἀγῶνας ζωηλάτων ὀχημάτων καὶ ζῶων, ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν τοῦ Δ/νσεων Ἀστυνομίας, Ὑποδ/σεων Τροχαίας ἢ Διοικήσεων Χωροφυλακίας.

β) Διὰ τοὺς ἀγῶνας ποδηλάτων, ὁμοίως ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ἀρχῶν, μετὰ προηγούμενης αἵτησιν καὶ εἰσήγησιν τοῦ ΣΕΓΑΣ, καὶ

γ) διὰ τοὺς ἀγῶνας αὐτοκινήτων, μοτοσυκλετῶν καὶ μοτοποδηλάτων, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίας Τάξεως ἢ τῶν ὑπὸ τούτου ἐξουσιοδοτημένων ἀρχῶν, κατόπιν αἵτησεως ὑποβαλλομένης ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς Λέσχης Αὐτοκινήτου καὶ Περιηγήσεων (ΕΛΠΑ) καὶ μετὰ σύμφωνον γνώμην ταύτης ἢ τῆς Λέσχης Φίλων Παλαιῶν Αὐτοκινήτου (ΦΙΛΠΑ) ὅταν πρόκειται δι' ἀγῶνας παλαιῶν αὐτοκινήτων.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους καὶ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 50.

Τεκμήριον ὑπαιτιότητος.

Τεκμαίρεται ὑπαιτιότης τοῦ ζημιωθέντος τρίτου ἐκ τῆς κυκλοφορίας ὁδικῶν ὀχημάτων τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖται κατὰ τὰς

περὶ κυκλοφορίας διατάξεις, ἐὰν ὁ ζημιωθείς παρέδῃ κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ζημίας τὰς διατάξεις αὐτάς. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ Νόμος ΓΠΝ/1911 περὶ τῆς ἐκ τῶν αὐτοκινήτων ποινικῆς καὶ ἀστυνομικῆς εὐθύνης. ὅπως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

* Ἀρθρον 51.

Πραγματογνώμονες.

Κατὰ τὴν κατάρτισιν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 185 Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, τοῦ πίνακος τῶν πραγματογνώμονων καὶ διὰ τὰ θέματα τὰ ὁποῖα σχετίζονται μετὰ τὰ συμβάντα ἐκ τῶν τροχαίων αὐτυχημάτων, πρέπει νὰ περιλαμβάνονται πρῶτωπα, τὰ ὁποῖα ἔχουν τεχνικὴν, ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν ἢ ἐμπειρίαν περὶ τὰ κυκλοφορικὰ, κατὰ προτίμησιν ἐκ δημοσίων ἐν ἐνεργείᾳ ἢ συνταξιούχων ὑπαλλήλων, ὑποδεικνυόμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Λέσχης Αὐτοκινήτου καὶ Περιηγήσεων (ΕΛΠΑ).

* Ἀρθρον 52.

Μέτρα ρυθμίσεως ὁδικῆς κυκλοφορίας.

1. Μέτρα διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀσφαλὴ διεξαγωγὴν τῆς ὁδικῆς κυκλοφορίας, ἰδιαιτέρως ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν μονοδρόμων, τὴν ἐπιβολὴν περιορισμῶν ἢ ἀπαγορεύσεων κυκλοφορίας καὶ σταθμεύσεων λαμβάνονται, βάσει ἐγκειμένων μελετῶν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας Κυκλοφορικῆς Τεχνικῆς τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων ἔργων, δι' ἀποφάσεων τῶν κατὰ τὸν τοῦ ἀρμοδίων Δ/νσεων Ἀστυνομίας, Ὑποδευθύνσεων Τροχαίας ἢ Διοικήσεων Χωροφυλακίας. Ἄν ἐκ τῆς λήψεως τῶν μέτρων ἐπιρρεάζονται αἱ δημοσίαι ὁδικαὶ συγκοινωνίαι ἀπαιτεῖται καὶ ἡ σύμφωνος γνώμη τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν αἱ ὡς ἄνω μελέται καὶ μέχρις ἐκπονήσεως αὐτῶν, τὰ ἀνωτέρω μέτρα λαμβάνονται δι' ἀποφάσεων τῶν ἀνωτέρω Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς οἰκείας Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς Κυκλοφορίας.

2. Τὰ εἰς τὴν προηγούμενην παράγραφον ὀριζόμενα ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς κυκλοφορίας ἐπὶ ἐθνικῶν, ἐπαρχιακῶν ἢ ἄλλων ὁδῶν ἢ τμημάτων αὐτῶν ἀγροτικῶν μηχανημάτων, μηχανημάτων ἔργων, μοτοσυκλετῶν, μοτοποδηλάτων ἢ ζωηλάτων ὀχημάτων, ὅταν τὰ ὀχήματα αὐτὰ δύναται νὰ κυκλοφορήσουν ἐπὶ ἄλλων ὁδῶν δευτερευούσης σημασίας.

3. Τὰ εἰς τὰς προηγούμενας παραγράφους ἀναφερόμενα μέτρα λαμβάνονται ἐντὸς καὶ ἐκτὸς κατοικημένων περιοχῶν κατόπιν ἀποφάσεως τῶν κατὰ τὸν τοῦ ἀρμοδίων Διευθύνσεων Ἀστυνομίας, Ὑποδ/σεων Τροχαίας ἢ Διοικήσεων Χωροφυλακίας ὅταν τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρων λόγων ἀσφαλείας, εἰς περιπτώσεις ἐκτάκτου ἀνάγκης ἢ εἰς ἐπείγουσας περιπτώσεις διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ὅλως προσωρινῶν καταστάσεων.

4. Τὰ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον μέτρα ἰσχύουν ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως τῶν οἰκείων πινακίδων σημανσεως ἢ τῶν σηματοδοτῶν ἢ ἀπὸ τῆς χαρᾶς τῶν σχετικῶν διαγραμμίσεων ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος, ἐκτὸς ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον ἰσχύος τῶν λαμβανόμενων ὡς ἄνω μέτρων ἡ κυκλοφορία ρυθμίζεται ὑπὸ τροχονόμων.

5. Ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν δύναται, ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, δι' ἀποφάσεώς του, ἡ ὁποία ἐνδίδεται μετὰ ἀπὸ σχετικὴν πρότασιν τῶν ἀρμοδίων κατὰ τὸν τοῦ Ὑπηρεσιῶν, νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν κυκλοφορίαν μηχανοκινήτων ὀχημάτων οἰασθῆναι κατηγορίας ἢ ὀρισμένων κατηγοριῶν ὡς καὶ μοτοποδηλάτων εἰς ἀκριβῶς καθοριζόμενας περιοχὰς τῆς χώρας.

6. Δι' όμοιας αποφάσεως, εκδιδομένης βάσει κυκλοφοριακών μελετών εγκρινομένων υπό των Ύπηρεσιών Κυκλοφοριακής Τεχνικής του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, δύναται να καθορίζονται εντός αστικών κέντρων πεζόδρομοι ή περιοχές μόνον δια την κυκλοφορίαν πεζών, όδοι εξυπηρετήσεως παροδίων και όδοι ή λωρίδες κυκλοφορίας εις τὰς οποίας κυκλοφορούν δημόσια συγκοινωνιακά μέσα (λεωφορεία ή ταξί).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΕΧΝΙΚΑΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΑΙ ΑΠΟΓΡΑΦΗ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΙΣ, ΘΕΣΙΣ ΕΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΗΣΙΣ ΟΔΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Διαστάσεις, Βάρη και Έλξεις όχημάτων.

Άρθρον 53.

Διαστάσεις και Βάρη όχημάτων.

1. Το μέγιστον όριον των διαστάσεων, των εαρών, του φορτίου και των άνω άξονα επιβαρύνσεων των επί όδων κυκλοφορούντων αυτοκινήτων όχημάτων, των άγροτικών μηχανημάτων, των μηχανημάτων έργων και των ύπ' αυτών ρυμουλκουμένων καθορίζεται δια Προεδρικού Διατάγματος το όποιον εκδίδεται με πρότασιν των Ύπουργών Δημοσίων Έργων και Συγκοινωνιών δια τὰ αυτοκίνητα όχηματα, Γεωργίας και Δημοσίων Έργων δια τὰ άγροτικά μηχανήματα, Βιομηχανίας και Ένεργείας και Δημοσίων Έργων δια τὰ μηχανήματα έργων και Δημοσίας Τάξεως και Συγκοινωνιών δια τὰ μοτοποδήλατα, ποδήλατα, χειροκίνητα όχηματα και ζώηλατα όχηματα.

2. Τ' άνωτέρω όχηματα των όποιων αί διαστάσεις, το βάρος, το φορτίον και αί άνω άξονα επιβαρύνσεις υπερβαίνουν τὰ εις έκαστην περίπτωσιν καθοριζόμενα άνώτατα όρια, επιτρέπεται να κυκλοφορούν μόνον κατόπιν ειδικής άδειας ή οποία δύναται να δοθῇ υπό του Ύπουργού Δημοσίων Έργων ή των ύπ' αυτού εξουσιοδοτούμένων άρχών. Είς τήν άδειαν αυτήν καθορίζονται περιορισμοί δια τήν κυκλοφορίαν των όχημάτων τούτων άναφερόμενοι ιδίαι εις τὰς όδους διελευσεως, τον χρονον κυκλοφορίας, τήν μερίστην επιτρεπομένην ταχύτητα και τὰ απαιτούμενα μέτρα όδικής ασφαλείας.

3. Είς τόν καθορισμόν του πλάτους των ρυμουλκουμένων και των συνδυασμών όχημάτων δεν συμπεριλαμβάνεται ή εγκαρσία προέκτασις των:

α) Έλαστικών πλησίον του σημείου επαφής των μετά του εδάφους και των συνδέσεων των δεικτών πίεσεως αυτών.

β) Αντιολισθητικών συσκευών προσαρμοσμένων επί των τροχών.

γ) Καθρεπτών οδηγήσεως όταν είναι τοιαύτης κατασκευής ώστε να υποχωρούν τόσο προς τὰ εμπρός όσον και προς τὰ όπισθεν υπό μετρίαν πίεσιν δια να μην εξέχουν πέραν του επιτρεπομένου μεγίστου πλάτους.

δ) Πλευρικών δεικτών κατευθύνσεως και των ένδεικτικών φωτών του όγκου των.

ε) Τελωνειακών σφραγίδων αί οποίαι είναι προσαρμοσμέναί επί του φορτίου και συσκευών αί οποίαι χρησιμοποιούνται δια τήν εξασφάλισιν και προστασίαν των σφραγίδων αυτών.

4. Τὰ άκρα των άξόνων και τὰ κεντρικά τμήματα των τροχών (πλήμναι) των όδικών όχημάτων άπαγορεύεται να εξέχουν του έξωτερικού περιγράμματος του όχήματος, έξαιρουμένων των μηχανημάτων έργων, των άγροτικών μηχανημάτων και των ζωηλάτων όχημάτων τὰ όποια στερούνται προφυλακτικών λάσπης (φτερών) ή έχουν άμάξιωμα το όποιον δεν εξέχει των τροχών και δια τὰ όποια επιτρέπεται τὰ άκρα των άξόνων και των κεντρικών τμημάτων των τροχών να εξέχουν του επιπέδου της στεφάνης των τροχών το πολύ 0,25μ.

5. Το όχημα το όποιον κυκλοφορεί παρά τὰς διατάξεις του παρόντος άρθρου άκίνητοποιείται κατά τὰ εις το άρθρον 46 του παρόντος Κώδικος όριζόμενα υπό του επίληφθέντος του ελέγχου άρμοδίου άτυνομικού όργάνου.

6. Ο παραβαίνων τὰς διατάξεις του παρόντος άρθρου και των "αα" έξουσιοδότησιν αυτού εκδιδομένων Προεδρικών Δι-

ταγμάτων τιμωρείται δια φυλακίσεως μέχρις ενός έτους και χρηματικής ποινής τουλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμών ως και δι' άφαιρέσεως της άδειας ικανότητος οδηγού επί χρονικόν διάστημα ενός μέχρι τριών μηνών ταύτης επιβαλλομένης ύποχρεωτικώς υπό του δικαστηρίου.

Άρθρον 54.

Έλξεις όχημάτων.

1. Τὰ όδικά όχηματα έκτός από τὰς μοτοσυκλέτας, τὰ μοτοποδήλατα και τὰ ποδήλατα, επιτρέπεται να έλκουν άλλο όχημα. Δια κοινής αποφάσεως των Ύπουργών Δημοσίων Έργων και Συγκοινωνιών δια τὰ αυτοκίνητα όχηματα, του Ύπουργού δε Δημοσίων Έργων δια τὰ μηχανήματα έργων, δύναται να επιτρέπεται ή έλξης περισσοτέρων του ενός ρυμουλκουμένων και να επιβάλλωνται περιορισμοί εις τήν κυκλοφορίαν των συρμών αυτών.

2. Οί άγροτικοί έλκυστήρες επιτρέπεται να έλκουν περισσότερα του ενός άγροτικά μηχανήματα, αν αυτά είναι έφωδιασμένα δια συστημάτων τροχοπεδήσεως, χειριζομένων από της θέσεως του οδηγού του έλκυστήρος, και το συνολικόν μήκος του συρμού δεν υπερβαίνει τα 14 μέτρα. Δια κοινής αποφάσεως των Ύπουργών Γεωργίας και Δημοσίων Έργων δύναται να επιτρέπεται δια τους ως άνω έλκυστήρας να έλκουν περισσότερα του ενός φορτωμένα ρυμουλκόμενα. Είς όλας τὰς περιπτώσεις της παρούσης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλόγως αί διατάξεις των άρθρων 55, 56 και 57 του παρόντος Κώδικος.

3. Η έλξης μηχανοκινήτου όχηματος επιτρέπεται υπό άλλου, συμφώνως προς τὰς διατάξεις των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, μόνον αν το έλκόμενον δεν είναι δυνατόν να κινήθῃ δι' ιδίων μέσων, λόγω βλάβης ή λόγω έλλείψεως κυρίων όργάνων και άν δεν δημιουργήται εξ αυτού κίνδυνος δια τήν κυκλοφορίαν.

4. Δι' αποφάσεων των άρμοδίων, κατά περίπτωσιν, Ύπουργών Γεωργίας, Δημοσίων Έργων και Συγκοινωνιών καθορίζονται οί όροι και αί προϋποθέσεις συνδέσεως μηχανοκινήτων όχημάτων και ρυμουλκουμένων.

5. Ο παραβαίνων τὰς διατάξεις του παρόντος άρθρου τιμωρείται δια προστίμου τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων δραχμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Τροχοπέδησις Όχημάτων.

Άρθρον 55.

Τροχοπέδησις αυτοκινήτων όχημάτων έκτός μοτοσυκλετών.

1. Τὰ αυτοκίνητα όχηματα, έκτός των μοτοσυκλετών, επιβάλλεται να είναι έφωδιασμένα δια των κατωτέρω συστημάτων τροχοπεδήσεως, τὰ όποια να δύναται να χειρίζεται με εύχρειαν ο οδηγός από την θέσιν οδηγήσεως:

α) Τροχοπέδης πορείας, δια της οποίας επιβραδύνεται ή κίνησις του όχήματος μέχρι στάσεως κατὰ τρόπον άσφαλή, ταχύν και αποτελεσματικόν, υπό οίανδήποτε συνθήκας φορτώσεως του και επί μεγίστης άνωφερικής ή κατωφερικής κλίσεως της όδου.

β) Τροχοπέδης σταθμεύσεως, δια της οποίας παραμένει το όχημα εν άκινήτῃ υπό οίανδήποτε συνθήκας φορτώσεως του και επί άνωφερικής ή κατωφερικής κλίσεως 16%. Αί επιβάλλονται τριεῖς της τροχοπέδης ταύτης διατηρούνται εις τήν θέσιν πεδήσεως δια συσκευής, ή ενεργείας της οποίας είναι καθαρῶς μηχανική.

2. Δι' αποφάσεως του Ύπουργού Συγκοινωνιών δύναται να επιβάλλεται εις τὰ αυτοκίνητα όχηματα, έκτός των μοτοσυκλετών, να έφωδιάζωνται με τροχοπέδην έκτάκτου ανάγκης (δευτερεύουσα), δια της οποίας επιβραδύνεται ή κίνησις του όχήματος μέχρι στάσεως αυτού, υπό οίανδήποτε συνθήκας φορτώσεως του, άκώμῃ και εις περίπτωσιν άνεπιτυχούς αποτελέσματος της τροχοπέδης πορείας.

3. Τὰ ως άνω συστήματα πεδήσεως είναι δυνατόν να έχουν κοινά τμήματα, επιτρεπομένου του συνδυασμού αυτών (συστήματων), υπό τόν όρον ότι αυτά θά δύνανται να λειτουργήσουν με δύο τουλάχιστον ανεξαρτήτους χειρισμούς.

4. Ἡ τροχοπέδη πορείας πρέπει νὰ ἐπενεργῇ ἐπὶ ὅλων τῶν τροχῶν τοῦ ὀχήματος. Εἰς περιπτώσεις ὀχημάτων τὰ ὁποῖα ἔχουν περισσύτερους ἀπὸ δύο ἄξονας, ἐπιτρέπεται οἱ τροχοὶ τοῦ ἐνὸς ἄξονος νὰ μὴ ἔχουν τροχοπέδην.

5. Αἱ τροχοπέδες σταθμεύσεως καὶ ἐκτάκτου ἀνάγκης, πρέπει νὰ ἐπενεργῶν ἐπὶ δύο τοὐλάχιστον τροχῶν, εὐρισκομένων ἐκατέρωθεν τοῦ κατὰ μῆκος ἄξονος τοῦ ὀχήματος.

6. Αἱ ἐπιφάνειαι τριβῆς διὰ τῶν ὁποίων ἐνεργοῦν αἱ τροχοπέδες σταθμεύσεως πρέπει νὰ εἶναι σταθερῶς συνδεσμέναι μετὰ τοῦ συστήματος τῶν τροχῶν διὰ μέσου στοιχείων ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς.

7. Ἐὰν αἱ τροχοπέδες εὐρισκῶνται εἰς κατὰστατον πεδήσεως αἱ ἐπιφάνειαι τριβῆς πρέπει νὰ μὴ δύνανται ν' ἀποσυνδένονται. Ἡ ἀποσύνδεσις αὐτὴ εἶναι δυνατὴ εἰς μὲν τὴν τροχοπέδην σταθμεύσεως μόνον ὅταν ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτῆς ὁ ὀδηγὸς εἰς δὲ τὴν τροχοπέδην πορείας ἢ ἐκτάκτου ἀνάγκης ἐὰν ἐξασφαλίζεται ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς πεδήσεως.

8. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὥς καὶ ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα ὥς ἀνωτέρω, μὴ ἐφωδιασμένον διὰ συστήματος τροχοπέδεως τὸ ὁποῖον νὰ λειτουργῇ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 56.

Τροχοπέδεις ρυμουλκουμένων.

1. Ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 57 παρ. 1 περίπτωσις γ' τοῦ παρόντος Κώδικος, τὰ ρυμουλκούμενα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἑλκοντὰ τοιαῦτα, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα διὰ τῶν ἀκολουθῶν δύο συστημάτων τροχοπέδεως:

α) Τροχοπέδης πορείας, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιβραδύνεται ἡ κίνησις τοῦ ὀχήματος μέχρι στάσεως αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ, ταχὺν καὶ ἀποτελεσματικόν, ὑπὸ οἰαδήποτε συνθήκας φορτώσεως τοῦ καὶ ἐπὶ τῆς μεγίστης ἀνωφερικῆς ἢ κατωφερικῆς κλίσεως τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινεῖται.

β) Τροχοπέδης σταθμεύσεως, διὰ τῆς ὁποίας παραμένει τὸ ὄχημα ἐν ἀκίνησιν ὑπὸ οἰαδήποτε συνθήκας φορτώσεως τοῦ ἐπὶ ἀνωφερικῆς ἢ κατωφερικῆς κλίσεως 16%. Αἱ ἐπιφάνειαι τριβῆς τῆς τροχοπέδης ταύτης διατηροῦνται εἰς τὴν θέσιν πεδήσεως διὰ συσκευῆς ἢ ἐνέργειας τῆς ὁποίας εἶναι καθαρῶς μηχανικὴ. Τ' ἀνωτέρω δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς περιπτώσεις ρυμουλκουμένων. τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ἀποσυνδεθῶν ἀπὸ τὸ ἑλκον ὄχημα χωρὶς τὴν χρῆσιν ἐργαλείων καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος διὰ τὴν τροχοπέδην σταθμεύσεως συνδυασμοῦ ὀχημάτων.

2. Τὰ εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον συστήματα τροχοπέδεως εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχουν κοινὰ τμήματα, ἐπιτρεπομένου τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν.

3. Ἡ τροχοπέδη πορείας πρέπει νὰ ἐπενεργῇ ἐπὶ ὅλων τῶν τροχῶν τοῦ ρυμουλκουμένου, τιθεμένη εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς θέσεως ὀδηγήσεως τοῦ ἑλκοντος ὀχήματος. Τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐξαιροῦνται τὰ ρυμουλκούμενα μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους μέχρι 3.500 χιλιogramμων, αἱ τροχοπέδες τῶν ὁποίων δύνανται νὰ εἶναι κατὰσκευασμένα ὥστε νὰ τίθενται εἰς ἐνέργειαν αὐτομάτως ὅταν τὸ ρυμουλκούμενον κινῆται πρὸς τὸ ἐπιβραδύνον ἑλκον ὄχημα.

4. Αἱ τροχοπέδες πορείας καὶ σταθμεύσεως πρέπει νὰ ἐπενεργῶν ἐπὶ ἐπιφανείων πεδήσεως αἱ ὁποῖαι εἶναι σταθερῶς συνδεσμέναι μετὰ τοὺς τροχοὺς διὰ μέσου στοιχείων ἐπαρκοῦς ἀντοχῆς.

5. Αἱ τροχοπέδες πορείας, εἰς περίπτωσιν ἀποστάσεως τοῦ ρυμουλκουμένου, πρέπει νὰ ἀκίνητοποιοῦν αὐτομάτως τοῦτο. Τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐξαιροῦνται, ὑπὸ τὰς ἀκολουθοῦσας ἀναφερομένας προϋποθέσεις, τὰ μονοαξονικὰ ρυμουλκούμενα καὶ ἐκ τῶν διαξονικῶν ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἡ ἀπόστασις τῶν ἄξονων εἶναι μικρότερα τοῦ ἐνὸς μέτρου:

α) ἂν τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον μικτὸν βᾶρος αὐτῶν δὲν ὑπερβαίῃ τὰ 1.500 χιλιόγραμμα, καὶ

β) ὅταν, ἐξαιρέσει τῶν ἑμμελουκωμένων, εἶναι ἐφωδιασμένα πλὴν τῆς κυρίας συσκευῆς συνδέσεως καὶ μετὰ δευτερεύουσιν σύνδεσιν ὥς ἡ περιγραφομένη εἰς τὸ ἄρθρον 81 παρ. 18 τοῦ παρόντος Κώδικος.

6. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὥς καὶ ὁ ὀδηγὼν ὄχημα ἑλκον ρυμουλκούμενον ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ συστήματος τροχοπέδεως, λειτουργοῦντος συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 57.

Τροχοπέδεις συνδυασμῶν ὀχημάτων.

1. Τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων, ἐπὶ συνδυασμοῦ ὀχημάτων ἐπιβάλλεται:

α) Τὰ συστήματα πεδήσεως ἐκάστου τῶν σύνδεσμων ὀχημάτων νὰ συνδυάζονται μεταξὺ τῶν.

β) Ἡ ἐπενέργεια τῆς τροχοπέδης πορείας νὰ κατανέμεται καταλλήλως καὶ νὰ συγχρονίζεται μεταξὺ τῶν συνδεσμων ὀχημάτων.

γ) Τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον μικτὸν βᾶρος ρυμουλκουμένου, τὸ ὁποῖον ἐνδεχομένως δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ τροχοπέδης πορείας, νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὸ ἥμισυ τοῦ βάρους τοῦ ἀποβάρου τοῦ ἑλκοντος ὀχήματος καὶ τοῦ βάρους τοῦ ὀδηγοῦ.

2. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὥς καὶ ὁ ὀδηγὼν συνδυασμῶν ὀχημάτων μὴ ἐφωδιασμένον διὰ συστήματος τροχοπέδεως τὸ ὁποῖον νὰ λειτουργῇ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 58.

Τροχοπέδεις μοτοσυκλετῶν καὶ μοτοποδηλάτων.

1. Αἱ μοτοσυκλέτται καὶ τὰ μοτοποδήλατα, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μετὰ δύο συστήματα τροχοπέδεως, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν εἶναι διὰ ἐπενεργῆς τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ ὀπισθοῦ τῶν ὀπισθίων τροχῶν, τὸ δὲ ἄλλο τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου ἢ τῶν ἐμπροσθίων τροχῶν. Ἐπὶ ποτακωμένου εἰς μοτοσυκλέτταν πλευρικοῦ κανίστρου, δὲν ἐπιβάλλεται νὰ ὑπάρχῃ σύστημα τροχοπέδεως εἰς τὸν τροχὸν τοῦ κανίστρου.

2. Τὰ συστήματα τροχοπέδεως μοτοσυκλετῶν καὶ μοτοποδηλάτων, πρέπει νὰ ἐπιβραδύνουν τὴν κίνησιν τῶν ὀχημάτων τούτων μέχρι στάσεως αὐτῶν κατὰ τρόπον ἀσφαλῆ, ταχὺν καὶ ἀποτελεσματικόν, ὑπὸ οἰαδήποτε συνθήκας φορτώσεως τῶν καὶ ἐπὶ τῆς μεγίστης κλίσεως τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῆς ὁποίας κινοῦνται.

3. Αἱ μοτοσυκλέτται αἱ ὁποῖαι ἔχουν τρεῖς τροχοὺς συμμετρικῶς τοποθετημένους ὥς πρὸς τὸν κατὰ μῆκος ἄξονα αὐτῶν, ἐπὶ πλὴν τῶν εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον συστημάτων τροχοπέδεως, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα καὶ μετὰ τροχοπέδην σταθμεύσεως ἢ ὁποῖα νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 55 τοῦ παρόντος Κώδικος καθοριζομένας προϋποθέσεις.

4. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὥς καὶ ὁ ὀδηγὼν μοτοσυκλέτταν, μὴ ἐφωδιασμένον διὰ συστήματος τροχοπέδεως, λειτουργοῦντος κατὰ τὰ εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον ὀριζόμενα, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐξαιρέσιων δραχμῶν. ὁ δὲ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὥς καὶ ὁ ὀδηγὼν μοτοποδηλάτων, μὴ ἐφωδιασμένον διὰ τοιούτων συστημάτων, διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 59.

Τροχοπέδεις ποδηλάτων.

1. Τὰ ποδήλατα ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μετὰ δύο συστήματα τροχοπέδεως ἀνεξάρτητα μεταξὺ τῶν ἑαυτοῦ καὶ ἀποτελεσματικῆς ἐνεργείας, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν εἶναι διὰ ἐπενεργῆς ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου τὸ δὲ ἄλλο ἐπὶ τοῦ ὀπισθοῦ τροχοῦ.

2. 'Ο θάτων εἰς κυκλοφορίαν καὶ ὁ ὀδηγῶν ποδήλατον μὴ ἐφωδιασμένον διὰ συστήματος τροχοπεδήσεως τὸ ὁποῖον νὰ λειτουργῇ κατὰ τὰ εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον ὀριζόμενα, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑκατὸν πενήντα δραχμῶν.

*Ἀρθρον 60.

Τροχοπέδησις ζωηλάτων ὀχημάτων.

1. Διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται μετὰ προτάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς ὁρισμένης κατηγορίας ζωηλάτων ὀχημάτων ὁ ἐφωδιασμός των διὰ συστήματος τροχοπεδήσεως εὐχρηστού καὶ ἀποτελεσματικοῦ ἐπενεργούντος ἐπὶ τοῦ ὀχήματος καὶ εὐχὴ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

2. 'Ο θάτων εἰς κυκλοφορίαν καὶ ὁ ὀδηγῶν ζωηλάτων ὀχημα μὴ ἐφωδιασμένον διὰ συστήματος τροχοπεδήσεως, τὸ ὁποῖον νὰ λειτουργῇ κατὰ τὰ εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον ὀριζόμενα, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακασίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 61.

Τροχοπέδησις ἀγροτικῶν μηχανημάτων.

1. Ἀγροτικὰ μηχανήματα τὰ ὁποῖα ἔχουν ὑπολογισθῇ διὰ ταχύτητα μεγαλύτεραν τῶν 30 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μετὰ δύο ἀνεξάρτητα μεταξὺ των συστήματα τροχοπεδήσεως. Αἱ διατάξεις τῶν περιπτώσεων α καὶ β τῆς παρ. 1 καὶ τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ παρόντος Κώδικος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν.

2. Ἀγροτικὰ μηχανήματα τὰ ὁποῖα ἔχουν ὑπολογισθῇ διὰ ταχύτητα μικροτέραν τῶν 30 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, δύναται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μετὰ ἓνα μόνον σύστημα τροχοπεδήσεως (τροχοπέδης πορείας) ἂν τὸ σύστημα τοῦτο λειτουργῇ καὶ ὡς τροχοπέδη σταθεμύσεως.

3. 'Ο θάτων εἰς κυκλοφορίαν καὶ ὁ ὀδηγῶν ἀγροτικὸν μηχανήμα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπόμενου συστήματος τροχοπεδήσεως, λειτουργούντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 62.

Τροχοπέδησις μηχανημάτων ἔργων.

1. Μηχανήματα ἔργων, τὰ ὁποῖα ἔχουν ὑπολογισθῇ διὰ ταχύτητα μεγαλύτεραν τῶν 25 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μετὰ δύο ἀνεξάρτητα μεταξὺ των συστήματα τροχοπεδήσεως. Αἱ διατάξεις τῶν περιπτώσεων α καὶ β τῆς παρ. 1 καὶ τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν.

2. Μηχανήματα ἔργων τὰ ὁποῖα ἔχουν ὑπολογισθῇ διὰ ταχύτητα μικροτέραν τῶν 25 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μετὰ ἓνα μόνον σύστημα τροχοπεδήσεως, ἂν τὸ σύστημα τοῦτο λειτουργῇ καὶ ὡς τροχοπέδη σταθεμύσεως.

3. 'Ο θάτων εἰς κυκλοφορίαν καὶ ὁ ὀδηγῶν μηχανήμα ἔργων, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπόμενου συστήματος τροχοπεδήσεως, λειτουργούντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων πεντακασίων δραχμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Φῶτα καὶ ἀντικλαστικὰ στοιχεῖα (ἀντικλαστήρες).

*Ἀρθρον 63.

Φῶτα πορείας (μεγάλα).

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ὑπερβοῦν τὴν ταχύτητα τῶν 40 χλμ. τὴν ὥραν, ἐπὶ εὐθείας ὀριζοντίας ὁδοῦ, ἐκτὸς τῶν μοτοσυκλετῶν, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος αὐτῶν ζυγὸν ἀριθμὸν λευκὰ ἢ εἰδικῆς ἐπι-

λογῆς κίτρινα φῶτα πορείας, ἱκανῆς ἐντάσεως διὰ τὸν ἐπαρκῆ φωτισμὸν τῆς ὁδοῦ κατὰ τὴν νύκτα μετὰ συνθήκας αἰθρίας ἐπὶ ἀποστάσεως τοῦλάχιστον 100 μέτρων ἔμπροσθεν τοῦ ὀχήματος.

2. Στὶ ἀποστάσεις μεταξὺ τῶν ἐξωτερικῶν ὁρίων τῶν φῶτων πορείας καὶ τοῦ ἀκροτάτου ἐξωτερικοῦ ὁρίου τοῦ ὀχήματος εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν θὰ εἶναι μικρότερα τῆς ἀντιστοίχου ἀποστάσεως τῶν φῶτων διασταυρώσεως.

3. 'Ο θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγῶν ὀχημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον μετὰ προβλεπόμενα ὡς ἄνω φῶτα πορείας, λειτουργούντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 64.

Φῶτα διασταυρώσεως (μεσαῖα).

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ὑπερβοῦν τὴν ταχύτητα τῶν 10 χλμ. τὴν ὥραν ἐπὶ εὐθείας ὀριζοντίας ὁδοῦ, ἐκτὸς τῶν μοτοσυκλετῶν, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος αὐτῶν δύο μόνον λευκὰ ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινα φῶτα διασταυρώσεως, ἱκανῆς ἐντάσεως διὰ τὸν ἐπαρκῆ φωτισμὸν τῆς ὁδοῦ κατὰ τὴν νύκτα μετὰ συνθήκας αἰθρίας ἐπὶ ἀποστάσεως τοῦλάχιστον 40 μέτρων ἔμπροσθεν τοῦ ὀχήματος.

2. Τὸ ἐξωτερικὸν σημεῖον τῆς φωτιστικῆς ἐπιφανείας τῶν φῶτων διασταυρώσεως, πρέπει νὰ μὴν ἀπέχῃ περισσότερο τῶν 0,40 μ. ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου τῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἐξωτερικοῦ ὁρίου τοῦ ὀχήματος.

3. 'Ο θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγῶν αὐτοκινήτων ὀχημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον μετὰ προβλεπόμενα ὡς ἄνω φῶτα διασταυρώσεως, λειτουργούντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων πεντακασίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 65.

Φῶτα θέσεως ἐμπρόσθια (μικρά).

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα, ἐκτὸς τῶν διτροχῶν μοτοσυκλετῶν χωρὶς κἀνιστρον, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος αὐτῶν δύο μόνον λευκὰ μετωπικά φῶτα θέσεως. Ἐπιτρέπεται ἢ χρῆσις εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινου χρώματος διὰ τὰ φῶτα ταῦτα ὅταν εἶναι ἐνσωματωμένα εἰς φῶτα πορείας ἢ διασταυρώσεως, τὰ ὁποῖα ἐκπέμπουν εἰδικῆς ἐπιλογῆς κίτρινας δέσμης.

2. Τὰ ὡς ἄνω φῶτα θέσεως, ὅταν εἶναι τὰ μόνον ἀναμμένα εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ ὀχήματος, πρέπει νὰ εἶναι κατὰ τὴν νύκτα καὶ μετὰ συνθήκας αἰθρίας ὁρατὰ ἀπὸ ἀπόστασιν τοῦλάχιστον 300 μέτρων, χωρὶς νὰ προκαλῆται θάμβωσις ἢ δυσχέρεια εἰς τοὺς χρησιμοποιούντας τὴν ὁδόν.

3. Τὸ ἐξωτερικὸν σημεῖον τῆς φωτιστικῆς ἐπιφανείας τῶν φῶτων θέσεως πρέπει νὰ μὴν ἀπέχῃ περισσότερο τῶν 0,40 μ. ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου τῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἐξωτερικοῦ ὁρίου τοῦ ὀχήματος.

4. Ρυμουλκούμενον, τὸ πλάτος τοῦ ὁποίου ὑπερβαίνει τὸ 1,60 μ., ἐπιβάλλεται νὰ φέρῃ εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος αὐτοῦ δύο λευκὰ φῶτα θέσεως, ὡς ἀνωτέρω, προσαρμοσμένα εἰς τοιαύτην θέσιν, ὥστε τὸ ἐξωτερικὸν σημεῖον τῆς φωτιστικῆς ἐπιφανείας αὐτῶν νὰ μὴν ἀπέχῃ περισσότερο τῶν 0,15 μ. ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου τῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἐξωτερικοῦ ὁρίου τοῦ ρυμουλκούμενου.

5. 'Ο θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγῶν αὐτοκινήτων ὀχημα ἢ ρυμουλκούμενον ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον μετὰ προβλεπόμενα ὡς ἄνω φῶτα θέσεως, λειτουργούντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακασίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 66.

Φῶτα θέσεως ὀπίσθια (μικρά).

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα ὡς καὶ τὰ ρυμουλκούμενα, ἐκτὸς τῶν διτροχῶν μοτοσυκλετῶν χωρὶς κἀνιστρον, ἐπιβάλλεται

νά έχουν εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος αὐτῶν ζυγὸν ἀριθμὸν ἐρυθρὰ φῶτα θέσεως, ὁρατὰ κατὰ τὴν νύκτα μὲ συνθήκας αἰθρίας ἀπὸ ἀπόστασιν τοῦλάχιστον 300 μέτρων χωρὶς νὰ προκαλῆται θάμβωσις ἢ δυσχέρεια εἰς τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν.

2. Τὸ ἐξωτερικὸν σημεῖον τῆς φωτιστικῆς ἐπιφανείας τῶν ἀνωτέρω φῶτων θέσεως πρέπει νὰ μὴν ἀπέχη περισσότερον τῶν 0,40 μ. ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου τῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἐξωτερικοῦ ὁρίου τοῦ ὀχήματος.

3. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἢ ρυμουλκούμενον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον μὲ τὰ προβλεπόμενα ὡς ἄνω φῶτα θέσεως, λειτουργοῦντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 67.

Φῶς πινακίδος ἀριθμοῦ κυκλοφορίας.

1. Αὐτοκίνητα ὀχήματα καὶ ρυμουλκούμενα, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν λευκὸν φῶς ἰκανῆς ἐντάσεως διὰ τὸν ἐπαρκῆ φωτισμὸν τῆς πινακίδος τοῦ ἀριθμοῦ κυκλοφορίας, μὴ ὁρατὸν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἀκολουθοῦντων ὀδηγῶν ἄλλων ὀχημάτων. Ὅταν τὸ ὄχημα εὐρίσκεται ἐν στάσει τὰ στοιχεῖα τῆς πινακίδος πρέπει νὰ εἶναι εὐδιάκριτα κατὰ τὴν νύκτα μὲ συνθήκας αἰθρίας ἀπὸ ἀπόστασιν 20 μέτρων τοῦλάχιστον ἐκ τῶν ὀπίσθιων.

2. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα ἢ ρυμουλκούμενον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον μὲ τὸ προβλεπόμενον ὡς ἄνω φῶς πινακίδος ἀριθμοῦ κυκλοφορίας, λειτουργοῦντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 68.

Φῶτα τροχοπεδήσεως.

1. Αὐτοκίνητα ὀχήματα τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ὑπερβῶν τὴν ταχύτητα τῶν 25 γλμ. τὴν ὥραν, ἐπὶ εὐθείας ὁρίζοντιος ὁδοῦ καὶ ρυμουλκούμενα, ἐκτὸς τῶν διτροχῶν μοτοσυκλετῶν μὲ ἢ χωρὶς κένιστρον, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος αὐτῶν δύο ἐρυθρὰ φῶτα τροχοπεδήσεως, ἢ φωτιστικὴ ἐντασις τῶν ὁποίων νὰ εἶναι σημαντικῶς μεγαλύτερα ἐκείνης τῶν ὀπίσθιων φῶτων θέσεως. Τῆς ἀνωτέρω ὑποχρέσεως τοποθετήσεως φῶτων τροχοπεδήσεως ἐξαιροῦνται τὰ μικρὰ ρυμουλκούμενα, τῶν ὁποίων αἱ διαστάσεις ἐπιτρέπουν νὰ παρῶμενον ὁρατὰ τὰ φῶτα τροχοπεδήσεως τοῦ ἔλκοντος ὀχήματος.

2. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα ἢ ρυμουλκούμενον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον μὲ τὰ προβλεπόμενα ὡς ἄνω φῶτα πεδήσεως, λειτουργοῦντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 69.

Φῶτα ὁμίχλης.

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα, ἐκτὸς τῶν διτροχῶν μοτοσυκλετῶν μὲ ἢ χωρὶς κένιστρον, δύναται νὰ ἔχουν δύο φανούς ὁμίχλης ἀντικαθιστάμενους, λευκοῦ ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κιτρίνου χρώματος, οἱ ὁποῖοι νὰ εἶναι τοποθετημένοι εἰς τρόπον ὥστε:

α) Οὐδὲν σημεῖον τῆς φωτιστικῆς αὐτῶν ἐπιφανείας νὰ εὐρίσκεται ὑψηλότερον τοῦ ἀνωτάτου σημείου τῆς φωτιστικῆς ἐπιφανείας τῶν φῶτων διασταυρώσεως καὶ

β) τὸ ἐξωτερικὸν σημεῖον τῆς φωτιστικῆς αὐτῶν ἐπιφανείας, νὰ μὴν ἀπέχη περισσότερον τῶν 0,40 μ. ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου τῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἐξωτερικοῦ ὁρίου τοῦ ὀχήματος.

2. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγὼν ὄχημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ ὁποῖον ἔχει φῶτα ὁμίχλης μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 70.

Φῶτα ὀπισθοπορείας.

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα δύναται νὰ ἔχουν ἀντικαθιστάμενα φῶτα ὀπισθοπορείας, λευκοῦ ἢ εἰδικῆς ἐπιλογῆς κιτρί-

νου χρώματος, τὰ ὁποῖα ἀνάβουν αὐτομάτως μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς, διὰ τὴν ὀπισθοδρόμησιν τοῦ ὀχήματος, ταχύτητος.

2. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα, τὸ ὁποῖον ἔχει φῶς ὀπισθοπορείας μὴ πληροῦν τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 71.

Φωτεινοὶ δείκται κατευθύνσεως.

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα ὡς καὶ τὰ ρυμουλκούμενα, ἐκτὸς τῶν διτροχῶν μοτοσυκλετῶν μὲ ἢ χωρὶς κένιστρον, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν ζυγὸν ἀριθμὸν φωτεινῶν δεικτῶν κατευθύνσεως μὲ κίτρινον φῶς τὸ ὁποῖον ἀναβοσβήνει καὶ εἶναι ὁρατὸν κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα ἀπὸ τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὴν ὁδόν. Ἡ συχνότης μὲ τὴν ὁποίαν ἀναβοσβήνει τὸ φῶς πρέπει νὰ εἶναι 90 παλμοί, ἀνὰ πρῶτον λεπτόν, μὲ ἀνοχὴ συν ἢ πλὴν 30 παλμοῦς.

2. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπομένων φωτεινῶν δεικτῶν κατευθύνσεως, λειτουργοῦντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 72.

Ἀνακλαστήρες.

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα καὶ τὰ ρυμουλκούμενα, ἐκτὸς τῶν διτροχῶν μοτοσυκλετῶν χωρὶς κένιστρον, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος αὐτῶν δύο τοῦλάχιστον ἐρυθροῦς ἀνακλαστήρας ὁρατοὺς κατὰ τὴν νύκτα μὲ συνθήκας αἰθρίας ἀπὸ ὀδηγὸν ἀκολουθοῦντος ὀχήματος ἐξ ἀποστάσεως τοῦλάχιστον 150 μέτρων καὶ ὅταν φωτίζεται ἀπὸ τὰ φῶτα πορείας τοῦ ὀχήματος τούτου.

2. Οἱ ἀνακλαστήρες τῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων δύναται νὰ ἔχουν οἰονδήποτε σχῆμα, ἐκτὸς τριγωνικοῦ, τῶν δὲ ρυμουλκούμενων ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν σχῆμα ἰσοπλευροῦ τριγώνου πλευρᾶς μήκους ὅχι μικροτέρου τῶν 0,15 μ. οὔτε μεγαλύτερου τῶν 0,20 μ. καὶ τὸ ὁποῖον τοποθετεῖται μὲ τὴν μίαν κορυφὴν πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὴν ἀπέναντι αὐτῆς πλευρὰν ὁρίζοντιαν. Ἐντὸς τοῦ τριγώνου τούτου ἀπαγορεύεται ἡ τοποθέτησις οἰουδήποτε φωτεινοῦ σημείου.

3. Τὸ ἐξωτερικὸν ἄκρον τῆς φωτιστικῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀνακλαστήρος πρέπει νὰ μὴν ἀπέχη περισσότερον τῶν 0,40 μ. ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου τῆς αὐτῆς πλευρᾶς ἐξωτερικοῦ ὁρίου τοῦ ὀχήματος.

4. Τὰ ρυμουλκούμενα ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος δύο λευκοὺς ἀνακλαστήρας οἰουδήποτε σχήματος ἐκτὸς τριγωνικοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παρ. 1 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

5. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα ἢ ρυμουλκούμενον, μὴ ἔχον τοὺς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον προβλεπομένους ἀνακλαστήρας τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 73.

Γενικὴ διάταξις ἡλεκτρικοῦ συστήματος.

1. Τὸ ἡλεκτρικὸν σύστημα τῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων καὶ τῶν συνδρασμῶν ὀχημάτων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἑνα ἔλκον αὐτοκίνητον ὄχημα καὶ ἓνα ἢ περισσότερα ρυμουλκούμενα, πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένον εἰς τρόπον ὥστε τὰ φῶτα πορείας, διασταυρώσεως, ὁμίχλης, τὰ μετωπικά φῶτα θέσεως τοῦ αὐτοκινήτου ὀχήματος, καὶ τὸ φῶς τῆς πινακίδος ἀριθμοῦ κυκλοφορίας, νὰ μὴν ἀνάβουν ὅταν δὲν εἶναι ἀναμμένα τὰ ὀπίσθια ἐρυθρὰ φῶτα θέσεως. Ἐπίσης τὰ ἐμπρόσθια λευκὰ φῶτα θέσεως τοῦ αὐτοκινήτου ὀχήματος νὰ εἶναι πάντοτε ἀναμμένα ὅταν ἀνάβουν τὰ φῶτα πορείας, διασταυρώσεως ἢ ὁμίχλης. Ἡ διάταξις αὐτὴ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὅταν τὰ φῶτα πορείας ἢ διασταυρώσεως χρησιμοποιοῦνται διὰ φωτεινὴν προειδοποίησιν. (ἄρθρ. 36 παρ. 4).

2. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν αὐτοκίνητον ὄχημα ἢ συνδυασμὸν ὀχημάτων, μὴ ἐφωδισμένον διὰ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπομένου ἡλεκτρικοῦ συστήματος, λειτουργούντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 74.

Φῶτα διτρόχων μοτοσυκλετῶν μὲ ἡ χωρὶς κἀνίστρον καὶ φῶτα μοτοποδηλάτων.

1. Αἱ διτρόχοι μοτοσυκλέτται, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν:

α) Ἐὰν δύναται νὰ ὑπερβοῦν τὴν ταχύτητα τῶν 40 χιλ. τὴν ὥραν ἐπὶ εὐθείας ὀριζοντίας ὁδοῦ, μέχρι δύο φῶτα πορείας, τοποθετημένα συμμετρῶς τὸ ἓνα πλησίον τοῦ ἄλλου.

β) Ἐνα μόνον φῶς διασταυρώσεως.

γ) Ἐνα ἢ δύο μετωπικά φῶτα θέσεως, τοποθετημένα συμμετρῶς τὸ ἓνα πλησίον τοῦ ἄλλου.

δ) Ἐνα ὀπίσθιον φῶς θέσεως.

ε) Ἐνα φῶς πεδήσεως.

στ) Φῶτα, διὰ τὸν φωτισμὸν τῆς πινακίδος τοῦ ἀριθμοῦ κυκλοφορίας.

ζ) Ἐνα τοῦλάχιστον ὀπίσθιον ἀνακλαστήρα.

Ἐπίσης δύναται νὰ ἔχουν φῶτα ὀπισθοπορείας.

2. Τὰ μοτοποδήλατα, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν:

α) Ἐὰν δύναται νὰ ὑπερβοῦν τὴν ταχύτητα τῶν 40 χιλ. τὴν ὥραν ἐπὶ εὐθείας ὀριζοντίας ὁδοῦ, μέχρι δύο φῶτα πορείας, τοποθετημένα συμμετρῶς τὸ ἓνα πλησίον τοῦ ἄλλου.

β) Ἐνα μόνον φῶς διασταυρώσεως.

γ) Ἐνα ὀπίσθιον φῶς θέσεως.

δ) Ἐνα ὀπίσθιον ἀνακλαστήρα.

3. Τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου, τὸ συνδυασμένον εἰς διτρόχον μοτοσυκλέττα ἢ μοτοποδήλατον πλευρικὸν κἀνίστρον, ἐπιβάλλεται νὰ ἔχῃ:

α) Ἐνα ἐμπρόσθιον φῶς θέσεως.

β) Ἐνα ὀπίσθιον φῶς θέσεως καὶ

γ) Ἐνα ὀπίσθιον ἀνακλαστήρα.

Ἐπίσης τὸ πλευρικὸν κἀνίστρον δύναται νὰ ἔχῃ ἓνα φῶς πορείας ἢ ἓνα διασταυρώσεως.

4. Τὸ ἡλεκτρικὸν σύστημα μοτοσυκλέττας καὶ κἀνίστρου, πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένον εἰς τρόπον ὥστε τὰ φῶτα θέσεως (μετωπικὸν καὶ ὀπίσθιον) τοῦ κἀνίστρου νὰ ἀνάθουν συγχρόνως μὲ τὸ ὀπίσθιον φῶς θέσεως τῆς μοτοσυκλέττας.

5. Τὰ εἰς τὰς παραγρ. 1 ἕως 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπόμενα φῶτα, πρέπει νὰ πληροῦν τὰς προδιαγραφὰς ὡς πρὸς τὸ χρῶμα, τὴν ἐνταση καὶ τὴν τοποθέτησιν, αἱ ὁποῖαι καθορίζονται διὰ τὰ ἀντίστοιχα φῶτα τῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων κλπ. ἐκτὸς τῶν μοτοποδηλάτων τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν φανούς μετρίας ἐντάσεως.

6. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγῶν ὄχημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ἐφωδισμένον διὰ τῶν κατὰ τὰ ἀνω προβλεπομένων φώτων, λειτουργούντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τιμωρεῖται ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ μοτοσυκλετῶν, διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν, ἐὰν δὲ περὶ μοτοποδηλάτων, διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 75.

Φῶτα τριτρόχων συμμετρικῶν μοτοσυκλετῶν.

1. Αἱ τρίτροχοι συμμετρικαὶ μοτοσυκλέτται ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν τὰ εἰς τὰ ἄρθρα 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 παρ. 1, 71 καὶ 72 τοῦ παρόντος Κώδικος καθοριζόμενα φῶτα καὶ ἀνακλαστικὰ στοιχεῖα. Ὡς πρὸς τὰ φῶτα πορείας καὶ διασταυρώσεως τῶν τριτρόχων μοτοσυκλετῶν τῶν ὁποίων τὸ πλάτος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 1,30 μ. ἀρκεῖ ἓνα μόνον φῶς πορείας καὶ ἓνα διασταυρώσεως μὴ ἐφαρμοζομένων εἰς τὴν περίπτωση αὐτὴν τῶν διατάξεων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἀπόστασιν τῆς φωτιστικῆς ἐπιφανείας τῶν φώτων ἀπὸ τοῦ ἑξωτερικοῦ ὀρίου τοῦ ὀχήματος.

2. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγῶν τρίτροχον συμμετρικὴν μοτοσυκλέτταν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἐφωδισμένη διὰ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπομένων φώτων καὶ ἀνακλαστικῶν στοιχείων, λειτουργούντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 76.

Φῶτα ποδηλάτων.

1. Τὰ ποδήλατα ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδισμένα μὲ ἓνα λευκὸν ἢ κίτρινον φῶς ἐμπροσθεν καὶ ἓνα ἐρυθρὸν φῶς καὶ ἀνακλαστικὸν στοιχεῖον ὀπισθεν. Ὁμοίως, ἀνακλαστικὸν στοιχεῖον κίτρινου φωτός ἐπιβάλλεται νὰ τοποθετῇται ἐπὶ ἐκάστου τῶν ποδομοχλῶν.

2. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ποδηλάτων, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ἐφωδισμένον διὰ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπομένων φώτων καὶ ἀνακλαστικῶν στοιχείων, λειτουργούντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 77.

Φῶτα ζωηλάτων ὀχημάτων.

1. Τὰ ζωήλατα ὀχήματα ἐπιβάλλεται νὰ ἔχουν δύο λευκὰ φῶτα ἐμπροσθεν καὶ δύο ἐρυθρὰ ὀπισθεν. Ἀντὶ τῶν ἐρυθρῶν, δύναται νὰ τοποθετηθοῦν ἀνακλαστικὰ στοιχεῖα ἐρυθροῦ φωτός.

2. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ζωήλατον ὄχημα τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ἐφωδισμένον διὰ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προβλεπομένων φώτων καὶ ἀνακλαστικῶν στοιχείων, λειτουργούντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 78.

Φῶτα ἀγροτικῶν μηχανημάτων.

1. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος, περὶ συστήματος φωτισμοῦ καὶ ὀπτικῆς σημάσεως ὀχημάτων ἐν γένει, ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἀγροτικῶν μηχανημάτων τὰ ὁποῖα κινούνται δι' ἰδίας δυνάμεις, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκουμένων ἐὰν ταῦτα καλύπτουν τὰ ὀπίσθια φῶτα τοῦ ἔλκοντος ὀχήματος. Εἰδικώτερον εἰς τὰς περιπτώσεις συνδυασμῶν μονοαξονικῶν γεωργικῶν ἐλκυστήρων τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ ἰσχύς τοῦ κινήτηρος εἰς τὸν ἄξονα δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 7 ἵππους, μετὰ ρυμουλκουμένων, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ διτρόχων μοτοσυκλετῶν μὲ ἡ χωρὶς κἀνίστρον διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου, ἀν ὅμως ὑπερβαίνῃ τοὺς 7 ἵππους ἐφαρμόζονται αἱ περὶ τριτρόχων συμμετρικῶν μοτοσυκλετῶν διατάξεις τοῦ ἰδίου κεφαλαίου. Ἐὰν ἡ ἰδιομορφία τῶν ἀνωτέρω μηχανημάτων δὲν ἐπιτρέπῃ ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τῆς θέσεως τῶν φώτων καὶ ἀνακλαστικῶν στοιχείων διατάξεων, οἱ Ὑπουργοὶ Γεωργίας καὶ Συγκοινωνιῶν δι' ἀποφάσεων τῶν καθορίζουν τρόπον τῶν τοποθετήσεως.

2. Τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα δύναται νὰ ἔχουν εἰδικὸν προβολέα, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖται μόνον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν μηχανοαγροτικῶν ἐργασιῶν, ἀπαγορευομένης τῆς χρήσεως τούτου κατὰ τὴν κίνησιν τῶν ἐπὶ τῶν ὁδῶν.

3. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγῶν ὄχημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ἐφωδισμένον διὰ τοῦ προβλεπομένου συστήματος φωτισμοῦ, λειτουργούντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ ὁ παραβαίνων τὴν διάταξιν τῆς παρ. 2 τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 79.

Φῶτα μηχανημάτων ἔργων.

1. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος περὶ φωτισμοῦ καὶ ὀπτικῆς σημάσεως ὀχημάτων ἐν γένει, ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν μηχανημάτων ἔργων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκουμένων ἐὰν ταῦτα καλύπτουν τὰ ὀπίσθια φῶτα τοῦ ἔλκοντος ὀχήματος. Τὰ χιονοκαθαριστικὰ μηχανήματα ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδισμένα καὶ μὲ φανούς κίτρινου φωτός.

2. Τὰ μηχανήματα έργων δύναται νὰ ἔχουν ειδικούς προβολείς οἱ ὅποιοι χρησιμοποιοῦνται μόνον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων, ἀπαγορευομένης τῆς χρήσεως τούτων κατὰ τὴν κίνησιν των ἐπὶ τῶν ὁδῶν.

3. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὥς καὶ ὁ ὀδηγῶν ὄχημα ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ τοῦ προβλεπομένου συστήματος φωτισμοῦ, λειτουργοῦντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, ὥς καὶ ὁ παραβαίνων τὴν διατάξιν τῆς παραγρ. 2, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων πεντακοσίων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 80.

Γενικαὶ διατάξεις περὶ φωτισμοῦ.

1. Τὰ φῶτα ὀδικοῦ ὀχήματος ἢ ρυμουλκουμένου, ἐκτὸς τῶν φώτων τῶν δεικτῶν κατευθύνσεως, ἀπαγορεύεται νὰ ἀναβοσθῇν ἢ νὰ μεταβάλλουν ἐντασιν. Κατ' ἐξαιρέσιν ἐπιτρέπεται τούτο διὰ φῶτα χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἐπισήμανσιν ὀχημάτων ἢ συνδυασμῶν ὀχημάτων (ἰδίᾳ ὀχήματα προτεραιότητος, φάλαγγας ὀχημάτων, ὀχήματα μεγάλου μεγέθους καὶ ὀχήματα ἐξοπλισμοῦ κατασκευῆς ἢ συντηρήσεως τῶν ὁδῶν), ὥς πρὸς τὰ ὁποῖα δὲν ἐφαρμόζονται οἱ γενικοὶ κανόνες κυκλοφορίας ἢ ἡ παρουσία τῶν ὁποίων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐπιβάλλει νὰ λαμβάνουν ειδικὰς προφυλάξεις οἱ λοιποὶ χρησιμοποιοῦντες τὰς ὁδοὺς.

2. Συνδυασμὸς δύο ἢ περισσοτέρων ὁμοίων ἢ ὀχι φώτων, τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦν τὴν αὐτὴν λειτουργίαν καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουν τὸ ἴδιο χρῶμα, θεωρεῖται ὅτι ἀποτελοῦν ἓνα καὶ μόνον φῶς, ἐὰν αἱ προβολαὶ τῶν φωτιστικῶν ἐπιφανειῶν των ἐπὶ ἐγκαρσίῳ κατακορύφῳ ἐπιπέδῳ καταλαμβάνουν ποσοστὸν ὀχι ὀλιγώτερον τοῦ 50% τῆς ἐπιφανείας τοῦ μικροτέρου ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου, τὸ ὁποῖον περιγράφει τὰς προβολὰς αὐτὰς τῶν φωτιστικῶν ἐπιφανειῶν.

3. Ἀπλὴ φωτιστικὴ ἐπιφάνεια, ἡ ὁποία ἔχει σχῆμα ταινίας, θεωρεῖται ὅτι εἶναι δύο ἢ ζυγὸς ἀριθμὸς φώτων, ἐὰν εἶναι τοποθετημένη συμμετρικῶς ὥς πρὸς τὸ μέσον κατὰ μῆκος ἐπίπεδον τοῦ ὀχήματος, ἐκτείνεται μέχρις ἀποστάσεως ὀχι μεγαλύτερας τῶν 0,40 μ. ἀπὸ τοῦ ἀκροτάτου ἐξωτερικοῦ ὀρίου τοῦ ὀχήματος καὶ ἔχη μῆκος τοῦλάχιστον 0,80 μ. Ὁ φωτισμὸς μίᾳς τριζύτης ἐπιφανείας, πρέπει νὰ παρέχεται ὑπὸ δύο τοῦλάχιστον φωτεινῶν πηγῶν, εὑρισκομένων κατὰ τὸ δυνατόν πλησιέστερον πρὸς τὰ ἄκρα αὐτῆς. Ἡ ὥς ἄνω φωτιστικὴ ἐπιφάνεια δύναται νὰ ἀποτελεῖται ἐξ ἀριθμοῦ στοιχείων, τὰ ὁποῖα εἶναι τοποθετημένα κατὰ τρόπον ὥστε αἱ προβολαὶ τῶν φωτιστικῶν ἐπιφανειῶν τῶν διαφόρων στοιχείων ἐπὶ ἐγκαρσίῳ κατακορύφῳ ἐπιπέδῳ νὰ καταλαμβάνουν ποσοστὸν ὀχι ὀλιγώτερον τοῦ 50% τῆς ἐπιφανείας τοῦ μικροτέρου ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου, τὸ ὁποῖον περιγράφει τὰς προβολὰς αὐτὰς τῶν φωτιστικῶν τούτων ἐπιφανειῶν.

4. Φῶτα ὀχήματος, τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦν τὴν αὐτὴν λειτουργίαν καὶ φωτίζουν πρὸς τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν, πρέπει νὰ εἶναι τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Φῶτα καὶ ἀνακλαστήρες, ζυγοῦ ἀριθμοῦ, πρέπει νὰ τοποθετοῦνται συμμετρικῶς ὥς πρὸς τὸ μέσον κατὰ μῆκος ἐπίπεδον τοῦ ὀχήματος, ἐκτὸς τῶν ὀχημάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀσύμμετρον ἐξωτερικὸν σχῆμα. Ἡ ἐντασὶς τῶν φώτων ἐκάστου ζεύγους, δέον νὰ εἶναι ἡ αὐτή.

5. Τηρουμένων τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κεφαλαίου, φῶτα, διαφόρων εἰδῶν, ὥς καὶ ἀνακλαστήρες, δύναται νὰ ἐνώνωνται ἢ νὰ ἐγκαταστήνωνται ἐντὸς τῆς αὐτῆς συσκευῆς.

6. Ἀπαγορεύεται ἡ προσθήκη ἄλλων φωτιστικῶν ἢ ἀνακλαστικῶν στοιχείων πέραν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 2 παρ. 1 τοῦ παρόντος προβλεπομένων.

7. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, καθορίζονται τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν χρωμάτων τῶν φώτων, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ὀδικῶν ὀχημάτων ἐν γένει.

8. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν ὥς καὶ ὁ ὀδηγῶν αὐτοκίνητον ὄχημα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ τοῦ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω συστήματος φωτισμοῦ, λειτουργοῦντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἐξακοσίων δραχμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Τεχνικαὶ Προδιαγραφαὶ ὀχημάτων.

* Ἀρθρον 81.

Μηχανισμοί, ἐξαρτήματα καὶ συσκευαὶ ὀχημάτων.

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με σύστημα διευθύνσεως, τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιτρέπη εἰς τὸν ὀδηγὸν τὴν εὐχερῆ, ταχείαν καὶ ἀσφαλῆ ἀλλαγὴν κατευθύνσεως τοῦ ὀχήματος του.

2. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα καὶ τὰ μοτοποδήλατα πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με ἓνα τοῦλάχιστον καθρέπτην, τοποθετημένον εἰς θέσιν ἢ ὁποία νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ὁρατότητα τῆς ὁδοῦ ὀπισθεν τοῦ ὀχήματος.

3. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα, τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα καὶ τὰ μηχανήματα έργων τὰ ὁποῖα κινοῦνται εἰς τὰς ὁδοὺς πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με ἓνα τοῦλάχιστον ἡχητικὸν ὄργανον προειδοποιήσεως ἰκανῆς ἐντάσεως, οἱ δὲ μοτοσυκλέτται καὶ τὰ μοτοποδήλατα με ὅμοιον ὄργανον μικροτέρας ἐντάσεως. Ὁ ἦχος ὁ ὁποῖος ἐκπέμπεται ὑπὸ τοῦ ἡχητικοῦ ὀργάνου πρέπει νὰ εἶναι συνεχῆς τοῦ αὐτοῦ τόνου καὶ οὐχὶ διαπραπτικὸς.

4. Τὰ ὀχήματα ἀμέσου ἀνάγκης τὰ ἔχοντα προτεραιότητα ὥς καὶ τὰ ὀχήματα δημοσίας μαζικῆς μεταφορᾶς ἐπιβατῶν δύναται νὰ ἔχουν καὶ ἄλλα ἡχητικὰ ὄργανα, αἱ προδιαγραφαὶ τῶν ὁποίων καθορίζονται με ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

5. Ἡ χρῆσις σαλπίγγων ἐναλλασσμένου ἤχου, σειρήνων, σφυρικτρῶν κλπ. ἀπαγορεύεται, ἐκτὸς τῶν ὀχημάτων τῆς προηγουμένης παραγράφου.

6. Τὰ ποδήλατα, ἐκτὸς τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς ἀθλητικὰς ἀγῶνας, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με ἓνα κουδούνι.

7. Τὰ διαφανῆ μέρη τῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων καὶ τῶν ρυμουλκουμένων τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τμήμα τοῦ ἀμαξώματος αὐτῶν, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀνεμοθώρακος, ὥς καὶ οἰοῦνται εἰς ἐσωτερικὸν χωρίσματος, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι τοιαῦτα, ὥστε εἰς περίπτωσιν θραύσεώς των ὁ κίνδυνος τραυματισμοῦ προσώπων νὰ μειώνεται εἰς τὸ ἐλάχιστον.

Εἰδικώτερον τὰ διαφανῆ μέρη τοῦ ἀνεμοθώρακος πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένα ἐκ τοιαύτης ὕλης ὥστε:

α) Ἡ διαφάνεια τοῦ ἀνεμοθώρακος νὰ μὴν ἐλαττώνεται με τὴν πάροδον τοῦ χρόνου.

β) Αἱ εἰκόνες τῶν ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα βλέπονται διὰ μέσου τοῦ ἀνεμοθώρακος νὰ μὴ παραμορφώνονται εἰς μεγάλων βαθμῶν καὶ

γ) εἰς περίπτωσιν θραύσεώς του, ὁ ὀδηγὸς νὰ ἔχη ἀρκετὰ καθαρὰν θέαν τῆς ὁδοῦ.

8. Τὸ αὐτοκίνητον ὄχημα, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀνεμοθώρακα διαστάσεως καὶ σχήματος, ὥστε ὁ ὀδηγὸς νὰ μὴ δύναται νὰ βλέπῃ κανονικῶς ἔμπροσθεν αὐτοῦ, παρὰ μόνον διὰ μέσου τοῦ διαφανοῦς μέρους τοῦ ἀνεμοθώρακος, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένον με ἓνα τοῦλάχιστον ἀποτελεσματικὸν καθαριστήρα ἀνεμοθώρακος, τοποθετημένον εἰς κατάλληλον θέσιν καὶ ὁ ὁποῖος νὰ λειτουργῇ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἀπαιτῆται διαρκὴς ἐνέργεια τοῦ ὀδηγοῦ. Ἀπαγορεύεται ἡ τοποθέτησις ἢ ἡ ἀνάρτησις ἔμπροσθεν ἢ ὀπισθεν τοῦ ἀνεμοθώρακος καὶ ἡ ἐπικόλλησις ἐπ' αὐτοῦ διαφόρων ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα περιορίζουν τὴν ὁρατότητα τοῦ ὀδηγοῦ.

9. Τὸ αὐτοκίνητον ὄχημα τὸ ὁποῖον, συμφώνως πρὸς τὴν προηγουμένην παράγραφον, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένον με ἓνα τοῦλάχιστον καθαριστήρα ἀνεμοθώρακος, πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχῃ καὶ πλυντήρα ἀνεμοθώρακος.

10. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα, ἐκτὸς τῶν μοτοσυκλετῶν, ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με σύστημα κινήσεως τοῦ ὀχήματος πρὸς τὰ ὀπισθεν, ὁ χειρισμὸς τοῦ ὁποῖου νὰ γίνεταῖ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ὀδηγοῦ.

11. Ο κινητήρ εσωτερικής καύσεως, ο οποίος χρησιμοποιείται δια την προώθησιν ὀδικοῦ ὀχήματος, επιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος με ἀποτελεσματικὴν σιγαστήρα, κατάλληλον νὰ μειώσῃ τὸν θόρυβον, ὁ ὁποῖος προκαλεῖται ἀπὸ τὴν ἐξόδον τῶν καυσαερίων καὶ τιαυτῆς κατασκευῆς ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ τεθεῖ ἐκτὸς λειτουργίας ὑπὸ τοῦ οδηγοῦ ἀπὸ τῆς θέσεώς του.

12. Τὰ μηχανοκίνητα ὀχήματα, τὰ ρυμουλκούμενα, τὰ μοτοποδήλατα καὶ τὰ ποδήλατα, επιβάλλεται νὰ φέρουν ἐπὶ τῶν τροχῶν τῶν ἐλαστικὰ με ἢ χωρὶς ἀεροθάλαμον ἢ ἄλλα ἐλαστικά ἀναλόγου ἀποτελεσματικότητος, εἰς τιαυτὴν κατὰστασιν, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζονται αἱ συνθήκαι ἀσφαλείας καὶ ἡ πρόσφυσις ἀνάκμῃ καὶ ἐπὶ ὑγροῦ ὁδοστρώματος. Δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν δύναται ὠρισμένα ἐιδικῆς χρήσεως μηχανοκίνητα ὀχήματα καὶ ρυμουλκούμενα νὰ ἐξαίρεθῶν τῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεως, ἂν ἐκ τούτου δὲν προκαλεῖται φθορὰ τοῦ καταστρώματος τῆς ὁδοῦ. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καθορίζεται τὸ διὰ κάθε τύπου ἐλαστικοῦ ἐλάχιστον ἐπιτρεπόμενον πάχος προεξοχῶν πέλματος, κάτω τοῦ ὁποῖου λόγῳ ἐλλείψεως ἐπαρκούς ἰκανότητος προσφύσεως δὲν ἐνδεύκνται διὰ λόγους ἀσφαλείας ἢ περαιτέρω χρήσις τοῦ ἐλαστικοῦ τούτου.

13. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα καὶ τὰ ρυμουλκούμενα επιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με σύστημα ἀναρτήσεως τῶν τροχῶν τὸ ὁποῖον ἐξασφαλίζει τὴν ἐλαστικὴν μετ' αὐτῶν σύνδεσιν τοῦ ἀμαξώματος τοῦ ὀχήματος καὶ τὴν ἀπόσβεσιν τῶν ταλαντώσεων. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δύναται νὰ ἐξαίρεθῶν ὠρισμένα ἐιδικῆς χρήσεως αὐτοκίνητα ὀχήματα ἢ ρυμουλκούμενα τῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεως.

14. Αὐτοκίνητον ὄχημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν ταχύτητα τῶν 40 χιλ. τὴν ὥραν ἐπὶ εὐθείας ὁριζοντίας ὁδοῦ, επιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένο με καλῶς λειτουργοῦντα μετρητὴν ταχύτητος (ταχύμετρον).

15. Τὰ μηχανοκίνητα ὀχήματα, ἐκτὸς τῶν διτρώων μοτοσυκλεττῶν χωρὶς κάνιστρον, τὰ τρίτροχα μοτοποδήλατα καὶ τὰ ρυμουλκούμενα, επιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με τὴν πινακίδα ἢ τὴν ἐιδικὴν συσκευὴν ἐπιστημόσεως ἢ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὰ ἄρθρα 29 παρ. 3 καὶ 34 παρ. 9 τοῦ παρόντος Κώδικος. Ἡ ὡς ἄνω πινακὶς ἀποτελεῖται ἀπὸ ἰσόπλευρον τρίγωνον πλευρᾶς μήκους ὅχι μικροτέρου τῶν 0,40 μ. καὶ πλάτους ὅχι μικροτέρου τῶν 0,05 μ. τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους αὐτοῦ θυλακίου νὰ εἶναι κενῷ ἢ χρωματισμένου με ἀνοιχτὸν χρῶμα. Αἱ πλευραὶ τοῦ ἐν λόγῳ τριγώνου πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμέναι ἀπὸ ἀνακλαστικὴν ὕλην ἐρυθροῦ χρώματος. Ἡ πινακὶς πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένη κατὰ τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ τοποθετῆται σταθερῶς εἰς κατακόρυφον θέσιν. Αἱ προδιαγραφαὶ τῶν πινακίδων, τῆς ἀνακλαστικῆς ὕλης αὐτῶν ὡς καὶ τῶν ἐιδικῶν συσκευῶν ἐπιστημόσεως, καθορίζονται με κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων ἔργων.

16. Τὰ ἐπιβατηγὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα επιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με ζώνας ἀσφαλείας εἰς τὰς ἐμπροσθίας θέσεις αὐτῶν. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καθορίζονται αἱ προδιαγραφαὶ τῶν ζωνῶν ἀσφαλείας. Διὰ τὰ κυκλοφοροῦντα κατὰ τὴν ἐναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος παρέχεται διετής προθεσμία διὰ τὸν ἐφωδιασμὸν τῶν με ζώνας ἀσφαλείας. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας αὐτῆς ἢ χρήσις τῶν ζωνῶν ὑπὸ τῶν οδηγῶν καὶ ἐπιβατῶν τῶν ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων, θὰ εἶναι ὑποχρεωτική.

17. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα καὶ τὰ ρυμουλκούμενα, μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους μεγαλυτέρων τῶν 3.500 χιλιόγραμμων, επιβάλλεται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα με καταλλήλους σφίγας ἀναστολῆς κυλίσεως (τάκοι).

18. Ἐκτὸς τῶν ἡμιρυμουλκούμενων, τὰ ρυμουλκούμενα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐφωδιασμένα με τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 56 παρ. 5 τοῦ παρόντος Κώδικος ἀναφερομένην αὐτόματον τροχαπέδην, επιβάλλεται νὰ ἔχουν ἐκτὸς τῆς κυρίας συσκευῆς ζεύξεως καὶ δευτερεύουσας σύνδεσιν, ἢ ὁποία θὰ ἐμπυδίσῃ, εἰς περί-

πτωσιν θραύσεως τῆς κυρίας συσκευῆς, τὴν πτώσιν τῆς ράβδου ἑλξεως τοῦ ρυμουλκούμενου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλούς ἑλξεως τούτου.

19. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δύναται νὰ ἐπιβάλλεται, ὅπως, αὐτοκίνητα ὀχήματα ἢ συνδυασμοὶ ὀχημάτων (σχημοὶ) μήκους μεγαλυτέρου τῶν 10 μέτρων, ἐφοδιάζονται με συστήματα διὰ τῶν ὁποίων ὑποβοηθεῖται ἡ λήψις σημάτων προειδοποιήσεως τὰ ὁποῖα δίδονται ὑπὸ τῶν οδηγῶν τῶν ἀνελκυστῶν ὀχημάτων.

20. Τὰ ζωήματα ὀχήματα μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους μέχρι 3.000 χιλιόγραμμων δύναται νὰ φέρουν μεταλλικὰς στεφάνιας εἰς τοὺς τροχοὺς τὸ πλάτος τῶν ὁποίων εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι μικρότερον τῶν 0,05 μ. Αἱ στεφάνια αὐτὰ επιβάλλεται νὰ εἶναι συνεχεῖς, κυλινδρικοὶ καὶ χωρὶς προεξοχάς, γωνίας ἢ διακοπὰς. ἀκαταρρέεται δὲ νὰ στερεώνονται ἐπὶ τῶν τροχῶν με ἰκρυφὰ τῶν ὁποίων ἢ κεφαλὴ ἐξέχει τῆς ἐπιφανείας τῶν στεφανῶν.

21. Τὰ μηχανήματα ἔργων καὶ τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ ἀναπτύξουν ταχύτητα μεγαλυτέραν τῶν 40 χιλ. τὴν ὥραν, ἐπὶ εὐθείας ὁριζοντίας ὁδοῦ, επιβάλλεται νὰ φέρουν πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν εἰς τὴν ὀπισθίαν πλευρὰν ἐιδικὴν μεταλλικὴν τριγωνικὴν πινακίδα τῆς ὁποίας τὸ περίγραμμα φέρει ἀντανακλαστικὸν ὕλικόν ἐρυθροῦ χρώματος. Ἡ δὲ ὑπόλοιπος ἐπιφάνεια φθορίζον ὕλικόν ἐπίσης ἐρυθροῦ χρώματος.

22. Τὰ ὀχήματα τὰ ὁποῖα μεταφέρουν ἐπικίνδυνα φορτία, ὡς ἐκρηκτικὰς ὕλας αὐτομάτως ἀναφλεξιμους, εὐφλέκτους ὕλας εἰς στερεὰν ἢ ὑγρὴν ἢ ἀέριον κατὰστασιν, τοξικὰς οὐσίας, ραδιενεργὰ ὕλικά, διαβρωτικὰ ὕλικά, δυσόσμους οὐσίας καὶ ὑπεροξειδία, επιβάλλεται νὰ φέρουν ποδὸς ἀναγνώρισιν τῶν εἰς τὴν ἐμπροσθίαν καὶ ὀπίσθιαν πλευρὰν ἀνὰ μίαν ἐιδικὴν μεταλλικὴν ὀρθογώνιον πινακίδα τῆς ὁποίας ἡ ἐπιφάνεια ἔχει καλυφθῇ με ἀντανακλαστικὸν ὕλικόν προτοκαλῆχου χρώματος με περιθώριον μαύρον. Ἐπὶ τῆς πινακίδος ἀνγράφονται δύο ἀριθμοὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν ἄνω διὰ νὰ σημειώσῃ τὴν κατηγορίαν τοῦ κινδύνου, ὁ δὲ κάτω διὰ τὸ εἶδος τοῦ μετασσεριμένου φορτίου.

23. Τὰ ὀχήματα, μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους 7.500 γιλιόγραμμων καὶ ἄνω, καὶ τὰ ρυμουλκούμενα ὀχήματα μεγ. ἐπιτρεπομένου βάρους 3.000 χιλ. καὶ ἄνω, επιβάλλεται νὰ φέρουν πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν εἰς τὴν ὀπισθίαν πλευρὰν τῶν μίαν ἢ δύο μεταλλικὰς πινακίδας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐναλλαττομένης λοξὰς λαρίδας φθορίζοντος ὕλικου ἐρυθροῦ χρώματος καὶ ἀντανακλαστικοῦ ὕλικου κιτρίνου χρώματος.

24. Τὰ ὀχήματα ἢ οἱ συνδυασμοὶ ὀχημάτων μήκους 13 μέτρων καὶ ἄνω, επιβάλλεται νὰ φέρουν πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν εἰς τὴν ὀπισθίαν πλευρὰν τῶν μίαν ἢ δύο πινακίδας τῶν ὁποίων ἡ ἐπιφάνεια καλύπτεται με φθορίζον ὕλικόν γοῦνττ ἐρυθροῦ καὶ ἀντανακλαστικὸν ὕλικόν γοῦνττ χρώματος κιτρίνου καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀναγράφονται ἐιδικὰ σύμβολα.

25. Αἱ διατάξεις, αἱ τεχνικαὶ προδιαγραφαί, ὡς καὶ αἱ θέσεις τοποθετήσεως τῶν εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους 21, 22, 23 καὶ 24, ἐιδικῶν πινακίδων ἐπιστημόσεως ἐιδικῶν ὀχημάτων καθορίζονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν.

26. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, δύναται νὰ ἐπιβάλλεται ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν αὐτοκινήτων, τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων, τῶν μοτοσυκλεττῶν καὶ τῶν μοτοποδηλάτων καὶ δι' ἄλλων, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἐξαρτημάτων ἢ συσκευῶν (ἰδίᾳ πυροσβεστήρων) προοριζομένων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὀχημάτων τούτων ἢ τῶν ἄλλων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ὀχημάτων, τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δι' αὐτῶν, ἐκτελουμένου ἔργου. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐπιβάλλεται ὁ ἐφοδιασμὸς ὅλων τῶν ὀδικῶν ὀχημάτων διὰ κιβωτίου τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ ὑγειονομικὸν ὕλικόν πρώτων βοήθειων.

27. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ οδηγῶν αὐτοκινήτων ὄχημα, ἀγροτικὸν μηχανήμα ἢ μηχανήμα ἔργων, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἢ μὴ ἐρω-

διασπόμενον διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπόμενων μηχανισμῶν, πινακίδων, συσκευῶν, ζωνῶν ἀτραλίας ἢ συστημάτων ἢ ἔχον μηχανισμούς, πινακίδας, συσκευὰς, ζώνας ἀτραλίας ἢ συστήματα μὴ πληροῦντα τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἰδίου ἄρθρου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

28. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὄχημα ἐτέρας κατηγορίας κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἢ μὴ ἐξουσιοδοτημένον διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπόμενων κατὰ περίπτωσιν, μηχανισμῶν, πινακίδων, συσκευῶν ἢ συστημάτων ἢ ἔχον μηχανισμούς, πινακίδας, συσκευὰς ἢ συστήματα μὴ πληροῦντα τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἰδίου ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 82.

Εἰδικαὶ Διατάξεις.

1. Ἡ κατασκευὴ τῶν μηχανοκινήτων ὀχημάτων καὶ μοτοποδηλάτων, πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ ἀποφεύγεται κατὰ τὸ δυνατόν ἡ δημιουργία οἰοῦδηποτε κινδύνου πυρκαϊᾶς, ἢ ἐκρήξεως, καὶ νὰ μὴ προκαλεῖται ὑπερβολικὴ ἐκπομπὴ βλαβερῶν ἀερίων, καπνῶν, ὀσμῶν ἢ θορύβων.

2. Ἡ ὑψηλὴ τάσεως συσκευὴ ἐναρσεως τῶν ὀδικῶν ὀχημάτων πρέπει νὰ μὴ προκαλῇ αἰσθητὴν παρενόχλησιν ἐξ ὑπερβολικῆς ἐκπομπῆς ραδιοπαρασῖτων.

3. Τὸ μηχανοκίνητον ὄχημα πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένον κατὰ τρόπον ὥστε τὸ πεδῖον ὁρατότητος τοῦ ὀδηγοῦ ἐμπροσθεν, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ αὐτοῦ, νὰ εἶναι ἀρκετόν, διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀσφαλὴς ὁδήγησις.

4. Τὰ μηχανοκίνητα ὀχήματα, τὰ μοτοποδήλατα καὶ τὰ ρυμουλκούμενα, πρέπει νὰ εἶναι κατασκευασμένα καὶ ἐξοπλισμένα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ περιορίζεται κατὰ τὸ δυνατόν, εἰς περίπτωσιν ἀτυχήματος, ὁ κίνδυνος τῶσιν διὰ τοὺς ἐπιβαίνοντας αὐτῶν ὅσον καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὰς ὁδοὺς. Ἰδιαίτερος τὰ ὀχήματα αὐτὰ πρέπει νὰ μὴ φέρουν ἐσωτερικῶς ἢ ἐξωτερικῶς διακοσμητικὰ ἢ ἄλλα προεξέχοντα ἀδικαιολογήτως ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατόν νὰ ἀποβῶν ἐπικίνδυνα διὰ τοὺς ἐπιβαίνοντας αὐτῶν ἢ τοὺς λοιποὺς χρησιμοποιοῦντας τὰς ὁδοὺς.

5. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καὶ ὁ ὀδηγῶν ὄχημα, τὸ ὁποῖον δὲν πληροῖ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 83.

Ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις αὐτοκινήτων ὀχημάτων.

1. Εἰς περίπτωσιν μεταβολῆς τοῦ ἀναγραφόμενου ἐπὶ τῆς ἀδείας κυκλοφορίας ἐξωτερικοῦ χρωματισμοῦ τοῦ ἀμαξώματος αὐτοκινήτου ὀχήματος ὁ κάτοχος αὐτοῦ ὑποχρεοῦται, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς μεταβολῆς, νὰ γνωρίσῃ τοῦτο εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, τῆς σχετικῆς διαδικασίας καθοριζομένης μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

2. Μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δύναται νὰ ἐπιβάλλεται ὁμοίωμορος ἐξωτερικὸς χρωματισμὸς εἰς αὐτοκίνητα ὀχήματα ὀρισμένων κατηγοριῶν.

3. Ἡ ἀναγραφὴ ἢ τοποθέτησις διαφημίσεων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἢ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀμαξώματος αὐτοκινήτων ὀχημάτων τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦν δημόσιαν συγκοινωνίαν ἐπιτρέπεται ὑπὸ ὁρους καὶ προϋποθέσεις καθοριζομένας μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

4. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ἐκδιδόμενων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κάτοχος αὐτοκινήτου ὀχήματος, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Ταξινόμησις, ἀπογραφὴ καὶ θέσις εἰς κυκλοφορίαν ὀχημάτων.

*Ἀρθρον 84.

Ἐγκρίσις τύπου ὀχημάτων.

1. Διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορίαν τῶν μηχανοκινήτων ὀχημάτων τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων καὶ τῶν μοτοποδηλά-

των, εἴτε ταῦτα εἰσάγονται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἴτε κατασκευάζονται ἢ συναρμολογοῦνται εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἐγκρίσις τοῦ τύπου αὐτῶν ἢ ὁποῖα χορηγεῖται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων πρὸς τοῦτο Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων Γεωργίας, διὰ τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα, Δημοσίων ἔργων, διὰ τὰ μηχανήματα ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν διὰ τὰ λοιπὰ ὀχήματα.

2. Οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις χορηγήσεως τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ἐγκρίσεων, αἱ τεχνικαὶ προδιαγραφαὶ τῶν ὡς ἄνω ὀχημάτων πέραν τῶν διὰ τοῦ παρόντος Κώδικος ὁριζομένων, ὁ τρόπος ἐλέγχου τῶν εἰσαγομένων ἢ κατασκευαζομένων ὡς ἄνω ὀχημάτων, τὰ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν εἰσαγωγέων ἢ κατασκευαστῶν αὐτῶν διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν τεχνικῶν αὐτῶν στοιχείων ὡς καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, καθορίζονται μετ' ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας, Δημοσίων ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν, κατὰ περίπτωσιν.

3. Ἀμφισβητούμενον τοῦ χαρακτηρισμοῦ μηχανοκινήτου ὀχήματος ὡς αὐτοκινήτου, ἀγροτικοῦ μηχανήματος ἢ μηχανήματος ἔργου, ἀπαιτεῖται κοινὴ ἀπόφασις τῶν ἀρμοδίων ὡς ἄνω Ὑπουργῶν.

*Ἀρθρον 85.

Στοιχεῖα ἀναγνωρίσεως πλαισίου καὶ κινητήρος.

1. Ἐπὶ τοῦ πλαισίου ἢ τοῦ ἀμαξώματος τῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων ἐπιβάλλεται νὰ σημειώνωνται τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ, τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουν τὸν τύπον τοῦ ὀχήματος καὶ ὁ αὐξὼν ἀριθμὸς κατασκευῆς τούτου, ἐπὶ δὲ τοῦ κινητήρος τὰ στοιχεῖα τὰ χαρακτηρίζοντα τὸν τύπον αὐτοῦ καὶ ὁ ἀριθμὸς σειρᾶς κατασκευῆς αὐτοῦ.

2. Μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου ὡς καὶ ὁ τρόπος ἀναγνωρίσεως αὐτοκινήτων ὀχημάτων, τῶν ὁποίων τὰ πλαίσια καὶ οἱ κινητήρες δὲν φέρουν τὰ ἀνωτέρω χαρακτηριστικά.

3. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων δύναται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἀγροτικῶν μηχανημάτων καὶ μηχανημάτων ἔργων. τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων ὡς καὶ μοτοποδηλάτων, μετ' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας διὰ τὰ ἀγροτικὰ μηχανήματα, τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων διὰ τὰ μηχανήματα ἔργων καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν διὰ τὰ μοτοποδήλατα.

4. Πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεως ἢ ἐπιδιορθώσεως τμήματος τοῦ ἀμαξώματος ἢ τοῦ πλαισίου τῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων, ἢ ὁποῖα ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξαφάνισιν ἢ τὴν ἀλλοίωσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ τύπου καὶ ἀριθμοῦ πλαισίου, οἱ κάτοχοι αὐτῶν ὑποχρεοῦνται, πρὸ τῆς ἐπεμβάσεως, νὰ γνωρίσουν τοῦτο εἰς τὰς κατὰ τόπους Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, αἱ ὁποῖαι προβαίνουν εἰς τὴν χάραξιν τοῦ ἀριθμοῦ κυκλοφορίας ἢ τοῦ ἀριθμοῦ πλαισίου εἰς ἄλλην κατάλληλον θέσιν.

5. Ὁ κάτοχος ὀχήματος τῶν κατηγοριῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὁ ὁποῖος παραποιεῖ ἢ ἐξαφανίζει τὰ εἰς τὴν παρ. 1 ἀναφερόμενα στοιχεῖα ἀναγνωρίσεως ὡς καὶ ὁ ἐνεργῶν τὴν τοιαύτην παραποίησιν ἢ ἀλλοίωσιν, τιμωρεῖται διὰ ποινῆς φυλακίσεως τοῦλάχιστον ἐνὸς μηνὸς καὶ δι' ὀριστικῆς ἀφαίρεσεως τῆς ἀδείας κυκλοφορίας τοῦ ὀχήματος. ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

6. Ὁ κάτοχος τοῦ ὀχήματος τῶν κατηγοριῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου ὡς καὶ ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀντικατάστασιν ἢ ἐπιδιόρθωσιν, περὶ τῆς ὁποίας προβλέπει ἡ διάταξις τῆς παρ. 4 τοῦ παρόντος, χωρὶς νὰ τηρηθῇ ἡ εἰς αὐτὴν προβλεπόμενη διαδικασία, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους καὶ δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας κυκλοφορίας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἐνὸς ἑως τριῶν μηνῶν, ταύτης ἐπιβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

*Άρθρον 86.

Τεχνικός έλεγχος όχημάτων.

1. Τά αυτοκίνητα όχηματα τά όποια κυκλοφοροῦν εἰς τήν Ἑλλάδα ὡς καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα, ὑπόκεινται εἰς τακτικόν περιοδικόν τεχνικόν έλεγχον. Ἐντός ἑξ μηνῶν ἀπό τῆς ισχύος τοῦ παρόντος Κώδικος, ὁ Ὑπουργός Συγκοινωνιῶν θά καθορίσῃ τόν τρόπον, τήν διαδικασίαν καί τὰς λεπτομερείας ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης.

2. Ὁ τεχνικός έλεγχος τῶν ἀγροτικῶν μηχανημάτων καί τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων ἐπιβάλλεται μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, τῶν δέ μηχανημάτων ἔργων καί τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων.

3. Ἐάν δι' ὁδικόν όχημα ἡ ρυμουλκούμενον ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς προηγούμενας παραγράφους γενῶνται ἀμφιβολίαι διὰ τήν ἀσφαλή καί κανονικήν γενικῶς εἰς τὰς ὁδοὺς κυκλοφορίαν του, αἱ ἀστυνομικαί ἀρχαί ὡς καί αἱ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν ἐξουσιοδοτούμεναι Ὑπηρεσίαι, δύνανται νά διατάσσουν τόν ἔκτακτον τεχνικόν έλεγχον αὐτοῦ.

4. Ὁ κάτοχος όχηματος ἡ ρυμουλκούμενου, ὁ όποῖος δέν προσκομίζει τούτο διὰ τόν τακτικόν ἢ ἔκτακτον τεχνικόν έλεγχον ἐντός τῆς καθοριζομένης προθεσμίας, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριῶν χιλιάδων δραχμῶν.

*Άρθρον 87.

Γενική ἀπογραφή καί ταξινόμησις όχημάτων.

1. Οὐδέν μηχανοκίνητον όχημα ἡ ρυμουλκούμενον ἐπιτρέπεται, νά κυκλοφορῇ ἐπὶ οἰουδήποτε χώρου εἰς τήν Ἑλλάδα ἐάν δέν ἔχῃ ἀπογραφή καί ταξινόμησιν κατὰ τήν ὀριζομένην ἐκαστοτε γενικήν ἀπογραφήν καί ταξινόμησιν τῶν όχημάτων.

2. Ὁ τρόπος καί ἡ διαδικασία διενεργείας τῶν γενικῶν τούτων ἀπογραφῶν καί ταξινόμήσεων καθορίζονται, διὰ τὰ αυτοκίνητα όχηματα καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, διὰ τὰ μηχανήματα ἔργων καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων καί διὰ τὰ ἀγροτικά μηχανήματα καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας.

3. Ὁ κυκλοφορῶν μηχανοκίνητον όχημα ἡ ρυμουλκούμενον, τὸ όποῖον δέν ἔχει νομίμως ἀπογραφή καί ταξινόμησιν, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν καί δι' ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας κυκλοφορίας τοῦ όχηματος μέχρις ἀπογραφῆς τούτου. Αἱ διατάξεις τοῦ άρθρου 46 τοῦ παρόντος Κώδικος εἶναι δυνατόν νά ἐφαρμοσθοῦν καί εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν.

*Άρθρον 88.

*Άδεια κυκλοφορίας όχημάτων.

1. Οὐδέν μηχανοκίνητον όχημα, ρυμουλκούμενον, μοτοποδήλατον, ποδήλατον ἢ ζωήλατον όχημα ἐπιτρέπεται νά κυκλοφορῇ εἰς οἰονδήποτε χώρον εἰς τήν Ἑλλάδα ἐάν δέν ἔχῃ ἐκδοθῇ δι' αὐτὸ ἄδεια κυκλοφορίας.

2. Ὁ τρόπος καί ἡ διαδικασία χορηγήσεως, κατὰ τὰς καίμενας διατάξεις, τῶν ἀδειῶν τῆς προηγούμενης παραγράφου, καθορίζονται, διὰ τὰ αυτοκίνητα όχηματα καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, διὰ τὰ μηχανήματα ἔργων καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων, διὰ τὰ ἀγροτικά μηχανήματα καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καί διὰ τὰ μοτοποδήλατα, τὰ ποδήλατα καί τὰ ζωήλατα όχηματα, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίας Τάξεως.

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος άρθρου δύνανται νά ἐφαρμοσθοῦν, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, εἰδικά μηχανοκίνητα όχηματα τά όποια χρησιμοποιοῦνται εἰς ἀγῶνας καί πειραματισμοὺς ἐντός αὐτοκινήτοδρομιῶν ἢ παλαιὰ αυτοκίνητα χρησιμοποιούμενα μόνον εἰς ἐκπαιδεύσεις ἢ ἀγῶνας.

3. Τὰ εἰς τήν ἄδειαν κυκλοφορίας στοιχεῖα τῶν αυτοκινήτων όχημάτων καί τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων, ὁ καθορισμὸς τῶν κυρίων χαρακτηριστικῶν αὐτῶν ἢ, εἰς περίπτωσιν μεταβολῶν, ἐνημέρωσις τῶν ἀρμοδίων Ὑπηρεσιῶν καί ὁ χρόνος ἐντός τοῦ όποίου ἐπιβάλλεται νά γίνῃ αὐτή, ἡ χορηγήσις ἀδείας διὰ τὴν κυκλοφορίαν ἢ τὴν ἐξουσίαν, καί όποιοδήποτε ἄλλο σχετικόν θέμα, ρυθμίζονται μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

Προκειμένου περὶ ἀγροτικῶν μηχανημάτων καί τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων, μηχανημάτων ἔργων καί τῶν ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων, μοτοποδηλάτων καί ποδηλάτων, τὰ ἀνωτέρω ρυθμίζονται μέ ἀπόφασιν τῶν ἀρμοδίων, κατὰ περίπτωσιν, Ὑπουργῶν.

4. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καί ὁ ὀδηγῶν αὐτοκίνητον όχημα ἡ ὑπὸ τοιούτου όχηματος ρυμουλκούμενον, μὴ ἐφοδιασμένον δι' ἀδείας κυκλοφορίας ἢ τοῦ όποίου ἡ ἄδεια κυκλοφορίας ἔχει ἀφαιρεθῇ, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρις ἑξ μηνῶν καί διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον τριῶν χιλιάδων δραχμῶν.

5. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ὡς καί ὁ ὀδηγῶν ἀγροτικόν μηχανήμα ἡ ὑπὸ τοιούτου όχηματος ρυμουλκούμενον ἢ μηχανήμα ἔργων, ἡ ὑπὸ τοιούτου όχηματος ρυμουλκούμενον, μὴ ἐφοδιασμένον δι' ἀδείας κυκλοφορίας ἢ τοῦ όποίου ἡ ἄδεια ἔχει ἀφαιρεθῇ, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

6. Ὁ θέτων εἰς κυκλοφορίαν μοτοποδήλατον, μὴ ἐφοδιασμένον δι' ἀδείας κυκλοφορίας, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν, ὁ δέ θέτων εἰς κυκλοφορίαν ποδήλατον, μὴ ἐφοδιασμένον δι' ἀδείας κυκλοφορίας, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν.

*Άρθρον 89.

Μεταβολὴ τῶν στοιχείων τῆς ἀδείας κυκλοφορίας.

1. Κατὰ τήν ἀλλαγὴν κατόχου ὁδικοῦ όχηματος, ὡς καί κατὰ τήν μεταβολὴν τῶν εἰς τήν ἄδειαν κυκλοφορίας ἐφοδιασμένων κυρίων χαρακτηριστικῶν στοιχείων, ὅταν τούτο ἐπιτρέπεται, ἀπαιτεῖται ἐκδοσις νέας ἀδείας, μετὰ ἀπὸ ἐξακρίβωσιν τῶν νέων στοιχείων, ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων κατὰ περίπτωσιν διὰ τήν ἐκδοσιν τῶν ἀδειῶν κυκλοφορίας Ὑπηρεσιῶν.

2. Ἄν διαπιστωθῇ ὑπὸ ἀρμοδίου ὀργάνου ὅτι δέν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῆς προηγούμενης παραγράφου ἐντός τῆς προθεσμίας ἢ όποία καθορίζεται εἰς τήν κατὰ τὸ άρθρον 86 παραγρ. 3 προβλεπομένην ἀπόφασιν, ἀφαιροῦνται ἡ ἄδεια καί αἱ πινακίδες ἀριθμοῦ κυκλοφορίας τοῦ όχηματος, αἱ όποῖαι ἐπιτρέφονται μετὰ τήν ἐκδοσιν νέας ἀδείας, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὀριζόμενα.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος άρθρου, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρις τριῶν μηνῶν καί διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον τριῶν χιλιάδων δραχμῶν.

*Άρθρον 90.

Πινακίδες ἀριθμοῦ κυκλοφορίας.

1. Οὐδέν μηχανοκίνητον όχημα, ρυμουλκούμενον, μοτοποδήλατον, ποδήλατον ἢ ζωήλατον όχημα ἐπιτρέπεται νά κυκλοφορῇ, εἰς όποιοδήποτε χώρον εἰς τήν Ἑλλάδα, ἐάν δέν φέρῃ τὰς πινακίδας ἀριθμοῦ κυκλοφορίας αἱ όποῖαι ἐχορηγήθησαν νομίμως. Ἀπὸ τῆς ισχύος τοῦ παρόντος Κώδικος αἱ χορηγούμεναι πινακίδες πρέπει νά εἶναι ἀνταντακλαστικά.

2. Αἱ διατάξεις, αἱ προβλεπόμεναι, ὁ τρόπος κατασκευῆς καί ἡ διαδικασία χορηγήσεως τῶν εἰς τήν προηγούμενην παράγραφον πινακίδων τὰ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν εἰς περίπτωσιν ἀπωλείας, κλοπῆς, καταστροφῆς ἢ φθορᾶς, τὰ τῆς χορηγήσεως πινακίδων διὰ δοκιμαστικῆν ἢ προσωρινήν κυκλοφορίαν, ὁ τρόπος ἀναρτήσεως, τὰ τῶν ἐγγραφῶν καί ἐνδείξεων ἐπ' αὐτῶν, ὡς καί όποιοδήποτε σχετικόν θέμα, ρυθμίζονται, διὰ τὰ αυτοκίνητα όχηματα καί τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα, μέ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν. Τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα ρυθμίζονται, διὰ τὰ ἀγροτικά μηχανήματα,

μέ απόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, διὰ τὰ μηχανήματα ἔργων, μέ απόφασιν, τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων καὶ διὰ τὰ μοτοποδήλατα, ποδήλατα καὶ ζωήλατα ὀχήματα, μέ απόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων.

3. Ἀπαγορεύεται ἡ δι' οἰκονομικὰς αἰτίας ἀντικατάστασις τῶν εἰς τὴν παράγρ. 1 τοῦ παρόντος καθοριζομένων πινακίδων δι' ἄλλων μὴ νομίμως χορηγηθεισῶν, ἢ παραποιήσας τοῦτων ὑπὸ οἰκονομικὰς μορφήν (τεμαχισμός, ἀλλαγὴ σχήματος ἢ γράμματος, κάμψις τῆς πινακίδας κλπ.). ἢ μετὰθεσις ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ὀχήματος εἰς ἕτερον, ἢ κατασκευὴ ὑπὸ ἄλλου πλην τοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος ὀριζομένου καὶ κατὰ τρόπον διάφορον, ὥς καὶ ἡ πώλησις, ἀγορά καὶ χρῆσις τοιούτων πινακίδων. Οἱ παραβάται τῆς παρούσης καὶ οἱ ὑποβάλλοντες ψευδὴ στοιχεῖα, διὰ τὴν λήψιν ἀνταλλακτικῶν πινακίδων πρὸς τὸν σκοπὸν παρανόμου χρησιμοποίησεως αὐτῶν ἢ τῶν ἀρχικῶς χορηγηθεισῶν, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους.

4. Ὁ θάτων εἰς κυκλοφορίαν αὐτοκίνητον ὄχημα ἢ ρυμουλκούμενον τὸ ὁποῖον δὲν φέρει καὶ τὰς δύο πινακίδας ἀριθμοῦ κυκλοφορίας, αἱ ὁποῖαι νομίμως ἔχουν χορηγηθῇ, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων δραχμῶν. ἑκείνος δὲ ὁ ὁποῖος κυκλοφορεῖ ἄλλης κατηγορίας ὄχημα, μὴ ἐφωδιασμένον διὰ κανονικῶν πινακίδων ἀριθμοῦ κυκλοφορίας, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

Διὰ ποινῆς προστίμου, τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν, τιμωρεῖται καὶ ὁ ὀδηγὼν ὁδὸν ὄχημα τοῦ ὁποῖου αἱ πινακίδες δὲν εἶναι, δι' οἰκονομικὰς λόγους, εὐκρινῶς ὁραταί.

*Ἀρθρον 91.

Κυκλοφορία αὐτοκινήτων ὀχημάτων εἰς τὸ ἐξωτερικόν—Κυκλοφορία ξένων αὐτοκινήτων.

1. Τὰ αὐτοκίνητα ὀχήματα καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀπογραφῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέλθουν, τῶν ὁρίων τῆς Ἑπικρατείας ἂν δὲν εἶναι ἐφωδιασμένα μετὰ τὰ ὑπὸ τῶν σχετικῶν διεθνῶν συμβάσεων καὶ κανονισμῶν καθοριζόμενα πιστοποιητικά καὶ λοιπὰ ἔγγραφα ὡς καὶ μετὰ τὸ διεθνὲς διακριτικὸν σῆμα τῶν αὐτοκινήτων τῆς Ἑλλάδος. Ἐνὰ αὐτοκίνητα ἀπαγορεύεται νὰ εἰσέρχωνται καὶ νὰ κυκλοφοροῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐὰν δὲν φέρουν τὸ διακριτικὸν σῆμα τῆς Χώρας εἰς τὴν ὁποῖαν ἔχουν ἀπογραφῇ.

2. Τὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ διακριτικοῦ σήματος τῆς προηγούμενης παραγράφου, τῶν εἰς αὐτὸ ἐγγραφῶν, τοῦ σημείου τοποθετήσεως αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὀχήματος καὶ ὁποιαδήποτε ἄλλη σχετικὴ λεπτομέρεια, καθορίζονται μετὰ απόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν κατὰ τὰ διεθνῶς ἰσχύοντα.

3. Τὰ ὀχήματα καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν ρυμουλκούμενα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀπογραφῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπαγορεύεται νὰ φέρουν διεθνὲς διακριτικὸν σῆμα ξένου Κράτους.

4. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς προηγούμενης παραγράφου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 92.

Ἀφαίρεσις ἀδείας καὶ πινακίδων ἀριθμοῦ κυκλοφορίας.

Ἡ ἄδεια καὶ αἱ πινακίδες ἀριθμοῦ κυκλοφορίας ἀφαιροῦνται ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων αἱ ὁποῖαι προβλέπονται ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων καί:

α) Ὅταν δὲν ὑπάρχουν πλέον αἱ προϋποθέσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐχορηγήθησαν.

β) Ὅταν δὲν συντρέχουν αἱ ὁρεῖ διὰ τὴν ἀσφάλειαν κυκλοφορίας τοῦ ὀχήματος.

*Ἀρθρον 93.

Παῦσις κυκλοφορίας ὀχήματος.

1. Ὅταν ἀπογεγραμμένον αὐτοκίνητον ὄχημα ἢ ρυμουλκούμενον καταστραφῇ, διαλυθῇ ἢ ἐξαχθῇ ὀριστικῶς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ὁ κάτοχος αὐτοῦ ὑποχρεοῦται, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου κατὰ τὸν ὁποῖον ἐπῆλθεν ἕνα ἐκ τῶν ἀνωτέρω

γεγονότων, νὰ υποβάλῃ σχετικὴν δήλωσιν πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἄδειαν καὶ τὰς πινακίδας ἀριθμοῦ κυκλοφορίας τοῦ ὀχήματος. Αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου, ρυθμίζονται μετὰ απόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

2. Διὰ τὰ ἀπογραφέντα ἀγροτικά μηχανήματα ἢ μηχανήματα ἔργων, οἱ κάτοχοι αὐτῶν ὑποχρεοῦνται εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις, νὰ παραδώσουν τὴν ἄδειαν κυκλοφορίας καὶ τὰς πινακίδας τῶν ὀχημάτων τούτων εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἢ Δημ. ἔργων, κατὰ περίπτωσιν.

3. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθρου, τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

*Ἄδειαι ἱκανότητος ὀδηγῶν.

*Ἀρθρον 94.

Κατηγορίαι ἀδείων ἱκανότητος ὀδηγῶν.

1. Αἱ ἄδειαι ἱκανότητος ὀδηγῶν αὐτῶν ὀχημάτων καὶ μοτοποδηλάτων διακρίνονται εἰς τὰς ἐξῆς κατηγορίας, αἱ ὁποῖαι παρέχουν τὸ δικαίωμα τῆς ὀδηγήσεως τῶν ἀντιστοίχως πρὸς αὐτὰς ἀναφερομένων ὀχημάτων:

α) Κατηγορία Α: Μοτοσυκλέττα καὶ μοτοποδήλατα.

β) Κατηγορία Β: Ἐπιβατηγὰ αὐτοκίνητα ἢ φορτηγὰ μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους μέχρι 3.500 χιλ./μω.

γ) Κατηγορία Γ: Φορτηγὰ αὐτοκίνητα μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους ἄνω τῶν 3.500 χιλ./μω.

δ) Κατηγορία Δ: Λεωφορεῖα αὐτοκίνητα.

ε) Κατηγορία Ε: Αὐτοκίνητα τῶν κατηγοριῶν Β, Γ καὶ Δ μετὰ δυνατότητος συνδέσεως μετ' αὐτῶν ρυμουλκούμενων ὀχημάτων οἰασδήποτε κατηγορίας.

2. Τὰ ὀχήματα τῆς κατηγορίας Β δύναται νὰ συνδέωνται μετὰ ἑλαφρὸν ρυμουλκούμενον, ὅπως ἐπίσης καὶ μετὰ ρυμουλκούμενον μεγίστου ἐπιτρεπομένου βάρους ἄνω τῶν 750 χιλ./μω ὑπὸ τὰς ἐξῆς προϋποθέσεις:

α) Τὸ μέγιστον ἐπιτρεπομένον βᾶρος τοῦ ρυμουλκούμενου ὀχήματος νὰ μὴν ὑπερβαίῃ τὸ ἀπόβαρον τοῦ ἑλκοντος ὀχήματος καὶ

β) τὸ ἄθροισμα τῶν μεγίστων ἐπιτρεπομένων βάρων τοῦ ρυμουλκοῦ καὶ τοῦ ρυμουλκούμενου νὰ μὴν ὑπερβαίῃ τὰ 3.500 χιλιόγραμμα.

3. Τὰ ὀχήματα τῶν κατηγοριῶν Γ καὶ Δ δύναται νὰ συνδέωνται μετὰ ἑλαφρὰ ρυμουλκούμενα, τῆς αὐτῆς κατηγορίας.

4. Εἰς οὐδέναν ἐπιτρέπεται νὰ ὀδηγῇ αὐτοκίνητον ὄχημα ἐὰν δὲν ἔχη τὴν κατὰ νόμον καὶ κατὰ κατηγορίαν ἀπαιτουμένην ἄδειαν ὀδηγήσεως. Ὅμοιως εἰς οὐδέναν ἐπιτρέπεται νὰ ὀδηγῇ αὐτοκίνητον ὄχημα ὅταν ἔχη ἀφαιρεθῇ ἡ ἄδεια ὀδηγήσεως.

5. Ἡ διατάξις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς προηγούμενης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζεται διὰ τοὺς ἐκπαιδευομένους κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἐὰν ὀδηγοῦν τὸ ἐκπαιδευτικὸν αὐτοκίνητον καὶ συνοδεύονται ὑπὸ τοῦ ἐκπαιδευτοῦ τῶν.

6. Ὁ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα χωρὶς νὰ ἔχη τὴν κατὰ νόμον καὶ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτουμένην ἄδειαν ὀδηγήσεως, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἀπὸ ἐνὸς μηνὸς μέχρι δώδεκα μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων δραχμῶν, ὁ δὲ ὀδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα ὅταν ἡ ἄδεια ὀδηγήσεως αὐτοῦ ἔχη ἀφαιρεθῇ ἢ ἀνκληθῇ, δι' οἰκονομικὰς αἰτίας, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἀπὸ δύο μέχρι δώδεκα μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν.

*Ἀρθρον 95.

Χρόνος ἰσχύος ἀδείων ὀδηγήσεως αὐτοκινήτων ὀχημάτων καὶ μοτοποδηλάτων.

1. Αἱ ἄδειαι ἱκανότητος ὀδηγήσεως αὐτοκινήτων ὀχημάτων ἰσχύουν, αἱ μὲν ἐπαγγελματικαὶ ἐπὶ ἑτεῖαν, αἱ δὲ ἐρασιτεχνικαὶ καὶ τοιαῦται ὀδηγήσεως μοτοποδηλάτων ἐπὶ 10ετίαν, ἀπὸ

τῆς ἐκδόσεώς των, ἀνανεούμεναι, μετὰ νέαν ἱατρικὴν ἐξετάσιν τοῦ κατόχου των, πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος των.

2. Μετὰ τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ ἐκδόσεως ἢ ἡ ἀνανέωσις ἀδείας ὁδηγήσεως ἰσχύει ἐπὶ 5ετίαν, μετὰ δὲ τὸ 65ον ἔτος ἐπὶ 3ετίαν.

3. Ἡ ἀδεία ὁδηγήσεως ἢ ὁποία δὲν ἀνανεώσῃ πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος της παύει ἰσχύουσα ὀριστικῶς, ὃ δὲ κάτοχος αὐτῆς, ἐὰν συντρέχουν αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις, δύναται νὰ λάβῃ νέαν ἀντίστοιχον ἀδειαν ὁδηγήσεως, ἐντὸς μὲν 3ετίας ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτῆς, χωρὶς θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ἐξετάσιν, μετὰ ἀπόδοσιν δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης κατόπιν ἐξετάσεων.

4. Ὁ ὁδηγὼν αὐτοκίνητον ὄχημα μὲ ἀδειαν ἢ ὁποία ἔχει λήξει, ἐκτὸς τῆς ἀμέσου ἀφαιρέσεως αὐτῆς, τιμωρεῖται καὶ διὰ προστίμου τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 96.

* Ἀδειαι ὁδηγήσεως μοτοποδηλάτων.

1. Διὰ τὴν ὁδήγησιν μοτοποδηλάτων ἀπαιτεῖται ἀδεία ὁδηγήσεως ἢ ὁποία χορηγεῖται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, εἰς τοὺς συμπληρώσαντας τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

2. Διὰ τοὺς ἀλλοδαποὺς οἱ ὁποῖοι δὲν διαμένουν μονίμως εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὁδήγησιν μοτοποδηλάτου ἢ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀδεία.

3. Ὁ ὁδηγὼν μοτοποδηλάτου χωρὶς νὰ ἔχη τὴν κατὰ νόμον ἀδειαν ὁδηγήσεως τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν ὃ δὲ ὁδηγὼν μοτοποδηλάτου ὅταν ἡ ἀδεία ὁδηγήσεως ἔχῃ ἀφαιρεθῇ ἢ ἀνακληθῇ δι' οἰανδήποτε αἰτίαν, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τριῶν μέχρις ἑξ μηνῶν.

* Ἀρθρον 97.

* Ἀδειαι ὁδηγήσεως ἀγροτικῶν μηχανημάτων καὶ μηχανημάτων ἔργων.

1. Εἰς οὐδένᾳ ἐπιτρέπεται νὰ ὁδηγῇ ἀγροτικὸν μηχανήμα ἢ μηχανήμα ἔργων, ἐὰν δὲν ἔχη τὴν κατὰ νόμον ἀδειαν ὁδηγήσεως. Ομοίως εἰς οὐδένᾳ ἐπιτρέπεται νὰ ὁδηγῇ ἀγροτικὸν μηχανήμα ἢ μηχανήμα ἔργων ὅταν ἡ ἀδεία αὐτῇ ἔχη ἀφαιρεθῇ.

2. Τὰ τῆς ἐκδόσεως ἀδειῶν ὁδηγήσεως ἀγροτικῶν μηχανημάτων ἢ μηχανημάτων ἔργων καὶ ἰσχύος αὐτῶν ρυθμίζονται μὲ κοινὰς ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας ἢ Βιομηχανίας καὶ Ἑνεργείας κατὰ περίπτωσιν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

3. Ὁ ὁδηγὼν ἀγροτικὸν μηχανήμα ἢ μηχανήμα ἔργων χωρὶς νὰ ἔχη τὴν κατὰ περίπτωσιν ἀδειαν ὁδηγήσεως ἢ ὅταν αὐτῇ ἔχη ἀνακληθῇ ἢ ἀφαιρεθῇ, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοῦλάχιστον πέντε χιλιάδων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 98.

Εἰδικαὶ περιπτώσεις ἀφαιρέσεως ἀδείας ὁδηγήσεως.

Ἐὰν διὰ τὴν διάπραξιν κακούργηματος ἢ ἐκ βόλου πλημμελήματος ἐχρησιμοποιήσῃ ὡς μέσον διὰ τὴν τέλεσιν τούτων ὀδικὸν ὄχημα ἢ, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἢ συμμετόχου τῶν ὡς ἄνω ἐγκλημάτων, κατεχομένη ἀδεία ἰκανότητος ὁδηγοῦ ἀνακληθεῖται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διὰ χρονικὸν διάστημα ἐνὸς ἕως δέκα ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἶναι διαρκεῖς τοῦλάχιστον τριῶν μηνῶν.

* Ἀρθρον 99.

Παραχώρησις τῆς ὁδηγήσεως ὀχήματος.

1. Εἰς οὐδένᾳ ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρῇ τὴν ὁδήγησιν ὀδικοῦ ὀχήματος εἰς πρόσωπον τὸ ὁποῖον δὲ ἔχει τὴν κατὰ περίπτωσιν νόμιμον ἀδειαν ὁδηγήσεως.

2. Ὁ παραβαίνων τὴν διάταξιν τῆς προηγουμένης παραγράφου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρις ἑξ μηνῶν.

* Ἀρθρον 100.

* Ἐγγράφα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φέρῃ ὁ ὁδηγός.

1. Ὁ ὁδηγὸς ὀδικοῦ ὀχήματος ὑποχρεοῦται, ὅταν ὁδηγῇ, νὰ φέρῃ τὴν νόμιμον ἀδειαν ὁδηγήσεως καὶ τὴν ἀδειαν κυκλοφορίας τοῦ ὀχήματος τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖ ὡς καὶ τὸ ασφαλιστήριον, ἐὰν ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων ἐπιβάλλεται ἡ ἀσφάλις.

2. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον ἑξακοσίων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 101.

Χρήσις βοηθητικῶν ὀργάνων κατὰ τὴν ὁδήγησιν.

1. Οἱ ὁδηγοὶ ὀδικῶν ὀχημάτων ὑποχρεοῦνται, ὅταν ὁδηγοῦν, νὰ φέρουν καὶ χρησιμοποιοῦν ὁματοῦάλια ἢ ἄλλα βοηθητικὰ ὄργανα, ἂν τοῦτο ἀναγράφεται εἰς τὴν ἀδειαν ὁδηγήσεως αὐτῶν, οἱ ὁδηγοὶ δὲ μοτοσυκλεττῶν ὑποχρεοῦνται νὰ φέρουν καὶ ὁματοῦάλια κατὰ τοῦ ἀνέμου.

2. Ὁδηγοὶ καὶ ἐπιβάται διτρώων μοτοσυκλεττῶν χωρὶς κένιστρον καὶ διτρώων μοτοποδηλάτων ὑποχρεοῦνται νὰ φέρουν προστατευτικὸν κράνος.

3. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κρατῶν, ὡς καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς ἰδίας παραγράφου, καθορίζονται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν. Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως δύναται αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ ἐπὶ τῶν ὁδηγῶν ἢ ἐπιβατῶν τῶν διτρώων μὲ κένιστρον ἢ τριτρώων μοτοσυκλεττῶν.

4. Ὁ παραβαίνων τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ καὶ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ἐκδιδομένων Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τιμωρεῖται διὰ προστίμου τοῦλάχιστον χιλίων δραχμῶν.

* Ἀρθρον 102.

Εἰδικὸν σῆμα ἀναγνωρίσεως νέων ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ὀχημάτων.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δύναται νὰ ἐπιβάλλεται ὅπως οἱ ὁδηγοὶ τοποθετοῦν ἐπὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν ὁδηγουμένου αὐτοκινήτου εἰδικὸν σῆμα ἀναγνωρίσεως ἐπὶ 5ν ἔτος ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως θὰ ὀρισθοῦν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ σήματος, ὃ τρόπος τοποθετήσεως ὡς καὶ κάθε ἄλλη λεπτομέρεια ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης διατάξεως.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΤΕΛΙΚΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Διοικητικὰ μέτρα καὶ πρόστιμα.

* Ἀρθρον 103.

Ἐπιβολὴ διοικητικῶν ποινῶν καὶ μέτρων.

1. Διὰ τὰς, εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 3, 4 παρ. 3, 16, 17, 19 παρ. 5, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 29, 33, 34 παρ. 3 περιπτ. ε, 39 παρ. 2 καὶ 54 παρ. 1 τοῦ παρόντος Κώδικος, προβλεπομένας παραβάσεις δύναται ἐκτὸς τῆς ποινικῆς κυρώσεως ν' ἀφαιρῇται καὶ ἡ ἀδεία ἰκανότητος ὁδηγοῦ διὰ χρονικὸν διάστημα δύο ἕως δέκα ἡμερῶν.

2. Διὰ τὰς παραβάσεις τοῦ παρόντος Κώδικος αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐλαττωματικὴν λειτουργίαν τοῦ ὀχήματος τὴν σχετικὴν μὲ τὴν ἀσφαλῆ κυκλοφορίαν αὐτοῦ, τὴν ὑπὸ τούτου ἐκπομπὴν ἐπικινδύνων καυσασερίων καὶ τὴν πρόκλησιν ὑπερβολικῶν θορύβων (ἀρθρ. 15 παρ. 1 περπτ. α καὶ 6, 53, 55, 57, 61, 62, 64, 68, 70, 78, 79 καὶ 81 παρ. 1, 7, 8, 11, 12 καὶ 13), ἐπιβάλλεται τὸ διοικητικὸν μέτρον τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας κυκλοφορίας καὶ τῶν κρατικῶν πινακίδων μέχρις ἀποκαταστάσεως τῶν ἐλαττωμάτων αὐτῶν.

3. Ἀρμόδια διὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν παραβάσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἐπιβάλλεται τὸ εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου διοικητικὸν μέτρον, εἶναι τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ὡς καὶ τὰ δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίας Τάξεως, Συγκοινωνιῶν, Δημοσίων Ἔργων καὶ Γεωργίας, κατὰ περίπτωσιν, ἐξουσιοδοτημένα.

4. Ἀρμόδιοι διὰ τὴν ἐπιβολὴν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κυρώσεως εἶναι οἱ Ἀξιωματικοὶ Διοικηταὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν Τροχαίας Κινήσεως, ἐν ἑλλείψει δὲ τοιούτων εἰδικῶν Ὑπηρεσιῶν, οἱ ἐπιφορτισμένοι καὶ μετὰ τὴν ἀσκήσιν Ἀστυνομίας Τροχαίας Διοικηταὶ Ἀξιωματικοί. Τὸ ἐπιβαλλόμενον διοικητικὸν μέτρον ἐκτελεῖται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ παραβάτου.

5. Κατὰ τῶν περὶ ἐπιβολῆς τοῦ εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον προβλεπομένου διοικητικοῦ μέτρου ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τῶν Διευθυντῶν Ἀστυνομικῶν Διευθύνσεων ἢ Διοικήσεων Χωροφυλακῆς, Προϊσταμένων τῶν ἐκδιδόντων τὰς ἀποφάσεις ταύτας ὁργάνων, οἱ ὅποιοι ἀποφασίζουν περὶ τῆς μειώσεως ἢ ἀρσεως τῆς ποινῆς. Προκειμένου περὶ ἀποφάσεων ἐκδιδομένων ὑπὸ ἀξιωματικῶν Διοικητῶν Ὑπηρεσίας Τροχαίας, ἢ κατ' αὐτῶν προσφυγὴ ἀσκεῖται ἐνώπιον τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑποδιευθύνσεων Τροχαίας.

Αὕτη ἀσκεῖται ἐντὸς προθεσμίας 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως διὰ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὴν Ἀρχὴν ἢ ὁποία ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν ἢ εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Τμήμα τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τοῦ προσφεύγοντος. Ἡ ἀσκηθεῖσα προσφυγὴ διαδίδεται εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀρχὰς αἱ ὁποῖαι ἐντὸς 20 ἡμερῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκδώσιν τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τῶν. Ἡ ἀσκήσις τῆς προσφυγῆς ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

6. Ἀρμόδια διὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν παραβάσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἐπιβάλλονται τὰ εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου διοικητικὰ μέτρα, εἶναι τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα καὶ τὰ δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίας Τάξεως καὶ Συγκοινωνιῶν, Δημοσίων Ἔργων καὶ Γεωργίας κατὰ περίπτωσιν, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένα. διὰ δὲ τὴν διαπίστωσιν, τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μέτρων τούτων εἶναι αἱ ἀρμόδιαι περιφερειακαὶ Ὑπηρεσίαι. Δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης παραγράφου.

7. Ὁ ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἔχει ληφθῇ τὸ διοικητικὸν μέτρον τῆς ἀφαίρεσεως τῆς ἀδείας ἰκανότητος ὁδηγοῦ ὑποχρεοῦται, εἰδοποιούμενος ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυν. Ἀρχῆς, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἀσκήσεως τῶν ἐνδίκων μέσων, ὅπως παραδῶσιν ταύτην ἐντὸς προθεσμίας 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως. Ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ παρόντος τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς μηνός.

* Ἀρθρον 104.

Ἐπιβολὴ προστίμων ὑπὸ ἀστυνομικῶν ὁργάνων.

1. Εἰς τοὺς καταλαμβανομένους ἐπ' αὐτοφώρῳ ὡς ὑπαιτίους πταισματοδικῶν παραβάσεων, αἱ ὁποῖαι προβλέπονται εἰς τὸν παρόντα Κώδικα, ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ βεβαιούντος αὐτὰς ἀστυνομικοῦ ὁργάνου πρόστιμον ἴσον πρὸς τὸ ἡμισυ τοῦ μικροτέρου ὁρίου τῆς ἀπειλουμένης δι' ἐκάστην ἐξ αὐτῶν ποινῆς, ἢ καταβολὴ τοῦ ὁποίου ἀπαλλάσσεται τοὺς παραβάτας τῆς ποινικῆς διώξεως.

2. Εἰς περίπτωσιν συρροῆς πταισματοδικῶν παραβάσεων, ἐπιβάλλεται συνολικὴ ποινὴ, ἢ ὁποία ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ προστίμου τοῦ προβλεπομένου διὰ τὴν βαρυτέραν ἐπαυξανόμενον κατὰ τὸ ἡμισυ τῶν προστίμων τὰ ὁποῖα προβλέπονται διὰ τὰς ἄλλας συντρεχούσας παραβάσεις, κατὰ τὸν εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπολογισμὸν αὐτῶν.

3. Εἰς περίπτωσιν συνεχιζομένης πταισματοδικῆς παραβάσεως ἐκ τῶν προβλεπομένων εἰς τὸν παρόντα Κώδικα, τὸ ἀστυνομικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον βεβαιώνει ταύτην ὀρίζει εὐλογον χρόνον διὰ τὴν ἄρσιν αὐτῆς καὶ ἐὰν δὲν συμμορφωθῇ ὁ παραβάτης,

ἐπιβάλλει νέον πρόστιμον, κατὰ τὰ εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀριζόμενα, μετὰ ἀπὸ κάθε νέαν βεβαίωσιν τῆς παραβάσεως.

* Ἀρθρον 105.

Δικονομικαὶ διατάξεις.

1. Οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 104 καταλαμβανόμενοι ἐπ' αὐτοφώρῳ, οἱ ὅποιοι ἀμφισβητοῦν τὴν παράβασιν ἢ ὁποία τοὺς ἀποδίδεται, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσουν, διὰ προφορικῆς δηλώσεως γενομένης πρὸς τὸ ἀστυνομικὸν ὄργανον τὸ ὁποῖον βεβαιώνει τὴν παράβασιν, τὴν παραπομπὴν τῶν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας Πταισματοδικείου, διὰ νὰ δικασθῶν συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος τούτου. Ὑπὸ τοῦ Πταισματοδικείου ἐπιβάλλονται αἱ ὑπὸ τῶν σχετικῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κώδικος προβλεπόμεναι ποιναί.

2. Οἱ κατὰ τ' ἄνωτέρω ζητοῦντες τὴν παραπομπὴν τῶν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Πταισματοδικείου, καλοῦνται ὑπὸ τῶν βεβαιούντων τὴν παράβασιν ἀστυνομικῶν ὁργάνων, νὰ ἐμφανισθῶν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἄνω δικαστηρίου ἢ τοῦ Πταισματοδικείου τῆς ἑδρας τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ παράβασις, εἰς ὁρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν, σημειουμένην εἰς τὴν πρᾶξιν βεβαιώσεως τῆς παραβάσεως, ἢ ὁποία ἐπέχει θέσιν κλητηρίου θεσπισματος.

3. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πταισματοδικείου ἐκδίκασιν τῆς παραβάσεως δὲν ἀπαιτεῖται σύνταξις νέας πράξεως βεβαιώσεως ταύτης οὔτε ἐμφανίζεται τὸ ἀστυνομικὸν ὄργανον, τὸ ὁποῖον τὴν βεβαιώσεν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐμφάνισις του διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

4. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον συντάξεως καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς πράξεως βεβαιώσεως τῆς παραβάσεως, τὸ ἀρμόδιον πρὸς τοῦτο ὄργανον, τὴν ἀκολουθουμένην διαδικασίαν ἐκδόσεως καὶ περαιτέρω καταβολῆς τοῦ προστίμου ἢ παραπομπῆς τῆς παραβάσεως ἐνώπιον τοῦ Πταισματοδικείου, τὰ τῆς ἐξακριβώσεως τῶν στοιχείων ταυτότητος τοῦ παραβάτου ὡς ἐπίσης καὶ τὰ τῆς εἰδικῆς διωδικίας ἐπὶ πταισματοδικῶν παραβάσεων, ἐφαρμόζονται τὰ ὀριζόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, 6 καὶ 7 Ν. Δ/τος 805/1971 «περὶ πταισματοδικῶν παραβάσεων βεβαιουμένων παρὰ τῶν ἀστυνομικῶν ὁργάνων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Τελικαὶ καὶ μεταβατικαὶ διατάξεις.

* Ἀρθρον 106.

Συντονιστικαὶ Ἐπιτροπαὶ Κυκλοφορίας.

1. Δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν δύναται νὰ συγκροτηθῶν εἰς Νομοὺς Συντονιστικαὶ Ἐπιτροπαὶ Κυκλοφορίας αἱ ὁποῖαι ἀπαρτίζονται ἐκ:

α) Τοῦ Προϊσταμένου τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας Κυκλοφορίας τῆς Ἐπιθεωρήσεως Δημοσίων Ἔργων, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται ὁ Νομός.

β) Τοῦ Προϊσταμένου τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας Συγκοινωνιῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν.

γ) Τοῦ Διοικητοῦ Διοικήσεως Χωροφυλακῆς ἢ Ἀστυνομίας Πόλεων, κατὰ περίπτωσιν. Εἰδικῶς διὰ τὸν Νομὸν Θεσσαλονίκης τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποδιευθύνσεως Τροχαίας ἢ Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς, κατὰ περίπτωσιν.

δ) Τοῦ Προϊσταμένου Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος, κατὰ περίπτωσιν ἐξεταζομένου θέματος ἢ ἐὰν δὲν ὑπάρχη, τοῦ Προϊσταμένου Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

2. Εἰδικῶς διὰ τὴν περιοχὴν τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς συνιστᾶται δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ Κυκλοφορίας ἢ ὁποία ἀπαρτίζεται ἐκ:

α) Τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Κυκλοφορίας τῆς Γενικῆς Δ/σεως Δημοσίων Ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

6) Τοῦ Προϊσταμένου τῆς Δ/νσεως Πολεοδομικῶν Μελετῶν τῆς Ὑπηρεσίας Οἰκισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων ἔργων.

γ) Ἐνὸς ἀνωτέρου τεχνικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Γενικῆς Δ/νσεως Μεταφορῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν.

δ) Τοῦ ἀρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Διευθυντοῦ τῆς Ὑποδιευθύνσεως Τροχαίας Κινήσεως.

ε) Τοῦ Προϊσταμένου Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος, κατὰ περίπτωσιν ἐξεταζομένου θέματος ἢ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοῦ Προϊσταμένου Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς.

στ) Ἐνὸς ἐκπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Λέσχης Αὐτοκινήτου καὶ Περιηγήσεων (ΕΛΠΑ), εἰδικευμένου εἰς τὰ κυκλοφοριακὰ θέματα.

3. Διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων ὀρίζονται καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ τῶν μελῶν τῶν Συντονιστικῶν Ἐπιτροπῶν Κυκλοφορίας ὡς καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του.

4. Τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων προεδρεύει ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος καὶ ἐπὶ ἰσοβάθμῳ ὁ ἀρχαιότερος.

5. Αἱ Συντονιστικαὶ Ἐπιτροπαὶ Κυκλοφορίας γνωμοδοτοῦν βάσει κυκλοφοριακῶν μελετῶν καὶ κριτηρίων ἐπὶ τῆς σκοπιμότητος καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου συντονισμοῦ διὰ τὴν λήψιν μέτρων ρυθμίσεως καὶ περιορισμῶν τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς σταθμεύσεως, τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων διευθετήσεως καὶ ἐξοπλισμοῦ ὁδῶν καὶ ὁδικῶν κόμβων, τὸν καθορισμὸν διαδρομῶν, ἀφετηριῶν, στάσεων κλπ. τῶν ὁδικῶν μέσων δημοσίων μεταφορῶν ὡς καὶ διὰ τὴν ἐν γένει ἀντιμετώπισιν κυκλοφοριακῶν προβλημάτων.

* Ἀρθρον 107.

Ἀνάκλησις ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ.

1. Ἐὰν διαταχθῇ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κώδικος, ἀνάκλησις τῆς ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ, δύναται ὁ ὁδηγὸς ἐναντίον τοῦ ὁποίου λαμβάνεται τὸ μέτρον ἐὰν συντρέχουν αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις νὰ λάβῃ νέαν ἀδειαν μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἀνακλήσεως, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ἀνακλήσεως ἐφ' ὅρου ζωῆς.

2. Ἐπὶ ἀνακλήσεως ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων ὁχημάτων, ἡ Ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ ἢ ὁποία ἐκτελεῖ τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν πρέπει νὰ διαδίδῃ τὴν ἀδειαν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν ἢ ὑποία ἐξέδωκε ταύτην.

* Ἀρθρον 108.

Σύστημα ἐλέγχου συμπεριφορᾶς τῶν ὁδηγῶν.

1. Δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως, ἐκδιδομένης ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κώδικος, καθιερῶνται σύστημα ἐλέγχου τῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς τῶν ὁδηγῶν ὁλῶν τῶν μηχανοκινήτων ὁχημάτων ἢ ὠρισμένων κατηγοριῶν ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ τῶν μοτοποδηλάτων, διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν στοιχείων περὶ τῶν διαπραττομένων ὑπ' αὐτῶν παραβάσεων ὠρισμένων διατάξεων τοῦ παρόντος Κώδικος καὶ τῆς καταγραφῆς αὐτῶν.

2. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθορίζονται ὁ τρόπος συγκεντρώσεως τῶν κατὰ τὰ ἄνω στοιχείων, τῆς καταγραφῆς καὶ βαθμολογήσεως τῶν διαπραττομένων παραβάσεων, τὰ ἐπιβαλλόμενα διοικητικὰ μέτρα ἐπὶ συγκεντρώσεως ὠρισμένης βαθμολογίας καὶ αἱ λεπτομέρειαι αἱ ἀνγκαῖαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου.

3. Τὰ ὡς ἄνω διοικητικὰ μέτρα ἐπιβάλλονται παραλλήλως καὶ ἀνεξαρτήτως πρὸς τὰς ποινικὰς κυρώσεις, ἐπὶ παραβάσεως ὅμως τιμωρουμένης εἰς βαθμὸν πλημμελήματος ἢ ἔκδοσις ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ ἀθωωτικῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἄρσιν τοῦ διοικητικοῦ μέτρου καὶ τὴν διαγραφὴν τῆς ἀντιστοίχου εἰς τὴν παράβασιν βαθμολογίας.

4. Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καταργοῦνται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος αἱ ὁποῖαι προβλέπον διοικητικὰς ποινάς, ὡς

καὶ αἱ διατάξεις διὰ τῶν ὁποίων ἐπιβάλλονται παρεπόμεναι ποιναὶ ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων. Αἱ σχετικαὶ παραβάσεις θὰ καταγράφονται καὶ θὰ τιμωροῦνται κατὰ τὰ ἄνω διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐκδοθησομένης κοινῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

* Ἀρθρον 109.

Προσωρινὴ ἰσχὺς πινακίδων σημάσεως καὶ διαγραμμίσεων.

1. Ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κώδικος ἰσχύουν παραλλήλως πρὸς τὰς νέας καὶ αἱ χρησιμοποιούμεναι πινακίδες σημάσεως ὁδῶν, ὡς προσωρινῶς διατηρούμεναι πινακίδες (Πδ). Ἡ σημασία τῶν προσωρινῶς διατηρουμένων πινακίδων (Πδ—1 μέχρι Πδ—6) εἶναι:

Πδ—1 Προσοχὴ ἄλλοι κίνδυνοι, μετὰ τὴν σημασίαν τῆς Κ—25.

Πδ—2 Ὑποχρεωτικὴ διακοπὴ πορείας, μετὰ τὴν σημασίαν τῆς Ρ—2.

Πδ—3 Ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς τὰ μηχανοκίνητα ὁχήματα, μετὰ τὴν σημασίαν τῆς Ρ—19.

Πδ—4 Ἀπαγορεύεται ἡ στάθμευσις, μετὰ τὴν σημασίαν τῆς Ρ—39.

Πδ—5 Ἀπαγορεύεται ἡ στάθμευσις εἰς τὴν πλευρὰν τῆς πινακίδος κατὰ τοὺς μονοὺς μῆνας, μετὰ τὴν σημασίαν τῆς Ρ—41.

Πδ—6 Ἀπαγορεύεται ἡ στάθμευσις εἰς τὴν πλευρὰν τῆς πινακίδος κατὰ τοὺς ζυγούς μῆνας, μετὰ τὴν σημασίαν τῆς Ρ—42.

2. Ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κώδικος αἱ διαβάσεις τῶν πεζῶν δύναται ν' ἀποτελοῦνται ἐκ δύο κατὰ πλάτος (ἐγκαρσίων) γραμμῶν αἱ ὁποῖαι καθορίζουν τὰ ὅρια τῶν διαβάσεων.

* Ἀρθρον 110.

Γνωμοδοτικὴ Ἐπιτροπὴ.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἢ Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 62/1975 «περὶ συστάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεως Νέου Κώδικος Ὀδικῆς Κυκλοφορίας κλπ.» δύναται νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ μίαν τριετίαν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κώδικος, ὡς γνωμοδοτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ θεμάτων κυκλοφορίας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος τούτου, διευρυνομένη διὰ τῆς προσηύχης 2 νέων μελῶν. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην ἀνατίθεται ἡ μελέτη καὶ ἡ σύνταξις τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος Κώδικος προβλεπομένων Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν καθορίζονται τὰ τῆς λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ὡς καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ Προέδρου, τῶν μελῶν καὶ τοῦ Γραμματέως αὐτῆς.

* Ἀρθρον 111.

Δημοσίευσις ἀποφάσεων.

Αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κώδικος ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

* Ἀρθρον 112.

Καταργούμεναι διατάξεις.

1. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργοῦνται αἱ κάτωθι διατάξεις, ὡς καὶ πᾶσα ἐτέρα τοιαύτη ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ:

α) Τῶν ἁρθρῶν 1, 3, 5, 6, 7, 9, παρ. δ' ἐδαφ. δεύτερον, 15, 17, 18, 19, 34, 37, 38, ὡς τοῦτο ἐρροποποιήθη διὰ τοῦ ἁρθρου 19 τοῦ ἀπὸ 22/29 Ἰουλίου 1933 Ν.Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς «περὶ αὐτοκινήτων ἐν γένει καὶ τοῦ Ταμείου Προνοίας Ἱδιοκτητῶν Λεωφορείων αὐτοκινήτων κειμένης νομοθεσίας», 41 παρ. 2, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 14 ἕως καὶ 21 καὶ 22 ἐδάφια ἐξέδομον, αἰκοστὸν πέμπτον

και τριακοστόν πέμπτον, 42 παρ. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 13, 16 και 17, 43 παρ. 2, 3, 4 και 6 του Ν. 4841/1930, «περί αυτοκινήτων κυκλοφορίας αυτών και υποχρεώσεως των ιδηγών».

6) Τῶν ἀρθρῶν 2 ἕως καὶ 8, 10, 11, 13, 49, 51 70, 73, 74, 84 καὶ 85 παρ. α' τοῦ ἀπὸ 22/29 Ἰανουαρίου 1931 Π.Δ. «περί κυκλοφορίας αυτοκινήτων ὀχημάτων», ὡς καὶ τῶν εἰς ταῦτα ἀναφερομένων διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 80, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 παρ. 2 τοῦ ἀπὸ 24/11 καὶ 10.12.1953 Β.Δ. «περί τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ ἀπὸ 29.1.1931 Π.Δ. «περί κυκλοφορίας αυτοκινήτων ὀχημάτων τοῦ αὐτοῦ Π.Δ./τος».

γ) Τοῦ ἀρθροῦ 21 τοῦ Α.Ν. 646/1937 «περί τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων τῆς «περί αυτοκινήτων νομοθεσίας».

δ) Τοῦ Β.Δ. ἀπὸ 9.4.1938 «περί ἀπογραφῆς γεωργικῶν μηχανημάτων καὶ παροχῆς ἀδειῶν κυκλοφορίας».

ε) Τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ Ν. 3216/1955 «περί συμπληρώσεως τῆς «περί Ὄργανισμοῦ Ἐλέγχου τῶν δι' Ἀυτοκινήτων Συγκοινωνιῶν (ΟΕΑΣ) κειμένης νομοθεσίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 24 τοῦ Ν.Δ. 3990/1959 «περί ἀναθέσεως εἰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχὰς τῆς ἐκδικάσεως ἀστυνομικῶν παραβάσεων, τιμωρουμένων διὰ προστίμου κλπ.».

στ) Τοῦ ἀρθροῦ 2 παρ. 1, 2 καὶ 5 τοῦ Ν. Δ. 3334/1955 «περί μεταφορᾶς ἀγαθῶν ἐπὶ κομίστρῳ διὰ φορτηγῶν τριτρώων αυτοκινήτων κλπ.».

ζ) Τῶν ἀρθρῶν 8, 9, 10 παρ. 5, 6 καὶ 7, 11, 12, 14, 15 καὶ 24 παρ. 1 καὶ 2 τοῦ Ν. Δ. 3990/1959 «περί ἀναθέσεως εἰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχὰς τῆς ἐκδικάσεως ἀστυνομικῶν παραβάσεων, τιμωρουμένων διὰ προστίμου κλπ.».

η) Τοῦ Ν.Δ. 4233/1962 «περί κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας».

θ) Τῶν ἀρθρῶν 3 παρ. 2, 4 παρ. 3, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ Α.Ν. 170/1967 «περί τρόπου βεβαιώσεως παραβάσεων καὶ ἐπιβολῆς ποινῶν σχετικῶς μὲ τὴν στάθμευσιν ὀχημάτων, κυκλοφορίαν πεζῶν καὶ ὀχημάτων, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν συναφῶν διατάξεων».

ι) Τοῦ ἀρθροῦ 30 τοῦ Α.Ν. 344/1968 «περί διατάξεων τινῶν ἀφορῶν εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως».

ια) Τοῦ Ν.Δ. 200/1969 «περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν.Δ. 4233/1962 «περί Κώδικος ὀδικῆς κυκλοφορίας».

ιβ) Τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ Β.Δ. 204/1969 «περί καθορισμοῦ διαστάσεων καὶ βαρῶν ἀγροτικῶν ρυμουλκουμένων ὀχημάτων».

ιγ) Τοῦ ἀρθροῦ 6 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 4535/1966 «περί τροποποιήσεως φορολογικῶν διατάξεων».

ιδ) Τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ Π.Δ. 22/1946 «περί ἐπιδότησεως τῆς λειτουργίας χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων».

ιε) Τοῦ Ν.Δ. 905/1971 «περί τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 74 τοῦ κώδικος ὀδικῆς κυκλοφορίας».

ιστ) Τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 Ν.Δ. 805/1971 «περί πταισματικῶν παραβάσεων βεβαιουμένων παρὰ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων», καὶ δ' ὁ μέρος ταῦτα ἀναφέρονται εἰς παραβάσεις τῶν περὶ ὀδικῆς κυκλοφορίας διατάξεων ὡς καὶ τὴν ἐκδίκασιν αὐτῶν.

ιζ) Τοῦ ἀρθροῦ 7 ἐδάφισιν α' Ν.Δ. 1146/1972 «περὶ τοῦ τρόπου μεταδιθέσεως ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων ἐπὶ αὐτοκινήτων ὀχημάτων καὶ μοτοσυκλετῶν».

ιη) Τοῦ ἀρθροῦ 5 παρ. 4 Ν. 2367/1953 «περὶ τίτλων κυριότητος, ταξινόμησεως ἀδειῶν κυκλοφορίας καὶ φορολογίας αὐτοκινήτων».

ιθ) Τοῦ ἀρθροῦ 10 Ν. 5611/1932 «περὶ κορεσμοῦ λεωφορειακῶν γραμμῶν κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 29 Ν.Δ. 22.7.1933 καὶ ἀρθροῦ 2 τοῦ κυρώσαντος τοῦτο Ν. 6033».

κ) Τοῦ ἀρθροῦ 3 παρ. 2 Ν. 40/1975 «περὶ λήψεως μέτρων ἐξοικονομήσεως ἐνεργείας».

* Ἀρθρον 113.

* Ἐναρξίς ἰσχύος τοῦ Κώδικος.

1. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κώδικος ἀρχίζει μετὰ παρέλευσιν ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτός:

α) Τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 2, αἱ ὁποῖαι δίδουν τὸν ὅρισμόν τῆς μοτοσυκλέτας, τοῦ μοτοποδηλάτου καὶ τοῦ λεωφορείου ἢ ἰσχύς τῶν ὁποίων ἀρχίζει μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κώδικος καὶ

β) τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 63 παρ. 2, 64 παρ. 2 καὶ 80 παρ. 2 καὶ 3, ὁ χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν ὁποίων θὰ ὀρισθῇ διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκδοθῶν μὲ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

2. Αἱ διατάξεις τῆς περιπτώσεως α' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀφοροῦν τὰς μοτοσυκλέτας, τὰ μοτοποδήλατα καὶ τὰ λεωφορεῖα τὰ ὁποῖα θὰ τεθοῦν εἰς κυκλοφορίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῶν.

3. Διὰ τὰς μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν περὶ ὧν ἡ περίπτωσις α' τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ διατάξεων τεθεῖσας εἰς κυκλοφορίαν μοτοσυκλέτας, μοτοποδήλατα καὶ λεωφορεῖα:

α) Μοτοσυκλέτα εἶναι μηχανοκίνητον ὄχημα δύο ἢ τριῶν τροχῶν, τὸ ὁποῖον ἔχει χαρακτηριστικὰ κινητήρος μεγαλύτερα τῶν μοτοποδηλάτων. Αἱ μοτοσυκλέται διακρίνονται εἰς προοριζομένας διὰ μεταφορὰν προσώπων, εἰς τριτρώους προοριζομένας διὰ μεταφορὰν πραγμάτων καὶ εἰς προσωριζομένας δι' εἰδικὴν χρῆσιν ἢ δι' εἰδικὰς μεταφορὰς. Αἱ μέγισται διαστάσεις μετὰ τοῦ φορτίου τῶν μοτοσυκλετῶν καθορίζονται ὡς ἑξῆς: πλάτος 1,50 μέτρα, ὕψος 1,80 μέτρα, μήκος 4 μέτρα. Τὸ ὠφέλιμον φορτίον τῶν προοριζομένων διὰ τὴν μεταφορὰν πραγμάτων καὶ τῶν δι' εἰδικὴν χρῆσιν μοτοσυκλετῶν ὀρίζεται ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν μὴ δυνάμενον πάντως νὰ εἶναι μεγαλύτερον τῶν 350 χιλιογράμμων.

6) Μοτοποδήλατον εἶναι ποδήλατον ὄχημα δύο ἢ περισσοτέρων τροχῶν τὸ ὁποῖον κινεῖται καὶ διὰ κινητήρος μὲ κυλινδρισμὸν μέχρι 50 κυβικῶν ἐκατοστῶν καὶ βάρους μέχρι 16 χιλιογράμμων ἐτοίμου πρὸς λειτουργίαν.

γ) Λεωφορεῖον εἶναι αὐτοκίνητον εἰδικῶς διασκευασμένον, προοριζόμενον διὰ τὴν μεταφορὰν ὁκτώ καὶ ἄνω προσώπων μετὰ τοῦ ὀδηγοῦ.

Π Ι Ν Α Κ Ξ

σχεδίων πινακίδων σημάσεως οδών

I. ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Κ)

(Κ-1α)
Έπικίνδυνος άριστερά στροφή.

(Κ-1β)
Έπικίνδυνος δεξιά στροφή.

(Κ-2α)
Έπικίνδυνοι δύο αντίρροποι ή διαδο-
χικά (συνεχείς) στροφαι — ή πρώτη
άριστερά.

(Κ-2β)
Έπικίνδυνοι δύο αντίρροποι ή διαδο-
χικά (συνεχείς) στροφαι — ή πρώτη
δεξιά.

(Κ-3)
Έπικίνδυνος κατωφέρεια, (μέ κλίσιν
ώς ή άναγραφομένη επί της Πινα-
κίδος)

(Κ-4)
Απότομος άνωφέρεια, (μέ κλίσιν ως ή
άναγραφομένη επί της Πινακίδος)

(Κ-5)
Έπικίνδυνος στένωσης όδοστρώμα-
τος άμφίπλευρος.

(Κ-6)
Έπικίνδυνος στένωσης όδοστρώμα-
τος μονόπλευρος.

(Κ-7)
Κινητή Γέφυρα.

(K-8)
Ἡ ὁδὸς ὁδηγεῖ πρὸς ἀποβάθραν ἢ ὄχθην ποταμοῦ.

(K-9)
Ἐπικινδύνως ἀνώμαλον ὁδόστρωμα, εἰς κακὴν κατάστασιν, μετὰ λάκων κλπ.

(K-10)
Ἐπικινδύνως ὑπερυψωμένον ὁδόστρωμα ἢ ἀπότομος κυρτὴ ἀλλαγὴ τῆς κατὰ μῆκος κλίσεως τῆς ὁδοῦ.

(K-11)
Ἐπικίνδυνον ἐγκάρσιον ῥεῖθρον ἢ ἀπότομος κοίλῃ ἀλλαγὴ τῆς κατὰ μῆκος κλίσεως τῆς ὁδοῦ.

(K-12)
Ὀλισθηρὸν ὁδόστρωμα.

(K-13)
Ἐπικίνδυνος ἐκτίναξις χαλίκων, (ἀσύνδετον ἀμμοχάλικον).

(K-14)
Κίνδυνος ἐκ πτώσεως βράχων καὶ κατὰ συνέπειαν λόγφ τυχόν παρουσίας τῶν ἐπὶ τοῦ ὁδοστρώματος.

(K-15)
Κίνδυνος λόγφ διαβάσεως πεζῶν.

(K-16)
Κίνδυνος λόγφ συχνῆς κινήσεως παιδιῶν, (Σχολεῖα, Γήπεδα κλπ.).

(K-17)
Κίνδυνος λόγφ συχνῆς εισόδου ἢ διαβάσεως ποδηλατιστῶν.

(K-18)
Κίνδυνος ἐκ διελεύσεως οἰκοσίων ζώων.

(K-19)
Κίνδυνος ἐκ διελεύσεως ἀγρίων ζώων.

(K-20)
Κίνδυνος λόγω εκτελουμένων εργασιών επί της οδού.

(K-21)
Προσοχή, κόμβος ή θέσις όπου η κυκλοφορία ρυθμίζεται διά τριχρώμου φωτεινής σηματοδότησεως.

(K-22)
Κίνδυνος λόγω χαμηλής πτήσεως προσγειουμένων ή απογειουμένων αεροσκαφών.

(K-23)
Κίνδυνος λόγω συχνού ισχυρού εγκαρσίου ανέμου (ως ή εν τη πινακίδι κατεύθυνσις του ανεμουρίου).

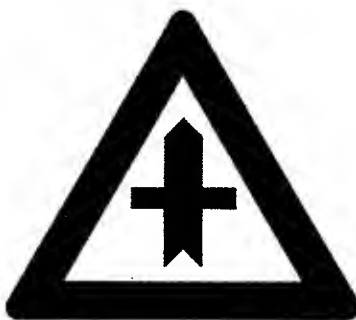
(K-24)
Προαναγγελία διπλής κυκλοφορίας.

(K-25)
Προσοχή έτεροι κίνδυνοι.

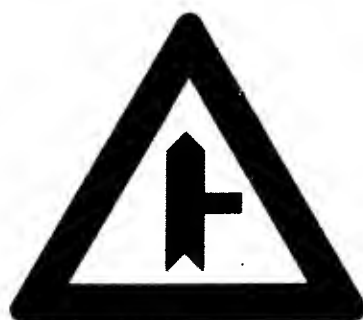
(K-26)
Προσοχή, διασταύρωσις, όπου ισχύει ή έκ δεξιών προτεραιότητα.

(K-27)
Διασταύρωσις μετά οδοῦ, έφ' ής οί κινούμενοι όφείλουν νά παραχωρήσουν προτεραιότητα.

(K-28a)
Διακλάδωσις μετά καθέτου οδοῦ αριστερά, έφ' ής οί κινούμενοι όφείλουν νά παραχωρήσουν προτεραιότητα.

(K-28b)
Διακλάδωσις μετά καθέτου οδοῦ δεξιά, έφ' ής οί κινούμενοι όφείλουν νά παραχωρήσουν προτεραιότητα.

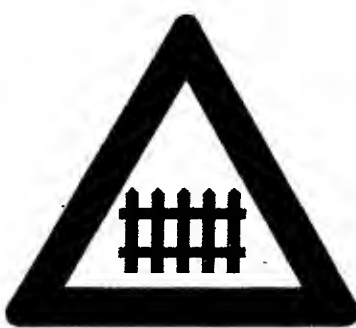
(K-29a)
Διακλάδωσις μετά λοξής οδοῦ αριστερά, έφ' ής οί κινούμενοι όφείλουν νά παραχωρήσουν προτεραιότητα.

(K-29b)
Διακλάδωσις μετά λοξής οδοῦ δεξιά, έφ' ής οί κινούμενοι όφείλουν νά παραχωρήσουν προτεραιότητα.

(K-30)
Κυκλικός κόμβος ή πλατεία με υπο-
χρεωτική κυκλική πορεία.

(K-31)
Κίνδυνος λόγω ίσοπέδου σιδηροδρο-
μικής διαβάσεως μετά δρυφάκτων ή
ήμιδρυφάκτων.

(K-32)
Κίνδυνος λόγω ίσοπέδου σιδηροδρ.
διαβάσεως άνευ δρυφάκτων ή ήμι-
δρυφάκτων

(K-33)

Πρόσθετοι επαναληπτικοί Πινακίδες
επί των προσβάσεων ίσοπέδων σιδη-
ροδρομικών διαβάσεων ή κινητών γε-
φυρών δηλοῦσαι τήν προσέγγισιν
αὐτῶν.

(K-34)

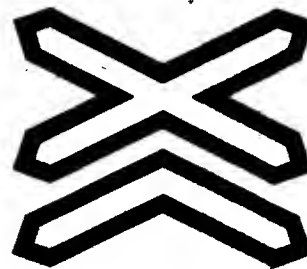

(K-35)

(K-36)

Κίνδυνος λόγω άμέσου γειτνιάσεως
ίσοπέδου σιδηροδρομικής διαβάσεως
άνευ δρυφάκτων διά μονήν σιδηρο-
δρομικήν γραμμήν.

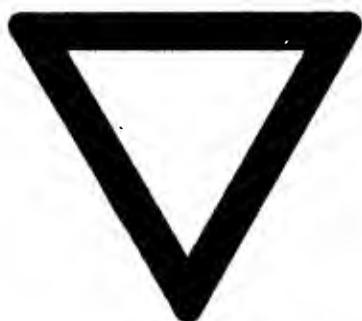

(K-37)

Κίνδυνος λόγω άμέσου γειτνιάσεως
ίσοπέδου σιδηροδρομικής διαβάσεως
άνευ δρυφάκτων διά διπλήν ή πολλα-
πλήν σιδηροδρομικήν γραμμήν.

II. ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑΙ (Ρ)

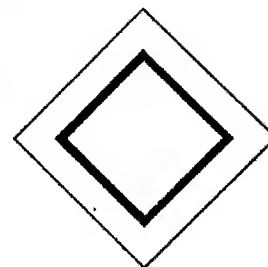
(P-1)

Ύποχρεωτική παραχώρησης προτεραιότητας.

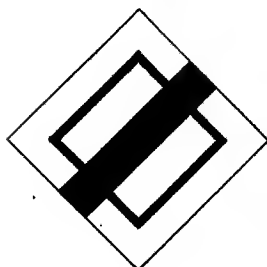
(P-2)

Ύποχρεωτική διακοπή πορείας.

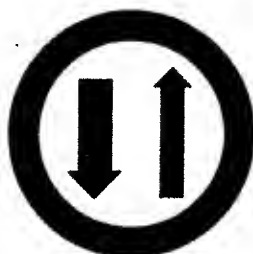
(P-3)

Όδος προτεραιότητας και
Απαγόρευσις σταθμεύσεως.

(P-4)

Τέλος οδού προτεραιότητας και
Απαγορεύσεως σταθμεύσεως.

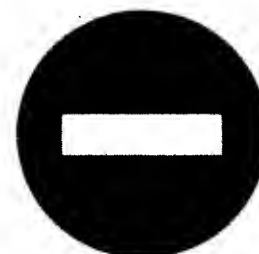
(P-5)

Προτεραιότης τῆς ἐπερχομένης κυκλοφορίας,
(λόγῳ στενότητος οδο-
στρώματος.)

(P-6)

Προτεραιότης ἐναντι τῆς ἐπερχομένης κυκλοφορίας,
(λόγῳ στενότητος οδοστρώματος.)

(P-7)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
δι' ὅλα τὰ ὀχήματα.

(P-8)

Κλειστή ὁδὸς δι' ὅλα τὰ ὀχήματα
πρὸς ἀμφοτέρω κατευθύνσεις.

(P-9)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
εἰς οἰονδήποτε μηχανοκίνητον ὄχημα
ἐκτὸς τῶν διτροχῶν μοτοσυκλετῶν.

(P-10)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
εἰς τὰς μοτοσυκλέτας.

(P-11)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
εἰς τὰ ποδήλατα.

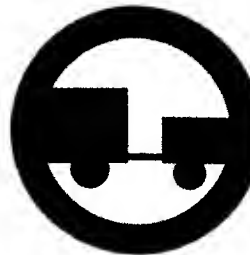
(P-12)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
εἰς τὰ μοτοποδήλατα.

(P-13)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
εἰς φορτηγὰ αὐτοκίνητα.

(P-14)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
εἰς οἰονδήποτε μηχανοκίνητον ὄχημα
σὺρον ῥυμουλκούμενον πλὴν ἡμι-
ῥυμουλκούμενου ἢ ῥυμουλκούμενου
ἑνὸς ἄξονος.

(P-15)

Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος
εἰς πεζοὺς.

(P-16)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις ζωήλατα οχήματα.

(P-17)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις χειραμάξια.

(P-18)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις αγροτικά μηχανή-
ματα.

(P-19)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις μηχανοκίνητα οχήματα.

(P-20)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις οχήματα ώρισμένων
κατηγοριών (π.χ. εις μη-
χανοκίνητα και ζωήλατα
οχήματα).

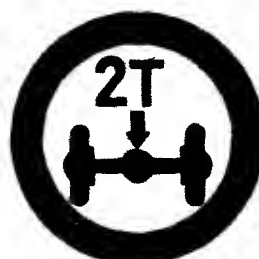
(P-21)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις οχήματα συνολικού
πλάτους υπερβαίνοντας
τά ..... (π.χ. 2) μέτρα.

(P-22)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις οχήματα συνολικού
ύψους υπερβαίνοντας τα
..... (π.χ. 3,5) μέτρα.

(P-23)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις οχήματα συνολικού
βάρους υπερβαίνοντας
τούς ..... (π.χ. 5) τόννους.

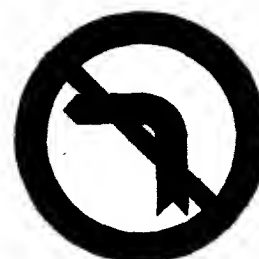
(P-24)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις οχήματα βάρους ανά
άξονα υπερβαίνοντας
τούς ..... (π.χ. 2) τόννους.

(P-25)
Απαγορεύεται η είσοδος
εις οχήματα ή συνδυα-
σμούς οχημάτων μήκους
υπερβαίνοντας τα ...
(π.χ. 10) μέτρα.

(P-26)
Απαγορεύεται η οδήγη-
σις οχηματος εις απόστα-
σιν μικροτέραν των ...
(π.χ. 70) μέτρων από του
προηγούμενου τούτου.

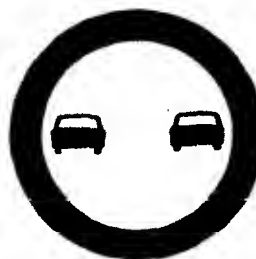
(P-27)
Απαγορεύεται η άριστε-
ρά στροφή.

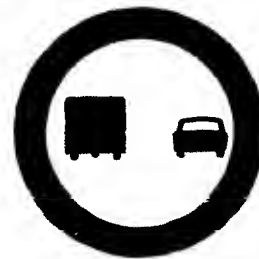
(P-28)
Απαγορεύεται η δεξιά
στροφή.

(P-29)
Απαγορεύεται η άνα-
στροφή, (στροφή κατά
180°).

(P-30)
Απαγορεύεται εις τούς
χρησιμοποιούντας την
οδόν νά προσπερνούν
μηχανοκίνητα οχήματα
πλὴν τῶν διτροχῶν μοτο-
ποδηλάτων καὶ διτροχῶν
μοτοσυκετών ἀνευ κανί-
στρου.

(P-31)
Απαγορεύεται εις τούς
οδηγούς φορτηγῶν αὐτ/-
τῶν μεγίστου ἐπιτρεπο-
μένου βάρους υπερβαί-
νοντος τούς 3,5 τόννους,
νά προσπερνούν ἑτερα
οχήματα.

(P-32)
Ἡ μέγιστη ταχύτης περι-
ορίζεται εἰς τὸ δεικνύ-
μενον ἀριθμὸν (π.χ. 50)
χλμ. ἀνὰ ὥραν.

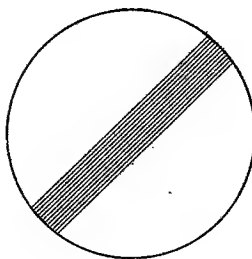
(P-33)
Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις
ἡχητικῶν ὀργάνων προει-
δοποιήσεως (πλὴν πρὸς
ἀποφυγὴν δυστυχήματος).

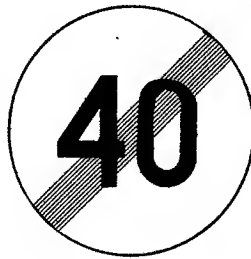
(P-34)
Ἀπαγορεύεται ἡ διέλευ-
σις ἀνευ στάσεως πρὸς Τε-
λωνεῖον.

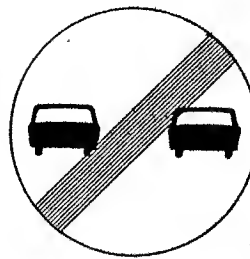
(P-35)
Ἀπαγορεύεται ἡ διέλευ-
σις ἀνευ στάσεως πρὸς
σταθμοῦ Διοδίων.

(P-36)
Τέλος ὅλων τῶν τοπικῶν
ἀπαγορεύσεων τῶν ἐπι-
βληθεισῶν δι' ἀπαγορευ-
τικῶν πινακίδων εἰς τὰ κι-
νούμενα οχήματα.

(P-37)
Τέλος ὁρίου ταχύτητος
ἐπιβληθέντος δι' ἀπαγο-
ρευτικῆς πινακίδος, (π.χ.
40 χλμ/ὥραν).

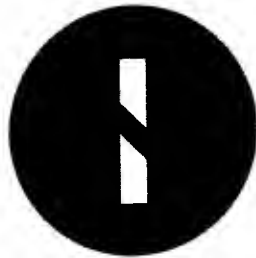
(P-38)
Τέλος ἀπαγορεύσεως
προσπεράσματος ἐπιβλη-
θέντος δι' ἀπαγορευτικῆς
πινακίδος.

(P-39)
Ἀπαγορεύεται ἡ στά-
θμευσις.

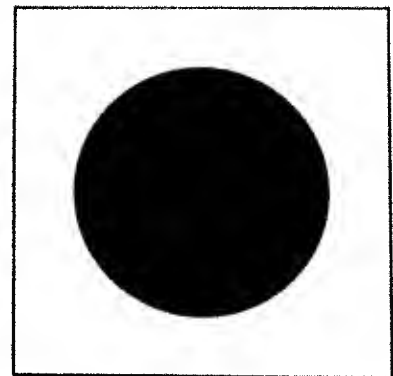
(P-40)
Ἀπαγορεύεται ἡ στάσις
καὶ ἡ στάθμευσις.

(P-41)
Ἀπαγορεύεται ἡ στά-
θμευσις ἐπὶ τῆς πλευρᾶς
τῆς πινακίδος κατὰ τοὺς
περιττοὺς μῆνας.

(P-42)
Ἀπαγορεύεται ἡ στά-
θμευσις ἐπὶ τῆς πλευρᾶς
τῆς πινακίδος κατὰ τοὺς
ἀρτίους μῆνας.

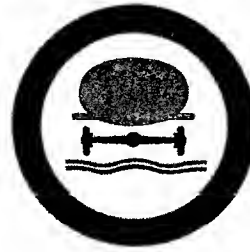
(P-43)
Περιοχὴ ἐλεγχομένης
σταθμεύσεως, (περιορι-
σμένης χρονικῆς διαρ-
κειάς).

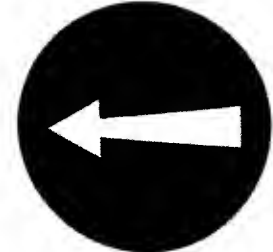
(P-44)
Ἐξοδος ἐκ περιοχῆς
ἐλεγχομένης σταθμεύ-
σεως.

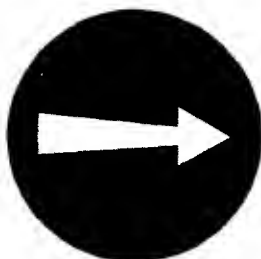
(P-45)
Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος
ὀχημάτων φερόντων, ἀνω
ὀρισμένης ποσότητος,
ἐκκριτικὰς ἢ εὐφλέ-
κτους ὑλας.

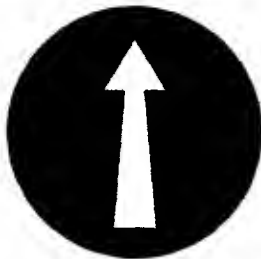
(P-46)
Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος
ὀχημάτων φερόντων ἀνω
ὀρισμένης ποσότητος
ὕλης δυναμένης νὰ προ-
καλέσουν μόλυνσιν
ὕδατων.

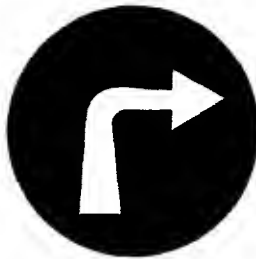
(P-47)
Ἀκολουθητέα ὑποχρεω-
τικῶς κατεύθυνσις πορεί-
ας ἀριστερά.

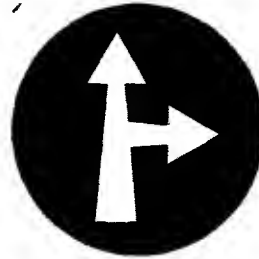
(P-48)
Άκολουθητέα υποχρεω-
τικώς κατεύθυνσις πορεί-
ας δεξιά.

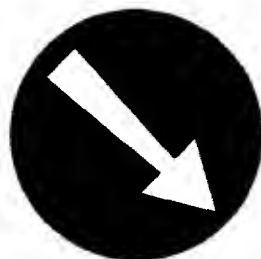
(P-49)
Άκολουθητέα υποχρεω-
τικώς κατεύθυνσις πορεί-
ας εμπρός.

(P-50)
Άκολουθητέα υποχρεω-
τικώς κατεύθυνσις πορεί-
ας διά στροφής δεξιά.

(P-51)
Άκολουθητέα υποχρεω-
τικώς κατεύθυνσις πορεί-
ας εμπρός ή δεξιά.

(P-52)
Διέλευσις υποχρεωτικώς
μόνον διά της υποδεικνυ-
ομένης δι' αυτής πλευ-
ράς της νησίδος ή του
έμποδίου.

(P-53)
Υποχρεωτική διαδρομή
κυκλικού κόμβου.

(P-54)
Όδος υποχρεωτικής διε-
λεύσεως ποδηλάτων,
(άπαγορευομένης της δι-
ελεύσεως ετέρων όχη-
μάτων).

(P-55)
Όδος υποχρεωτικής διε-
λεύσεως πεζών, (άπαγο-
ρευομένης της διελεύσε-
ως ετέρων χρησιμοποι-
ούντων την όδόν).

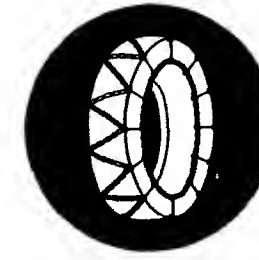
(P-56)
Όδος υποχρεωτικής διε-
λεύσεως εφίππων, (άπα-
γορευομένης της διελεύ-
σεως ετέρων χρησιμοποι-
ούντων την όδόν).

(P-57)
Υποχρεωτική έλαχίστη
ταχύτης ή άναγραφομένη
διά λευκών αριθμών είς...
(π.χ. 30) χιλμ./ώραν.

(P-58)
Τέλος υποχρεωτικής έλα-
χίστης ταχύτης, επι-
βληθείσης διά της πινακί-
δος P-57.

(P-59)
Υποχρεωτικάι άλύσεις
διά χιόνας.

III. ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑΙ (Π)

Αί εις τὰ ἀκόλουθα σχέδια πληροφοριακῶν πινακίδων ἀναγραφαί: τοπωνυμιῶν, χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων κατευθύνσεων, δελῶν κ.λ.π. ἀποτελοῦν παραδείγματα τῶν ἀντιστοιχῶν πινακίδων.

(Π-1)

Προειδοποιητικὴ κατευθύνσεων τοποθετουμένη ἐπὶ ὁδῶν ταχείας κυκλοφορίας πρὸ διασταυρώσεων, με ἀναγραφὰς κατευθύνσεων καὶ χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων.

(Π-2)

Προειδοποιητικὴ κατευθύνσεων τοποθετουμένη ἐπὶ ὁδῶν ταχείας κυκλοφορίας πρὸ διακλαδώσεων, με ἀναγραφὰς κατευθύνσεων καὶ χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων.

(Π-3)

Προειδοποιητική κατευθύνσεων διὰ συνήθεις ὁδοὺς με ἀναγραφὰς κατευθύνσεων καὶ χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων.

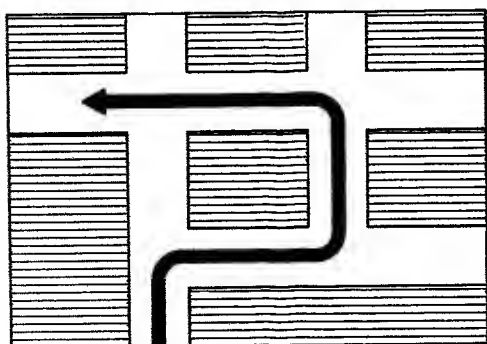
(Π-4)

Προειδοποιητική δι' ἀδιέξοδον ὁδόν.

(Π-5)

Προειδοποιητική δι' ἀδιέξοδον ὁδόν.

(Π-6)

Προειδοποιητική υποχρεωτικῶς ἀκολουθητέας διαδρομῆς διὰ στροφὴν ἀριστερὰ εἰς τὴν ἐπομένην διασταύρωσιν ἐνθα ἀπαγορεύεται αὕτη.

(Π-7)

Προειδοποιητική πινακὶς διὰ προεπιλογὴν λωρίδος εἰς διασταύρωσιν ἐπὶ ὁδῶν με πολλαπλὰς λωρίδας κυκλοφορίας.

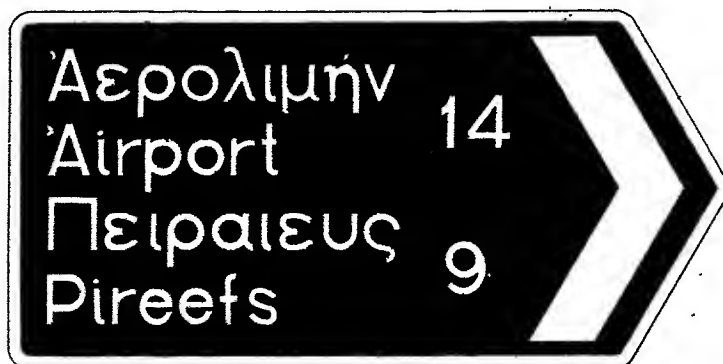
(Π-8α)

Κατευθύνσεως μιᾶς τοπωνυμίας, μορφῆς βέλους.

(Π-8β)

Κατευθύνσεως μιᾶς τοπωνυμίας, μορφῆς βέλους.

(Π-8γ)

Κατευθύνσεως διὰ περισσοτέρως τῆς μιᾶς τοπωνυμίων, μορφῆς βέλους.

(Π-9)
Κατευθύνσεως μίας τοπωνυμίας (μορφής ὀρθογωνίου).

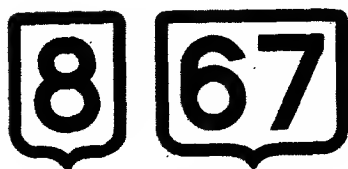
(Π-10)
Κατευθύνσεως ἀεροδρομίου.

(Π-11)
Κατευθύνσεως κατασκηνώσεως.

(Π-12)
Κατευθύνσεως Ξενώνου Νεότητος.

(Π-13)
Ἀριθμοίς ἐθνικῶν ὁδῶν.

(Π-14)
Ἀριθμοίς διεθνῶν ἀρτηριῶν.

(Π-15)
Χιλιόμετροις ὁδῶν.

(Π-16)
Χιλιόμετροις ὁδῶν.

(Π-17)
Ἀρχὴ κατοικημένης περιοχῆς.

(Π-19)
Τοπωνύμια.

(Π-18)
Τέλος κατοικημένης περιοχῆς.

(Π-20)
Ἐπιβεβαιωτικὴ πινακίς, (Παράδειγμα).

(Π-21)
Διάβασις πεζών.

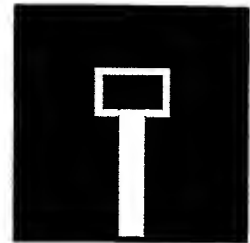
(Π-22)
Νοσοκομείον, (πρός
άποφυγὴν ἢ μείωσιν
οἰουδήποτε μὴ ἀνα-
γκαίου θορύβου).

(Π-23)
Μονόδρομος

(Π-24)
Μονόδρομος

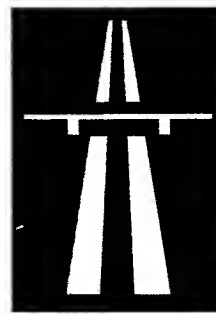
(Π-25)
Ἀδιέξοδος ὁδός.

(Π-26)
Ὁδὸς ταχείας κυκλοφο-
ρίας.

(Π-26a)
Τέλος ὁδοῦ ταχείας κυ-
κλοφορίας.

(Π-27)
Αὐτοκινητόδρομος.

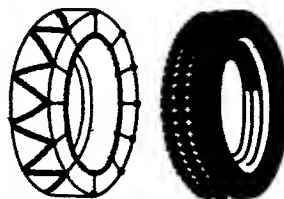
(Π-27a)
Τέλος Αὐτοκινητο-
δρόμου.

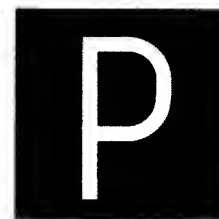
(Π-28)
Στάσις Λεωφορείου ἢ
Τρόλλεϋ.

(Π-29)
Ὁρεινὴ ὁδὸς ἀνοικτὴ
ἢ κλειστὴ ἀναλόγως
πρὸς τὰς, ἐντὸς τῶν
φατνωμάτων 1, 2, 3,
τῆς πινακίδος, ἐνδεί-
ξεις.

(Π-30)
Συνιστῶνται ἀλύσεις ἢ
ἐλαστικά χιόνων.

(Π-31)
Χῶρος ἐπιτρεπομένης
σταθμεύσεως.

(Π-32)
Σταθμὸς Πρώτων Βοη-
θειῶν.

(Π-33)
Συνεργεῖον ἐπισκευῶν
βλαβῶν.

(Π-34)
Τηλέφωνον.

(Π-35)
Πρατήριον Καυσίμων.

(Π-36)
Ξενοδοχεῖον ἢ Μοτέλ.

(Π-37)
Έστιατόριον.

(Π-38)
Άναψυκτήριον ή Καφε-
νεϊον.

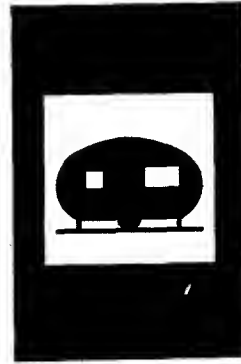
(Π-39)
Θέσις διὰ παραμονήν εκ-
δρομέων.

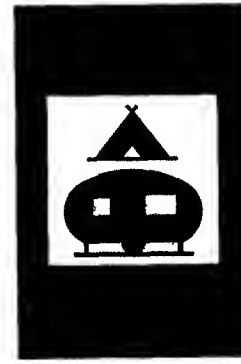
(Π-40)
Σημείον ενάρξεως περι-
πάτου.

(Π-41)
Θέσις διὰ κατασκηνώ-
σεις.

(Π-42)
Θέσις διὰ τροχόσπιτα.

(Π-43)
Θέσις διὰ κατασκηνώ-
σεις και τροχόσπιτα.

(Π-44)
Ξενών Νεότητος.

(Π-45)
Τουριστικά Πληροφο-
ρία.

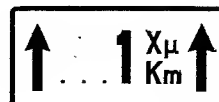

IV. ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ (Πρ)

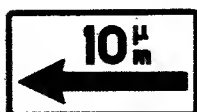
(Πρ-1)

Απόσταση από της θέσεως της πινακίδος μέχρι της αρχής της επικινδύνου θέσεως ή της περιοχής εις ην εφαρμόζεται ο καθοριζόμενος δι' αυτής κανών ή περιορισμός (π.χ. 200 μ.).

(Πρ-2)

Μήκος του επικινδύνου τμήματος ή της περιοχής εις ην εφαρμόζεται ο διὰ της πινακίδος καθοριζόμενος κανών ή περιορισμός (π.χ. 1 χλμ.).

(Πρ-3α)

Αρχή ισχύος πινακίδος P-39 ή P-40, τοποθετουμένης παραλλήλως πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ. Ἡ ἰσχύς τῆς πινακίδος ἐκτείνεται ἐπὶ ... (π.χ. 10) μ. ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς πινακίδος καὶ κατὰ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ βέλους.

(Πρ-3β)

Υπόμνησις ισχύος πινακίδος P-39 ή P-40, τοποθετουμένης παραλλήλως πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ. Ἡ ἰσχύς τῆς πινακίδος ἐκτείνεται ἐπὶ ... (π.χ. 5) μ. ἐκατέρωθεν τῆς θέσεως τῆς πινακίδος.

(Πρ-3γ)

Πέρασ ἰσχύος πινακίδος P-39 ή P-40, τοποθετουμένης παραλλήλως πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ. Ἡ ἰσχύς τῆς πινακίδος ἐκτείνεται ἐπὶ ... (π.χ. 10) μ. ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς πινακίδος καὶ κατὰ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ βέλους.

(Πρ-4α)

Αρχή ισχύος πινακίδος P-39 ή P-40, τοποθετουμένης καθέτως πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ.

(Πρ-4β)

Απανάληψις ισχύος πινακίδος P-39 ή P-40, τοποθετουμένης καθέτως πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ.

(Πρ-4γ)

Πέρασ ἰσχύος πινακίδος P-39 ή P-40, τοποθετουμένης καθέτως πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ὁδοῦ.

V. ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΣ ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕΝΑΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ (Πδ)

(Πδ-1)
Προσοχή ξέτεροι κίνδυνοι με την δηλωτικήν σημασίαν της (Κ-25).

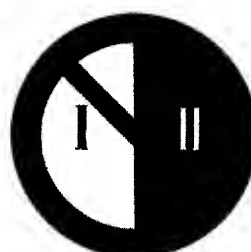
(Πδ-2)
Υποχρεωτική διακοπή πορείας με την δηλωτικήν σημασίαν της (Ρ-2).

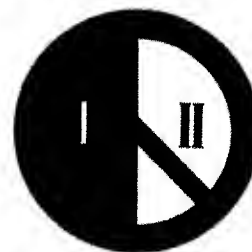
(Πδ-3)
Είσοδος απαγορευομένη εις μηχανοκίνητα οχήματα με την δηλωτικήν σημασίαν της (Ρ-19).

(Πδ-4)
Απαγορεύεται ή στάθμευσις με την δηλωτικήν σημασίαν της (Ρ-39).

(Πδ-5)
Απαγορεύεται ή στάθμευσις επί της πλευράς της πινακίδος κατά τούς περιττούς μήνας με την δηλωτικήν σημασίαν της (Ρ-41).

(Πδ-6)
Απαγορεύεται ή στάθμευσις επί της πλευράς της πινακίδος κατά τούς άρτίους μήνας με την δηλωτικήν σημασίαν της (Ρ-42).

Ἄρθρον δεύτερον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν νόμος ψήφισθηκε ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡρώων τήμερον κυρωθεὶς. δημοσιεύσθη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1977

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ εἰτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1977

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ